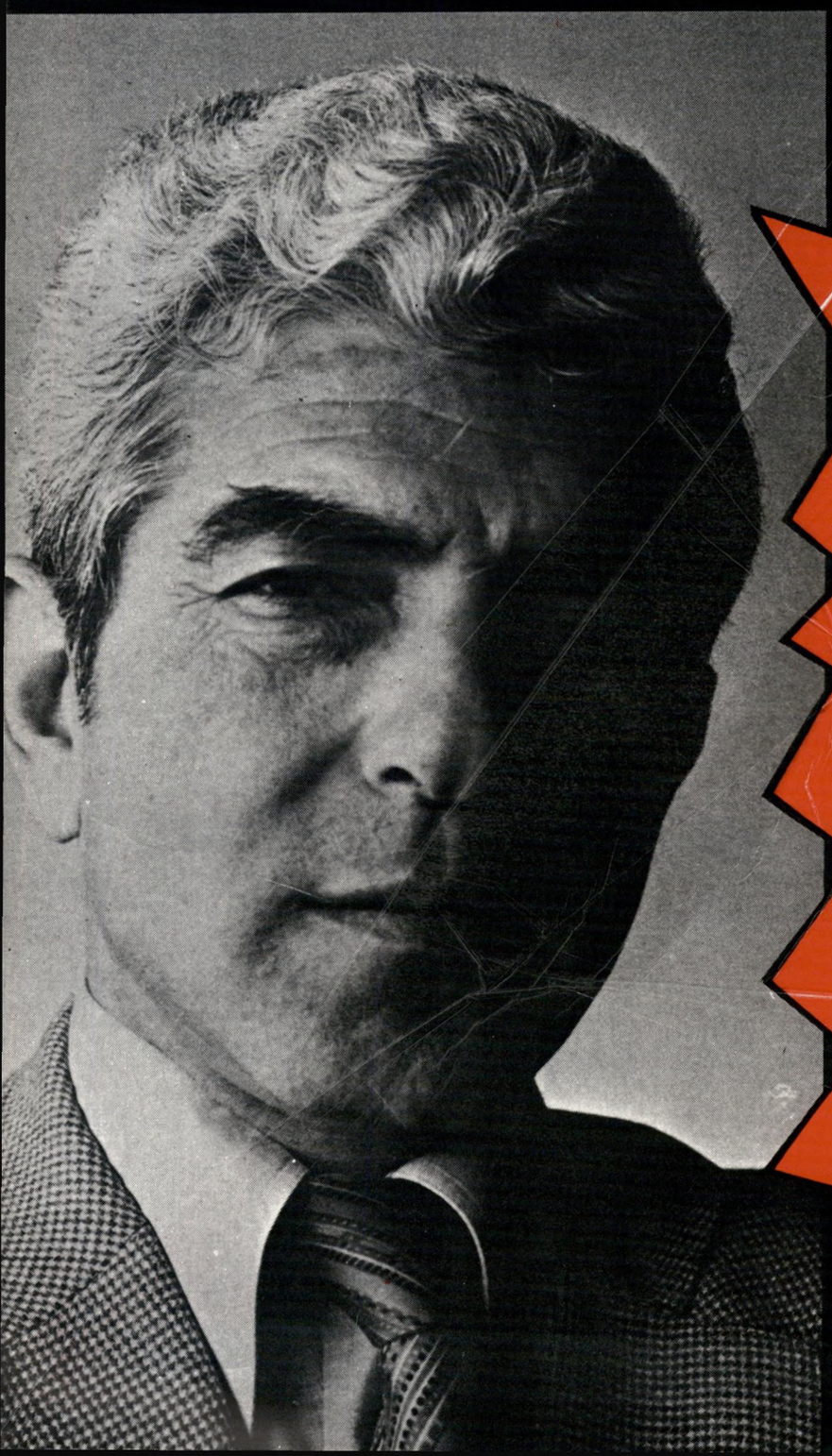
76 עמודים

שבט תשמ"ב, 27.1.82 מספר 2317

שנה 46 הדפוס: 20 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

יועצו של ערפאת מציע להזמין ישראלים לבירות - וטוען ש„המוסד" מפעיל את הפלסטינים הקיצוניים

הפצצה של סרטאווי

ד"ר עיצאם סרטאווי

انت معني بالاستثمار في الاوراق المالية ؟
ادخل الى جارك

سعيد شيتي
مدير الفرع المركزي - الناصرة

סעיד שיתי
מנהל הסניף המרכזי — נצרת

اديـر الفـرع المـركـزي بالنـاصـرة منـذ ٦ سـنوات .
انا خريج قسم ادارة الأعمال والادارة العامة في جامعة حيفا . كما انهيت دورات التكملة في معهد الاعداد في بنك لئومي .
في فرعنا قسم خاص للأوراق المالية والسندات . المستشارون في هذا القسم يحملون شهادات تأهيل من قبل بنك لئومي . بعد أن انهوا الدورات الخاصة للمستشارين فيه .
مهمتهم ومهمتي هي تقديم المشورة السديدة لك . تفضل الينا او الى احد جيرانك في فروع البنك .

البنك العربي الاسرائيلي هو جارك

אני מנהל את הסניף המרכזי בנצרת כבר 6 שנים. אני בוגר מינהל עסקים וניהול כללי באוניברסיטת חיפה ועברתי, בנוסף, גם השתלמויות רבות במערכת ההדרכה של בנק לאומי.
בסניף שלנו מחלקה מיוחדת ליעוץ בניירות ערך. ליועצים שבה תעודות הסמכה לאחר שעברו קורסים שונים ביעוץ במרכז ההדרכה של בנק לאומי.
תפקידם ותפקידי — לתת לך יעוץ טוב. היכנס אלינו.

בנק ערבי ישראלי - השכן שלך.

בנק ערבי ישראלי البنك العربي الإسرائيلي

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־2322622/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־תבניות: יוסי שנון • רכזי מערכת: שרית ישי ושלמה פרנקל • עורכי ביתוב: תמי מוטוביץ וגיורא גוימן • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת פרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם פיטוסי • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקרה.

עתה, אחרי שנרגעה הסערה של פרשת־מודעי, אפשר לבחון בשקט את ה־טיפול שהעניק העולם הזה לפרשה זו — זמן רב לפני שהחלה.

ביום שבו התחילה פרשת מודעי־חשאי לגעוש, כבר נמצא גליון העולם הזה של אותו שבוע בנקודות־המכירה. כאשר תוכנן הגליון שלאחריו, היה ברור כימעט לחלוטין שפרשה זו תופיע על שער השבועון. אך הדבר הותנה בתנאי חשוב: השגת „המידע המודיעיני" שמסר ח"כ יהודה חשאי ל־מישטרה, ואשר שימש עילה לעימותים ה־מילוליים החריפים, שכמותם לא נשמעו עדיין אפילו בזירה הפוליטית הפרועה בישראל.

העיתונים היומיים לא פירסמו מידע זה. הוא פשוט לא היה ברשותם. כך, בלי הכפול, טוביה אושרי ורחמים („גומאדי") אהרוני, הוזכרו כמי שתיווכו בעיסקות־נפט שבהן הסתבך מישרד־האנרגיה הישראלי. כימעט כל העיסקות הללו לא בוצעו, ב־סופו של דבר.

כמה חודשים מאוחר יותר, בחודש דצמ־בר 1980, הופיעה כתבה נוספת („הדלק היורד לכיסך", העולם הזה 2258), שבה הוזכרו עיסקי־הנפט שבין מכסיקו וישראל, תוך התייחסות אל מודעי. באחד הקטעים, המתייחסים להסכם שהושג בין מכסיקו וישראל, נאמר:

„עניין מחירי־הדלק הוא סבוך ועדין, וקיימים פערים ניכרים בין מחיר הקנייה המוצהר והמחיר המשולם למעשה, שהוא נמוך יותר. בפרשת מכסיקו הגיעו חברות־הדלק להסכם נוח עם המכסיקאים, אך מודעי לא ידע זאת. הוא שמע את המחיר המוצהר, ולא ידע שהמחיר האמיתי נמוך יותר.

„שר־האנרגיה הישראלי החליט לגלות חריצות ולהתערב אצל ממשלת־מכסיקו. הוא הצליח להשיג מחיר שהיה אמנם נמוך יותר מהמחיר המוצהר — אך גבוה יותר מהמחיר האמיתי. חברות־הדלק עמדו במצב מבין, משום שלא יכלו לגלות כי הן משלמות פחות ממה שהצהירו, והתוצאה היתה חרושת שמועות שכונגה נגד מודעי."

ההתייחסות הנוספת לפרשה כבר נגעה לשאילתה שהגיש חשאי, אשר נפסלה. הכתבה („זהב שחור — למי?" העולם הזה 2297) כללה את הקטע הנקרא כיום כ־נבואה:

„אם לא ייבהל ח"כ חשאי, ואם יימצא שדבריו הם אמת, עלולה להיחשף כאן פרשה של שחיתות ציבורית, שהיא גדולה פי כמה מפרשת נתיבי נפט ומסוכנת יותר מפרשות אשר ידלין ומיכאל צור. אם, לעומת זאת, יתברר שהטיח סתם האשמות, ללא ביסוס והוכחה, תהיה זו שערוריה מסוג אחר — ניצול לרעה של חסינות חבר־הכנסת, המחוסן מפני תביעת דיבה."

נוסף על קיטעי העיתון מן הארכיון, הגיע לידי כתב העולם הזה מידע נוסף, שבדיעבד התברר כי לא היה לו קשר לחומר שנמסר למישטרה. אך ריכזו ה־ידיעות השונות יכול היה להעניק כיוון ל־חקירה העיתונאית, ולהפנות את הכתב ל־מקורות־המידע הנכונים.

ואכן, ביום ראשון, יומיים לפני הופעת העולם הזה בחוצות תל־אביב, נמצא ה־מידע המבוקש בידי העולם הזה, ואפשר היה לעצב את שער השבועון. בכתבה („במה עסק מודעי", העולם הזה 2315) נמסר כי המידע שמסר ח"כ חשאי ל־מישטרה התייחס לשלוש פרשיות, שהעי־קרית שבהן היתה עיסקת־נפט ישראלית־מכסיקאית. כאשר נטלת לידיך את ה־גיליון, היה ברשותך מידע שלא היה בשום עיתון אחר.

תודי מרגלית

לי לה לו

על דמותו של המדור ה־חדש, שאותו מעמיד „העולם הזה" לרשות הקוראים — מדור של הודעות אישיות בלא תשלום — ראה־נא את המודעה המתפרסמת בעמוד 16.

אם ברצונך לנצל הזדמ־נות זו, אנא שגר את הו־דעתך מיד, על פי ההנחיות המפורטות במודעה.

מידע חיוני זה, נערך במשך שבוע דיון ציבורי על־פני מאות עמודים בעיתונות ה־כתובה, ובמהלך עשרות דקות־שידור ב־אמצעי־התיקשורת האלקטרוניים. מודעי טען שהוא חף־משפע, חשאי התבצר מ־אחורי המידע הסודי שמסר, המישטרה פירסמה הודעות סותרות, ואילו הציבור הרחב לא ידע כלל במה הדברים אמורים, ומה מהות החומר שבידי המישטרה.

הסנייה לארכיון העולם הזה היוותה את הצעד הראשון במהלך הטיפול בפרשה. ה־כתב שהתמנה לכך זכר כי במשך השנתיים האחרונות התפרסמו כמה וכמה כתבות שעסקו במודעי, ובעיסקי־הנפט של מדינת ישראל.

באפריל 1980 דיווח העולם הזה (2222) על עיסקות־נפט מוזרות בין ישראל ומכ־סיקו. בכתבה, שנשאה הכותרת „קוסמטיקה של נפט" (רמז לעיסוקו הקודם של שר־האנרגיה, שהיה בעבר מנכ"ל חברת התמ־רוקים רבלון בישראל) הופיעו פרטים על כמה וכמה עיסקות כאלה, שאנשים שונים נטלו בהן חלק. מרכוס כץ, סוחר־הנשק ה־מקורב לצעירי המפלגה, אל שוויימר, מי שהיה מנכ"ל התעשייה האווירית, הרב אוליפנט המיסתורי, ואפילו נאשמי הרצח

כתבת השער הקידמי:

גילויו של סרטאווי

מה מפתתר מאחרי הצהרתו של עיצאם סרטאווי, שאש"ף היה צריך להזמין את ראשי מחנה־השלום הישראלי לבירות ודמשק? ויעצו של יאסר ערפאת טוען כי אירגונו עזר למעשה למנחם בגין, בעוד ש„המוסד" גייס בשטי־חים הכבושים את ה־רוצחים הפועלים בשם אבו־ניד'אל.

6

כתבת השער האחורי:

בנה של האשה האחרת

אהבתם של אריק איינשטיין וח־שחקנית סימה אליהו נשמרה בסוד במשך שנים ארוכות. למרות ש־נישואיו של הזמר הפיפוקרי התפר־קו לפני שנים, הוא המשיך לשמור על חיי מישפחה מסודרים עם בני־תיו. עתה התגלה ה־סוד, כאשר נולד לי־מימה ולאריק בנם אמיר.

68

מה רוצים האמריקאים?

מדיניותה של ארצות־הברית במרחב מעוררת סימן־שאלה גדול: האם רוצה המעצמה הזאת באמת בשלום? עורך העולם הזה מנתח את המהלכים המוזרים של הממשלות האמריקאית, המגדילים את סימן־השאלה והמטילים צל כבד על סיכויי־השלום במרחב.

13

ח"כ של מי?

במאבק על רכישת מניות הגרמנים ב„חברה ל־ישראל" ניצבו משני עברי המיתרס המיסתרי חברי־הכנסת משה שחל וחיים („ויוויאן") הרצוג, אנשי סיעת המערך. שחל והרצוג הם שניים מבין עורכי־הדין שהם חברי־כנסת, והמייצ־גים אינטרסים פרטיים ומוסדיים. פרק ראשון בסידרה על שדולות הח"כים.

8

המאפיה של המשומשות

המומחה למכוניות, איציק דנין, מייעץ למוכרי המכוניות המשומשות ולרכשיהן כיצד להיזהר מפני המאפיה הפועלת בענף, ואיך להשיג מכונית טובה במחיר סביר.

57

מתחת למגף צבאי

כתב העולם הזה ממשיך לדווח על המצב האמיתי בארגנטינה, המדינה הכבושה על־ידי צבאה. הוא שובר את קשר־השתיקה הקיים בי־ישראל ביחס לאנטי־שמיות בארגנ־טינה, ומספר על היהודיה שנכלאה ללא מישפט.

35

לא בגלל רבין!

יו"ר המערך, שמעון פרס מגלה להעולם הזה כי הצביע נגד יסודת החסינות של הח"כים עברייני־התנועה — אך לא ביגלל מתחרהו יצחק רבין, אלא ביגלל צ'רלי ביטון.

54

אבי פרחן מחכונן למילחמת אחים

במיבחמת 1967 לחם אבי פרחן ב־פיתחת־רפיח. היום הוא מראשי „ה־תנועה לעצירת ה־נסיגה בסיני", ־ הוא מספר להעולם הזה שהוא מתכונן למילחמה קשה ו־אכזרית, מילחמת־אזרחים, באפריל השנה. אשתו לורה מזכירה שעליו לי־כת למיוואים, כדי לקבל כושר קרבי!

70

ישראלי בפורט־סעיד

אורי אבנרי היה אחד הישראלים הראשונים שביקרו בפורט־סעיד. הוא מספר על העיר שהוקמה על־פי החוזה, על־ידי המישנה לסולטן התורכי, הכדיב סעיד, ועל ביקור במוסיאון־המילחמה המוקדש למילחמות ישראל.

42

הדוגמנית שלומית אמיר חזרה מפארים ובפיה בקשה: בגוף ראשון 50
מלכת־המים לא התחתנה, אך החליפה שמה: גב' ג'אנר התימניה 53
החתיכות של נתניה, הנאשם ברצח והשר: פסיפס בבית־המישפט 60
אגב מישפט השר מכריז שופט: „הפנינגורים לא ייכנסו לילישכתי!" 67

מדורים קבועים:

תשקיף 4
במדינה 5
אתה והשקל 10
מכתבים 16
תשבץ 19
הזרוסקופ 21
עולם קטן — צרפת, העולם השלישי, דרום אפריקה וטנזניה 23
אנשים בעולם 24
ממסיבה למסיבה 27
אנשים 31
בקונים 33
יומן אישי — איך לפרק את ימית, שרון ודמוקרטיה, חסינות הח"כים, מין ואופי 36
רחב מרחבת 41
קולנוע — ארוחת־ערב עם מפיסטו, נועה בת 17, ארתור ופיי דאנאוויי על גג'ון קראופורד 47
שידור 48
מדריך שידורים 49
מה הם אומרים — יוחנן באדר, שימעון פרס, שולמית אלוני, מנחם הכהן, ג'ודי פאר, שמוליק פירסטנברג 54
איש ממארים 56
חשבון עובר ושב 56
נמר של נייר — נאיפול, ברדי־צ'בסקי, גרבוז, גלזר־תעשה וספר מגוחך 62
זה היה העולם הזה שהיה 64

תשקיף

המטכ"ל מעדיף

את בר־אילן

שילטונות צה"ל מעדיפים את האוניברסיטה הדתית בר־אילן, המשגרים אליה לימודים גבוהים חיילים וקציגים, יותר מאשר לכל אוניברסיטה אחרת.

נציגי האוניברסיטות האחרות מבקשים לשנות מצב זה, והם יתבעו כי אנשי־הצבא יישלחו לאוניברסיטות על־פי מקומות מגוריהם, או שירותם הצבאי. התעוררות האוניברסיטות נובעת ממצבן הכספי הקשה, והירידה הצפויה במיספר הסטודנטים.

בן־מאיר: מועמד

בתל־אביב

מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, ח"כ המערך דב בן־מאיר, מבקש להיות מועמד המערך לתפקיד ראש־העירייה בתל־אביב. כדי לקבל מועמדות זאת יוזם בן־מאיר סקר דעת־קהל, שיוכיח שהוא המועמד המועדף.

המגמה כמערך עתה היא להניע את ראש־העירייה הנוכחי מטעם הליכוד, שלמה (״צ׳צ׳״) להמ, להתמודד בראשות רשימה עצמאית, ולהצטרף אליו.

יבקשו את

הדחת המיזרחי

באחת מישיבות־הכוכר האחרונות של מערכת־החדשות בטלוויזיה הועלו טענות קשות נגד כתב הטלוויזיה בי צפון, יורם המיזרחי.

המיזרחי הוא גם כתב ״הארץ״ בי צפון, ומשמש גם ככתב רשת־הטלוויזיה האמריקאית C.B.S. עורכי החדשות טוענים כי כתוצאה מכך יש שיכושים קשים בתהליך זרימת חי חומר מן הצפון לישידור ב״מבט״. החדשות יתבעו הצבת כתב במישרה מלאה בצפון, תחת המיזרחי.

מיוי בך - בויגוד

לדעת השופטים

פרקליט־המדינה, גבריאל בך, נבחר למישרת שופט בית־המישפט העליון בקולות הפוליטיקאים בוועדה למינוי שופטים, ובניגוד לעמדת נציגי השופטים בבית־המישפט העליון ונציגי לישכת עורכי־הדין. חלקו תמכו במועמדותו של עורך־הדין מישאל חשין, בנו של שופט עליון לשעבר. ארבעת נציגי הממשלה והכנסת הכריעו למען בחירת בך.

הלוח הכפול -

ל״מעריב״

החל באחד באפריל השנה יחדל מלהתקיים ״הלוח הכפול״ במתכונתו הנוכחית. השותפות בין ״ידיעות אחרונות״ ו״הארץ״ התפרקה. ״הארץ״ יפרסם את מודעות הלוח במשותף עם ״מעריב״. המו״מ בין ״מעריב״ ו״הארץ״ נמשך יותר מחודש, וידיעה עליו פורסמה לפני חודש במדור זה (״העולם הזה״ 2313).

המשבר בין השותפים הוותיקים התעורר אחרי שבעלי ידיעות אחרונות תבעו להגדיל את חלקם ברווחי הלוח, ומעריב הציע לבעלי הארץ סכום גדול תמורת הסכמתם לפרק את השותפות.

״ידיעות אחרונות״

יוציא עיתון

הצהרון ידיעות אחרונות יתחיל בקרוב להפיץ בחינם, בימי הישיש, עיתון עירוני בתל־אביב.

העיתון, שיחווק בנפרד מהצהרון, ינסה להתחרות בעיתון העירוני של ״הארץ״. צעדו של הצהרון מוסבר על רקע הקרע שבינו לבין ״הארץ״ (ראה תשקיף קודם).

קרב על מקום

בהנהלת הסוכנות

למרות שהבחירות להנהלת הסוכנות היהודית יתקיימו בעוד תישעה חודשים, כבר התחילו להתארגן קבוצות־כוח במיפלגה הליברלית, כדי להתמודד על תפקיד חבר־ההנהלה.

הנציג הליברלי הנוכחי, חח״כ־לשעבר אברהם כץ, מכהן כבר בקדנציה רביעית, והיוזמה להחליפו נובעת מכך שהתפקיד הוא מכובד, תנאי־השכר זהים כמעט לאלה של שר, והנסיעות רבות.

1,000 הדירות

של דרוקר

ברשותו של הקבלן החיפאי זכריה דרוקר נותרו 1,000 דירות, ששוויין מוערך בחמישה מיליארד לירות. דרוקר מתקשה למכור את דירותיו בגלל הפירסומים על קשיין, הדוחים קונים רבים.

בעלי־החוב העיקריים של דרוקר הם בנק הפועלים ובנק לאומי. לאחרונה קיבל הקבלן סיוע במימדים גדולים גם ממישרד־השיכון, אחרי שפנה ישירות אל שר־השיכון, דויד לוי.

פגישת לווינסון

בר־לב: שיגרתית

מקורבי הבנקאי יעקב לווינסון טוענים כי הפגישה שקיים בשבוע שעבר עם מזכ״ל מיפלגת העבודה, חיים בר־לב (תשקיף, העולם הזה 2316) היתה שיגרתית, וכי אין בדעתו לחזור בקרוב לפעילות שוטפת במיפלגת־העבודה.

תפקידו של לווינסון כ״בנק הפועלים״ תובע ממנו שהיות ממושכות בחו״ל, ועד שיימצא לו תפקיד אחר, תהיה פעילותו במיפלגתו מוגבלת.

ידלין לא יחזור

בניגוד לידיעות שהופיעו בעיתונות, האפיר־לשעבר אשר ידלין אינו מתכוון לחזור לארץ בעתיד הקרוב.

ידלין אומנם לא הסתדר עדיין, כפי שציפה, בארצות־הברית, אך אין הוא מתכוון לחזור משם כדי להתחיל כאן בקאריירה חדשה.

בג״ץ נגד רכטמן

קבוצת־חברים באיגוד העובדים הליברליים עומדת להגיש בג״ץ נגד השתתפותו של ראש־עיריית רחובות לשעבר, שמואל רכטמן, בוועידת האיגוד.

העתירה תוגש נגד הנהלת איגוד העובדים, ותסתמך על החוק החדש לבחירת ראשי־עיריות, בטענה שיש לו השלכה גם לגבי בחירת אנשים במיפלגות. חוק זה קובע כי אנשים שחורשעו בעבירות ״שיש עימון קלון״ אינם יכולים לכהן כראשי־עיריות.

כתב אישום

נגד רובינשטיין

בפרקליטות מחוז תל־אביב עומדים להכין עתה טיוטת כתב־אישום נגד הקבלן אברהם רובינשטיין, דודו של הח״כ אמנון רובינשטיין.

כתב־האישום יהיה בעניין עיסקת נאות־רחב. מכיוון שעניין זה נדון כבר בערכאה אזרחית, ביקש פרקליטו של רובינשטיין, הפרופסור דויד ליבאי, כי הטיוטה תועבר אליו עוד לפני הכנת כתב־האישום, ופרקליט־המדינה היוצא, גבריאל בך, נעתר לבקשתו.

פח אינו

אזרח אמריקאי

במיסגרת המאבק סביב מינויו של היורד אריה נגנר, טען זה כי ״כבר־רים ממנו״ במימשל הישראלי הם בעלי אזרחות אמריקאית. אחת השמועות היתה ששר־התעשייה־והמיסחר, גידעון פת, ששהה בנעוריו שנים רבות בארצות־הברית, הוא אזרח אמריקאי.

בדיקת ״העולם הזה״ העלתה כי אין אמת בשמועה זו.

פסק־דין בעניין

אחריות מנהלים

השופטת המחוזית חנה אבנאור נתנה השבוע פסק־דין תקדימי, כאשר חייבה מנהלי חברה קבלנית לדאוג לרישום בטאבו של דירה שנקנתה מחברתם ב־1976, ולהסרת השיעבודים הרובצים עליה, ולשלם את הוצאות המישפט.

מנהלי חברה הם בגדר ״אישיות מישפטית״ נפרדת מהחברה שבבעלותם. בפסק־הדין שניתן במישפט שהגישו קוניידורה באמצעות הפרקליטים, משה זינגר וחיים שטנגר, נגד חברת ״ברדה־שבטא״, לא הסכימה השופטת לחסיר מן המנהלים את האחריות להתחייבויות החברה.

חסיסה

ב״חברת החשמל״

לקראת הבחירות

לקראת הבחירות לוועד עובדי חברת־החשמל במחוז־הדרום, שייערכו ביום השני, התעוררה תסיסה בין העובדים.

תומכי הליכוד תובעים להנהיג שיטת בחירות יחסית, כדי למנוע זכייה נוספת של המערך, שעל־פי שיטת הבחירות הנוכחית מובטח ניצחונו.

עיבר בחברה, שניסה לחחתים את חבריו על עצומה הקוראת לבחירות בלתי־מיפלגתיות, הוזהר תחילה, ואחר־כך הועבר ממקום עבודתו לתחנת־כוח אחרת.

זמיר שכח לצנזר

היועץ המישפטי לממשלה אמר את המישפט שעורר סערה — ״אני המום מהחלטת הכנסת״ — בהרצאה שנשא בים־המלח. במקום היו נציגי שני הצהרונים והעולם הזה. וזמיר ביקש מנציגי הצהרונים כי יראו לו את כתבותיהם לפני שישלחו אותן לעיתונים, משום שהוא עומד להתבטא בחריפות בעניין חסינות חברי־הכנסת.

בסיפו של דבר, היו המילים שהופיעו למחרת בכותרות, החריפות ביותר שאמר זמיר, משום שבתום הדברים שכח לבקש מנציגי הצהרונים, לקרוא את הכתבות לצורך צינזורן, כפי שהתבטון מלכתחילה.

העם

הדיות הזוחל

כך סימפטום הוא קטן — אך המחיה היא כלית וממאירה.

שופטי־השלום זעמו, ויחד עימם כל השופטים בבתי־המישפט של המדינה, החל בנשיא בית־המישפט העליון, השופט משה לנדוי, וכלה באחרון הרשמים.

הסיבה: בשקט, על־ידי החלטה שכפה על ועדתו, קבע יו"ר ועדת־הכספים הכל־יכולה של הכנסת, הח"כ־רב שלמה לורנץ מאגודת־ישראל, כי מעמדם של דייני ה־רבנות גבוה מזה של שופטי־השלום. על־פי אמת־המידה ה־יחידה שיש לה משמעות — דרגת המשכורת — שווה עתה הדיין הדתי לשופט מחוזי.

כך קפצה כל המערכת הדתית

פרס ואבן בהלוויית חריף
פסק־זמן לוותיקים

קפיצה אחת קדימה, על פני ה־מערכת הממלכתית.

השופטים איימו בעיצומים, הר־עישו שמיים וארץ. תגובת לורנץ: זה לא יעזור להם. ההחלטה היא סופית.

גוליבר בכבלים. הפרשה יכ־לה להיות צדדית ומישנית, לולא היתה סימפטום קטן נוסף של מחלה הרבה יותר כללית וממאי־רה: הדיות הזוחל, ההשתלטות הזוחלת של העסקונה הדתית ו־השקפותיה על המדינה כולה.

האזרח נתקל בכך על כל צעד ושעל:

● כשהוא מפעיל את מקלט־הטלוויזיה, מסתבר לו כי התוכנית היחידה המוקדשת למישפטים (שו־רת הדין), בשעת שיא־ההאזנה, מתארת את שיפוט בית־הדין ה־רבני דווקא. הוא מטפל בשעה זו בעניינים שאין לו כל סמכות בהם.

● בית־ספר דתי בירושלים גירש השבוע בית־ספר לילדים מפגרים — ציבור של ילדים אשר לגביו מהווה כהונתו של שר־החינוך הדתי אסון מתמשך. בבתי־ספר חילוניים שונים נולדו לפתע כיתות דתיות, אשר בהן מיספר התלמידים קטן בהרבה מאשר ב־כיתות החילוניות הצפופות, והזו־כות באבזרי־לימוד עדיפים.

● הקיבוץ הארצי של השומר הצעיר התכנס כדי לדון בהחזרת הדת והמסורת אל הקיבוצים, ש־היו פעם חלוצי המהפכה ההומא־ניסטית־האתיאיסטית ביישוב ה־יהודי.

המפולת היא כללית. אך מכיוון שהמהפכה־הנגדית של המימסד ה־דתי זוחלת באיטיות מחושבת וכל סימפטום כשלעצמו נראה קטן ו־מישני, אין הרוב החילוני הדומם במדינה מתעורר לתגובה.

כמו גוליבר הענק בארץ ה־גמדים, הוא נכבל בתרדמתו.

Israeli Foes Of Pullout Touring U.S.

Opposition Is Urged To Sinai Withdrawal

By Leslie Bennetts
New York Times Service

NEW YORK — Three Israelis from a group called the Movement to Stop the Withdrawal from the

דרוקמן ב„ניו־יורק טיימס"
„אני יכול להגיד לכם..."

הממשלה

שיא השחיתות

מה מושחת יותר מאשר פוליטיקאי הנאחז בקרנות־המיזבח של הממשלה, בעודו מקדש עזיה מיחמה?

יש דרגות שונות של שחיתות פוליטית. כולן חוגגות עתה ב־ישראל.

יש השחיתות הרגילה, נוסח אהרון אבו־חצירא: אדם המכהן כשר בממשלה עומד לדין על עבירות של מירמה ומעילה, אך אינו מתפטר. השבוע נפוצו ידי־עות האומרות שגם אם יורשע אבו־חצירא, לא יתפטר. ההאשמות של פרקליטו נגד השופטת נועדו, לפי גירסה זו, להכשיר מראש את דעת־הקהל לאפשרות זו (ראה עמוד 67).

שחיתות מסוג אחר מוחגמת על־ידי אגודת־ישראל, הגובה מחיר מופקע בכסף תמורת תמי־כתה בממשלה.

סוג אחר — אך דומה למדי — של שחיתות אופיינית למתנחלי חבל־ימית, המתנדנדים בין קריאה למילחמת־אחים (ראה עמודים 71—70) ובין תביעה ל„פיצויים" על שיבארון־הלב הכרוך בבגידתם באידיאלים שלהם. בין סחטני־הדת וסחטני־הפינוי מקיז ציבור משלמי־המיסים את דמו.

אך יתכן כי שיא השחיתות שייך לרב־ח"כ חיים דרוקמן.

תאוות השררה. עד לפני ימים מעטים היה דרוקמן עסוק במילחמה לחיים־ולמוות על ה־שררה. חבריו־למיפלגה האשימו אותו בתאוות־שילטון שאינה יו־דעת גבול. הוא איים לפוצץ את מיפלגתו ולקעקע את הקואליציה אם לא יקבל את נתח־השילטון שלו — שליטה במישרד־הדתות, אחוזתו הקודמת של אבו־חצירא, שהיא בור־חסר־תחתית של שחי־תות.

אך ניצח דרוקמן במאבק זה והפך חלק מן השילטון, יצא ל־ארצות־הברית כדי לקעקע את אשיות השילטון הזה.

מישלחת „התנועה לעצירת ה־נסיגה" לא נסעה לאמריקה כדי לדבר אל לב היהודים, אזרחי אמריקה, כפי שטען מנחם בגין בסלחנות רופסת. היא ניהלה את תעמולתה נגד השלום הישראלי־מצדי מעל עמודי העיתונות ה־אמריקאית, זכתה שם בכותרות ראשיות, הופיעה בטלוויזיה ו־ברדיו, תבעה להיפגש עם ראשי השילטון.

המסר שלה נכלל בידיעה גדולה בעיתון החשוב ביותר בארצות־הברית, ניו־יורק טיימס, לאמור: „אחד האורחים, הרב חיים דרוק־מן, סגן השר לענייני־דתות וחבר־הכנסת מטעם גוש־הליכוד השלים, אמר: ‚אני יכול להגיד לכם שיש לעצור את הנסיגה, ושהיא אכן תיעצר... שותפים לאמונה זו גם עמיתי בכנסת, בקואליציה ובאו־פוזיציה כאחת'."

ליחנות מן הכוגדים. דרוק־מן לא הסתפק בכך שהטיף ליהו־דים ולגויים נגד המעשה המדיני המרכזי של ממשלת־ישראל, שאו־שר על־ידי הכנסת, בעודו משתמש במישרתו הממשלתית לזכות ב־פירסום. באותה שעה השתתף ב־איסוף כספים, כשהמטרה המוצ־הרת היא לממן את ההתנגדות המאסיווית — ואולי האלימה — לביצוע מדיניות ממשלתו.

קשה להעלות על הדעת שחיתות גדולה יותר מזו של אדם המרעיש שמיים (תרתי־משמע) וארץ כדי להצטרף לממשלה, אשר מעשיה נראים לו כבגידה.

מיפלגות

החוליה המקשרת

יחד עם מוסה חריף נקברה, לפי שעה, תוכנית לסלק את כל הצמרת הוותיקה של מיפלגת־העבודה.

כאשר הוטמנה באדמה גופתו של מוסה חריף, שניספה בתאונת־דרכים, החלה במיפלגת־העבודה בדיקה־מחדש של המצב. מותו של חריף, כך הסתבר, משנה נתונים חשובים.

בחודשים האחרונים החלה לצוץ במקומות שונים במיפלגה, באופן ספונטני ובו־זמני, התחושה שהמצב אינו יכול להימשך. תחושה זו הפכה ממשית ומעשית ביום סיפוח רמת־הגולן, שבו התגלה המערך בכל ערוותו המכוערת.

לסלק את כולם. כמו כל שינוי מהותי במצב־הרוח הציבורי, התקדם גם זה באיטיות, מתחת לפני השטח.

אחת התוצאות היתה שינוי ב־ראיית מערכת־הכוחות במיפלגת־העבודה. בשנים האחרונות עמדו בה מחנה־פרס מול מחנה־רבין, חוג בית־ברל מול חוג יחדיו. החזיתות עברו בצורה אנכית, מלמעלה ל־מטה. עתה החלו רבים להבין כי החזית האמיתית היא אופקית — בין השכבות.

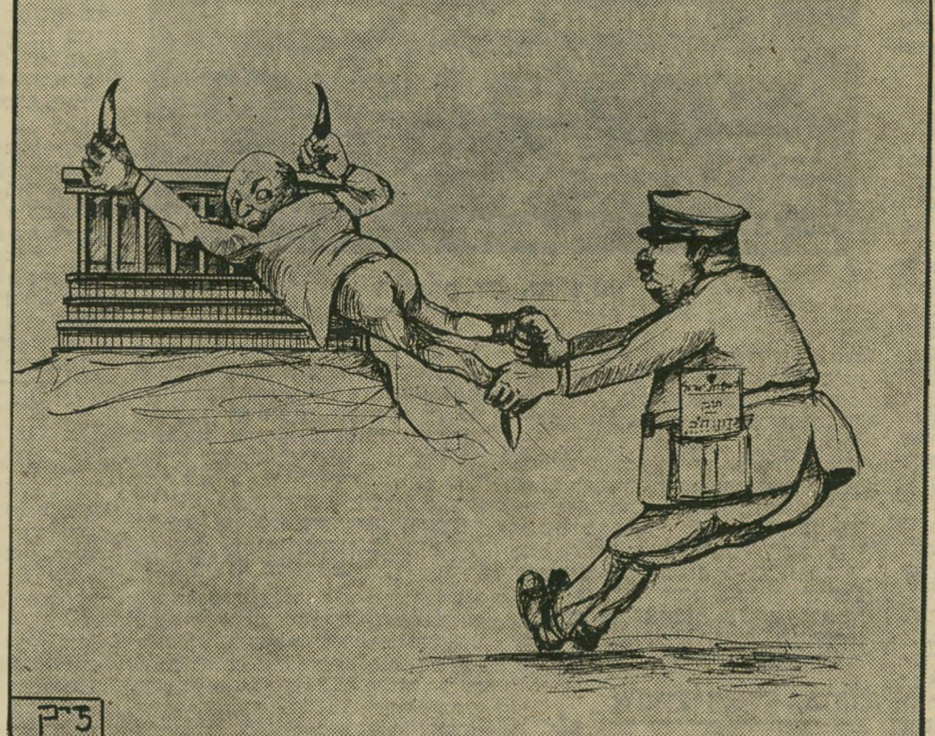
לאחרונה החלו תופסים רבים כי אין עוד טעם לבחור במנהיג זה או אחר מקרב השיכבה השלטת, וכי יש לסלק שיכבה זו כולה, כדי לאפשר התחדשות במיפלגה. רבים במיפלגה סירבו להבחין בין שימ־עון פרס, יצחק רבין, אבא אבן, חיים בר־לב ושאר הוותיקים. גברה ההכרה כי ההתכתשות המתמדת בין אנשים אלה הסיחה את הדעת מהעובדה המרכזית: שכולם ביחד פשטו את הרגל, שאין בשורה בפי איש מהם, שהם מייצגים את העייפות והריקנות של צמרת ה־מיפלגה כולה.

כדי לסלק את כל השיכבה היש־נה, יש צורך בפעולה משותפת של השיכבה הנמצאת מתחתה. משמע: שיתוף־פעולה בין כל הקבוצות המתקוטטות והעסקנים שואפי־הכידום, שהתחרו עד כה זה בזה — החל ביעקוב לוינסון וכלה במוטה גור, דרך אליהו שפייזר ועוזי ברעם, כשנשיא־המדינה, יצ־חק נבון, מרחף אי־שם מעבר לאופק הקרוב.

חדד ריק. איש־המפתח במע־רכת זו היה מוסה חריף.

היו לו כמה תכונות מתאימות לכך. הוא לא היה יונה או נץ, אלא איש־המרכז. לא היו לו שונ־אים אישיים. הוא ייצג את התנועה הקיבוצית, שהיא אחד ממוקדי־הכוח במיפלגה. אף שהיה מזוהה עם חוג בית־ברל, לא היה איש־סיעה מובהק מדי.

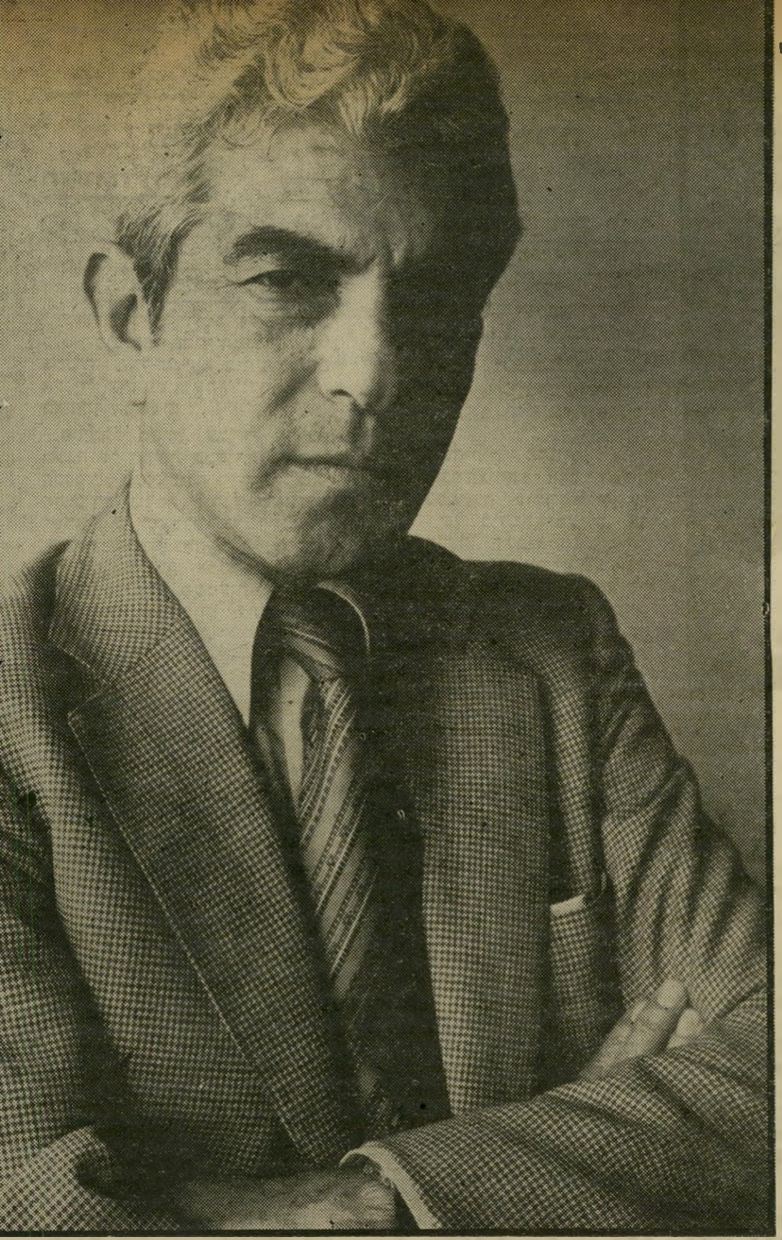
מותו השאיר חור, שלא ייסתם בקלות. שום מחליף טיבעי בתפקיד בלתי־מוגדר זה לא נראה בעין שימעון פרס, שנראה עצוב מאוד בהלוויית חריף, זכה בפסק־זמן

ואחז בקרני המיזבח

הנוסח המלא של הראיון עם
עיצאם סרטאווי, שגרם לסנסציה
עולמית - והרקע של יוזמתו החדשה

„אש"ף עזר לבגין!"

מנהיג סרטאווי
„פשעים אנטי־שמיים שערורייתיים!"

א ילו היה קיים פרס עולמי על אומץ־לב, היה עיצאם סרטאווי יכול להיות מועמד ראשי לקבלתו.

מזה שנים מופיע שמו בראש רשימת המיועדים־לרצח של קבוצות־הרג קיצוניות, שכבר הספיקו לרצוח כמה וכמה מפעילי אש"ף, אנשי המחנה המתון.

בניגוד לרבים מעמיתיו בצמרת אש"ף, המשמיעים את דיעותיהם בזכות השלום בחדרי־חדרים, והנפגשים עם אישים יש־ראליים בסודי־סודות, משמיע סרטאווי את דיעותיו בגלוי, ואף פועל על פיהן בפומבי. בחמש וחצי השנים האחרונות נפגש עם ישראלים לא־מעטים, רובם ציונים מוצהרים.

באפריל שעבר, כאשר כונס מושב המועצה הלאומית הפלסטינית בדמשק, הופיע סרטאווי בבירה הסורית, שבה דמו הפקר. הוא נכנס לסוריה בלי אשרת־כניסה, בהיצמדו לפמליה האישית של יאסר ערפאת, וכך גם יצא ממנה.

במושב המועצה, שבה נקבע הטון על־ידי הקיצוניים, קם סרטאווי ותבע את רשות־הדיבור כדי לדווח על מגעיו עם כוחות־השלום הישראליים. כשהדבר לא ניתן לו, השמיע את מחאתו בפומבי, הגיש את התפטרותו (שלא התקבלה) ואף כינס בדמשק עצרה מסיבת־עיתונאים, שעוררה סנסציה עולמית.

כל אלה היו מעשים אמיצים ביותר. אך השבוע עלה על כולם. הוא עשה מעשה שלא נעשה מעולם: מעל עמודיו של עיתון מעריכי חשוב מתח ביקורת פומבית על המדיניות של אש"ף וקרא ב־צורה חד־משמעית לדו־שיח ישראלי־פלסטיני.

הוא עשה זאת בראיון שהעניק לאריק רולו, המומחה לענייני המרחב של העיתון החשוב ביותר באירופה, לה מונד הפאריסאי. רולו, יהודי־צרפתי שנולד במצריים, נמנה עם ידידיו של סרטאווי. הוא פירסם את הידיעה בעיתונו ביום השישי, ה־22 בינואר 1982, תחת הכותרת: „הערבים צריכים לחזק את מחנה־השלום הישראלי" — הצהיר באוזנינו מר עיצאם סרטאווי, יועצו של מר ערפאת."

להלן הכתבה במלואה וכלשונה:

הערבים, ובייחוד הפלסטינים, סייעו לביצוע מדיניות־הסיפוחים של ישראל — זוהי התזה שהשמיע באוזנינו ד"ר עיצאם סרטאווי, חבר המועצה הלאומית (הפרלמנט) הפלסטינית, ואחד היועצים של יאסר ערפאת, יו"ר אש"ף למדיניות בינלאומית. „יתכן," אמר, „כי מר בגין מבקש להשמיד את העם הפלסטיני ולהפקיע סופית את מולדתנו. אולם אין זו סיבה לכך שנעניק לו את האמתלות והאמצעים להשגת יעדיו."

לדעת המנהיג הפלסטיני, סיפוח הגולן לא היה אפשרי אילו היו למחנה־השלום הישראלי ולו רק תריסר נציגים בכנסת, כי הרכב הכנסת היה מאפשר להם למלא תפקיד מכריע. „לא ידענו לתרום להצלחת הכוחות הדמוקרטיים והמתקדמים בישראל, אשר, בניגוד למה שנדמה, יש להם קהל־בוחרים פוטנציאלי רחב יחסית." בעיני סרטאווי, „מחנה השלום" אינו מורכב רק מרק"ח ומשל"י, אלא גם מן הקבוצות האישים, הציונים והבלתי־ציוניים, המקבלים את העקרונות הבאים: שיבת ישראל לגבולות 1967, ההכרה בזכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית ולמדינה ריבונית, והכרה באש"ף כ־בנציגו הבלעדי.

אם תנועת של"י — אשר מנהיגיה הבולטים ביותר הם הגנרל (מתי) פלד ומר אורי אבנרי — לא השיגה בבחירות האחרונות את ארבעת או חמשת המנדאטים שהיא יכלה לייחל להם, הרי זה מפני שלא היתה לה אמינות בעיני הישראלים — ובכך אשמים במידה רבה הפלסטינים, לדעת מר סרטאווי. „השיחות הסודיות שקיימתי עם אנשי־הקידמה הישראליים מאז סתיו 1976, על פי הוראה של הנהגת אש"ף, ולאחר מכן באישור המועצה הלאומית הפלסטינית (מארס 1977), היו צריכות להיות פומביות. היו צריכים להודות בהן, להצדיק אותן ולהגן עליהן באוזני העולם הערבי ובאוזני דעת־הקהל הישראלית."

אכן, בעיני המנהיג הפלסטיני היה צורך חיוני במחווה דרמאתית ונועזת. „היה עלינו לחזמן את בעלי־שיחנו הישראליים לבירות, לשם חילופי־דיעות גלויים עם מר יאסר ערפאת. טוב מזה, היה עלינו לחזמנם לשאת את דבריהם לפני המועצה הלאומית הפלסטינית שי־התכנסה בדמשק באפריל האחרון, חודש לפני הבחירות בישראל. כך היה אש"ף יכול להפגין באופן מע־שי את רצונו להגיע לשלום צודק, הקביע על שני הצדדים, ולהעניק אמינות לכוחות־השלום הישרא־ליים בעיני בני־עמם."

מר סרטאווי נדחה, בצורה עקיפה, על־ידי עמיתיו. לא זו בלבד שהמועצה ה־לאומית הפלסטינית לא הזמינה אותו לדווח לה על שיחותיו עם אנשי־הקידמה הישראליים, אלא שהיא גם קיבלה החלטה האוסרת מגעים עם כל יהודי שאינו אנטי־ציוני „בתיאוריה ובמעשה." אמנם, התפטרותו ההפגנתית של מר סרטאווי מן המועצה הלאומית לא התקבלה, אך יועצו של מר ערפאת הפסיק את הדו־שיח עם בעלי־שיחו הישראליים. „אני פעיל ממושמע," הסביר, „ומעולם לא פעלתי מחוץ להנחיות של נציגי העם הפלסטיני." בכל זאת הוא סבור כי עמיתיו שגו כאשר הניחו לייאוש להשתלט עליהם. „להיפך, הקיצוניות של הקואליציה של מר בגין וחוסר־ההבנה של מיפלגת־העבודה הישראלית היו צריכות להמריץ אותנו להכפיל את מאמצינו, תחת להיכנס למלכודת אשר אויבי השלום הטמינו לנו."

מר סרטאווי כבר פתח במאמ־צים לחידוש הדו־שיח הישראלי־פלסטיני „על בסיס מוצק יותר ורחב יותר". הוא מקווה להשיג תחילה את אישור אש"ף, ולאחר מכן את אישור הליגה הערבית, אם אפשר בוועידת־פיסגה קרובה.

אבו־נידאל, „בוגד בשרות ישראל"

ה אם הוא אדם האוהב לנהל מאבק־יחיד?

לא, הוא משיב, נהפוך הוא.

יותר ממיליון וחצי פלסטינים בי־שטחים הכבושים, יפחות, מבינים את החשיבות הגורלית של דעת־הקהל הישראלית, ומעריכים מאוד את התמיכה המוסרית והמעשית שהם מקבלים מידי הדמוקרטים ה־ישראליים, מול פני הדיכוי של מישטר־הכיבוש.

„אש"ף צריך להביא בחשבון את ה־דיעות והשאיפות של העם הפלסטיני, ובמיוחד של החלק החי בשטחים הכבו־שים, כי אחרת הוא מסתכן באובדן ייצו־גיותו ותפקידו," קובע מר סרטאווי בתו־קף.

האם אין הוא חושש שמא יהיה הקורבן הבא של קבוצת־הפורשים הפלסטינית של אבו־נידאל, המאיימת לרצוח את „הבוגדים" הדוגלים, כמוהו, בדו־שיח ובפשרה?

„בניגוד למה שנראה," אמר לנו בעל־שיחנו, „אבו־נידאל אינו חבר קיצוני של חזית־הסירוב, אלא בוגד שהעמיד את עצמו לרשות השרותים הישראליים. שרותי־הביטחון האוסטריים הוכיחו, בלי שמץ של ספק, כי אנשיו של אבו־נידאל לא זו בלבד שרצחו את היינץ גיטל, חבר עיריית וינה, באחד במאי 1981, ותקפו, באוגוסט, את בית־הכנסת של וינה, אלא שהם גם רצחו באחד ביוני את נציג אש"ף בבריסל, נעים חאדר. הם התכוונו לרצוח את יאסר ערפאת במהלך ביקור שעמד לערוך בווינה כעבור שבוע.

„מי, מלבד ישראל, מעוניין ל־חפל את נציגינו? מי מעוניין ל־הבאיש את ריחה של תנועת־ההתנגדות הפלסטינית על־ידי פש־עים אנטי־שמיים שערורייתיים?

„אנחנו מציגים לעצמנו שאלות חמורות עוד יותר," המשיך סרטאווי, „מאז שחברי קבוצת אבו־נידאל, שנעצרו על־ידינו ב־בירות, הודו בכך שגוייסו על־ידי המוסד

(המשך בעמוד 8)

Les Arabes devraient renforcer le «camp de la paix israélien»

nous déclare le conseiller de M. Arafat

M. Issam Sartaoui

Les Arabes, en particulier les Palestiniens, ont favorisé la mise en œuvre de la politique expansionniste d'Israël : telle est la thèse que nous a exposée le docteur Issam Sartaoui, membre du

par le découragement. « *L'intransigeance de la coalition de M. Begin et l'insensibilité du parti travailliste israélien devraient nous inciter, au contraire, à redoubler d'efforts pour ne pas tomber dans*

הכותרת של „לה מונד"
„הערבים צריכים לחזק את מחנה־השלום הישראלי!"

קפה נמס עלית בגרגרים. ספלנדיד.
כך שותים היום קפה נמס בעולם.

ספלנדיד!

בעולם, ספלנדיד – פירושו נהדר.
כזה הוא קפה נמס עלית בגרגרים.
הטעם שלו – ספלנדיד.
הניחוח שלו – ספלנדיד.
וכל גרגר נותן לך 100% קפה טהור.
מי שנתן לו את השם ספלנדיד
מבין בקפה.

טוב לי עם קפה ספלנדיד עלית

אש"ף עוזר לבגין

(המשך מעמוד 6)

(שרות המודיעין הישראלי) בשטחים הכבושים. באופן מוזר נהנה אבו־נידאל גם מעזרתן של מדינות ערביות מסוימות, המנצלות אותו למען מטרותיהן שלהן."

מר סרטאווי סירב לציין לאילו מדינות ערביות הוא מתכוון, אולם ידוע היטב כי סוריה ועיראק אירחו את הקומנדו של אבו־נידאל וסייעו לו. „למרות היחסים שהן הפיקו מכך," סיים מר סרטאווי, „אנו מקווים כי המדינות הערביות האלה ישימו קץ לשיתוף־הפעולה שלהן (עם אבו־נידאל) אחרי שיעיינו במסמכים שברשותנו, החושפים את פרצופו של בן־חסותן."

עד כאן המאמר המלא של אריק רולו בלה מונד.

ישראלים בביירות ובדמשק

כתבה זו גילה עיצאם סרטאווי כסוף־השיער רק טפח ממעשיו ומחוכניותיו בעבר למען השלום. רובם גנוזים עדיין במעטה של סודיות עמוקה, ובוודאי לא ייוודעו אלא כעבור זמן רב.

אולם הוא חשף בדבריו שתיים מתוכניותיו הנועזות, שלא יצאו לפועל.

אין זו חוכמה שלאחר־מעשה, כאשר מסביר סרטאווי כי תוצאות הבחירות לכנסת העשירית היו עשויות להיות שונות לגמרי, אילו הוזמנה מישלחת ישראלית לשאת את דבריה באוזני המועצה הלאומית הפלסטינית בדמשק, שנערכה חודש לפני כן. סרטאווי טיפל בשעתו ברעיון דרמאתי זה — העשוי להדהים במבט הראשון — באופן מעשי. הוא גם הגה, לפני כן, את הרעיון שמישלחת של כוחות־השלום הישראליים תוזמן לביירות, לשם חילופי־דיעות עם יאסר ערפאת — כשם שמישלחות של כוחות־השלום האמריקאיים הוזמנו להאנוי, לשיחות עם הוצ'מין, בעת מילחמת ויאט־נאם.

סרטאווי אינו מבחין בין ציונים ויא־ציונים מישראל. לבניו, קו־ההפרדה האמיתי עובר בין מי שמוכן להסכים להקמת מדינה פלסטינית — ומי שמתנגד לכך.

אלה הן רק שתיים מן היוזמות הנועזות, רבות התנופה והדמיון, שסרטאווי הגה אותן. הוא העלה כמה מהן עוד לפני שאנוור אל־סאדאת הדהים את העולם במחווה דרמאתית משלו — ביקורו ההיסטורי בירושלים. עוד לפני אל־סאדאת האמין סרטאווי בחשיבות המכרעת של דעת־הקהל הישראלית, ובאפשרות להשפיע עליה על־ידי יוזמות־שלום דרמאתיות, גלויות וכנות.

גישה זו נתקלה לא־פעם בהתנגדותם של עמיתיו בצמרת אש"ף — ולא רק הקיצוניים, הדוחים בכלל את רעיון־השלום, אלא גם המתונים, השואפים לשלום עם ישראל, אך החוששים מפני יוזמות גלויות „בטרם עת". אחדים מהם, ובראשם יאסר ערפאת עצמו, תמכו בשקט בפעולותיו של סרטאווי, כפי שהוא רמז בשיחתו עם רולו, אך הסתייגו מן הדברים כאשר הפכו פומביים.

התוצאה היתה שפגישותיו של סרטאווי באירופה עם ראשי התנועה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני (וביניהם מתי פלד, אורי אבנרי, יעקב ארנון, לובה אליאב, מאיר פעיל ויוסי אמיתי) הוכחשו רשמית בביירות — בצורה שפגעה קשות באמינות בעלי־השיחה הישראליים. תוצאה אחרת היתה שהכוחות המתונים בצמרת פת"ח ואש"ף לא חשו לעזרתו כאשר העמיד את עניין הדו־שיח עם כוחות־השלום הישראליים במרכז האירועים של המועצה הלאומית הפלסטינית בדמשק.

אין ספק כי שיחתו עם אריק רולו, שהוזירה את הכתבה המפתיעה ב„ה מונד", היא פרי מחשבה רבה. נראה כי סרטאווי סבור שהגיע הזמן לחדש בתוככי אש"ף את הוויכוח על דרכו, ולהכריח את עמיתיו לחשוב על העניין מחדש, לאור ההתפתחויות האחרונות והסכנות האורבות לתנועה הפלסטינית.

אין גם ספק כי דבריו יעוררו תשומת־לב רבה בארצות־הברית. אחת התופעות המוזרות שבהן נתקל סרטאווי במאבקו הממושך ועתיר־הסכנות למען השלום היא הצורה שבה התייחסו אליו האמריקאים. סרטאווי, שלמד בארצות־הברית ושעבד בה כמנתח־לב בעל־מוניטין לפני שחזר למרחב זהקים בה אירגון־פידאיון עצמאי (שהתמזג לאחר מכן עם פת"ח), אינו יכול לחזור אליה. כאשר הגיע לשם בשליחות־שלום מטעם אש"ף, נדרש לצאת משם באמבולה טכנית מגוחכת — פרטים בלתי־מדוייקים בדרכון הדיפלומטי התו־ניסי שבו החזיק. האמריקאים, שידעו היטב כי הוא מסכן את חייו יום־יום למען השלום, התייחסו אליו כפי שלא התייחסו אל אנשי חזית־הסירוב הפלסטינית, המבקרים בארצות־הברית באין־מפריע (ראה בעמוד 13 מאמרו של אורי אבנרי, „האם רוצה ארצות־הברית בשלום?")

תגובות חפוזות

לתכן מאוד כי סרטאווי רצה בשיחה זו להביא גם להתעוררות חדשה של כוחות־השלום בישראל, שהובסו בבחירות האחרונות.

התגובות בישראל על הכתבה היו, בימים הראשונים, מוזרות, ולעיתים כמעט היתוליות.

המאמר פורסם בפאריס בצהרי היום החמישי, והכתבים הישראליים דיווחו על תוכנו לעיתוניהם, לרדיו ולטלוויזיה. היו אלה דיווחים שיטחיים למדי, כאשר מרבית הכתבים עירבבו בדיווח את הירהורי־ליבם, הוסיפו פרטים שלא נכללו בכתבה עצמה והשמיטו קטעים אחרים. רק ביום הראשון השבוע הגיע ארצה גליון העיתון, ובו הכתבה המקורית.

כמה עסקנים, שקא ראו את הכתבה עצמה, מיהרו לעזות על ה„עגינה ולפרסם הודעות לעיתונות, שזיכו אותם בכותרות.

כך הודיע ח"כ יוסי שריד כי הוא „מוכן להיפגש עם יאסר ערפאת". היתה זאת הודעה נחפזת למדי, כי שריד לא הודיע אם הוא מוכן לעמוד בתנאי היחידי שהעמיד סרטאווי בדבריו: שבעלי־השיחה הישראליים יסכימו לשיבת ישראל לגבולות 1967, להכרה בזכות העם הפלסטיני להקמת מדינה ריבונית בגדה וברצועה ולהכרה באש"ף כבנציג הבלעדי של העם הפלסטיני. אך דבריו הספיקו כדי לעורר סערה של הכחשות והתקפות, כמצופה, והפכו את שריד לגיבור־היום.

לפני שלוש שנים סירב שריד לבוא לוועידה למען השלום שנערכה בוושינגטון, מפני שהוזמן אליה גם נציג רישמי של אש"ף — אותו סרטאווי עצמו. לאחר מכן הודיע שריד באופן סנסציוני שסירב להיענות להזמנה להיפגש עם ערפאת — הזמנה שעצם שיגורה הוכחש על־ידי סרטאווי, ושלא היתה אלא פרי־הדימיון של כמה יהודים אוסטריים.

גם הודעות של אישים ישראליים אחרים לקו בחוסר־רצינות. בעליהן הגיבו על העזתו של סרטאווי כאילו היתה סנסציה, אחת מני רבות, והפכוה לעוד סערה־כוסית תורנית, מן הסוג „המסעיר" את ישראל כל שני וחמישי. דברי סרטאווי היו ראויים ליחס של יותר כובד־ראש.

אך לא התגובות המיידיות חשובות. אין ספק שסרטאווי מתכוון לפתוח בתהליך חדש, ארוך־טווח. יוזמתו מחייבת חשבון־נפש מחודש במחנה־השלום הישראלי. מחנה זה צריך להתרחב — כמישאלתו של סרטאווי עצמו — חברה מעבר לי־מיגרת המצומצמות של הכוחות הפוליטיים הקיימים עתה.

סרטאווי (משמאל) עם ערפאת
מי עולה על העגלה?

ח"כ־המערך הרצוג בכנסת
מועצת המנהלים של בנק דיסקונט

להלכה הם נציגי העם — הפונים אל־יהם מחוץ ידיעה

על־פני השטח זוהי עיסקה מיסחרית ותו־לא. עיסקה גדולה מאוד, אמנם, אך לא יוצא־דופן.

הברון הצרפתי אדמונד דה־רוטשילד וקבוצת בנקים ישראלים קנו מניות בשווי חמישה מיליארד וחצי לירות, ורכשו בדרך זו את השליטה המוחלטת בחברה לישראל. בדיקת המהלכים שהובילו לחתימת העיסקה, מגלה כי מתחת לפני השטח רחשו אינטרסים מנוגדים רבי־עוצמה, והתנהל מאבק עקשני, שנטלו בו חלק כמה מהשמות הידועים ביותר בכלכלה ובפוליטיקה הישראלית.

הזוכה האמיתי במאבק זה היה הברון דה־רוטשילד, אלא בנק דיסקונט, שעתה יש לו, למעשה, שליטה גם בחברי מועצת־המנהלים של בנק דיסקונט הוא עורך־הדין חיים (ויאן) הרצוג. הרצוג הוא חברכנסת חדש מטעם המערך.

חבר כנסת אחר — ותיק יותר — הוא יו"ר סיעת המערך, משה שחל. במאבק על השליטה ב„חברה לישראל" ייצג שחל את המיליונרים ברוך רפפורט ומיכה ברנר, שותפו לעסקים של שר־העבודה לשעבר יגיל־כדכדה יעקב מרידור.

שחל ייצג את המפסידים. מייצג אחר של מפסידים אחרים הוא מי שהיה שר־המישפטים בממשלת המערך, חיים צדוק. צדוק ייצג את ההסתדרות, שגם לה היו תביעות לגבי מניות „החברה לישראל."

מתחת לפני השטח רוחשת גם פצצת הזמן ששמה חוק החברה לישראל. על־פי חוק זה, לא תיהנה החברה לישראל מן ההקלות במס שהוקנו לה, אם לא יהיו לפחות 80% ממניותיה מוחזקות בידי תושבי־חוץ. העיסקה האחרונה הקטינה, למעשה, את חלקם של תושבי־החוץ ב־חברה, ועתה הוא נופל בהרבה מ־80%.

עיסקה „סיבובית"

אם ינסה עתה השר יעקב מרידור להשפיע על שר־האוצר, יורם ארידור, למנוע מהחברה את ההקלות במס? האם יגיש חבר־הכנסת שחל שאילתא לשר־האוצר, מדוע אינו נוהג על־פי החוק? האם יתייצב מולו חברו לסיעה חיים הרצוג, ויתבע כי החברה תמשיך ליהנות מהקלות המס?

השאלות הללו אינן תיאורטיות. הן מתחייבות מן המצב שבו קיים עירוב תחומים מתמיד בין אנשי־עסקים, חברות־ענק, פוליטיקאים שהם גם פרקליטים, בעיי־עסקים וחברי מועצות־מנהלים. שאלות מסוג זה התעוררו ללא־הרף גם בי־מהלך קיומה של „החברה לישראל", והמאבק האחרון עד השליטה בה.

החברה לישראל נולדה אחרי מילחמת ששת־הימים. הנצחון הישראלי סיחרר ראשי רבים, ופינחס ספיר כינס בארץ ועידה כלכלית בינלאומית, שנועדה להפוך את ישראל למעצמה כלכלית אדירה. המכשיר שהוקם: החברה לישראל, שמטרתה היתה לאסוף בתוך חמש שנים הון בסך 500 מיליון דולר — סכום שהיה גדול פי 80 מהתוצר הלאומי הגולמי של ישראל ב־1968. למעשה נאספו בתוך 10 שנים רק 55 מיליון דולרים — והחברה לישראל לא עמדה במיגבלות החוק.

ההגבלה על המחזיקים במניות גרמה לשרשרת של מעשי הונאה בקנה־מידה בינלאומי, כאשר הון ישראלי הועבר לחו"ל והופיע מחדש כאילו היה הון זר, תוך רמיסת חוקיהן של שלוש מדינות: ישראל, גרמניה ושווייץ.

את העיסקה ביצע מנכ"ל החברה דאז, מיכאל צור, שהגיע, בסופו של דבר, לבית־הסוהר.

העיסקה, הקרויה „סיבובית", בוצעה בידיעתם ועל־פי אישורם של אשר ידלין, בנו גיסו מבנק דיסקונט, מרדכי לימון (נציגו של רוטשילד), ברוך יקותיאלי ממועצת־המנהלים של בנק לאומי ואחרים — כולם אנשי מועצת־המנהלים של החברה לישראל.

במשך כמה שנים נרגעו הרוחות, אך בשנים האחרונות התחוללו כמה סערות, כאשר נודע כי הגרמנים, שהחזיקו מניות בערך נקוב של 15 מיליוני דולרים, מבקשים למכור את חלקם בחברה.

לקראת האסיפה השנתית של בעלי־המניות, שנערכה בדצמבר 1980, היו קופצים רבים על מניות הגרמנים: קבוצת משקיעים דרום־אמריקאים הציעה להם 9 מיליוני דולרים. קבוצת דנות, הנתמכת על־ידי בנק לאומי, הציעה להם 14.5 מיל־יוני דולרים. המיליארדר שאול אייזנברג, שקודם לכן שיתף פעולה עם הגרמנים, המתין גם הוא. רוטשילד ושותפיו — שלושת הבנקים הישראלים — הצליח לסכל את העיסקה בין הגרמנים ודנות, שכבר כמעט נחתמה.

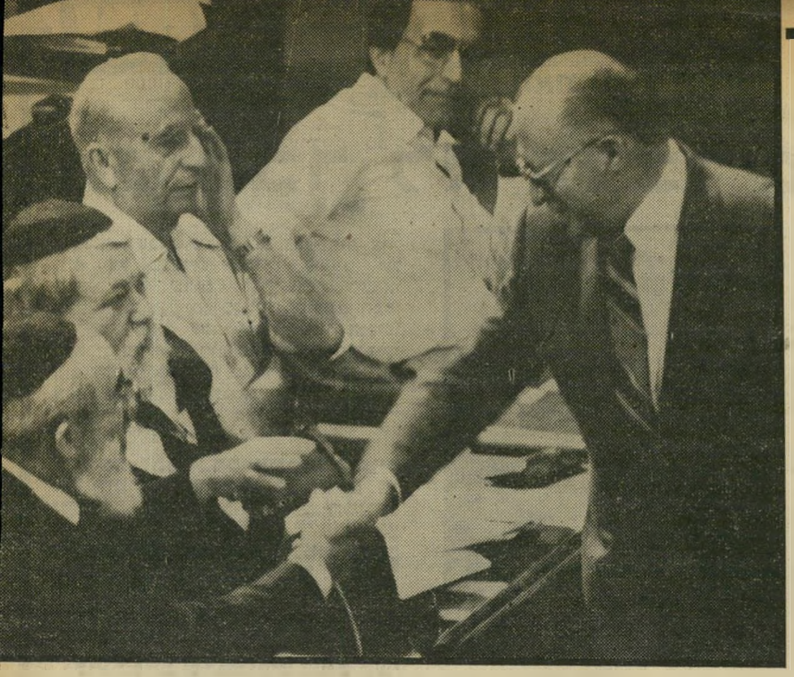
השנה נערכה ההסתערות הסופית על מניות הגרמנים ועל מניות הממשלה, שגם היא ביקשה למכור את חלקה בחברה. היריות הראשונות בקרב על השליטה נורו ממישרדיהם של משה שחל וחיים צדוק.

מישרד עורכי־הדין של שחל הגיש הצעה לממשלה לרכוש את מניותיה. ה־

נציגים של מי? (1)

בכנסת הם יושבים יחד־יו בסיעה אחת - אך מאחרי הקלעים הם לוחמים זה בזה לטובת האינטרסים של 2 קבוצות־ההון

פרקליטי המיסדרון

ח"כ־המערך שחל בכנסת (במרכז)* פרקליט של ברנר

הצעה הופנתה לממשלה בשם „גורמי־חוץ וגורמי ספנות ישראליים". שחל סירב לפרט ולומר במי המדובר.

מאוחר יותר נודע כי מישרדו של שחל פנה גם לגרמנים, המחזיקים ב־26% ממניות החברה, והציע להם 24 מיליון דולרים תמורת חלקם. מאוחר יותר גם התגלה מי הם הגורמים שאותם ייצג מישרדו של שחל: הישראלי היורד תושב שווייץ, ברוך רפפורט, ולקוחו הוותיק של שחל, מילה ברנר.

ברנר היה מעוניין בחברה לישראל בעיקר בגלל חלקה הגדול בחברת־הספנות צים. ברנר הוא שותפו של השר מרידור בשתי חברות־ספנות אחרות, אטלנטיק והחברה הימית להובלת פרי. עורך־הדין עיסקה זו מקנה לקונסורציום שליטה ב־70% ממניות החברה לישראל, כא־של חלק הארי של המניות נמצא בידי בנק דיסקונט. אך העיסקה גורמת גם לבעיות קשות.

כדיקת „העולם הזה" לפני יותר משנה („העולם הזה" 2260) העלתה כי משקיעים ישראלים, מוסדיים ופרטיים, מחזיקים בידיהם כ־פחות מ־27% מהון המניות של החברה. כלומר: כבר אז לא היתה החברה זכאית להטבות המפליגות כמס שהיא זוכה להן. עתה גדל כהרכבה חלקם של הישראלים.

כדי להמשיך לקבל הטבות, יהיה צורך לנקוט באחד מכמה צעדים:

ייצג את המפסידים במאבק? ד"כ כיצד ינהג חבר־הכנסת חיים הר־צוג, חבר מועצת־המנהלים של בנק דיסקונט, הזוכה?

קשה להשיב תשובה חד־משמעית על שאלה זאת.

המצב היום הוא, שאין למעשה כל הגבלה מחייבת על פעילותם של חברי־כנסת כהרצוג ושחק, שניהם פרקליטים של חברות גדו־לות ונציגים של קבוצות־אינטרסים אדירות־כוח.

על־פי החוק, אסור להם לייצג חברות ממשלתיות, אך זה, למעשה, הכל.

חבר־הכנסת משה שחל לא נבחר ל־

הוא אינו מכחיש כי יש לכך יתרונות, אך טוען שיש גם חסרונות, ושב ומדגיש כי הוא יודע להפריד יפה בין ענייניו המיקצועיים ותפקידיו הפוליטיים.

אך המצב החוקי היום הוא, ש־הפרדה זו תלויה ברצונו הטוב ובמצפונו של כל חבר־כנסת. על־פי מה שכבר ידוע היום על טיב הח"כים בישראל, מוטב שלא לס־מוך על אזה יתר־על־המידה.

.זבר מועצת־המנהלים של בנק דיסקונט, הח"כ חיים הרצוג, נחשב לבעל מישרד פרקליטים שהוא אחד מעשרת הגדולים בישראל.

הרצוג, בנו של הרב הראשי האשכנזי

למעשה רבים מהם מייצגים חברות מיסחריות ואילי־הון

שהישיבה בכנסת מעניקה להם אפשרויות שאין לאחרים

חיים צדוק פנה לממשלה בשם ההסתד־רות, וביקש גם הוא לרכוש חלק ממניות הממשלה, כדי לחזק את שליטת ההסתד־רות בצים.

גם בנק דיסקונט היה מעוניין בשליטה בחברה לישראל מסיבות דומות. מישפחת רקנאטי, השולטת בבנק דיסקונט, היא בעלת חברת הספנות אל־ים.

בסופו של המאבק הציע הקונסורציום לגרמנים 24.2 מיליון דולרים, ואחד מחברי הקונסורציום — בנק המיזרחי — רכש את חלקה של הממשלה בחברה לישראל תמורת תישעה מיליוני דולרים.

דרך אחת היא לנסות שוב את „העיסקה הסיבובית": המניות לא ייקנו, לכאורה, על־ידי הבנקים הישראלים, אלא על־ידי חברות זרות למראית־עין, שיירשמו בחו"ל, אך יהיו שייכות, למעשה, לבנקים ה־ישראלים.

דרך אחרת: לשנות את חוק החברה לישראל, ולאפשר לה להמשיך ולזכות בהטבות למרות שמרבית מניותיה נמצאות בידי ישראלים.

כאשר תובא הצעת תיקון מעין זו ל„חוק החברה לישראל", כיצד ינהג חבר־הכנסת משה שחל ש־

כנסת כנציגם של מילה ברנר וברוך רפפורט, וגם לא כנציגם של האחים יואב ויוני הורביץ, שמישרדו ייצג אותם ה־שבוע בעיסקת הרכישה של שוק תלפיות מידי עיריית חיפה.

שחל נבחר כנציג סיעת המערך, ואחד מחברי סיעה זו בכנסת טען לפני העולם הזה כי פעילותו המיקצועית של שחל עומדת בניגוד גמור למצע המערך, שבו מובעת התנגדות למכירת נכסים ממשל־תיים וציבוריים לידיים פרטיות.

משה שחל טען באוזני כתב העולם הזה כי לא היו לו מגעים אישיים בעניין המו"מ על השליטה בחברה לישראל, וכי המגע היה „סטרילי־מיקצועי". הוא הזכיר שהמערך לא הלאים חברות, ולא פעם מכר את רכוש הממשלה בחברות ממשל־תיות וציבוריות לידיים פרטיות.

יו"ר סיעת המערך אמר כי גם אם יש בעיות בתחום זה, אפשר לפתור אותן: „חובה על חבר־הכנסת להודיע שיש לו אינטרס כאשר מתקיים דיון בוועדה או במליאת הכנסת בעניין חברה שהוא מייצג — ולא להשתתף בהצבעה. כיוון שהתהליך הוא גלוי, איני רואה בכך פסול."

הוא דחה כמרושעות את הטענות נגדו מצד חברי סיעתו, כאילו פוגמת עבודתו כפרקליט בתפקידו כחבר־כנסת, והזכיר כי תמך בהעלאת ההצעה לסדר־היום של חברו לסיעה, יוסי שריד, שתקף בחריפות את השר יעקב מרידור, ושמעולם לא פסל שאילתא שהוגשה נגד מרידור.

בורסה בכנסת

שחל אינו רק יו"ר סיעת המערך בכנסת, הוא גם חבר בוועדת הכנסת רבת־העוצמה, וגם סגן־יו"ר הכנסת. בידיו מרוכז כוח פוליטי רב, כוח שאינו נעלם מעיני לקוחותיו והאנשים הפונים אליו.

יצחק הרצוג, היה קצין בכיר בצה"ל, שגריר ישראל באו"ם ובמשך 10 שנים ניהל בישראל חברה גדולה בבעלותו של המיליונר האנגלי, סיר אייזיק וולפסון. הוא משקיף בוועדת החוץ־והביטחון של הכנסת, וחבר בוועדת חוקה־חוק־ומישפט.

להעולם הזה אמר הרצוג: „קודם כל, מן הנסיון הקצר שלי, אם תוציא את חברי־הכנסת הפעילים כפרקליטים או כיועצים כלכליים או כחברי מועצות־מנהלים, תהיה ירידה רצינית באיכות הכנסת.

„צריך רק לדאוג לכך שלא יהיה ניגוד אינטרסים. לי לא היה דבר כזה עד עכשיו. אילו היה מופיע דבר כזה, הייתי פוסל עצמי מלעסוק באותו עניין."

הן שחל והן הרצוג מסרבים לפרט את רשימת לקוחותיהם או לעסוק בפומבי בענייני החברה לישראל. הרצוג טוען שפירוט כזה יפגע באתיקה המיקצועית. שוב: הכל נשאר לשיקול דעתו של הח"כ־הפרקליט. אין שום נוהג או חוק מחייב.

מצב זה הופך את מיסדרונות הכנסת לאחד ממקומות המיסחר הזמים ביותר במדינה. לא פעם יכולה הבורסה התל־אביבית לחת־קנא במימדי העיסקות הנקשרות שם. במיזנון ובמעברים שבין הי־מיעדה והמליאה, בין חדרי הוועדות וקומת הממשלה, מתרוצצים אנשים שמחד הם מייצגים מיפ־לגה פוליטית, קבוצות אוכלוסיה, מצע או רעיון, ומאידך הם מייצ־גים אינטרסים כלכליים רבי־עוצ־מה.

על האנשים האלה, כיצד הם פועלים ומהם האינטרסים שמאחו־ריהם — בהמשך הפרידה.

שלמה פרנקל ■

---

* בין מנחם בגין, יוחנן משל, אברהם שפירא ושלמה לורנץ.

השולם הזה דורש כי:

1. כל חברי־כנסת, עם בחירתו, ימלא הצהרת־הון מפורטת, שתופקד במישרד יו"ר הכנסת, ותהיה פתוחה לעיון הציבור. חברי־הכנסת ימלא הצהרה כזאת בתום כל שנה לכהונתו, ושוב בתום כהונתו, וכל ההצהרות הללו יהיו פתוחות לעיון הציבור.

2. כל חברי־כנסת, עם בחירתו, יצהיר על כל תפקיד שהוא ממלא, ועל כל מישרה שהוא מחזיק בה, בין בחברה שבבעלותו ובין בחברה אחרת או מוסד אחר. אם התמנה חברי־הכנסת במהלך כהונתו למישרה כלשהי, יצהיר עם כך מייד. כל ההצהרות הללו יהיו פתוחות לעיון הציבור.

3. חברי־כנסת שהם פרקליטים או יועצים כלכליים ימסרו מייד עם בחירתם, רשימה מלאה של לקוחותיהם אשר לענייניהם יש נגיעה לרשויות השיטוין. הפרקליטים והיועצים הכלכליים שבין חברי־הכנסת יצהירו על כל לקוח מסוג זה שנוסף להם במהלך כהונתם. הצהרות אלה יהיו פתוחות לעיון הציבור.

4. עם תחילת כל דיון במליאת־הכנסת או באחת מוועדותיה ימסרו כל חברי־הכנסת, שהם בעלי־עניין, או המייצגים בעלי־עניין בנושא הנדון במליאה או בוועדה, הצהרה על כך, ויימנעו מהשתתפות בדיון ובהצבעה.

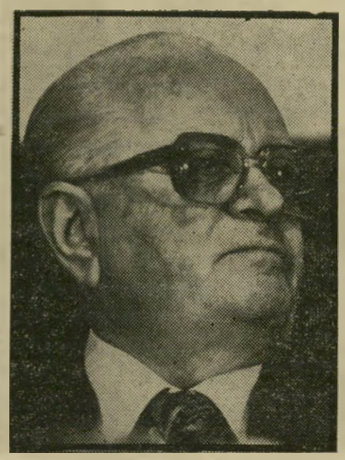
מאת מאיר תדמור

הם כבר לא מדברים בפרחים!

בסוף השבוע שעבר פשטו עשרות צוותים של פרחנים (מגדלי פרחים) על בתיהם של שרים וחברי־כנסת והביאו להם זרים ענקיים, בלוויית מיכתב המסביר מה כואב להם ולמה, עליו הוסיפו הסברים בעל־פה. רוב מקבלי הזרים הביעו את אהדתם למצוקת מגדלי הפרחים, הבטיחו ללמוד את הנושא ולסייע בפיתרון המשבר. ובאמת, מה כואב ל־6000 מגדלי הפרחים לייצוא?

כואב להם שהם חייבים להטיס את הפרחים לייצוא כמחירים הנקבעים עכשיו על־ידי „אל־על", המוביל הלאומי, שהם גבוהים ב־20%—25% מהמחיר שאותו ניתן להשיג בשוק העולמי. משום שכך רוצים מישרדי התחבורה והאוצר והם שואלים: האם אנחנו צריכים לסבסד את „אל־על"?

כואב להם שהמחירים שהם משגים עבור הפרחים באירופה נמוכים בכ־20% מאלה שיכולים היו להשיג, אילמלא תחרות הפרוצה בין היצואנים השונים, שבמקום להתחרות ביניהם כארץ, מתחרים על השוק בחו"ל ומורידים מחירים.

שר־התקשורת אריך
למה הוא דורס את הפרחים

כואב להם שבענפים אחרים, כמו בענף ההדרים, אפשר היה להגיע להסדר של שיווק משותף לחו"ל, ובענף הפרחים חוגגת ה„ליברליות" של שר־התקשורת שימחה ארליך, המעדיף הידרדרות של הענף כולו, למרות עצת מומחים.

כואב להם שהתמורה שהם מקבלים עבור הגילדנים ההולנדיים, המארקים הגרמניים והפראנקים הצרפתיים, היא נמוכה יותר בשקלים, בגלל השחיקה בערך המטבעות האירופיים לעומת הדיולר והשקל כאחד. רוב המטבעות מפגרים בעשרות אחוזים לעומת השקל.

אך הוצאות החקלאים גדלות מעבר לעליית המדד. הם דואבים על כך שעיריות לא נמצאה שיטת פיצוי מתאימה על שחיקה זו לחקלאות ולחקלאים. לתעשייה ניתנה תשובה הולמת. להם לא.

הם כואבים, מכיוון שלמול עיניהם נהרס ענף מבטיח, שעליו פרנסתם, ולא מידי שמיים, אלא בשל מחדלים ומעשים שרק ראייה מעוותת יכולה היתה לגרום אותם.

עד עכשיו, במתינות הראויה לשבח, עשו הכל כדי להסביר. היום, ביום הרביעי, הם חדלו לדבר בפרחים. כואבים, כועסים ו־נחושי החלטה, הם מגיעים כאלפי־הם לשערי הכנסת, לזעוק.

מאינדונסיה לישראל דרך יפאן

בשבוע שעבר נתקבל במערכת מיכתב מיפאן. השולח: קיודו, יחסי־ציבור, טוקיו. הנמען: העורך לענייני עסקים וכספים. בתוך המעטפה מצאתי הודעה לעיתונות של מיפעלי הפלדה של קובה, (ב' בסגול), מהגדולים ביפאן, המספרת שמיפעלי הפלדה הממשלתיים של אינדונסיה, מפעלי קראקאטאו חתמו עימם על הסכם לסיוע ושיתוף־פעולה טכני לשנתיים.

להלן מובאים פרטים על מיפעלי הפלדה האינדונסיים, השוכנים במרחק של 120 קילומטר מהבירה ג'אקארטה.

מיפעלים אלה, מציינת ההודעה, מייצרים מיליון טון של פלדה לשנה. מידע נוסף אפשר לקבל אצל מר הירושי הנדה, קיודו, יחסי־ציבור, טוקיו, יפאן.

את כל הסיפור הזה הבאתי כדי להיכיח לספקנים, מה גדול כוחו של מדיה זה. אפילו ביפאן יש לו מהלכים.

מי מריץ את אתא ג'?

הבורסה

השבוע האחרון, כן, תמיד השבוע האחרון, היה מלא הפתעות. קודם כל, לא קרה מה שרבים וטובים חזו — ירידות שערים חדות לכל אורך החזית. היה יום אחד של אי־טי־טו, אך הוא נעלם למחרת, ושוב הוכח שהבורסה חסונה דייה להשיב למלעיזים עליה. אך לא לעולם חוסן, או בעברית של הבורסה, רמת הסיכון עדיין גבוהה, כך גם השערים.

נכון שגם השבוע חגגו המניות הספקולטיביות ואפילו „אתא ג'" חשיגה שיא ראוי לציון. (זה ה־שבוע השני ברציפות אני נמנע מלציין את שמו של מי שמריץ אותה.) אני באמת לא מבין, מה ראה מנכ"ל הבורסה, יוסי ניצני, לשאול את אנשי „אתא" למה היא רצה כך־כך מהר. מניין להם לדעת? וכזו באמת היתה התשובה. הוא יכול היה לשאול אותי, והיה מקבל תשובה יא פחות טובה. אתם זוכרים שלמחרת הפסקת ה־מיסחר במניה היו היצעים של 4.5 מיליון שקל שנקלטו ללא שינוי? ומי לקט? „פייר־יט", ברוקר פרטי נחמד שעוד נטפל בו. מה שחשוב הוא שהברוקר של קבוצת אייזנברג, „נשואה", בכלל לא התערב. עוד שיטה חכמה כדי להוכיח מי לא שפך מניות.

מילחמת הכסף בפחד

אחד מהברוקרים הגדיר לאחרונה את הנעשה בבורסה כמילחמת הכסף בפחד. יש הרבה פחד בבורסה ועליו רובץ המון כסף, שלא מאפשר לפחד להתבטא. אבל זה יבוא, אומרים המבינים. ברמות שערים גבוהות כל־כך צריך לצנן ולהצטנן. „כולם התחילו לצאת מהשוק," הם אומרים. מי זה כולם, שאלתי. „הרציניים". או מי נשאר? „עמך, שגילו לאחרונה את הבורסה, והספקולנטים שעושים חיים על חשבונם."

מתברר שזו רק תשובה חלקית, לא מלאה. בסוף השבוע חזרו גם חלק מהרציניים לבורסה. בהיסוס, אבל חזרו. שוב חוגג אדון „מעריב", חלק בעלייה, חלק בירידה והיתר בלי שינוי מהותי.

הקונסרציום: מאה אחוז ביום

אני אומר לכם, אי־אפשר לסמוך על אף אחד: למשל, התערבתי עם חבר שהחתמת היתר של קונסורציום תהיה פי 30 וכל מזמין יקבל יותר מ־3% מהזמנתו. החלק השני בהתערבות היה, שביום המיסחר הראשון, יעלה שער המניה ב־50%.

ומה קרה? החתמת היתר היתה פי 61 וכל מזמין קיבל 1.5% מהזמנתו והשער ביום הראשון למיסחר קפץ ב־100%.

אני לא הפסדתי בהתערבות, למרות סדר הגודל של הטעות. אבל השאלה החשובה באמת היא, מה קרה? שום דבר מיוחד, הכל היה צפוי. יש לא פחות מכמה מאות משקיעים שהחליטו להתלבש על המניה. הנה התוצאות.

פגשתי בשבוע שעבר את מאיר חן, שהתלונן לפני שהזכרתי את שמו בעיתון. הוא התלונן על כך שהירקן שלו לא הבין מה היה כתוב, וחשב שהוא שותף בשליש מ־50 מיליוני הדולר של קבוצת פישמן־ריגר. אז אני מודיע לכולם, כולל הירקן, שהוא לא שותף. אגב, הוא גם ביקש שלא אזכיר את שמו וכך אעשה מכאן ואילך.

כלל חנניק בוול־סטריט

אך בהזדמנות זו, נתן לי זה שביקש שלא אזכיר את שמו, טיפ: „כלל אלקטרוניקה" מורכבת משתי חברות העוסקות בטכנולוגיות־על. על אלה כראי לשים כסף, אולי גם בגלל שהם מתכוונים לצאת בהנפקה, בבורסה של ניויורק.

פרופארום: 2000 בשביל סיפתח

מומו (הגדול) גרינברג, הוא מיקצוען אמיתי ואחד המבצעים הפופולריים בבורסה. הוא מייצג את הברוקרים מוריץ את טוכלר, ובתור שכזה יש לו מידע, שהוא מסרב למסור לאחרים.

בעניין פרופארום הוא צדק. המשקיע האמריקאי, שלו 54% מהבעלות על פרופארום, היה בשבועות האחרונים בארץ. הוא ביקר גם במישרדי מוריץ את טוכלר. מה נאמר שם בדיוק, אני לא יודע, אך כמעט ברור שהוחלט לגייס הון מהציבור. כדי לגייס הון, צריך התחלה טובה. למשל כמו 2000 נקודות בשביל הסיפתח. זה בערך פי שלושה מהשער של סוף השבוע.

מזון: לחם מכותנה

בשבוע שעבר נערך במלון הילטון בתל־אביב שבוע המזון הישראלי, שהיה מיועד בעיקרו לקנייינים מהארץ ומחו"ל. שבוע המזון אינו אלא תערוכה של יצרני מזון, עם אפשרות לטעימה פה ושם.

קודם כל, אתה חש שבארץ מייצרים הרבה מזון, מסוגים שונים וטעמים שונים, שרק בהזדמנות זו אפשר היה לגלות את מרביתם. שנית, אם אתה במילרה עיתונאי, יתייחסו אליך יפה במיוחד, ויאפשרו לך לטעום מכל מה שניתן לטעום ממנו. כשגמרת את „הסיבוב" בתערוכה, כמעט שכחת את המטרה שלשמה באת, חוץ מהאוכל כמובן. כמה מן הרשמים אני חייב להציג ולספר. הם מעניינים.

שמעתם פעם על חברה בשם אקוואקאלצ'ר (תרבית מים)?

לא. ובכן יש כזו. היא עוסקת בטכנולוגיה של ייצור וגידול מיסחרי של סרטני מאכל, הגדלים במים מתוקים ומיועדים לייצוא. לסרטן המאכל יש שם לטיני מסובך, אך לא פחות מזה מסובך תהליך הגידול והריבוי בבריכות. מה שחשוב הוא, שהמעדן הזה, כשהוא מגיע לפירקו, נארז ונשלח לחו"ל כמאכל־תאווה. אגב, את הסרטנים מגדלים בין היתר גם בבריכות של הקיבוצים מבוא־חמה ונווה־איתן, יחד עם, לא תאמינו, אמנונים וקרפיונים, בתיאבון.

אלוהים, המחיר! ראיתי בתערוכה תצוגות של חברות המעוסקות בייצור מזון מוכן, בעיקר בשרים, כמו שניצל מצופה וללא ציפוי, ועוד כך מיני בשרים ערכים לחיך. שאלתי גם כמה זה עולה „מחיר בית־חרושת". התברר לי שבעיסקי־מזון אלה, אני משלם בסופרמרקט בדיוק כפול מהמחיר הסיטוני. למה?

לחם עם כותנה. שמעתם בוודאי על הלחם החדש שמכיל 12% כותנה (כן, כותנה) ש־60% ממנה הם חלבונים. בהקשר ללחם הזה למדתי מושג חדש, „אורך חיי המדף". בלשון היומיום הכוונה היא שלחם כזה שומר על טריותו במשך שבועות, כלומר, אם שמים אותו על המדף ולא אוכלים אותו. טעמתי וזה טעים.

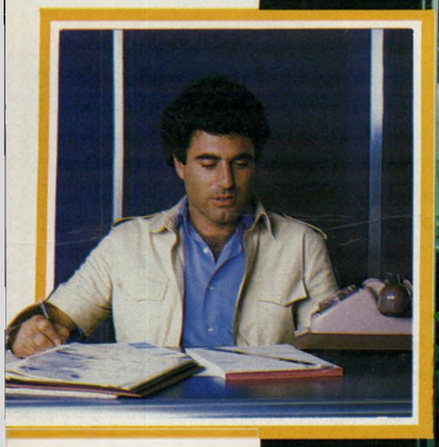
היצרנים של גרעיני הכותנה הם מיפעלי מילואות, שהם מיפעלים אזוריים של 32 קיבוצים בגליל המערבי. את הגרעינים טוחנים לקמח ומערבבים בקמח־חיטה רגיל, ומההרכב הזה מקבלים דברי־מאפה עם תכולת חלבון גבוהה. מילואות מייצאת את קמח הכותנה במחיר של 550 דולר לטון, בקצב של 150—200 טון לחודש. הקונים הם בעיקר התעשייה הרוקחית, המשתמשת בקמח זה כקרקע־תרבית לפניצילין. השימוש כתוספת לקמח לאפיית לחם ודברי־מאפה הוא חידוש ישראלי.

לחם מקמח כותנה
הכותנה הגרעינים והלחמניות

מרכז – בית-דחף בסמטת בית השואבה 8, טל. 611001, 622547 **סניפים ראשיים: תל-אביב: אלנבי 123** (ככר המושבות) טל. 611806. **דיזנגוף 118** (מול כסית) טל. 239952.

לפעמים אתה צריך פרסום. תמיד

דחף סניפים

בן יהודה 9 (ע"י מוגרבי) טל. 656120. **ירושלים:** יפו 43, (ככר ציון) טל. 02-226335. **חיפה:** הרצל 11, טל. 04-645333/4. **ועוד 50 סניפים בכל הארץ.**

כל טלויזיות נורדמנדה-אמקור
ערוכות עתה
לקליטת שידורי לווינים
וכבלים.

נורדמנדה מקדימה
את כל האחרות בהרבה שנות צבע.

שרות
אמפא
שרות ללא תחרות

להשיג בחנויות אמפא וסוחרים מורשים.

NORDMENDE

אמקור א טוב להיות בבית.

האם ארצות הברית רוצה בשלום

מאמר זה נכתב לפני כמה חודשים ופורסם בכתב־העת בשפה האנגלית „ניו־אוטלוק".

דאגתי לכך שהוא יגיע לידיעת אישים אמריקאיים שהיתה להם יד בהתפתחויות המתוארות בו. איש מהם לא מצא לנכון להכחיש את הדברים. לא באה גם כל תגובה אחרת, אף שהמאמר נפוץ בחוגים מדיניים נרחבים למדי בארצות־הברית.

המאורעות שאירעו מאז כתיבתו — כגון גורל תוכנית־פאהד, התגובה העלובה על סיפוח רמת־הגולן חוסר־התגובה על דברי מנחם בגין לשגריר סאם לוּאיס ובקורו של אלכסנדר הייג בארץ — אך מחזקים את הנאמר בו.

מאת

אורי אבנרי

סימן־השאלה בכותרת אינו בבחינת מישחק דיקדוקי. הוא מבטא התלבטות שאני מתייסר בה מזה חודשים אחדים.

כמו רבים מידידי, דגלתי במשך זמן רב במושכל־ראשון מדיני, שנציגו הראשי הוא הד״ר נחום גולדמן, מי שהיה נשיא ההסתדרות הציונית העולמית והקונגרס היהודי העולמי.

עיקרו: יש לארצות־הברית אינטרס כפיסי בהשגת השלום במרחב שלנו.

מאז 1967, כל ממשלות ישראל הכשילו את מאמצי־השלום, כדי להמשיך ולהחזיק בשטחים שכבשה. בקמפ־דייוויד הסכימה ממשלת־ישראל לוותר על חצי־האי סיני רק כדי לחזק את יכולתה להחזיק בשאר השטחים הכבושים. במוקדם או במאוחר יצטרכו האמריקאים לכפות שלום על ממשלת־ישראל הסרבנית. אם לא עשו כך עד כה, הרי זה רק ביגלל הטיפשות או הנאיביות או הפחדנות של כמה פוליטיקאים אמריקאיים. כאשר יתגברו האמריקאים על תקלות אלה, יקום השלום הכפוי הבלתי־נמנע.

קל לדגול ברעיון זה. הוא מקל על החיים. הוא מעביר את נטל־האחריות על שכם הזולת. הוא עוזר להשלים עם חולשתו של מחנה־השלום הישראלי. הוא תואם את הוודאות, שאינטלקטואלים רבים מאוהבים בה, שדברים מסויימים „מוכרחים" לקרות.

הרעיון גם קרוב לליבם של אנשים כמוני, הרוחשים אהדה אינסטינקטיבית לארצות־הברית ולסיגנון חייה. אמנם, ארצות־הברית שגתה בוויאט־נאם, אך ביסודו של דבר מוכרחה המדיניות האמריקאית לשקף את אהבת־השלום. כך, לפחות, היינו רוצים לחשוב.

אך יש בסיס מוצק יותר לאמונה זו. מבחינה אובייקטיבית, כך נדמה, יש לארצות־הברית אינטרס עמוק בהשגת השלום במרחב.

התפוצצות נוראה

הפלסטינים קיימים. שום בר־דעת אינו יכול להתעלם מלהט רגשותיהם הלאומיים. אי־אפשר לשלול מאומה של ארבעה מיליון בני־אדם אינטליגנטיים את ישותם הלאומית, מבלי שהדבר יגרום להתפוצצות.

בניגוד לכורדים, חיים בני הפזורה הפלסטינית בשטחים שהם בעלי חשיבות חיונית במאבק העולמי.

במוקדם או במאוחר יביאו הפלסטינים להתפוצצות אדירה במרחב, על אוצרותיו הטיבעיים. כאשר זה יקרה, תנחת על ארצות־הברית ועל המערב כולו, מהלומה נוראה, ואולי קטלנית. התמוטטות התעשייה המערבית, שואה גרעינית, מהפכה טוטאלית — כל אלה הן אפשרויות מעשיות.

לכן אמריקה צריכה להיות מעוניינת בשלום. עלינו אך להמתין. מעצמה כה גדולה תתעורר בסופו של דבר, ותפעל בהתאם לאינטרסים שלה.

הגיוני? אכן, הגיוני בהחלט.

אך זה לא קרה. וכאשר מצב כיתי־הגיוני נמשך כמשך 14 וחצי שנים, משהו לקוי בהיגיון.

מכאן סימן־השאלה. מזה שנה אני נתון במצב של „חשיבה מכאיבה מחדש", אם להשתמש במטבע־לשון אמריקאית דווקא. עדיין לא הגעתי לכלל מסקנה סופית, אך ברצוני להעלות כאן כמה ממחשבותי.

מסך הברזל

כאשר העובדות אינן תואמות את התיאוריה, הנטייה הטבעית היא להתעלם מן העובדות או „להסביר" אותן בצורה המבטלת את משמעותן. כולנו עשינו זאת במשך זמן רב. אך בסופו של דבר נאלץ אדם בעל יושר אינטלקטואלי להיכנע לעובדות.

העובדה המכרעת היא שמאז 1967 לא עשתה ארצות־הברית דבר וחצי־דבר כדי לעודד את כוחות־השלום בישראל — ואני כולל במושג זה את כל מי שמוכנים להחזיר את השטחים הכבושים ולהשלים עם רעיון המדינה הפלסטינית, תמורת שלום וביטחון.

אין זו הגזמה לקבוע שכל הכוחות והאישים האלה הוחרמו על־ידי המימסד האמריקאי ונציגיו בישראל. ולא רק בכל הנוגע לאירועים רשמיים, אלא גם במישורים פחות בולטים.

כל מי שהיה פעיל בשטח זה — ואני עצמי פעיל בו מאז 1947 — יכול לספר על כך סיפורים ללא־ספור, עד כדי שיעמום. כולם דומים זה לזה. אתה פוגש במדינאי או באינטלקטואל אמריקאי בולט. אתה מסביר לו את רעיונותיך. הוא מגיב עליהם בתחלהבות שהיא, לפעמים, מביכה. ואז הופך האיש שר או פקיד בכיר בממשלה האמריקאית, ולפתע יורד מסך של ברזל. הידיד־מאתמול הופך אדם רחוק, קריר, שאין גישה אליו. הרעיון שלך הפך טאבו.

כאשר זה קורה לך, אתה נוטה להאשים את עצמך. אולי עשית מעשה שלא ייעשה? אולי הבכת את האיש? אולי מצוי מידע כוזב עליך בתיק כלשהו? אולי אתה פשוט חדלת למצוא חן בעיניו?

אך כאשר מסתכר לך כי זה קורה לכל אישי־השלום בארץ, וביניהם כמה מאנשי־הרוח המזהירים ביותר בישראל, פעם אחרי פעם, אתה מתחיל לתמוה.

באותה עת מתקבלים הניצים הישראליים המאוסים ביותר כאורחים מכובדים

בגין ושר־החוץ לשעבר סיירוס ואנס
משהו לקוי בהגיון

האם רוצה ארצות־הברית בשלום?

(המשך מעמוד 13)

בוושינגטון ובשגרירות האמריקאית בתל־אביב. האמריקאים מכרכרים סביבם. הם יוצ־אים משם כשהם משוכנעים — ומשכנעים את זולתם — שדיעותיהם הקנאית רצויות למעצבי המדיניות האמריקאית.

תופעה זו קיימת גם במישור הגבוה ביותר. ערב הבחירות של 1977, בעימות הגדול שבין שני המועמדים לראשות־הממשלה — שימעון פרס ומנחם בגין — ניסה פרס לשכנע את הצופים שאף כי אין הבדל גדול בינו ובין בגין לגבי הפיתרונות, יש הבדל חיוני אחד: בגין יהרוס את יחסי ישראל־ארצות־הברית.

כעבור כמה שבועות, אחרי הבחירות, נערכה לבגין בוושינגטון קבלת־פנים מלכו־תית. ערב הבחירות הגורליות של 1981, יכול היה בגין להתפאר בצדק שזה עתה קיבל מאת הנשיא רגן מיכתב, שהוא „הידידותי ביותר שקיבל אי־פעם ראש־ממשלה ישראלי מנשיא אמריקאי.“

אמנם, לא ארצות־הברית בחרה מחדש בבגין. את זאת עשה הציבור הישראלי. אולם ארצות־הברית עשתה כמיטב יכולתה כדי להכטיח לו ניצחון זה.

בבחירות אלה כימעט והושמד מחנה־השלום הישראלי, וסיכויי השלום צומצמו באופן דראסטי. שוב, אי־אפשר להאשים בכך את ארצות־הברית לבדה. אש"ף תרם תרומה גדולה לניצחון בגין, על־ידי הקשחת העמדות הפומביות שלו דווקא ערב־הבחירות. אך אילו החליטה הממשלה האמריקאית לשלול ממחנה־השלום הישראלי כל שמץ של אמינות, לא היתה יכולה לפעול אחרת.

המחדל הגורלי

עבדה רבת־משמעות — אך בלתי־ידועה בדרך־כלל — היא שאותו הדבר עצמו קרה למחנה־השלום שבקרב אש"ף.

האיש הבולט ביותר במחנה זה הוא הד"ר עיצאם סרטאווי, גיבור־השלום המחרף מזה שנים את נפשו — פשוטו כמשמעו — מדי יום ביומו על־ידי קיום פגישות גלויות עם אישי־שלום ציוניים מישראל (אחרי שקודמו, ידידי סעיד חמאמי, כבר שילם בחייו עבור אותה העזה).

מאיש זה נשללה אשרת־הכניסה לארצות־הברית:

העלילה לכך היתה פגם טכני חסר־חשיבות. כך קרה לאישי־שלום ידועים אחרים להשגת שלום אשר יכלול את הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת־עזה. הצעה כזאת היתה מעניקה כוח־מחץ רב ליסודות־השלום באש"ף ולמנהיגות המר־כזית, המתונה, של פת"ח. אך כאשר ארצות־הברית דורשת מחיר עצום כזה (מבחינת הנתונים הנפשיים והמדיניים במחנה הפלסטיני) תמורת הבטחה אמריקאית עלובה ומעור־פלת „לשוחח“ עם אש"ף, ומבלי לדרוש מישראל מחווה מקבילה קטנה שבקטנה — זוהי עמדה בלתי־מציאותית. המסייעת במישרין לקיצוניים — הפלסטיניים והישראיים כאחד.

הדברים מרחיקים לכת מזה. מבלי להיכנס לפרטים, שאין ביכולתי לגלות בשלב זה, אני קובע כי ארצות־הברית השתמשה בהשפעתה כדי למנוע פגישות ישירות בין ישראלים ופלסטינים שהן חשופות ללחץ אמריקאי.

כל זה היה נראה כתיאור פאראנואידי של מי שלוקה בתסביך־רדיפה, לולא היו הדברים מוכחים ומתועדים בצורה כה מוחצת. אך די גם בעובדות הבולטות ביותר כדי לעורר ספיקות חמורים מאוד.

תיאורית הטימטום

אין מנוס מן המסקנה כי כל ממשלות ארצות־הברית, בזו אחר זו מתנהגות כאילו הן מאמינות ששלום מלא ומקיף במרחב אינו משרת את האינטרס האמריקאי הלאור־מי. הן נוהגות כמי שמעוניינות בהמשך המצב הקיים של לא־מילחמה־ולא־שלום, במסווה של מדיניות של „צעד־אחרי־צעד“, הסכמי־ביניים, שלום נפרד, וכו'.

אין פירוש הדבר כי ארצות־הברית רוצה במילחמה. להיפך. היא אכן הרביצה לישראל על האצבעות (כפי שהתבטא בגין לאחרונה) כאשר זו הרחיקה לכת ועשתה

רבין והנשיא ג'רלד פורד
„ההערכה מחדש“ התנדפה

בגין והנשיא רונלד רגן
תוכנית פאהד הורדה מהפרק

מעשים פרובוקטיביים מדי, כגון הפצצת הכור בבגדאד, הפצצת שכונות־המגורים בביי־רות שבהן שכנו מישרדי־אש"ף, וסיפוח רמת־הגולן.

אך שלום־אמת? זה לא!

באופן מוזר, נראה כי זהו גם הקו הסובייטי. בריית־המועצות תומכת באש"ף, כל עוד אין האירגון מקיים יחסים עם ארצות־הברית. היא מדברת על שלום ודו־קיום בין ישראל ומדינה פלסטינית שתקום. אך בריית־המועצות לא עשתה דבר וחצי דבר כדי לעודד מגעים בין ישראלים לא־קומוניסטיים ובין אש"ף. יתר על כן, מגעים כאלה גונו בחריפות על־ידי המועצה הלאומית הפלסטינית, במושב שנערך באפריל 1981 בדמשק הפרו־סובייטית. אוהדי בריית־המועצות במועצה תמכו בהחלטת־גינוי זו.

המניעים של בריית־המועצות שקופים למדי (לא שלום בדי מעורבות סובייטית, לא דו־שיח בין לא־קומוניסטים משני הצדדים, לא שלום אמריקאי, לא יציבות במדינות־הנפט הפרו־מערביות.) אך את מניעיה של ארצות־הברית קשה הרבה יותר לנחש. עליהם מרחף סימן־השאלה האמיתי.

אנשים רבים, ובעיקר אמריקאים, מטילים את כל האשמה על מה שנראה להם כטימטום כרוני של הפוליטיקאים החובבנים, המאיישים ממשלה אחרי ממשלה בוושינג־טון. אולם אין זו תשובה מספקת.

שיעור האיוולת של הפוליטיקאי המצוי והפקיד הבכיר המצוי בוושינגטון אינו נופל מזה של עמיתיהם בכל בירה אחרת בעולם, ובכלל זה ירושלים.

(המשך בעמוד 34)

גולדה והנשיא ריצ'ארד ניכסון
תוכנית רוג'רס נקברה

בגין והנשיא ג'ימי קארטר
מה קרה ל„מולדת לפלסטינים“?

מאש"ף. אך הקנאים הלאומניים הקיצוניים ביותר מהחזית העממית לשיחרור פלסטין מסתובבים כאותות־נפשם ברחבי ארצות־הברית, אוספים כספים למען אירגונם ואף מפר־סמים זאת בשימחה רבה בביטאונם בבירות.

יש עובדות קטנות לא־ספור המוכיחות כי ארצות־הברית לא עשתה דבר — אם לדבר בלשון המעטה — כדי לעודד ולהגביר את אותם יסודות באש"ף המטיפים, בגלוי או בצורה שקטה, לקו מתון.

בדרך כלל, אנשים אלה הם גם אנטי־קומוניסטים ופרו־אמריקאים. אולם האמרי־קאים מחרימים אותם.

אשר לצד המדיני של הבעייה: ארצות־הברית יכולה (וצריכה) לתבוע שאש"ף יכיר בזכותה של ישראל להתקיים בשלום ובביטחון, תמורת מאמץ אמריקאי תקיף

...ואין אחרת!

יש רק דלת ביטחון אחת בהשגחת מכון התקנים.

דְלָתוֹת של רב-ברית®

רב-ברית®
אתה בידיים טובות

ת"א: 03-283166 (3 קווים)
ר"ג: 03-722111 (3 קווים)
חולון: 03-844145 (3 קווים)
רחובות—אשדוד: 054-73111 (3 קווים)

טבריה: 067-20024
נתניה—חדרה: 053-34688 (3 קווים)
חיפה: 04-725114 (3 קווים)
קריות: 04-725111 (3 קווים)
נצרת: 065-56580

כ"ס—השרון: 052-20157
פ"ת: 03-919383
ירושלים: 02-533261 (3 קווים)
באר שבע: 057-76840, 79516
אילת: 059-72750

לילה לו

- אתה מעוניין בכלב פודל שחור, בן שישה שבועות?
- את מחפשת חברה לדירה, שתביא עימה טלוויזיה ציבעונית?
- אתה רוצה להחליף את הסיטרואן הישנה (1972) בפיאט כימעט חדשה (1980)?
- החיפושיות נמאסו עליך, ואתה רוצה במקומם בבאך?
- השימלה האדומה שהבאת מפאריס אינה מתאימה לך, ואת מחפשת חליפת-מכנסיים לבנה בתמורה?
- ברכה לסבא ולסבתא, לחתונת-הזהב שלהם?
- אתה מחפש אקדמאית בת 35, גבוהה (1.74) ובלונדית, לנשואין או לידידות?
- אתה מוכן ללמד צרפתית, תמורת שיעורים בערבית?
- בייבי-סיטר? מארחים לכלב בימי החופשה? עגלת-ילדים משומשת? חבר לטיול באירופה? טרמפ קבוע? זוג נוסף לטיול בארץ?

יש!

מערכת „העולם הזה" החליטה להיענות לבקשתם של קוראים רבים, ולהעמיד לרשות קוראיו מדור קבוע להודעות אישיות מסוג זה — בלי תשלום כלשהו — כשרות לקורא.

לילה לו

יכלול הודעות אישיות בילבד, להצעת חילופין, שרותים אישיים, היכרויות, ברכות וכל העולה על רוחכם — בתנאי שלא יעמדו על בסיס מיסחרי. המדור יהיה סגור בהחלט לחברות מיסחריות.

- כל הודעה יכולה לכלול עד 20 מילים.
- מי שרוצה לצרף תמונה — הכלב האבוד, עגלת-הילדים המוצעת, הדירה המוצעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכרות — יכול לעשות זאת. במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.
- ההודעה תיכתב על גבי גלויית-דואר, למערכת „העולם הזה", ת.ד. 136, תל-אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להשתמש במעטפה). לא תתקבלנה שום הודעות בעל-פה, בטלפון או בביקור אישי.
- הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל-ההודעה.
- זכות-קדימה להצעות להחלפות.
- המערכת אינה מתחייבת לפרסם את כל ההודעות שיתקבלו, אם יעלו על השטח העומד לרשות המדור.

אז אם יש לך מה להודיע, להציע, לבקש, לברך, ואפילו לקלל — קדימה!

לילה לו

מכתבים

המועמד היחיד

אוסף נדיר של תכונות מכשיר את האיש להיות מועמד לראשות-הממשלה.

לחיים בר-לב יש שיער לבן, כמו שהיה לבן-גורין. הוא מזכ"ל מיפלגת-העבודה, כמו שהיתה גולדה מאיר. הוא היה רמטכ"ל, כפי שהיה יצחק רבין. הוא שבר את רגלו, כפי שקרה למנחם בגין. ו-

מזכ"ל בר-לב
מועמד לכל עת

חוץ מזה הוא איש נחמד יותר מ-שני המתמודדים המוחשים, וטוב תעשה מיפלגת-העבודה אם תעדיף אותו על-פני רבין ופרס כמועמדה לתפקיד ראש-הממשלה.

צבי אהרון, תל-אביב

● ● ●

לא לקנוח

מציעים מס כדי לממן את הפיצויים למתיישבי פיתחת-רפיח.

המציע הנכבד של הטלת המס לא הסתיר את כוונתו „החינוכית", לעורר את התנגדות הציבור לתשלום הגבוה של פיצויים. אני בהחלט חושב שהציבור צריך להתעורר אם יוחלט בדרך זו או אחרת על הטלת המס. הפיתרון שאני מציע הוא פשוט לא לקנות שום דבר שעליו מוטל המס (המוצע להיות תוספת למע"מ למשך זמן מסויים). אפשר להתגבר על כך בקלות, הן על-ידי קנייה מראש של מלאי במיצרכים חיוניים באמת, וכן על-ידי התאפקות זמנית. לא מתים מאי-צריכת כמה מוצרי מותרות או חצי-מותרות. יתרה מזאת — אפשר ללמוד לקח מזה גם לגבי הבאות!

ישעיהו-תומא שר"ק,
תל-אביב

ישראל חייבת להשלים את פינוי סיני וחבל-ימית. באשר למתיישבים שם: מי שקיבל את הכל או את הרוב בחינם — מגיע לו פיצוי סמלי בלבד — או בהתאם להשקעותיו הריאליות. למדינה אסור להיכנע לאלה שתופסים אותה בגרונה ולהעניק להם הון תועפות על-חשבון כל העם בישראל. אבל למדינה אסור גם לפגוות איש בכוח. מי שירצה להישאר תחת שילטון מצרי — שישאר. אולי ממשלת-מצריים תשלם יותר?

שלום בן-יצחק, חיפה

● ● ●

לא ישן בצהרים

שפר מזלו של חיים בר-לב.

מזל גדול יש לחיים בר-לב, שהוא לא ישן בלילות ביגלל ששר-הביטחון של מדינת-ישראל הוא אריאל שרון. בר-לב יכול לפחות לישון קצת בצהריים (בשלאק-שטונדה הידוע). אני לא יכול לי-

שר-ביטחון שרון
גם לא בצהריים

שון אפילו בצהריים.

דוד מרגולין, ירושלים

● ● ●

אמת בפירסום

בפירסומת טוענים שזוהי מערכת סטריאו „לגברים בלבד".

JVC
לגברים בלבד
וידיאו - סטריאו - טלוויזיות

מערכת סטריאו לגברים בלבד

אין שקע מתאים

קניתי מערכת סטריאו מחברת ג'-וי-סי.

אולם יש לי תלונה חריפה לחברה המפיצה:

מצאתי במערכת המון שקעים (לכל מיני חיבורים) אבל לא הצלחתי לאתר את השקע המיועד לגברים בלבד!

מ. דן, תל-אביב

השם המפורש

כיצד תגן על מכוניתך מאבני „שאבעס".

אחת הבעיות המטרידות כל בעל-רכב, בעיקר באיזור ירושלים, היא כיצד לא להיפגע ברכוש ובנפש מהאבנים הקדושות המומטרות עליו על-ידי מקדשי השבת, כביכול, שיוצאים להגן עליה.

הפיתרון המוצע בזה ייצור מצב שבו אסור יהיה ליהודי שומר-מיצוות לזרוק אבן על מכוניתך, בגלל עבירה על מיצוות „לא תעשון כן לה' אלוקיכם". במיסגרת מיצוה זו אסור לעשות שום פעולה שתגרום למחיקה ולו רק חלקית של אחד משמותיו של הקב"ה שאינם נמחקים.

ברשימת השמות הנ"ל יש שם של 4 אותיות, שם של 12 אותיות ושם של 42 אותיות וכו'. שמות נוספים אפשר למצוא בפוסקים. ובכן, הכן לך מידבקות עם כמה שמות והדבק במקומות רגישים על מכוניתך. מרגע זה ואילך אסור להשליך עליה אבנים מחשש מחיקת שם השם. אנא אל תחפז, אם תכתוב את השמות בעצמך ייחשב הדבר כשם שנכתב ע"י מין שאין בו קדושה. פנה לך למקום גניזה של ספרי קודש וגזור משם כמה שמות, או פנה לכותב שורות אלה שיספק לך שמות כשרים.

מובן שאין צורך לממש את הרעיון של „מכונית זו מוגנת על-ידי השם המפורש". נקווה שמספיק יהיה לאיים על מיידי האבנים.

ק. גלוצאנט, ירושלים

האירוניה הגדולה

בזמן האחרון חלה התקרבות בין ישראל לבין דרום-אפריקה.

מדי כמה שבועות מתוספים קשרים ליחסים בין שתי המדינות. שמענו על מיפעל לביגדי-ילדים שהקים שלוחה בדרום-אפריקה, שמענו על אשראי של 1.25 מיליארד שקלים שישראל תקבל ממדינה זו, וכן על כך ש„יבדקו קשרים בגושא החקלאות."

האירוניה הגדולה היא שכאשר ביקר ראש-הממשלה בגין באר-צות-הברית, הוא אמר למנהיגי ה-

(המשך בעמוד 18)

לבני הכותנה המעולים

סְרִיטָאִים

לא הגדולים ביותר–אבל הטובים ביותר

AEG / כחול שחור

מקדחת פטיש פניאומטית

PH-350-D

- קוטר קדיחה בבטון: 35 מ"מ
- תקיעת עוגן בבטון: עד 5/8"
- 5 סוגי איזמלים
- מקדחי כוס וידיה עד 90 מ"מ
- משקל: 5.5 ק"ג

AEG **אחת ולתמיד.**

מ"מ סופם

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת

ד"ר **מרדכי זידמן**

הוצאת רשפים

POMPADOUR

תה-צמחים בשקיקים

טבעי, טעים מבריא-מרענן

תה שושנים FIXBUTTE
תה מנטה FIXMINZE
תה בבונג FIXMILLE
תה תערובת פירות FIXFRUTTA
ועוד 7 סוגים שונים

טברו לתה-צמחים ותרגישו בהבדל

להשיג בסופרמרקטים, שקם, בתי טבע, בתי מרקחת ומעדניות

עבור פרוספקט ודוגמא חינם נא לכתוב לת.ד. 46, רמת-השרון

חדש! תה תערובת צמחים ופירות. נמס בן-רגע

מאיר שליט נרפיקה • פרסום • צילום

לוחות פלסטיים

שוטף, מהמלאי, גליונות, פילמים במידות עוביים, צבעים ודוגמאות שונות, קשיחים או רכים (כולל כסף וזהב) עם או בלי דבק. וגם תחליף לזכוכית וכן פלטות רובקס.

רבי טרידינג
טל. 827315, 822926.

הגיע ונמצא במלאי

קרטון טריסזקס

TRIPLEX אמריקאי

663 מ"מ x 917 מ"מ 300 גר'

טל: 827315, 822926

„רחל"

משרד שידוכים אמין

טיפול אישי של ר ח ל

לכל לקוח/ה

צלצל/י ובקש/י את ר ח ל

היא תעזור לך.

טלפון 03-246613

לסרט ישראלי חדש דרושים שחקנים גברים

גילאי 30—25, 50—40, הופעה נאה, רצוי בעלי נסיון

לפנות ל„תום-לי הפקות סרטים"

טלפונים 03-291877, 03-282678

תן טרמפ לחייל

מכתבים

כושים שם: „ישראל הצהירה ב־פומבי על התנגדותה לגזענות, שליש מבני־עמנו הושמד בשם ה־גזענות, אנו נגד האפרטהייד ואנו אומרים זאת לדרום־אפריקה."

כיצד יכול לדבר כך ראש־ממ־שלת ישראל? האם באמת הצהר־נו כך לפני דרום־אפריקה?

ובינתיים אנו ממשיכים בקשרי־נו עם מדינה זו. האם לעולם לא נלמד לקח? הבה נעצור את הת־קרבותנו למדינה הגזענית הזו ו־לא נקיים עימה יחסים.

איקן פרדמן, אשקלון

● ● ●

לא נחש ולא משקפיים

פורסם כאילו אמר סגן־שר־התחבורה, דויד שיפ־מן, על סגן־ראש־הממשלה, שימחח ארליך, שהוא „נחש משקפיים" (אנשים, „העולם הזה" 2315).

את הביטוי הזה השמיע בערב ראיונות המראיין־העיתונאי אריה אבנרי, על דעתו ועל דיברתו. מדבריו אפילו לא השתמע שאת הביטוי הזה הוא מייחס לי. אני עימעתיו לראשונה באותו ערב.

על כן אני בא להכחיש כל קשר ביני ובין הדברים האלה. מעולם לא אמרתי כדבר הזה.

דויד שיפמן,
סגן־שר־התחבורה, ירושלים

● ● ●

תוקפנות וחוסר עצה

הקורא מבקש להסביר את פשר מהלכיו האחרונים של ראש־הממשלה.

כיום ברור לכל בר־בי־רב, כי מנקודת ראות סיפוחיסטית, קמפ־דייוויד הוא מעשה חלם גמור. לעומת זאת הוא משרת את מט־רות מחנה השלום.

הסיבות לכך הן רבות. אחת מהן: כשקיימים רגשות לאומיים או מעמדיים מדוכאים, כל פעולה הנושה למלא אחר חלק מהשאי־פות (פרט למיקרים היסטוריים חריגים) היא בבחינת הוספת שמן על מדורת השאיפות. מהפכת אוק־טובר ברוסיה פרצה אחרי ליב־ראליזציה ניכרת. הוא הדין במה־פכת חומייני. פרשת האוטונומיה, וכן הנסיגה מסיני רק ליבו שאי־פות. קמפ־דייוויד היה צעד חשוב בדרך המהפכה הפלסטינית.

השאלה המתעוררת היא אם לא הבין זאת בגין מלכתחילה. ייתכן שלמהלכיו היו סיבות רבות — דוגמת הפילוסופיה הז'בוטינסק־אית, החיבה לדרמה והרצון לעשות היסטוריה. אך פיקחות וראיית ה־נולד בוודאי שלא אפיינו את מה־לכיו. יש לזכור שכושר דמגוגי ו־פיקחות מדינית אינם הולכים ב־הכרח ביחד.

הדמגוג איננו בהכרח מאלף מומחה של דעת קהל. לעתים עי־קר כישרונו דווקא בתחושת רג־שות הציבור, ובהסחפות אחרי זר־מים ונטיות שאינם בהכרח שלו, תוך יכולת לנצלם לצרכיו. בשלהי שנת 1977 חש בגין את הכמיהה לשלום בציבור הישראלי. לא הוא שיצר כמיהה זו, אך הוא נסחף אחריה, וניצלה.

ברם, ככל שחולף הזמן, הוא מבין שמבחינת מטרתו המוצהרת הוא נפל כאן במלכודת. הסכמי קמפ דייוויד פתחו סידרה של תביעות נוספות, מה גם שבינתיים נזדמנה הבעייה של מות סאדאת והנסיגה משארית סיני. בגין מפר־חד מחסידיו, אך יותר מכל הוא פוחד ממישפט־ההיסטוריה. ב־מישפט זה לא יעזרו לו הקולות בבחירות או מצהלות ההמונים. מקומו כדמות גרוטסקית מובטח לו ללא צל של ספק.

בגין מתנהג כחיה שנפלה במל־כודת. המכה על ימין ועל שמאל תוך איבוד שארית הרציונאליות. פרשת סיפוח הגולן היא ביטוי להתנהגות מטורפת זו, אשר בע־צם איננה משרתת כלל את מטרות הסיפוח. יש כאן תוקפנות במישור הסימבולי וחוסר־עצה במישור המעשי.

דומני שמחנה השלום, שהח"מ נמנה עימו, חייב לשמוח על שלו־מיאליות זו. אומנם, הוכינו בבחי־רות לכנסת העשירית. אך זכינו ומלאכתנו נעשית על־ידי אחרים.

אלי שטייב, פתח־תקווה

● ● ●

זוהמה במידרחוב

מכתב גלוי לשלמה להט, ראש עיריית תל־אביב.

בזמנו, החלטתם, בהנהלת עי־ריית תל־אביב, למנוע תנועת

ראש־ממשלה בגין
כמו חיה במלכודת

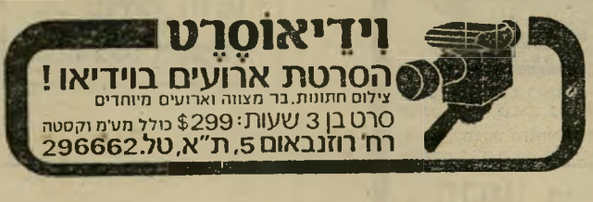

שר אריך זמגן־שר שיפמן
מישהו אחר אמר

רשימת סוכנים

חיפה: אופן, ש. קרביץ, 664885; חיון את מזוג, 537484; י.א.ב., 521813; חב' מוסמך בע"מ, 522258 * תל־אביב: מוסך המהיר, 253641; אבי, מוסך הונדה, 613879; ע.ב.מ., 834105 * חולון: רונקו, 845743 * ירושלים: נתן, מוסך הונדה, 713748; גסנר צבי, שרותי רכב, 523222 * באר־שבע: מוסך מלכה, 057-31614; החלק 057-36663 * רחובות: סוכנות ראשית פריצל, 054-52074 * ראשון לציון: אופנית, 953914 * הוד השרון: מוסך דאום, 052-24295 * נתניה: וייס שמעון, 053-22697 * חדרה: פלדמן שלום, 063-22670 * טבריה: כהן אשר, 067-20830 * אשקלון: סוכנות אופניים ואופנועים, 051-32183 * נהריה: וולפוביץ, 920543; מוסך הקטנוע, 923616 * קרית שמונה: בי"ס לנהיגה נמרוד, 067-35359 * אילת: מוסך הקטנוע, 059-73408.

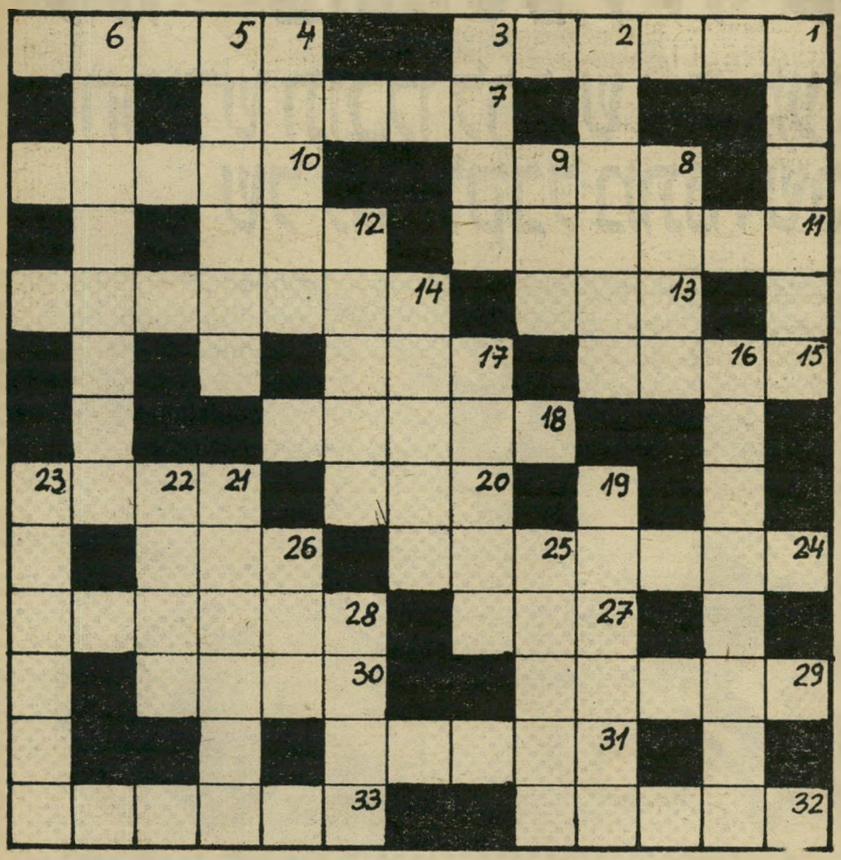

רובקס
מעודפי יבוא
למוסדות, מסעדות, ועדי עובדים וקבוצים.
קערות, מגשים וצלחות במחירים מיוחדים
אפשרות ייצור מגשים בתזמנות מיוחדות.
קבוץ גלויות 26 ת"א
טל: 822926, 830141

משבצתון

2317

מאת **נדיב אבידן**

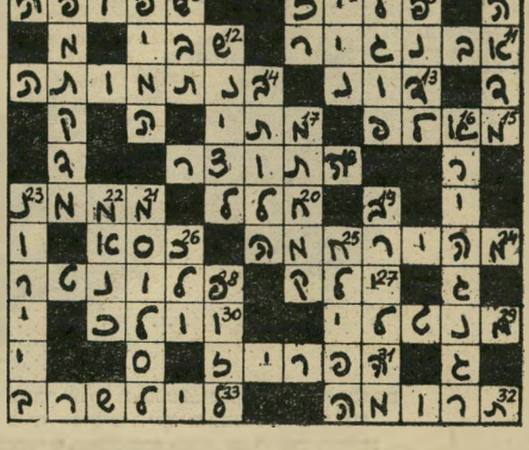
מאוזן:

1. נקווה שכך זה יסתיים כ־אשר תיבשנה הדמעות (3, 3).
4. תפס אותו קודם כל בחלק הקדמי של גופו (5).
7. פעמיים אקשטיין דיבר, ישר לעניין! (5).
8. במטע מי יקבע אם זה ערב? רק אני! (4).
10. הם כבר דאגו שתדע איך להימנע מהריון (5).
11. הם לא יוצאים נקיים כ־אשר שמו עין עקומה עליהם (6).
12. הוא הביע את דעתו לרא־שונה (3).
13. למרות שמו הוא אינו מאיר פנים, להיפך! (3).
14. אם כסף אמריקאי אז ש־יהיה כבר מכדורסל (2, 5)
15. זה המחסה שלי מנשק קל (4).
17. האם דרוין שיער שזה יהיה המחיר? (3).
18. התרקד עם הפרופסור על הבמה? (5)
20. איך שלא תסתכלו על זה, זה הסוף! (3).
21. חדלה לבקש בצורה מקו־בלת וקיבלה דחיפה (4).
24. כדאי להיזהר ממוסיקאי שהוזמן לחקירה במשטרה (3, 4).
26. ברכישת מכונית וולוו כנראה שנזקקו לעזרה ממשית (3).
27. בעבר השני של הרחוב יש מוכר ספרים (3).
28. מה תפסו אולסי וארל כ־אשר לא קלעו אפילו נקודה אחת (3, 3).
29. אם תסתירו את השמש נוכל להשתמש בה (מ) (5).
30. אם זה כל מה שהוא אוכל, שיהיה לי בריא בתקופת ההת־נזרות (4).
31. קודם כל ניצחון ואח"כ עוצמה? זה שרוי במחלוקת (מ) (5).
32. סופה של החיה נמצא ב־סימן שאלה (5).
3. מה שבגין לא רוצה להיות בטמפרטורה נמוכה, עושה לי סחרחורת (6).

מאונך:

1. כך מראים לאחרונה בטל־וויזיה את הענן ששינה כיוון בחב' ספנות (6).
2. הוא אינו הראשון שנעלם בים, וזה כבר הפך להרגל (3, 3).
3. לא כדאי להאמין לסיפורם של פועלי־הטכסטיל (4).
4. סורג א' — כך מספרים — שומר עליך במאה עיניים (5).
5. הכריש, התמנון, הלויתן וכו'... הם כנראה המחד של הקומנדו שלו (3, 3).
6. מסתדר בלי רכב צמוד ללא כל קושי (4, 4).
8. הוא מופיע שוב, שטוף זכ־רונות, שהיה אולי מעוניין לשכוח (4).
9. הוא גמר בעליה עם הצ־עירה האמריקאית (3).
12. אל תעלו בחזרה בפחד, כשהיא מבקיעה לה דרך (5).
14. צריך להשתמש בסרגל כדי להגיע לשלושים וארבע (מ) (5).
16. כשהם מרחפים מסביב ל־סוס, הילדים אוהבים לשחק איתם (8).
17. לפני 24 שעות היתה אפ־שרות לקרוא לך „27 מאוזן" (5).
19. הצות חם ומאורגן מח־דש, אבל איפה הגולים? (6).
21. אולי תסתמי כבר את הפה בזמן המשחק! (6).
22. חס וחלילה לא פה אידי־יוט! (4).
23. הבהמה עברה כל גבול כ־שהופיעה בחלום לא ברור (6).
25. המחזאי לאלוהים: „אני מוכן להיות לך לעזר" (5).
26. לך לישון בבית־מלון (3).
28. אבי לא יפרוץ בבכי ב־שמחה (4).

פתרון חשבצופן 2315

ראש־עיריה להט
זיהום במידרחוב

בסיור שערכתי בכמה שבתות ברחוב דיזנגוף הסתבר לי, להפ־תעתי, כי הכביש נתפס על־ידי בעלי המיסעדות שברחוב, שהצי־בו בו שולחנות וכיסאות, והפכו את הכביש למקום הגשת אוכל. הדבר גורם זוהמה רבה, ריחות תבשילים באוויר ותחושה קשה.

צר לי לציין כי שום פקח עי־רוני לא נראה במקום. אין ספק שהדבר מחסיא את מטרתו.

נתן ווזוך, תל־אביב

● ● ●

הטוח הגמיש של התותחים

הקוראת מישוב הצפוני מבקשת לערער על הטענה „הביטחונית" בעד סיפוח הגולן.

צריך לפתוח במסע־הסברה ל־עירעור הטענה העיקרית לסיפוח (חוץ מההבטחה האלוהית), כאילו חיוני לספח את השטחים הכבו־שים כדי להרחיק מן הישובים שלנו את תותחי האוייב.

בשעה שטענה זאת מושמעת, אנו מקימים התנחלויות חדשות בקירבת הגבולות החדשים, ואז יהיה חיוני להרחיק את הגבול גם מהם, כדי שלא יהיו בטווח תותחי האוייב, וכך עלינו להתפשט ללא סוף.

אילו היתה הטענה נכונה, היינו משאירים רק צבא בשטח שבין ה־יישובים הוותיקים והאוייב, עד לכריתת הסכם־שלום עם שכנינו.

חסרת־שחר היא גם טענתו של בגין, שתיאר בצבעים כה קודרים את מצב יישובי החולה לפני 1967, כאילו חיו שם בגיהינום של התּ־קפות מתמידות ללא כל התגרות מצידנו. ראשית, שנים רבות, מאז 1948 היה שקט בגבול הסורי, וה־התקפות התחילו כשהתחלנו אנו להסות את הירדן, וכן לאחר ה־סיכסוכים בעיקבות הפרות ההס־כם בעניין השטח המפורז. את ה־התקפות אז אין להשוות כלל עם התקפות הקטיושות מהתקופה ה־אחרונה.

כוזבת גם הטענה כאילו התקיפה אותנו סוריה ב־1967. כיצד יכלה היא להתקיף אותנו, אם בממש־לת־ישראל היה ויכוח אם לתקוף אותה, כאשר דיין התנגד לכך?

רבקה תל, קיבוץ עמיר, הגליל העליון

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים מקצועיים נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שיער בחשמל (אפילציה)
* שלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* מגנט נלון *
- מחירים עממיים - שרות מעולה -

תל-אביב יהודת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת-גן הבצל 86 מול בנין אואזים "סלון אוה"

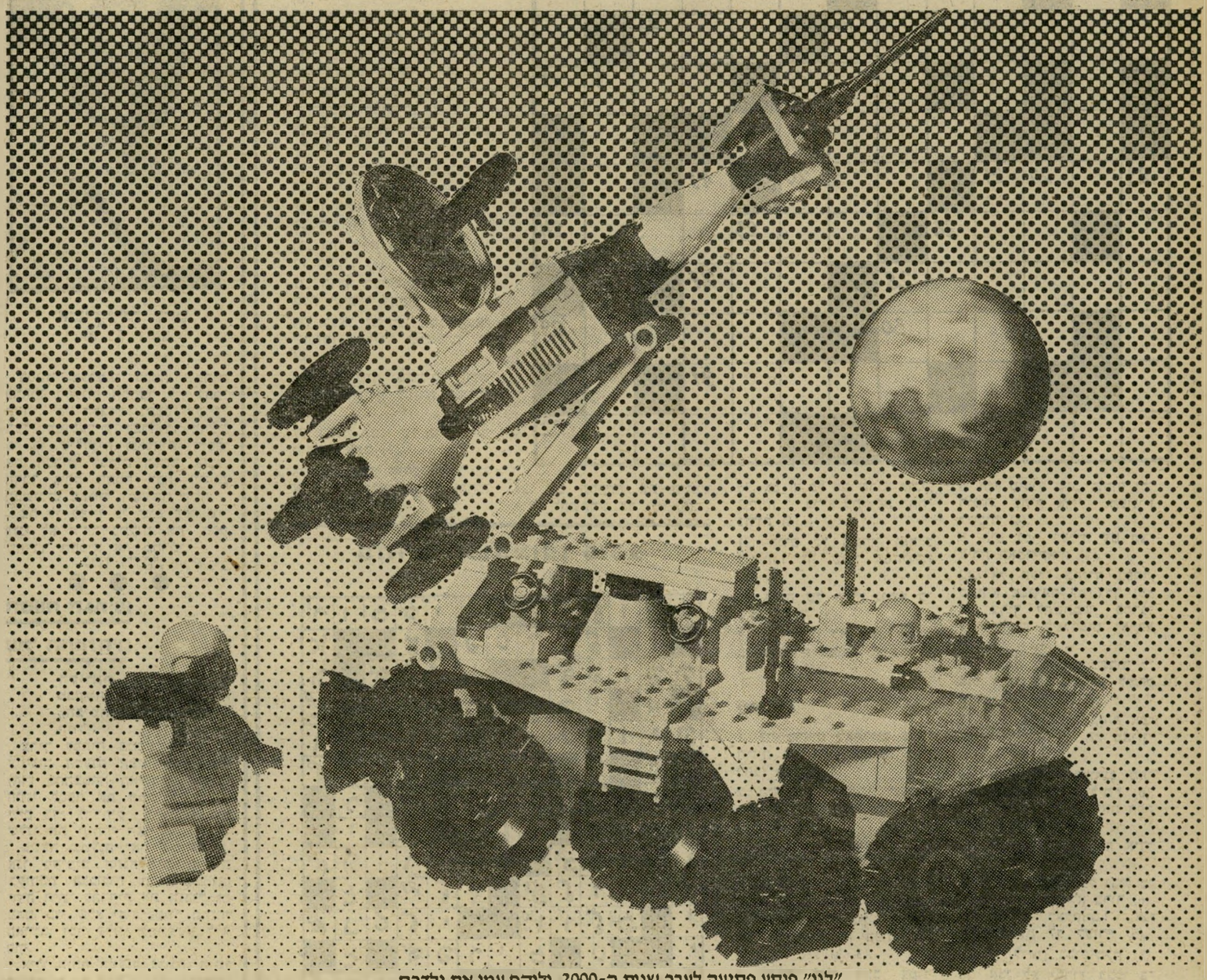
קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

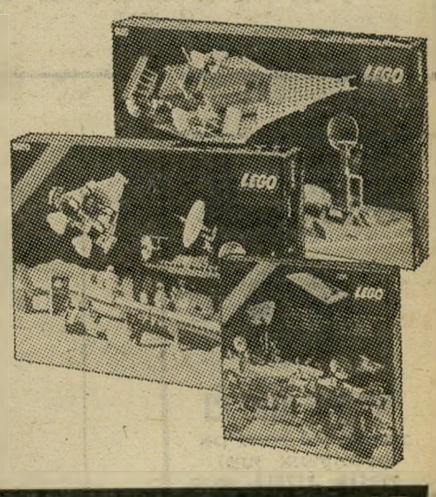
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 772118

"לגו" מביא חדשות מן החלל

החודש תוכלו לרכוש את מערכות החלל החדשות של לגו ולקבל מתנה שכמיה של "לגו"*

"לגו" פוסע פסיעה לעבר שנות ה-2000, ולוקח עמו את ילדכם לעולם של קידמה. כיום, יכולים הילדים לבנות ב"לגו" את הדגמים המצויים בבסיס החלל בכף קנדי. תן לו את הכלים הנכונים לפתח את דמיונו, ויכולת היצירה שלו, תן לו משחק שיעסיק אותו למשך שעות רבות ומאושרות. מערכות "לגו חלל" החדשות כוללות: ספינת חלל (6929) משגר חלליות (6950) מערכות פיקוד חלל (6970) מרכז פיקוד חלל (928) ספינת סיור (6842) משגר ממונע (6870) רכב מחקר (6927) וכל הציוד הדרוש כדי להגיע לפלנטות רחוקות.

וכעת "מבצע מתנות"

***כל רכישה של מערכת "לגו חלל" מעל 400 שקל תזכה את הקונה בשכמיה נגד גשם של "לגו".**

LEGO

סוכנויות קופמן בע"מ ת"א, החשמונאים 105, טל. 03-268155-6 מגרש התערוכה, סוף רח' דיזנגוף טל. 3—2—03-455141

מרים בנימיני

מזל החודש: דלי

אחת התכונות המאפיינות את בני מזל דלי, היא הסקרנות להכיר ולהבין כל אדם שעימו הם נפגשים. העניין הרב שהם מגלים בזולת, אינו בא על־מנת לחטט ולפשפש בחייו ובנישמתו. אם נשווה תכונה זו לתכונות שמאפיינות מזלות אחרים, אפשר להזכיר למשל, את בני מזל תאומים, שלא יעברו ליד ספר מבלי לפתוח אותו, להציץ בו, ותוך שניות ספורות לדעת פחות או יותר את תוכנו ואם כדאי להם לרכשו.

דוגמה נוספת — בני מזל בתולה. אם יימצאו במקום ציבורי ויבחינו ברש־לנות, אי־סדר, ביזבוז והזנחה, לא יוכלו שלא להעיר על כך, או לסדר בעצמם את הטעון תיקון.

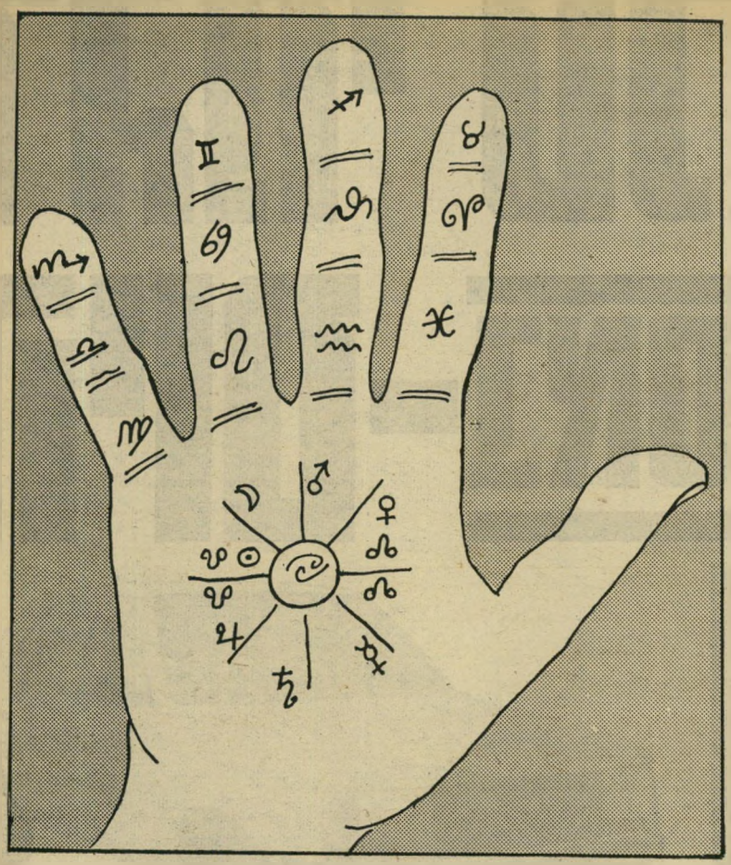
כבר נאמר שבני מזל דלי מתעניינים במיוחד באישיותם ואופיים של ידידיהם. תמיד טוב להכיר דרכים נוספות על מנת לוודא מיהו האדם שעימו יש להם שיג ושיח.

* * *

את 12 המזלות נהוג לחלק לחלוקות מישנה. אחת מהן מחלקת את המזלות לארבעת היסודות: אש, אדמה, אוויר ומים. טלה, אריה וקשת יוצרים את מזלות האש. שור, בתולה וגדי שייכים למזלות האדמה. תאומים, מאזניים ודלי מייצגים את מזלות האוויר. סרטן, דגים ועקרב מרכיבים את מזלות המים.

החלוקה מאוד ברורה. לכאורה, כל אחד יוכל להסיק מכאן מהן תכונותיו, לפי היסוד שאליו הוא משתייך. אך לא כך הדבר — ידוע שבכל שעה, יום ושנה, נתוני הלידה משתנים. ויתכן שבן מזל דלי למשל, שביסודו שייך ליסוד אוויר, יהיה נתון בעיקר להשפעה חזקה של יסוד האדמה.

אחת הדרכים לאבחן מהו היסוד ה־שולט בכל אחד היא, להביט במיבנה של כפות ידיו. מיבנה היד מגלה בצורה די ברורה מהו היסוד השולט, ומהן התכונות העיקריות המאפיינות את ה־אדם.

יד האש (טלה, קשת אריה)

כף ויד מאד ארוכה, ואילו האצבעות הרבה יותר קצרות ביחס אל הכף.

הדליים מגלים עניין בזולת, וחמיד מחפשים דרכים חדשות להכיר את ידידיהם

הקווים ביד כזו עמוקים וברורים. מס־ביב לקווים העיקריים מתרוצצים להם בעליזות כל מיני קווי מישנה קטנים ומלאי חיים, שיוצרים הרגשה שכאן מו־נחת יד של אדם בעל מרץ רב.

אדם זה הוא יותר אינטואיטיבי מא־שר אינטלקטואלי. האינטואיציה והרגש מנחים אותו בהחלטותיו המהירות. על־פי־רוב הוא מאוד יצירתי, בעל יושר לב, חמימות רבה, התלהבות ואופטימיות. לעתים הוא כופה את דעותיו ורצונותיו.

השלילי ביד כזו, עלול להראות אדם אגוצנטרי, חסר סבלנות, רעשן, ילדותי בהתנהגותו ושואף לרכז את כל תשומת הלב בו. לעתים הוא אינו מתפנה להת־חשב באחרים. למרות תכונות אלה, תמיד מרגש, מעניין ומושך להימצא ב־חברתו.

יד אדמה (שור, בתולה, גדי)

זוהי יד כבדה ומרובעת, האצבעות עבות וקצרות. ארבעת הקווים העיקריים ייראו בצורה ברורה. היד עצמה די נוק־שה וחסרת גמישות. לעיתים רחוקות ניתן יהיה למצוא קווקווים קטנים. ב־דרך־כלל היד חלקה וברורה וקוויה עמו־קים.

גם כאן בעל היד יותר אינטואיטיבי

(המשך בעמוד 70)

חוסר־זהירות בהתבטאויות עלול לגרום למבוכה ואי־הבנות, בחברה. כתוצאה מכך יתכן שתיאלצו לפייס את בן־הזוג ולפצותו. למרות זאת, תהיו מאוד פופולא־ריים בחברה, תעמדו במרכזו של כל אי־רוע ותפיקו מכך הרבה נחת. בעבודה התוכניות מתעכבות, כספים ש־חייבים לכם לא יגיעו במועד והדבר יכניס אתכם למתח. רצוי לטפל בעניין בזהירות. העייפות שתחושו, תפוג בסוף השבוע.

* * *

אתם נמצאים בתקופה חסרת־בהירות. מצד אחד — חוסר־מרץ להתחיל בדברים חדשים. מצד שני — מרגישים „תקועים" עם הדברים הישנים. אך ברגע זה אין לכם הכוח והיכולת להזיז עניינים. מלבד זאת, כל דבר נראה לכם הרבה יותר חמור מכפי שהוא במציאות. יחסים עם בני־הזוג מאכזבים ואתם חשים כאילו הם נקלעו למבוי סתום. אי־הבנות ורוגז בעבודה אינם מוסיפים לשקט הנפשי ולהרגשה טובה יותר. נוחו קצת.

* * *

למרות שמצב־הרוח קצת השתפר ואתם מלאי תוכניות לעתיד, מתברר שכעת חלים כמה עיכובים ואין ב־יכולתכם לממש את ה־תוכניות. איבוד מיס־מכים עלול לעכב נסי־עה חשובה. עיכובים בגלל בעיות־תיקשורת, כמו טלפון מקולקל או מיכתבים שלא הגיעו ליעדם בזמן, יכניסו אתכם למתח ולקשיים. תמצאו פורקן באכילה מופרזת וגם כאן כדאי להתאפק עד יע־בור זעם. שימרו על מצב רוח עליז.

אתם חשים בתקופה זו חולשה ורצון להת־רחק ממרכזים חברתיים. יש להשגיח על הבריאות. גם בן־הזוג גורם לא מעט דאגה. חוסר־הבנה ביניכם ובי־נו מגביר את המתח ולא משפר את מצב־הרוח. בעיות כספיות מתע־רות בגלל עקשנותם של אחים או קרובים אחרים. ובכלל, כל ה־עניינים הפיננסיים לא מסתדרים. רצוי לא לשנות דבר ולא לחתום על חוזים חד־שים. מכשירים ביתיים עלולים להתקלקל.

* * *

למרות שלאחרונה חשתם יחד קירבה לבן־הזוג, ונוצרה ביניכם הבנה שלא היתה קודם, הרי ש־ב!קופה זו שוב מתער־ערים היחסים, ובגלל דברים של מה־בכך פורצות מריבות. חיכו־לת למנוע תקריות מ־סוג זה היא בידכם. עליכם לוותר ואפי־לו להימנע מלהעיר ולבקר, גם אם תוכ־ניות שונות אינן נר־אות לכם. תוך זמן לא רב העניינים יס־תדרו בקרוב שוב לשביעות רצונכם.

* * *

צרות לא מעטות מזומנות לכם בשטח העבודה. השיפוט אינו טוב ותוכנית שהייתם בטוחים בה גו־רמת לאכזבה בגלל חו־סר־זהירות. יש להיזהר במיוחד מאנשים המע־מידים פנים. דווקא אתם שבדרך־כלל מבחינים מייד בכל תכונה שלי־לית, מתקשים לראות מה טוב עבורכם בתקו־פה זו. זה לא הזמן ל־השקיע כספים או ל־הלוות מכספכם לאחרים. אהבות שהחלו לא מזמן לא מסתדרות כמצופה.

אי־הבנות הקשורות ללימודים גורמות לעצבנות ולמתיחות. בתקופה זו רצוי להפגין ביטחון, ולא להראות את ההתלב־טויות והחששות שגור־מות לכם לאבד מכו־חכם. יש להיזהר במ־יוחד מנגיבות ואיבוד כספים. אלה הרגילים להשתתף בהימורים, טוב יעשו אם ימתינו זמן־מה ולא יסכנו את כספם. בעלי מכוניות צפויים להתרגזויות בגלל בעיות הקשורות לכלי־רכב שברשותם. סעו באוטובוס.

* * *

ידידים טובים מגלים את פרצופם האמיתי ולכם עלולה להיגרם אכזבה. במקום ה־עבודה רצוי לפעול לבד ולתכנן כל דבר בשקט מבלי שאחרים יבחינו במטרה שאליה אתם חותרים. צפויה לכם הצ־לחה, אך זו תידחה ב־כמה שבועות. הצעות המוצעות בתקופה זו רצוי לדחות, גם על חוזים חשובים לא כדאי לחתום ברגע זה. פלי־סות־פה מקריות יכולות לגרום לשרשרת אירועים בלתי נעימים. השגיחו על פיכם.

* * *

כל ההבטחות שהובטחו לכם לא מזמן לא מתקיימות, ואתם, שהאופטימיות מאפיינת אתכם, בדרך־כלל, נכנסים למצב של פסימיות ודאגה. אך חבל לבזבז כל־כך הר־בה אנרגיה על מצב־רוחכ זה. תוך זמן קצר יתברר שאין על מה להצטער. השינויים ש־אתם עומדים לעבור בקרוב יפצו אתכם גם על אכזבות אחרות. אך ברגע זה אין ברירה אלא להמתין עד שהתקופה הלא נוחה תחלוף במהרה.

הגדיים עדיין מוטרדים בבעיות כספיות, ומופתעים בכל פעם מחדש כשברגע האח־רון מתברר שיש מוצא מהסבך ומשהו מסתדר לטובתם ועוזר להם להגשים את התוכניות. גם בשטח הרומנטי ה־מצב אינו ברור. קשרים חדשים גורמים לחשש ולהרגשה שיש צורך להיזהר ולקשרים יש־נים חשים געגועים ו־רצו להמשיך כפי שהיה. ברגע זה רצוי לא ליזום דבר, ולהמתי־שהצד השני יבהיר את עמדתו וריגשותיו.

* * *

השבוע מרגישים הקלה נוספת. שוב חשים כוח להמשיך במשימות המוטלות עליכם. יחד עם זאת קיים מעין בילבול וחו־סר ריכוז, אך הדבר אינו מרפה את ידכם. התמידו במשימות ואל תזלזלו בפרטים. זו תקופה טובה לעיסו־קים ספורטיביים, אך יש להשגיח במיוחד לבל תיפגעו בגופכם. קיימת נטייה להתעלם מסכנות בתקופה זו. אהבה חשאית שהחלה לא מזמן עדיין לא מתגשמת.

* * *

העניינים עם בן־הזוג והמישפחה אינם מתנהלים על מי־מנוחות. חוסר־הבנה עלול להביא למריבות. על כן יש להסביר הי־טב את הכוונות. עניינ־כספים נראים לכאורה כמבטיחים, ואולם יש להיזהר מעצות העלו־לות להסעות. מכיוון שברגע זה שיפוטכם אינו בהיר דיו ועלול להביא לקשיים. מבחי־נה רומנטית יתכנו אכ־זבות. היחסים שנראו כל־כך מבטיחים, נראים לפתע אחרת. אנשים יעניקו זמנכם.

דגמי טלבו 1982

היום - באספקה מיידית!

הורייזן 1100 LS נפח מנוע 1118 סמ"ק

המחיר **178,192** שקל

הורייזן 1300 GL נפח מנוע 1294 סמ"ק

המחיר: **193,284** שקל

סולרה 1300 LS

4 או 5 דלתות

נפח מנוע 1294 סמ"ק

המחיר: **208,527** שקל

טנדר טלבו

נפח מנוע 1118 סמ"ק

המחיר: **164,791** שקל

סולרה 1600 sx

אוטומטית + הגה כוח

נפח מנוע 1592 סמ"ק

המחיר: **325,741** שקל

סולרה 1600 רגילה

המחיר: **261,150** שקל

המחירים כוללים מע"מ ונכונים ליום 5 בינואר 1982.

הדרך למכונית טובה עוברת בבית טוב — מכשירי תנועה

מכשירי תנועה בע"מ: תל־אביב — דרך פתח־תקוה 74, טל' 336115 • חיפה — דרך העצמאות 104, טל' 04-524475 • סוכני משנה: אילת — מוסך "אורים" טל' 059-74066 • באר־שבע — נגב, מוסך כרמלי, דרך חברון, טל' 057-77021 • נגב, טל' 057-75824 • בני־ברק — דבש, ז'בוטינסקי 162, טל' 704646 • חיפה — "עתיד", החלוץ 3, טל' 04-669105 • טבריה — אחים כהן — טל' 067-90521 • ירושלים — שייקביץ, תלפיות, טל' 02-715867 • נצרת — אחים סרוגי'י, טל' 065-71339 • נתניה — לוינקופף, ספיר 1, טל' 053-35082 • עפולה — שחף, שרת 10, טל' 065-298301 • ראשון־לציון — י.מ. בע"מ, הרצל 2, טל' 995643/942770 • רמתיים — אלעזר לב, השיקמים 41, טל' 052-34218 • תל־אביב — "אוטו קלי", שינקין 11, טל' 03-291499 •

השנה יותר מתמיד

TALBOT

צרפת: כולנו פולנים!

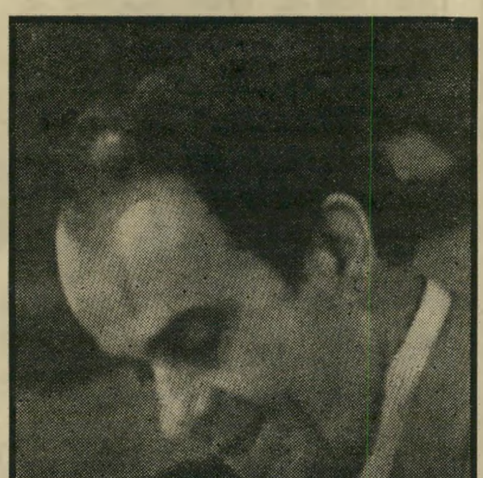
לצופה מהצד נדמה, לפעמים, שפאריס הפכה לעיר פולנית. תחנות המטרו, קירות הבתים, לוחות המודעות, ואפילו אתרי־תיירות מפורסמים מכוסים כתובות אדומות, שבהן מופיעה מילה אחת בלבד: סולידאריות.

המילה סולידאריות כתובה בשפה הפולנית, והיא גם מעטרת כפתורים וסמלים, על דשי־הצווארונים ועל הכובעים בכל רחבי צרפת.

העיתון השמאלני ליברסיון, מקדיש בכל שבוע את רוב עמודיו לסיקור המתרחש בפולין. השמאל הצרפתי מארגן עצומות, הפגנות, מיצעדים ושביתות־שבת ליד השגרירות הפולנית וליד חברת־התעופה הסובייטית.

במחאה הציבורית העצומה משתלבים שני יסודות מרכזיים: המסורת הצרפתית הפרו־פולנית, ועליית יוקרתו של הסוציאליזם הצרפתי לעומת ירידת קרנה של המיפלגה הקומוניסטית.

חופש — כדי לפגוע כשיווין! למעשה, נוקטים הקומוניסטים, בהנהגתו של ז'ורז' מארשה, בקו זהיר למדי. הם חוזרים על אזהרותיהם של מנהיגי גרמניה,

מנהיג קומוניסטי מארשה
שמרני, מנוכר

הלמוט שמידט ווילי בראנדט נגד היגררות אחרי רונלד רגן ונגד שבירת הדטאנט. הם מצביעים, ובצדק, על המגמה האמריקאית לשבור את ההתקרבות בין מערב ומיזרח אירופה. תמיכתם מזוהירה בצעדי המימשל הצבאי בפולין לא היתה נחשבת לחריגה במיוחד בגרמניה, למשל.

אלא שבצרפת שונים כיום פני הדברים. סולידאריות, חרף הביקורת על המגמה הקלריקלית באירגון, הלהיבה את דימיונם של הצרפתים. בעיקר נמשכים הסוציאליסטים בצרפת אחרי הדוגמה הפולנית של שיתוף־פעולה פורה בין אינטלקטואלים ובין פועלים של ממש, אנשי הצוואר־רון הכחול. בניגוד לפשענות הקומוניסטיות, חלשה מאוד מעורבותו של הימין הצרפתי בפעילות למען סולידאריות. הימין ער, אומנם, לעובדה שכל פעילות כזו מחלישה את הסובייטים ואת מעמדם באירופה. לעומת זאת קשה להם להזדהות דווקא עם איגוד מיקצועי, שרוב פעיליו הם סוציאליסטים מוצהרים!

לשמאל הצרפתי אין בעיות מהסוג הזה. רבים מהם מבינים היטב שצעדי המימשל הצבאי בפולין מנעו אסון כבד של פלישה סובייטית ושפיכות־דמים נוראה. עם זאת הם מזדהים בכל ליבם עם סולידאריות, ורואים בתנועה ביטוי אמיתי לרצונו של העם בפולין בחופש, מבלי לפגוע בשיוויון.

בצרפת חיים פולנים רבים בתוכם פועלים מאורגנים. הפעילים מאוד למען סולידאריות. שביתת־ההזדהות של המיפלגה הסוציאליסטית והאיגוד המיקצועי שלה זכתה להצלחה, ורבים מחברי האיגוד המיקצועי הקומוניסטי הגדול יותר, השתתפו.

מארשה וחבריו שרויים במבוכה. הם הצליחו לגבש קו, שאינו נבדל בהרבה מזה הנקוט על־ידי שמידט, או ברונו קרייסקי. מצד שני, הם סובלים מניכור של הנוער הצרפתי ושל פועלים רבים, שתמכו בהם באורח מסורתי. קשה להם לשאוב ניחומים מעמדת המיפלגה־האחות באיטליה, הנוקטת עמדה חד־משמעית לטובת סולידאריות ונגד הדיכוי הצבאי בפולין.

העולם השלישי:

סחר חופשי

כתב־הטלוויזיה הבלגית, שריאיין נשים עובדות בסרי־לאנקה (צילון), לא הצליח להסתיר את תדהמתו. עשרות הנשים שהסכימו לשוחח עימו חזרו על אותו סיפור: שכרן החודשי מגיע ל־26 דולר לחודש. 10 דולר מוצאים על דיור באיזור התעשייתי. חלק מהכסף הנותר נשלח הביתה. בני־משפחה אחרים לא מצליחים להשיג עבודה אפילו בשכר כזה.

רגיזות רציות עיוור. הנשים מועסקות בחברה יפאנית־אמריקאית. זוהי רק אחת מאלפי החברות שהקי־מו בשנים האחרונות מפעלי תעשייה ב„אזורי־סחר חופ־שיים" באסיה ובאמריקה הלאטינית. כיום קיימים בעולם כ־100 אזורי־סחר כאלה. המדינות המארחות מעניקות למיפעלים מערביים, בעיקר אמריקאיים ויפאניים (אבל גם מערב־אירופיים), זיכיונות והטבות מכל הסוגים, כדי שיפעלו ויעסיקו עובדים מקומיים. כל הסחורה מיועדת לייצוא, כדי לתגבר את המאזן המיסחרי הדל של הארצות המארחות. בדרך־כלל נעשית העבודה המתוחכמת יותר במערב, ואילו ההרכבה והעבודה המיכאנית מתבצעת בעולם השלישי.

ארצות כמו טיוואן, דרום־קוריאה ובשנים האחרונות בעיקר הפיליפינים, מספקות תשתית, חחבורה, אנרגיה ובעיקר כוח־עבודה זול. 80 עד 90 אחוז מהעובדים במיפעלים הזרים הן נשים! מסבירה הסוציולוגית המכ־סיקאית, ד"ר גליומינה וילאווה: „מדוע נשים? דווקא משום שאין להן מסורת של מעמד פועלים. הן רגילות, בחברה שבה גדלה, לציות עיוור. אין להן נסיון באיגוד מיקצועי, הן פחות תוקפניות ויותר זולות אפילו מרו־בוטים."

המנהל היפאני של חברה לייצור שעונים בפיליפינים משבח את הנשים בהתלהבות רבה. יש להן כישורים עדיפים בכל הנוגע למיכשור עדין. הן סבלניות, מחזיקות מעמד, מרוכזות.

הפמיניזם הגלהב של המעביד היפאני אינו מפתיע. באיזור הסחר החופשי בפיליפינים עובדות הנשים שישה ימים בשבוע, משעה 6 בבוקר עד 10 בלילה. ביום השביעי, יום ראשון, הן זוכות להטבה בלתי־רגילה: הן מתחילות, אומנם, ב־6 בבוקר, אך מסיימות את יום־העבודה כעבור 12 שעות, ב־6 בערב.

תנאי עבדות. נשים שרואיינו באיזור הסחר באסאן בפיליפינים דיווחו, שלפעמים הן נאלצו להישאר במיפעל במישמרת שנמשכת שלושה ימים ושני לילות, עם הפסקות שינה קצרות בתוך המיפעל. אין כל אפשרות לצאת — הדלת נעולה והחלונות מוגפים מבחוץ.

הנשים סובלות מתשישות פיסית קשה. רבות נפגעו בעיקר בעיניים ובריאות. ברוב אזורי הסחר החופשי אין כל פעילות של איגודים מיקצועיים. עובדות חולות נזרקות ללא ביטוח רפואי וללא פיצויים. רק בארצות בעלות תודעה מפותחת יותר, כמו במכסיקו, קיימת התארגנות של ממש לשינוי התנאים.

חבר בכיר במיפלגה הסוציאליסטית הצרפתית, שמסר לעולם קטן חלק מהמידע הזה אמר: „אלה הן רק חלק מהעובדות המוזעזעות, הנעוצות בבסיס הרווחה הכלכלית ב.עולם החופשי'. בפעם הבאה שתיקנה שעון יפאני, שהורכב בפיליפינים או בטייוואן, כדאי שתדע שאתה משלם סכום קטן עבור מוצר טוב, משום שהושקע בו גם מאור־העיניים של נשים, המועסקות בתנאי־עבדות."

„כור"

ודרום־אפריקה

דיווח ישיר שהגיע לעולם קטן מפאריס, העלה שהאינטרנציונאל הסוציאליסטי בודק עתה האשמות על פעילות רבה של מוסדות הסתדרותיים בדרום־

פועל־דחק אפריקאי בשביתה
תקיפה נגד „כור"

אפריקה. בעיקר הופנו הזרקורים לחברת כור, המג־צלת, בין השאר, גם כוח־עבודה זול שחור לביצוע פרוייקטים משותפים עם מישטר האפרטהייד. א־שים באינטרנציונאל הסוציאליסטי גורסים שאין להשויה פעילות במישור הממשלתי, עם יזומה וולונטארית של חברות כלכליות, הנשלטות על־ידי „תנועת העבודה".

לעולם קטן נודע שהמיפלגות הסוציאליסטיות של יוון, ספרד, פורטוגל ואולי אף שוודיה עשויות לפנות במשותף למוסדות האינטרנציונאל ולדרוש מח"כ שימעון פרס ומיו"ר הנהלת כור, ח"כ נפתלי בלומ־טל, הסברים בעניין זה.

טנזניה: אוייב הציבור

מס' 1

תושבי טאנזניה, אחת הארצות העניות ביותר בעולם, מכנים את החיפושית הזו בשם סקאניה. חיפושיות כאלה זללו עד כה 30% מיבול הדוחן, שהוא הבסיס העיקרי למזונם של הטאנזנים.

למרבה האירוניה הגיעה החיפושית הזו למיזרח־אפריקה דווקא באמצעות שקי־חיטה, שבאו במיסגרת תוכנית סיוע מערבית לטאנזנים... מומחה בריטי שהגיע

לטאנזניה סבור שאי־אפשר יהיה להשמיד את כל החי־פושיות. גם השמדה חלקית תעלה כ־2 מיליון דולר.

ממשלת טאנזניה נאלצה לפנות בבקשת סיוע חדשה, בעיקר לארצות־הברית ולבריטניה. שתי הארצות הקטינו השנה את תקציב סיוע־החוץ שלהן, ויש ודאות כמעט מוחלטת שהתשובה תהיה שלילית.

אנשים בעולם

הנסיכה אן: מישפחת המלוכה אוהבת חיות אבל החיות מתנהגות כפשוטן עם בלי מישמעת מלכותית

מישפחת המלוכה האנגלית ידועה בחיבתה הרבה לחיות. הנסיכה **אן** רוכבת באולימפיאדות על סוסים, בחברת בעלה **מארק פיליפס**. הנסיך **צ'ארלס** מרבה להצטלם דוהר על סוסו במישחקי פולו.

אך תחיות לא משיבות להם תמיד אהבה. שלושתם כבר נחבלו לא מעט כאשר הולכי על ארבע סרבנים השליכו אותם מן האוכפים ללא שום התחשבות בכללי הפרוטוקול.

לא רק מפריסי פרסה מתחצפים לנסיכים אנגליים. גם כלבים שוטים עושים זאת. כאשר הגיעה השליחה הנ"ל לטירת באלמוראל, לחגיגות סוף השנה, היא נאלצה להשתתף במחול שדים מיוחד במינו, ביוזמת שלושת כלבי הלברדאור שלהם. זה של מארק פיליפס דרש שיגררו אותו במורד המדרגות מן המטוס המלכותי, כי הוא פוחד מגבהים. זה של הנסיך צ'ארלס כמעט שגילגל את בעליו מכל המדרגות של המטוס, כי הוא מיהר להגיע לקרקע מוצקה. ואילו הכלב של הנסיכה אן התעקש שישאו אותו על כפיים, כיאה וכנאה למי שנמנה עם חבורה נאצלת כל כך.

וכך נראית הנסיכה אן, כשהיא אוחזת ביאוש ברצועה של הכלב, שנישא על כפיו של דייל מישפחת המלוכה.

הנסיכה קארולין: שנה חדשה, זוג חדש

הנסיכה **קארולין** ממונאקו ו**רוברטינו רוסליני**, שמחים ועולזים בימים האחרונים. לפני שנה, כאשר חגגה הנסיכה את יום הולדתה ה־24 (ב־26 בינואר) היה מצב־רוחה בשיא השפל. זה עתה התגרשה מבעלה, **פיליפ זינו**. רומן האהבה, שתועד בעמודים הראשונים של כל העיתונות האירופית, עלה על שירטון במהירות מסחררת, ובגיל 24 היא היתה נסיכה מפורסמת אבל עצובה ונעזבת.

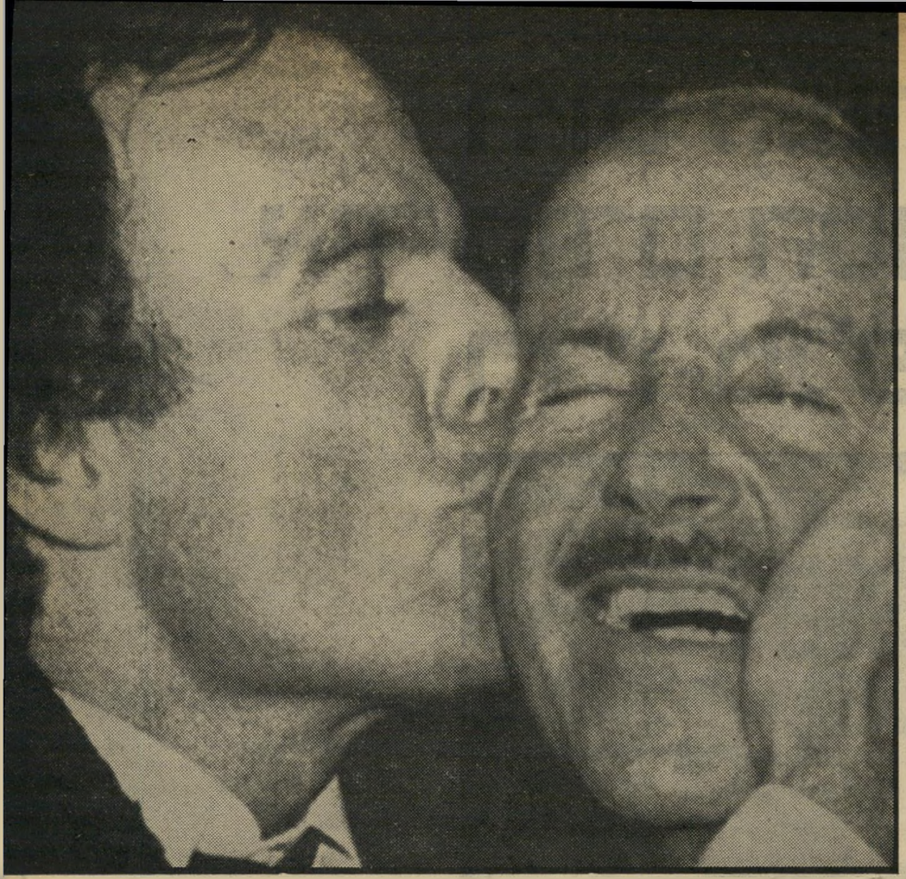
השנה שחלפה הביאה שינויים משמעותיים: היא הידקה את קשריה עם ידיד־נעורים שהציע כתף רחבה ונאמנה בעת צרה — רוברטינו, בנם של **אינגריד ברגמן** ו**רוברטו רוסליני**. השניים החלו לבלות ביחד וכעת הוצג רוברטינו, לפני הנסיך **רנייה** והנסיכה **גרייס**, כבחיר־ליבה הרשמי של הנסיכה.

אורנלה מוטי: חלום של סיכת־בימחון

את **אורנה מוטי** כינו לחלי־פין „האשה היפה ביותר בעולם", „פני מלאך עם גוף של חטא", ועוד כהנה וכהנה שבחים.

אבל לא אדם כמו הבימאי **מארי־קו** (הזלילה הגדולה, חלום של קוף) **פררי**, יסתפק בכנפי מלאך. הוא השתמש בה כבר פעם בעבר בסרט בשם האשה האחרונה, שנאסר להצגה בישראל משום ש**זראר דפארדייה** חתך לעצמו את אבר־המין מרוב ייאוש, כשעזבה אותו. עתה אורנלה היא הסובלת, כשהיא מגלמת יצאנית שטופת חושניות ומיסטיות, שבין חוויותיה המאלפות גם תקיעת סיכות במקומות שונים בגוף (התמונה מימין).

אבא של חולין: אפשר להמשיך לשיר, אבא איגלסיאס שלם ובריא

שלושה שבועות ויום היה כל העולם הלאטיני שרוי בדאגה: אביו של אליל־הזמר הגדול ביותר שלו, **חוליו איגלסיאס**, נחטף על־ידי בריונים אשר ביקשו תמורתו חלק מנכסיו הנכבדים מאוד של הזמר המצליח.

הוא היה מוכן לתת הכל, אם אכן יובטח לו שהאב שאותו הוא מעריץ יחזור אליו בריא ושלם. בו בזמן טיפלה המישטרה בפרשה, והתחקתה על עיקבות החוטפים.

מסתבר שתיאבונם של החוטפים היה גדול אבל כישוריהם המיקצועיים היו מפוקפקים. וכך פרצה המישטרה יום אחד למקום המיסתור שלהם, השתיעה אותם כשמכנסיהם מופשלים והחזיר את הסדר על כנו. ומישפחת איגלסיאס שוב מאושרת.

מ"ר דארק: בעקבות ג'ינה לולובריג'ידה

מירי דארק העדיפה לחגוג את השנה החדשה הרחק מן הכפור והשלגים של אירופה, במושבה הצרפתית קאלדוניה־החדשה, שבסביבות קו המשווה. היא נחה שם אחרי שסיימה את צילומי סירטה האחרון רק אחרי הנישואין.

רישמית היא בחופשה, אך היא מנצלת את הזמן להשתלם בתחביבה החדש. כמו **ג'ינה לולובריג'ידה**, היא רוצה להיות צלמת, וכעת היא מצלמת נופים עבור שבועון צרפתי.

ליזה ואלכסי סאחארוב: מולד לבן ביחד

גורלם של שני צעירים חייכניים אלה ריתק במשך 17 יום את כל העולם המערבי. היא **ליזה אלכסייבה**, בת 26 ו־כלתו של המדען **אנדריי סאחארוב**, בעל פרס־נובל לשלום ולוחם אמיץ לחרויות האדם, הנמצא בגלות מביתו המוסקבאי. כל רצונה של ליזה היה להצטרף לבעלה **אלכסיי**, העובד כמדען בבוסטון בארצות־הברית, אבל שלטונות ברית־המועצות סברו אחרת, וסירבו לפניותיה. כדי לעזור לזוג ל־התאחד מחדש שבתו אנדריי סאחארוב ורעייתו במשך 17 יום שביתת־רעב, והכריזו שלא יחדלו משביתתם עד אשר תקבל הצעירה היתר־היציאה מ־ברית־המועצות.

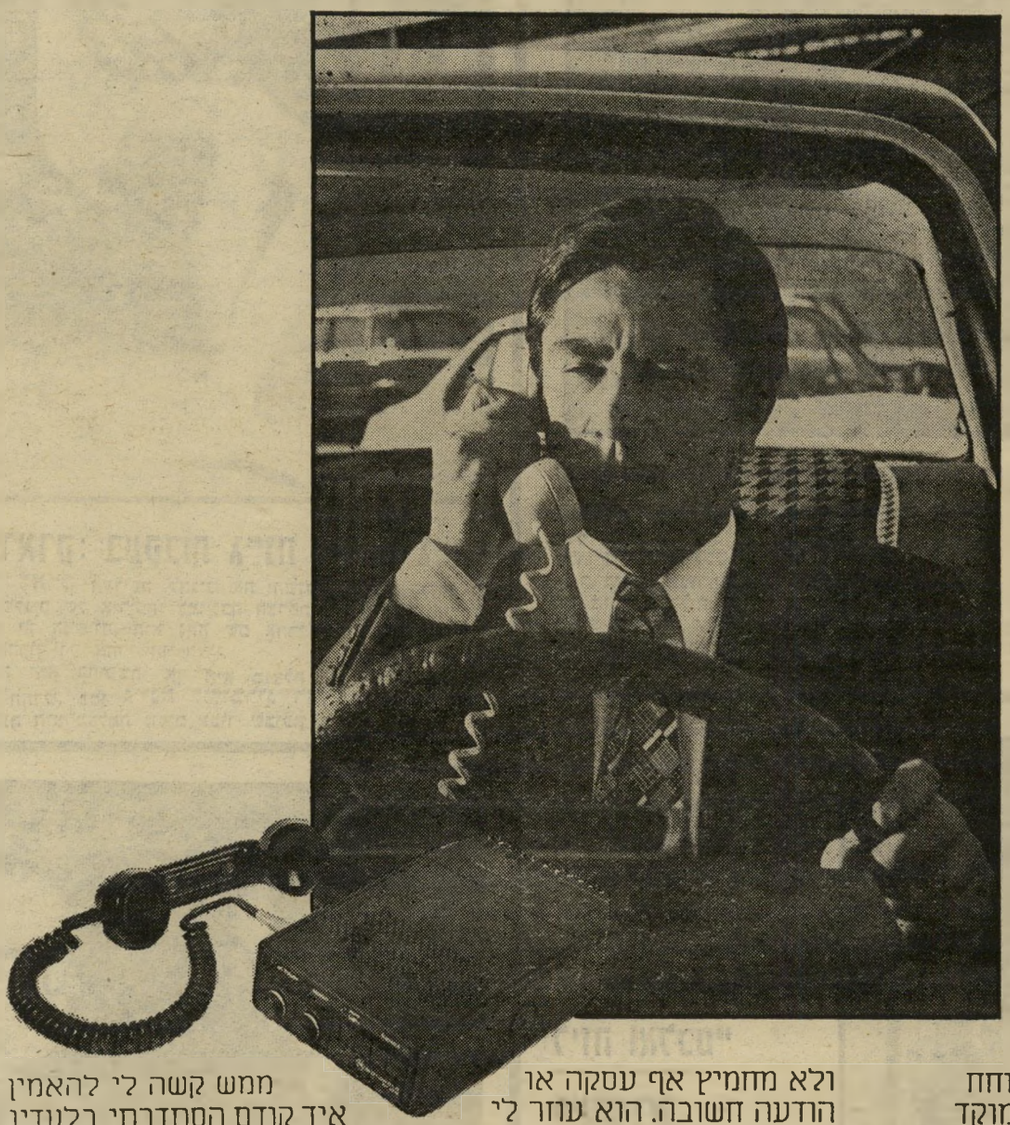
המאמץ נשא פרי: ליזה יצאה את ברית־המועצות וחגגה את חג־המולד יחד עם בעלה, באחד מפרווארי העיר בוסטון. הזוג נראה כשהוא מאושר ב־פתח המיטבח האמריקאי שלו.

סיד אסטבורו: האנגלים משתחווים לגנדי

מהאטמה גנדי היה היריב הגדול של האימפריה הבריטית. אך אין זה מונע מן הבריטים להקדיש לו עתה את אחד הסרטים היקרים ביותר שעשו, כאשר על הבימוי מופקד בימאי יוקרתי ושחקן לשעבר, סיר **ריצ'ארד** (גשר אחד רחוק מדי) **אטנבורו**. בתמונה הוא לוחץ את ידיו של **פראנק פירס**, נשיא חברת קולומביה, אשר כבר רכשה את זכויות ההפצה של הסרט.

היום קשה לי לתאר איך קודם הסתדרתי בלי רדיו-טלפון במכונית.

רדיו–טלפון למכונית הוא מכשיר קשר אלחוטי שמוטורולה מייצרת. הוא מאפשר לי, תוך כדי נסיעותי, לשוחח אישית – באמצעות מוקד תקשורת – עם כל מנוי טלפון שאני צריך בארץ ואפילו בחוץ־לארץ.
באמצעות הרדיו–טלפון אני גם יכול לבקש מהמוקד לבצע עבורי בירורים, להעביר את הודעותי ולקבל מהמוקד הודעות עבורי.
מאז שיש לי רדיו–טלפון אני מספיק הרבה יותר ביום אחד ולא מחמיץ אף עסקה או הודעה חשובה. הוא עוזר לי להיות בעניינים גם כשאני בדרכים ולהגיב מיד על אירועים והתרחשויות, בקיצור–להיות יעיל יותר.
גם חשבון הדלק שלי פחת מאז שמוטורולה התקינה במכוניתי מכשיר רדיו–טלפון, שלא לדבר על נסיעות סרק ושעות עבודה שהוא חוסך לי ברגע הנכון.
ממש קשה לי להאמין איך קודם הסתדרתי בלעדיו.

בדבר פרטים נוספים אנא פנה ל:
מוטורולה MOTOROLA
טל': 03-733228 ת"א
טל': 057-35664 ב"ש
החברה היחידה בארץ המפעילה שרותי מוקד לרדיו–טלפון–24 שעות ביממה– עם ציוד מוטורולה.

מוטורולה Ⓜ אתה בקשר והעסק רץ.

מודעה

הצגה אחת גדולה

קרחת של אבא השחקן הצעיר משה בקר נוצ־מיד נשיקה לקרחתו של אביו, השחקן ישראל בקר,

שגילח את ראשו במיוחד לקראת ההצגה „הנסיכה האמריקאית". השניים, המשתתפים באותה ההצגה, מגלמים יריבים, אבל בחיים הם מסתדרים מצויין.

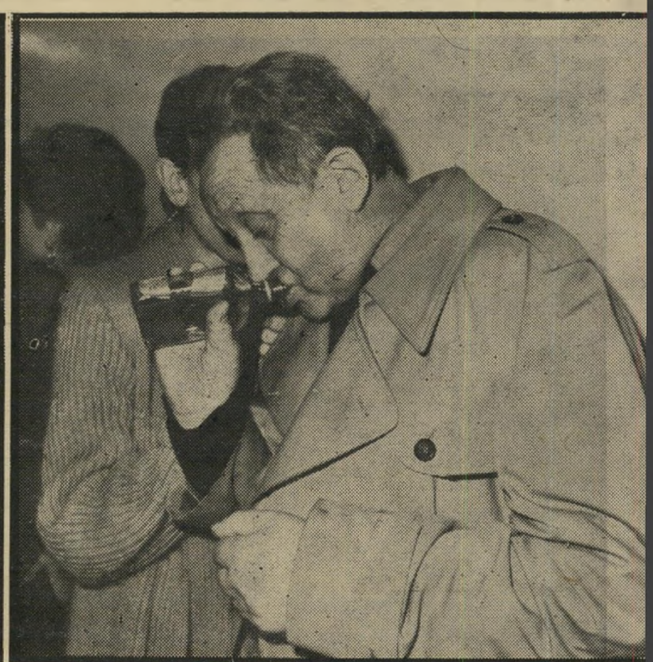

שלושה בנים שחקנים מימין משה בקר, הבן של ישראל בקר. באמצע אודי בוכמן, הבן של נחום בוכמן, ומשמאל דני פרידמן, חבן של שרגא פרידמן המנוח, בהצגה אחת.

„לולא ראיתי מעלי את פועל־הבימה, בגובה של 12 מטר, מהלץ את המסך שנתקע, הייתי בטוח שנאלץ להפסיק את ההצגה ב־אמצע," אמר לי השחקן **משה בקר**. „ברגע שראינו את המסך תקוע באלכסון, ומסרב לרדת, הבנתי שהולכת להיות כאן פאש־לה גדולה. למזלנו זינק מנהל־ההצגה, **חיים בייפוס**, תוך כדי סיכון חייו, טיפס על החבלים ו־שיחרר את הגלגלת שיצאה ממקו־מה. תקרית זו אירעה בהצגת ה־בכורה של הנסיכה האמריקאית שכתב ניסים אלוני. ברור שהצגה של ניסים אלוני, בשיתוף עם ה־צייר יוסל ברגנר, היא חגיגה ב־תיאטרון הישראלי, וכך אומנם היה ●●● שר החינוך, **זבולון**

מנכ"ל מבסוט הוא מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה מתי שמואלביץ', שנהנה מאוד משיחו־עם הסופר חנוך ברטוב. שמואלביץ' היה במצב־רוח מרומם כל הערב

יוסל והבקבוק הצייר יוסל ברגנר לוגם מבקבוק הוויסקי, שלא מש מידו במשך כל הערב, כשהוא מטביע את התרגשותו הרבה בכוס חמשקה.

ניסים ונפלאות המחזאי והבימאי ניסים אלוני מחבק את עוזרת־הבימאי שלו, נילי יעקובסון. השחקנים סיפרו שהחזרות להצגה החדשה התארכו בגלל נילי היפהפיה.

המר, בא כשהוא חולה בשפעת „השר הבטיח לבן הצעיר שלי **נד בקר**, שהוא הכתב המדיני של גלי־צה"ל, שיבוא להצגה ואכן השר מילא את הבטחתו.' סיפר לי במסיבה שנערכה אחר ההצגה השחקן **ישראל בקר**, ה משחק בהצגה יחד עם בנ משה ●●● רבים תמהו בעת ה

ממסיבה למסיבה עם נירה גל

הצגה לאן נעלמו המחזאי והבימ אי **ניסים אלוני** והצייר **יוס ברגנר**. אני ידעתי את התשובה כי אני מכירה את הרגלם של ה שניים מזה שנים, להשתכר ע אובדן חושים בהצגות הבכורה לא טעיתי גם הפעם. ואחרי ההצ גה מיהרתי אל מאחרי הקלעים ו גיליתי את השניים, שתויים כלו ומתנשקים עם האורחים הרבי

(המשך בעמוד 28

4 אכזוטיות משיקות כוסית במסיבת הדוגמניות. (מימין לשמאל) מלכת־החמים אילנה סיבוני, מלכת־החן לשעבר שרי חן, מלכת־היופי של השנה נינט אסור והדוגמנית שרית דמיר במשקפיים כחים. כל הדוגמניות באו לחגוג עם דליה את יום הולדתה.

דרמון שסיפר לי שהוא עומד להוציא תקליט חדש, הפעם לבדו. השחקן **ישראל גוריון** סיפר שהוא עומד לחדש את הקשר עם בן־זוגו מימי הדואים, **בני אמ־דורסקי**, והשניים עומדים להו־ציא תקליט משותף ולצאת בסיד־

ממסיבה למסיבה
עם נירה גל

רת הופעות. השחקנית **ג'טה מונטה** סיפרה שהיא בחופשה עכשיו ושמחה לפגוש במסיבה את יוסי בנאי, שאיתו שיחקה ב־הצגה יומן פגישות. השחקנית **ג'טה לוקה**, שבידרה את הנו־כחים בבדיחות, סיפרה שהבימאי **עומרי ניצן** טילפן אליה ושאל:

הרשת שדרן רשת ג' אבי אתגר, ש־בא מירושלים מאזין למוסיקה.

(המשך מעמוד 27)

שבאו לברכם ●●● כל המי־ומי של התיאטרון הישראלי שנכחו בהצגה הגיעו גם למסיבה שנערכה אחרי ההצגה במיסעדה הסינית סצ'ואן שבכפר־שמריהו. בצפיפות הרבה ששררה במקום הצלחתי לתפוס לשיחה קצרה את מנכ"ל בילו. מצאנו משהו סביר בצפון תל־אביב, במחיר של 2500 לירות. אלא שליוסל, שלא היה מוכר אז, לא היה מספיק כסף כדי לרכוש את הדירה והוא נאלץ לשכור די־רה ברחוב ביל"ו, שם הוא גר עד עצם היום הזה." מצחיקה העובדה שהתמונה הקטנה ביותר של יוסל

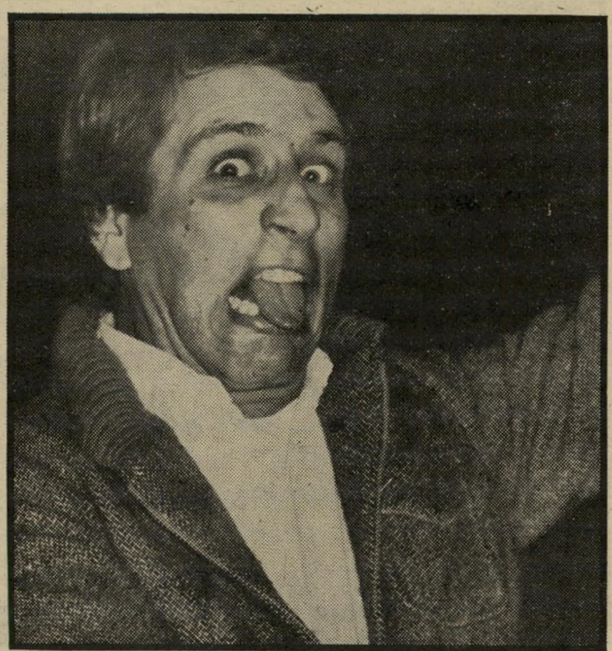

מראה הילדה שייך לדוגמנית שרונה מרש, המרכי־בת משקפיים. שרונה באה למסיבת הדוגמניות במכנסיים שהיו פעם ארוכים לפני שעברו טיפול במספריים.

מישרד ראש־הממשלה, **מתי שמואלביץ'**, ולשאול אותו על הקירבה שבינו ובין יוסל ברגנר, אחרי שראיתי אותם מתחבקים ב־להם בתיאטרון, כשמתי מכנה אותו „אחי". „אני מכיר את יוסל עוד מן התקופה שעוב את צפת ובא לתל־אביב. חיפשנו יחד דירה בש־נמכרת היום בסכום זהה לזה ש־עלתה הדירה באותם ימים, אבל בדולרים ●●● מתי שמואלביץ' היה בשנות ה־50' גם בעליה של מיסעדה נודעת על חוף־הים ב־יפו, בשם תדשיש. אל המיסעדה הזאת נהגו לבוא רבים מאנשי ה־בוהמה של אז, כדי לאכול דגים

הללויה! הזמר והמסעדן בני אמדורסקי נפגש במסיבה עם חברו הטוב! השחקן יוסי וירז'נסקי ואשתו הפיזמונאית שמרית אור, כשבאמצע מקשיבה להם, אשתו־בנפרד של בני, מיקי אמדורסקי הבוטיקאית. למרות היותם גרו־שים, מרבים השניים לצאת לבילויים ביחד.

בומס! הזמר צביקה בומס, מי שהיה חבר בלהקת הנח"ל, ולאחר מכן שליש בשלישיית קצה השדה מתלוצץ. יש לו סיבה טובה. הוא עובד על תקליט חדש וגם סיים לימודי הנדסה.

על האש ולשאוף אוויר־ים צח, ביניהם היה גם ניסים אלו־גי ●●● מתי שמואלביץ' בא למסיבה בחברת רעייתו, המשוררת **ש. שיפרה**, שאת ספריה נהג להוציא לאור ●●● השחקן **יו־סי בנאי**, ששיחק בהנסיכה ה־אמריקאית בגירסה הקודמת לפני 19 שנה, בא למסיבה בגפו. יוסי התנצל שלא יכול היה להגיע להצ־גה, כי הופיע באותו ערב בהצגת־היחיד שלו. „לפי מצב הקופה ה־יום, אני מניח שההצגה שלי תרוץ לפחות עוד שנה, אמר ●●● „אני לא מבין איך אנשים מעזים לבוא להצגות עם מכשירי ביפר." התלונן באוזני השחמן **משחל'ה בקר** — באחת הסצינות הרצינ־יות בהצגה נשמע לפתע ציפצוף המכשיר באולם. הקהל שבשורות האחרונות היה משוכנע שהציפ־צוף וההודעה שנמסרה בו הם חלק מהטכסט של ההצגה, אולם אלה שישבו קרוב אל הבימה הב־חינו בפרץ הצחוק שנתקף בו משה'לה, ברגע שבו שמע את ה־ציפצוף ●●● השחקן **אבנר חזקיהו**, גם הוא מהצוות הקודם של ההצגה, בא אחרי ההצגה אל מאחרי הקלעים, בירך את השחק־נים ונעלם ●●● למסיבה באו סופרים ומשוררים כמו **אמיר גילבוע**, **חנוך ברטוב**, מוסי־קאים כ**אלכם ויים**, ו**דני סנ־**

נשיקה לירידה

מלכת המים אילנה סיבוני והדוגמנית זיווה נצח מתנשקות רק כמעט, כדי שלא לקלקל את הצבע המשוח על שפתותיהן ואת האיפור על פניהן.

בסיגנון הישן

מחבק הפנטומימאי־רקדן־בדרן ג'וקי ארקין את ידידתו, חשחקנית חיפה־פיה אתי אולמן, במסיבת הספות, על כורסה דו־מושבית מעניינת.

„את פנויה?" „כן," השיבה לו ג'טה. „אני פנויה להצעות, ואפילו מגונות." „כששכבתי בבית־החולים בבאר־שבע, והקיפו אותי בשעת הביקור מיספר רב של רופאים, אמרתי להם שאף־פעם לא מיזמזו אותי כל־כך הרבה גברים בעת ובעונה אחת," הוסיפה ג'טה לוקה בקריצת־עין שובבה ואופיינית ●●● בתחילתו של שבוע זה הוזמנתי לקונצרט ג'אז במלון הילטון בתל־אביב. מהרגע הראשון הבנתי שהאווירה הנוצצת לא כל־כך מתאימה לקונצרט מסוג זה, אותו מנגנים בדרך־כלל במרתפים חשוכים. את הדבר הבין כנראה גם המוסיקאי **יוסלה יעקובוביץ'**, שטובי המוסיקאים בארץ הגיעו לשמוע אותו, ופינה את מקומו בהמשך הערב למלחין המוכשר **יצחק קיפפר**, שהפליא לנגן בגיטרה והפך את הערב לערב רוק במקום ערב ג'אז ובכך הציל את המסיבה המוסיקלית ●●● בין הנוכחים באותה מסיבה גיליתי את המלחין **שלום חנוך**, שבא עם חברתו הזמרת **דפנה ארמוני** ואת **שם־טוב לוי** ואשתו. הזמר ומלחין־הרוק מס' 1 בארץ היום, **מני בגר**, בא למסיבה עם חברתו, **דליה. צבי־קה פיק** בא בלי אשתו, **מירית**, ועמד במשך כל הערב, מחוסר מקומות־ישיבה. השחקנית **רבקה מיכאלי** באה יחד עם בימאי ההצגה שלה **דן רונן**. ה־

רואת־החשבון

הגרושה, חנה גל־און, הידועה ב־תלבושתיה הנועזות וחוש ההומור הבריא, ראתה במסיבה את הספה, לא חשבה פעמיים, השתר עליה במלוא הדרה, כששמלת העור שלבשה הת ממה וחשפה את רגליה העטויות גרביים לעיני

עורך־הדין

הצעיר והנמרץ ששי גז, לא השאיר את ידידתו מיכל גבאי, שלבשה בגד נוצץ, לבדה על הספה. כל העיר היתה במסיבת יום ההולדת של שרל, שהעמיד לרשות האורחים הרבים את הגלריה שלו. חמוסיקה והריקודים לא פסקו עד אור הבוקר, כשתקליטן מיוחד אחראי על התקליטיה.

שדרן, כוכב רשת ג' **אבי אוג־גר**, בא במיוחד מירושלים לשמוע מוסיקה, שאותה הוא ב־דר בבקרים בתוכניותיו ●● באותו ערב הוזמנתי למסיבה ג־פת שהתקיימה ב־ס־טרו. חגגו את יום־הולדתו של המל־ הצרפתי שהשתקע בישראל, **הנ־בארטר** ●●● במסיבה פגשתי את המלחין **קובי אר־רת** שבא לבדו ●●● חב־**עדה תומר** הבוטיקאית, נס־ללונדון ופאריס כדי לקנות דים. קובי שהיה לבדו, ניגש פסנתר והתחיל לנגן להנאת אורחים ●●● במהרה הצטר־לקובי גם זמרת הג'ז **ריקי מ־** שבאה בגפה ●●● באו השבוע הוזמנתי למסיבה בל־שיגרתית שהתקיימה בשעות צהריים דווקא. מנחת תצוג האופנה **דליה שפלן** החל־לחגוג את מסיבת יום־הולדתה 36, בשעות הפנויות של חברו־הדוגמניות, שבערבים הן עסו־בתצוגות־אופנה. ואכן יופי לא חסר שם. הדוגמניות שכחו לרגע האינטריגות הקטנות האופפות מקצוען, התחבקו, התנשקו, ליפו חוויות בשפע, שכחו את גיזרה וזללו עופות צלויים בת־הדוגמניות באו במיטב מחלצו־הן, כשכל אחת מנסה לרכוש תשומת־הלב ●●● באחד ב־השבוע נכחתי במסיבה מיו־במינה, שנערכה בגלריה ב־שם גר ומציג את אוסף הס־הנהדר שלו **שרל שוט**, ש־חדש מצרפת, שהשתלב יפה בנו־מה התל־אביבית. שארל, שק־את ביתן של השחקניות **קת־דנב ומוניקה ויטי**, ותיכנן מועדון־הלילה הפאריסאי ואת בוטיק הים של **איב ג־זורן**, החליט להעמיד את גלריה שלו לרשות חבריו הר־שערכו לו מסיבת יום־ת־דת, שבה השתתפו כולם.

אתה רוצה טלויזיה צבעונית אבל פוחד להישאר בלי כסף? ...יש לנו טלויזיה בשבילך!

1. מבצע הברירה הכפולה

אתה משתוקק לטלויזיה צבעונית – אך פוחד להישאר בלי כסף? לא תכננת כראוי את ההוצאות הקבועות שלך? אין דבר. לחברת "מץ" יש תכנית המאפשרת לך לרכוש טלויזיה מעולה, ואם תזדקק לכסף מסיבה כלשהי, תוכל להחזיר את הטלויזיה ותקבל את כספך בחזרה בניכוי דמי שימוש סבירים. מבצע בלעדי זה משלב כדאיות של הצרכן עם כדאיות של המפעל. רק חברה הבטוחה בטיב מוצריה ואיכותם יכולה להרשות לעצמה להציע לך לרכוש טלויזיה צבעונית ולהחזירה אחרי השנה הראשונה.

★ אם תחזיר את הטלויזיה במשך השנה השניה תקבל בחזרה
80% ממחיר הטלויזיה
צמוד למחירון החברה למכירת טלויזיה חדשה – ביום ההחזרה.

★ אם תחזיר את הטלויזיה במשך השנה השלישית תקבל בחזרה
60% ממחיר הטלויזיה
צמוד למחירון החברה למכירת טלויזיה חדשה – ביום ההחזרה.

★ אם תחזיר את הטלויזיה במשך השנה הרביעית תקבל בחזרה
40% ממחיר הטלויזיה
צמוד למחירון החברה למכירת טלויזיה חדשה – ביום ההחזרה.

★ אם תחזיר את הטלויזיה במשך השנה החמישית תקבל בחזרה
20% ממחיר הטלויזיה
צמוד למחירון החברה למכירת טלויזיה חדשה – ביום ההחזרה.

★ אם תחזיר את הטלויזיה בתום השנה החמישית תקבל את כל כספך בחזרה – ללא הצמדה.

הצטרף עוד היום למבצע "הברירה הכפולה" ותהנה גם מאחריות מלאה של 5 שנים (חלקים, מנורת מסך ועבודה).

* המבצע בתוקף לחודש ימים בלבד.

2. תוכניות תשלומים

זוכר את משל הצב והארנב? לא צריך למהר – צריך רק לצאת בזמן. חברת "מץ" מעמידה לבחירתך מגוון תכניות רכישה בתשלומים המאפשרות לך לקבל את הטלויזיה מיד ולשלם תמורתה בתשלומים או להתחיל בתשלומים ולקבל את הטלויזיה באמצע הדרך או אחרי התשלום האחרון. רבבות צרכנים מרוצים שרכשו טלויזיות "מץ" באחד ממסלולי התשלומים הינם ההוכחה הטובה ביותר למהימנות השיטה. זכור! התכניות הן אישיות ומותאמות ליכולתך האישית כך שהרכישה לא תכביד עליך ועל תקציב משפחתך.

טבלה לדוגמא: (המחירים בשקלים ואינם כוללים מע"מ).

סוג הטלויזיה	מזומן	תשלומים	סה"כ מחיר	מועד אספקה
22" עם שלט רחוק	3,400	2×3,100=6,200 2×1,300=2,600 2× 550=1,100	13,300	כעבור 9 חודשים
26" עם שלט רחוק	3,400	3×2,200=6,600 2×1,750=3,500 3× 600=1,800	15,300	כעבור 12 חודשים

3. שכר מכר

אם אתה בין המעדיפים את שיטת השכירות, חברת "מץ" בנתה עבורך תכנית המאפשרת לך להנות מטלויזיה צבעונית מעולה תמורת תשלום חדשי נמוך יחסית ולהחזירה בכל עת שתחפץ. אם תרצה להשאיר את הטלויזיה אצלך לצמיתות יחשבו לך רוב תשלומי השכירות כתשלום עבור רכישת המכשיר.

4. trade in

ב"שיטת החליפין" תוכל לחסוך כסף רב בעת רכישת הטלויזיה הצבעונית. בקנותך טלויזיה חדשה, תשלם לך חברת "מץ" מחיר "אופטימאלי" עבור הטלויזיה הישנה שלך גם אם היא מתרצרת אחרת או שחור לבן.

יש לך מץ? הצלחת!

כסף זה ענין חשוב, ואכן נוכחת לדעת כי "מץ" באה לקראתך בדרכים רבות כדי שתוכל לרכוש טלויזיה בהתאם ליכולתך. אולם חשובה מכל היא העובדה שאתה רוכש טלויזיה בעלת איכות מעולה עם השגים שהוכחו בעבר ומוכחים מידי יום בעזרת רבבות צרכנים מרוצים.

יתרון נוסף: "מץ" מעניקה לך 5 שנות אחריות על חלקים וגם על מנורת המסך.

נו, למה אתה מחכה?

לקבלת יעוץ אישי, בלתי מחייב, פנה עוד היום למרכז "מץ" רח' מודיעין 19 בני-ברק, או לאחד הסוכנים המורשים.

התלוש להצלחה

לכבוד "בית מץ"
מודיעין 19 בני-ברק 51263

ברצוני לרכוש טלויזיה "מץ" בהתאם לאפשרויותי.
☐ אני מעונין לקבל מידע נוסף על סוגי הטלויזיה שלכם עם פירוט מלא של כל תכניות הרכישה.
☐ אני מבקש לשלוח אלי את נציגכם.

שם ומשפחה .....
כתובת .....
טל. בעבודה ..... טל. בבית .....

הסוכנים המורשים: (רשימה חלקית)

ת"א: "שילה" – דיזנגוף סנטר. ירושלים: "טטרון" – אבן ישראל 2. ב"ש: "סלון הנשיאים" – פסג' רסקו. חיפה: "חצרוני אלקטרוניקה" שד' ההסתדרות 16, כביש המפרץ. גבעתיים: "נתנאלי" – כצנלסון 18. בת-ים: "סלון הזה" בלפור 48. "סלון צמרת" – רוטשילד 40. חולון: "סלון סבבי" – סוקולוב 77. דימונה: "פלים יצחק". רמלה: "ירלזרי" – הרצל 73. אשדוד: "סוכנויות דרום" – רוגוזין 31. חדרה: "רדיו הכט" – רוטשילד 38. נתניה: "רדיו אלחוט" – שד. ריצמן 5. "סלון קסם" – הרצל 30. פתח-תקוה: "סלון ברק" – הובבי ציון 30. נצרת עילית: "סלון עילית" – מרכז צ.ד. יהוד: "אלקטרו-רון". אשקלון: "סעדון אליעזר" – העבודה 27.

הקניה הטובה ביותר 1982

Mats 82

אנשים

עורכי־הדין העדיפו כדורסל על פני גינקולוגיה.

ועוברי־אורח נהנו למראה הנשיא המנמנם

■ לא רק ריצפת טרקלין־הכנסת היתה חלקה מתמיד ביום השלישי שעבר, בטכס חילופיהם של נגידי בנק ישראל. מרבית הדוברים התחלקו בלשונם. יושב־ראש הכנסת, **מנחם פכידור**, גלש לפילפול על תורת **שארל־לואי מונטסקיה**, על הפרדת רשויות, וכשהוא פונה למבקר־המדינה החדש, **יצחק טוניק**, הוא אמר שתפקיד המבקר הוא חלק מהרשות המבצעת. המישפטנים במקום, ביניהם שופט בית־המישפט העליון ב־דימוס, **אלפרד ויתקון**, גי־חכו בקול רם. טוניק עצמו הרים גבותיו בתמיהה.

■ סגן־שר־האוצר, **חיים קופמן**, הרעיף שבחים על הנגיד היוצא, **ארנון גפני**, באוזני מחליפו, **משה מנ־דיבוים**, והדגיש שגפני תרם רבות לכלכלה הבינלאומית. אך מיד הוא תיקן את עצמו: „לכלכלה הלאומית, כמובן."

■ גם מנכ"ל בנק לאומי, **ארנסט יפה**, לא חסך שב־חים מגפני, ידיבר עליו בל־שון־עבר: „היו לו תכונות שהוא קשיש מאוד, בעוד ש־מחליפו על התפקיד, **אזרי־אל לין**, יכול לרוץ אל ה־ים־חים.

■ עורך־הדין **בן־ציון ביאר**, שניהל את האירו־עים הספורטיביים בכנס, „הזי־מין" את עורכי־הדין לתחרות כדורגל בין נבחרת עורכי־הדין ובין מה שהוא כינה „נבחרת ערב", בהתייחסו לעובדי־המ־לון, שרובם ככולם הם ער־בים, תושבי האיזור.

■ הפרופסור **יצחק אנ־גלהרד**, שהירצה על כישלו־נות רפואיים, הזכיר את המו־נח המישפטי הלטיני „רס איפ־סה לוקיטור," שפירושו: „ה־דבר מדבר בעד עצמו," והו־סיף: „הרבה שנים היו מכנים אותי כך, והמבין יבין."

■ אחרי הצבעה שנערכה בין הנוכחים, הסתבר כי הם מעדיפים לדחות את המצאתו של הפרופסור **דויד שר** על חידושים בגינקולוגיה לטובת מישחק־הכדורסל, שנערך ב־ספרד וששודר בשידור ישיר בטלוויזיה.

■ נשיא בית־המישפט ה־**נעמה ולארי**, נבון היה ב־דרכו מרחובות, שם סייר ב־מכון וייצמן, לתערוכתו של האמן **דני קרוואן**, המוצגת במוסיאון תל־אביב. פמליית הנשיא עברה במרכז תל־אביב, וכשירדה אופירה לקנות את הממתקים ניצל נבון את ה־הזדמנות ונימנם. מישהו ש־עבר במקום קרא לחברו: „תר־אה תראה! הנשיא שלנו עייף. אישית. בזמנו, כשחלתה בסר־טן, היא קראה רבות על המח־לה והפכה בקיאה בנושא זה. כשהוכן הסיור במכון היא ביקשה לכלול בו פגישה עם הפרופסור **ליאון זקס**, מומ־חה בעל שם עולמי לחקר ה־סרטן. כשנפגשו השניים ביחי־דות, התכוון להסביר לה על המחלה באופן כללי ביותר. תוך כדי הסבריו, התברר לו הם. הם לא מסוגלים לבטא ח' ו־ע' כהלכה, ואתה כן."

■ כשפנו חברי הוועד ל־סולידריות עם אוניברסיטת בירזית לפרופסור **צבי יע־בץ**, ראש החוג להיסטוריה כללית באוניברסיטת תל־אביב וביקשו ממנו שיחתום על עצו־מה לפתיחת האוניברסיטה, סי־רב ואמר: „אתם יודעים למה

מרים זוהר

(משמאל) המגלמת את מרי סטיוארט בהצגה בעלת אותו השם, באה לארוחת־ערב שערך השגריר האוסטרי, הד"ר אוטו פלייגרט, לשחקן קלאוס־מריה בראנדאואר, כוכב הסרט „מפיסטו". כשנכנסה זוהר לדירה, קראה לעברה קארין, אשתו של בראנדאואר: „הו, הנה אליזבת!" אולם תפקיד זה מגולם על־ידי חנה מרון (באמצע), שבאה למקום לאחר מכן.

כריסטינה פליינדט

בתו בת ה־7 של ה־שגריר האוסטרי, מגי־שה כריכים קטנים לאורחים. היא ואחותה הגדולה, אנה בת ה־15, עזרו להגיש את האוכל למוזמנים במסיבה לכבוד שחקן הסרט „מפיסטו". שתי בנותיו של השגריר שולטות בפיניות, שפת אמם, בגרמנית ובצרפתית, ולומדות בבית־ספר צרפתי ביפו, והגדולה אף יודעת מעט ערבית, משום שהאב כיהן זמן־מה בטריפולי.

שקט, שקט אל תעיר אותו. עייף, המיסכן! עובד קשה." נבון פקח את עיניו וגילה שמסביבו התאסף קהל. הוא פתח את דלת המכונית ויצא ממנה. תוך דקות נוצרה התי־קהלות. אופירה התקשתה לחי־זור למכונית, ואנשי־הביטחון התחילו לדחוף את הקהל כדי לאפשר לזוג להמשיך בדרכו.

■ לאופירה היה הביקור במכון וייצמן בעל חשיבות אישית. נבון, כשחלתה בסר־טן, היא קראה רבות על המח־לה והפכה בקיאה בנושא זה. כשהוכן הסיור במכון היא ביקשה לכלול בו פגישה עם הפרופסור **ליאון זקס**, מומ־חה בעל שם עולמי לחקר ה־סרטן. כשנפגשו השניים ביחי־דות, התכוון להסביר לה על המחלה באופן כללי ביותר. תוך כדי הסבריו, התברר לו שהיא בקיאה ברזי המחלה, והתפתחה ביניהם שיחה מיק־צועית.

■ כשפגש נבון בזמר **שלמה בר** העיר לו שבעוד שעל הבמה הוא מבטא היטב את האותיות ח' ו־ע', הרי שכאשר הוא מדבר, ההיגוי אצלו משתבש. אמר לו בר: „מה לעשות, האשכנזים קיל־קלו לנו את המיבטא." ענה לו נבון „אתה קילקלת ולא **סוקרטס** מת? כי הוא דיבר יותר מדי!"

■ דיקן־הסטודנטים באו־ניברסיטת תל־אביב, **אהרון שרוש**, נשאל מדוע אין שיל־טונות האוניברסיטה מתירים הפגנות בשטח הקמפוס. תשו־בתו: „אני מאוד בעד דמו־קרטיה. אילו זה היה תלוי בי, הייתי עושה כל יום הייד פארק על הדשא. אך אין ברי־רה — הציבור לא בשל לכך."

מישאל בזק

עתיקות דיין? לא לשלם!

יותר מ־165 מיליון לירות ישלם מוסיאון ישראל לרחל דיין עבור האוסף הארכיאולוגי שהשאיר בעלה. חלק נכבד ממנו שייך למדינה, משום שהוא לא נקנה כחוק (העולם הזה 2316). אנשים שונים נשאלו, במישאל־בזק של העולם הזה, מה דעתם על כך שאלמנת דיין תקבל סכום כה גדול עבור רכוש, שאחרי בדיקה יתברר שאת רובו אפשר להחרים על־פי החוק, והם השיבו:

● **יגאל ידין**, פרופסור לארכיאולוגיה: „אני לא רוצה להגיב על כך. איני יודע מה קנו ומי קנה."

● **זלמן שובר**, מתל"ם: „האוסף, עד כמה שידוע לי, מחולק לשלושה חלקים: חלק שנרכש בחנויות, וזה חלק־הארי. חלק שנקנה בתו"ל, וחלק שמתוך שטח ישראל, שאולי לא נקנה; דיין הרי חפר. חלק זה אינו שייך לאוסף, כי אם למדינה. מה שהולך למוסיאון זה אוסף פרטי. הייתי מעדיף שזה יישאר בביתו של דיין, אך זה אינו נתון להחלטתי."

● **רחבעם** („גנדי") **זאבי** מנכ"ל מוסיאון הארץ: „אני הייתי מבקש שלא להשיב. (א) איננו מכיר את החומר ו(ב) זה לא קולגיאלי שאחווה דיעה על מוסיאונים אחרים."

● **צבי סער**, עורך־דין: „הוא שדד ארכיאו־לוגיה מהמדינה. את הרכוש הגנוב יש להחזיר למדינה, ולא לשלם גרוש על כך."

● **מנן ברושי**, אוצר היכל הספר: „אין לי מידע על כך, כך שלא יכולה להיות לי דיעה בעניין."

אופי יוצאות מן הכלל." הנו־כחים באירוע קראו בקול: „הוא עוד חי! הוא עוד חי!"

■ בארוחת־הבוקר בכנס של המכון להשתלמות של עורכי־הדין, שנערך במלון ב־ים־המלח, אמר עורך־הדין יצ־חק טוניק, מבקר־המדינה: „אני ארדוף אחרי הימ"חים, ואני אראה להם איך לתחזק טנקים כמו שסרן ורב־סרן יודעים". היתה זאת תשובתו המרומזת של טוניק לטענה מחוזי, **בנימין כהן**, התלונן שהוא מקנא באחד מקודמיו, שתמיד כאשר היה מספר דבר מבדח היתה אשתו פורצת בצ־חוק, אפילו אם היתה יושבת בקצה השני של האולם. הוא ביקש מאשתו לנהוג גם היא כך, אך לא הצליח לשכנעה.

■ פקק־תנועה יצר נשיא־המדינה, **יצחק נבון**, כאשר התעכב בתחנה המרכזית בתל־אביב, משום שאשתו, **אופי־רה**, רצתה לקנות ממתקים ל־

איך נודע ליועצו של מיכה חריש שהח"כ לא נהרג בתאונה.

ומי הם חברי סיעת זיפת במיפלגה הליברלית

■ בישיבה חגיגית של סיעת־הליכוד בכנסת, לרגל יציאתו של הפרופסור **משה ארנס** לארצות־הברית, שם יכהן כשגריר ישראל, הוא נפרד מחבריו. הוא בירך את כל השרים, ושכח לברך את **אדיעזר שוסטק**. כשהתחיל לברך את הח"כים, קרא שר־הבריאות, שישב מולו: „ומה עם הבריאות? שכחת את ה־בריאות!" ענו כולם במקהלה: „העיקר הבריאות."

■ ארנס אמר שחשוב מאוד שח"כים יסבירו בחו"ל את עמדות ישראל, ושהוא יש־מה לארח ח"כים שיבואו ל־ארצות־הברית. למשימה זו. צעקו לעברו: „אתה הרי יו־דע, שבקואליציה של 61 ח"כים אף אחד לא יוכל לקבל את הזמנתך."

■ ח"כ **שרה דורון** ש־קמה לברך בשם הליברלים, התנצלה שרבים מהם נעדרים משום שהם נמצאים באמצע דיון של נשיאות החטיבה. היא הדגישה שהיא בטוחה ש־ארנס יצליח, למרות שזה לא קל להצליח בג'ונגל הפוליטי האמריקאי." קרא לעברה ח"כ חירות **רוני מילוא**: „קשה שם, אבל לא כמו בג'ונגל הליברלי."

■ בבוקר יום הראשון בשבוע שעבר התקשר עורך־החדשות התורן של ידיעות אחרונות, **שמחה פפירבלט**, בשעה 5 לפנות־בוקר עם **דו־רון עירן**, יועצו הפרלמנטרי של ח"כ המערך **מיכה חי־ריש**. הוא ביקש מעירן לב־רר היכן חריש. משום שב־מערכת התקבלה הודעה שח־ריש נהרג בתאונת־דרכים. עירן המופתע, שהיה רדום־למחצה, ענה לו שלפי מיטב ידיעתו נמצא חריש בארצות־הברית. פפירבלט הבטיח לב־רר, וכעבור עשר דקות התק־שר שוב והסביר שחלה טעות. הכוונה היא **למוסה חריף**, שנהרג יום לפני־כן.

■ חריף, שלמד ארכיטק־טורה בטכניון בחיפה, יצא ב־שעתו ללימודים, למרות שקי־בוצר, צרעה, לא אישר לו את היציאה. כשסיים את לימודיו, הציעו לו השלמת לימודיו ב־ארצות־הברית או, לחילופין, קאריירה אקדמית בטכניון, אך הוא סירב וחזר לקיבוצו. חריף, שנהג לצייר, סיפר ש־מאז נכנס לפוליטיקה לא יכול היה לצייר עוד, משום שמצא־לם לא יכול היה לעסוק ביו־תר מעבודה אחת.

■ אחד המוזמנים לפתיחת מועדון האגודה לקידום הצי־לום בישראל היה המלחין **משה ארגוב**. מסתבר שהיא צלם־חובב כבר יותר מ־30 שנה, ולצערו אין לו די זמן להקדיש לכך. „אחרי מוסיקה אני מתעניין בצילום. אומרים שיש לי עין חדה, אך ידע לא כל־כך."

■ הקהל, שצפה בהופעה של הזמר **אריק סיני** בחיפה, מחה כפיים בסיום ההופעה וביקש הדרן, אך לשווא. סיני לא הופיע. כשהקהל התחיל לפנות לעבר הדלת, עלה ה־זמר על הבמה וביקש את סלי־חת הצופים על האיחור: „הת־עכבתי כי הייתי בשירותים."

■ מסיבות־ההפתעה, שנו־הגים לעשות אנשים לידידיהם הקרובים, לרוב אינן מפתיעות את מי שצריך להיות מופתע. **אבי פאנק** רצה לערוך ל־אשתו, הציירת **עדית**, מסי־בת יום־הולדת באחד מכתי־המלון בתל־אביב, וכדי להבי־אה למקום מבלי שתדע מהי המטרה האמיתית סיפר לה ש־אורח־מישפחה מבראזיל נמצא בארץ. חבריהם של בני־הזוג המתינו באולם, בעוד שאבי ניגש עם אישתו לפקידת־הק־בלה ושאל היכן מתגורר האו־רח שלהם מבראזיל. הפקידה, שידעה שאורח כזה אינו קיים, אמרה לאבי: „אתה מתכוון למסיבת־ההפתעה שעורכים ל־אשתך? כולם כבר נמצאים באולם!"

■ בואו לארץ של שחקן הסרט מפיסטו, **קלאוס־מריה בראנדאור**, הישרה מוזה על עזרו המיוחד של ח"כ המע־רך, **שימעון פרס**, היועץ **כועז אפלבאום**. הוא כתב לכבוד האורח שיר, ואף תיר־גם אותו באוזניו: „מפיסטו האומלל / שכבוות לו כבצל / מין תרגיל שכזה / רוצה אבל לא יוצא / ביקש את אלו־הים / והנה שטן // אמן גדול — איש קטן / במקום מידות — גילה הפקר / חיפש עצמו — מצא אחר." ידידין של אפלבואם הפוליטיקאים מוצאים קווים אוטוביוגרפיים בסופו של השיר. גם אפל־באום חיפש עצמו כדובר סי־עת־המערך בכנסת, ומצא שם אחר, **ישראל פז**. („רוליק")

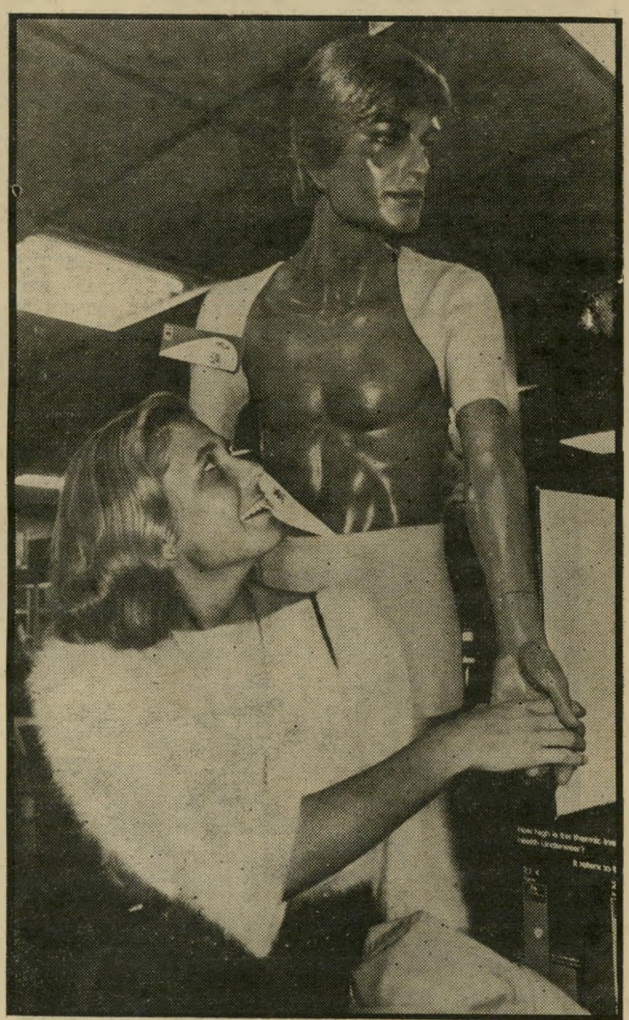
■ במסיבת־העיתונאים ש־קיים השחקן האוסטרי למחרת בואו לארץ, השתתפו אנשי תיאטרון וקולנוע רבים, ש־שאלו אותו שאלות מיקצו־עיות. יוצא־דופן היה **שיוקה אופיר**, ששאל את בראנ־דאור כמה מס הוא משלם בווינה על הכנסתו.

■ בחטיבה הליברלית ש־בליכוד חוששים הכל מפני קבוצה שאותה מכנים בשם זיפ"ת, על פי ראשי־התיבות של חבריה, המאיימת על של־מות הקואליציה. הראשון הוא **דרור זייגרמן**, שאת בעיו־תיו מסכמים במיפלגה בכך שהוא אינו מסוגל לתפוס מדוע הוא לא יכול לשגר את אנשיו לחו"ל דרך קרן **הנסיך זיידל**. השני הוא הד"ר **יהו־דה פרח**, מרצה לחינוך. לפ־ני כל הצבעה גורלית הוא אומר לחבריו בקל שקט: „בו, מה יהיה איתי?" כשהוא מביט לעבר כיסא סגן יושב־ראש הכנסת, והשלישי הוא **דן תיכון**. עליו אומרים שאיש אינו יודע מה הוא בכלל רוצה.

■ לח"כ הליברלים **יצ־חק זייגר** נגרמות בעיות בגלל זייגרמן. במבט לחדשות, ביום החמישי, דובר על זייגר־מן, אך הקריין, **חיים יבין**, הבליע את ההברה האחרונה של השם, כך שחברים של זייגר טילפנו אליו והעירו לו שאינם מסכימים עם מה ש־נאמר עליו בטלוויזיה. זייגר התקשר עם הכתב לענייני מיפלגות, **ניסים משעל**, ו־ביקש שבמהדורת כימעט חצות יתקנו את השגיאה, אך מישעל הסביר שהכל מבינים שכאשר מדובר בדרור, הרי זה זייגר־מן.

■ המתח במיפלגת־העבו־דה בתל־אביב, לגבי מועמד המיפלגה בבחירות העירוניות, הביא את **צבי אידלמן**, דו־בר מועצת פועלי תל־אביב, לרעיון נועז לגבי המועמד ה־רצוי. „המועמד צריך להיות

אווה לנה־לונדגרן

מלכת־היופי של שוודיה, פוערת את פיה ומקבלת מהדוגמנית תמי בן־עמי עלה פטרוסיליה, במיסעדה מיזרחית בשכונת התיקווה. לונדגרן היתה אורחת מישרד־התיירות במיסגרת נסיון לעודד תיירות־חורף מסקנדינביה. היא בת־כפר פשוטה, ולא נראתה ולא התנהגה כנערת־זוהר. בין חדגמה לארוחה ביקרה המלכה חשוודית בחנות־כלבו בתל־אביב, ואחזה בידו של דוגמן־פלסטיק לבגדים תחתונים (משמאל).

כסאווירה הולנדר

בעלת ספרי־הזיכרונות על הקאריירה שלה כיצאנית־צמרת, השתתפה בארוחת־ערב שערך לכבודה ידידה הוותיק, ישראל בויקו, וטעמה מאכלים סיניים שהוגשו במקום. כסאווירה באה לארץ לביקור בן שלושה שבועות, עם חבר חדש, בן 51. הם שכרו מכונית ומנצלים את החופשה לטיולים ברחבי הארץ.

אנשים

איש־עבודה שאינו יודע לאות, בקי בענייני ארגון, ואיש־מינהל מעולה. מטה אוזן לבעיות הקהילה, והחשוב מכל — בעל נסיון־חיים עשיר, שטרם פלט ולוא הערה אחת מיותרת, הפוגעת בבני עדות־המיזרח או על סגירת הדולפינריום בשבת." אידלמן, המשמש גם כיועץ לענייני־תיקשורת של ח"כ המערך **דב בן־מאיר**, קובע שהאיש אינו אלא הרב **משה רזון**, רבה הראשי של יהדות רומניה, שעלה לאחרונה לישראל. „הוא לא אלמוני, ובטוח שהוא יוכל להסתדר עם כולם."

■ המורה הפתח־תיקוואי **חנן אברמסון**, משורר לעת־מצוא, שהקים בזמנו את תנועת שלום בטוח, כמישקל־נגד לשלום עכשיו, התמנה כמנהל מחלקת־ההסברה של מישרד־השיכון. כשנכנס לתפקידו הציעו לו פקידה מהמישרד, אך הוא התנגד. „מה אני צריך עוד מפא"ניקית בחדרי?" הוא הצליח לשכנע את בתו של השומר בבית ז'בוטינסקי בתל־אביב שתעבור לירושלים ותהיה מזכירתו.

■ למרות גילו הקשיש, עדיין עומד **יעקב חזן** במרכז העניינים במפ"ם. בראיון לעיתונאית **דורית גפן** בעל המישמר איים שאם תועלה להצבעה הצעת ח"כ מפ"ם, **אלעזר גרינות**, לפירוק המערך, הוא יעזוב את ישיבת המרכז בהפגנתיות. איומו עשה רושם דווקא על הצעירים, שהתארגנו מחוץ לאולם שבו בניין הוועד־הפועל בתל־אביב. הם תלו שלטים נגד חזן, ואף מחובקים, או אוחזים זה בידו של זה.

■ יושב־ראש המחלקה לתרבות ולחינוך בוועד־הפועל של ההסתדרות, **נחום פסה**, בן קיבוץ ברור־חיל, הוא גדול מימדים. מימדי־גופו זיכו אותו בכינוי „ענק הרוח".

■ פסה הירצה ביום ה־שישי בבית לסין לפני מורים, ובמקום נכח כתב על המישמר לענייני הסתדרות, **אבשלום קווה** שבא בחברת בנו בן ה־5 וחצי, **איתמר**. כשהתחיל פסה להאריך בנאומו, קרא איתמר: „אבא, תגיד, האיש הזה הוא אמיתי?"

פסוקי השבוע

● **יושב־ראש ועד ה־יישובים החקלאיים כי־פיתחת־רפיח יצחק רגב:** „אני לא מתרגש מדעת־הקהל, כי לא את דעת־הקהל צריכים לפנות."

● **השגריר הבא של ישראל בארצות־הברית, משה ארנס:** „רק מפני שהממשלה מתפקדת כל־כך טוב, אני נוסע בלב שלם לוושינגטון."

● **הרב מנחם הכהן:** „אריק שרון הצליח לשכנע את המצרים כי ישראל חייבת לסגת מסיני לא יאוחר מה־26 באפריל."

● **אחד מיועצי השר יעקב מרידור:** „השר בודק אפשרות לבטל את כיתה י"ב. אין סיבה שילדים יהודיים לא יצליחו לסיים את לימודיהם ב־11 שנות־לימוד."

● **ח"כ המערך גד יעקובי**, על הנ"ל: „מרידור ירד מהפסים, והשלב הבא יהיה שהוא יציע לקצר את השנה לעשרה חודשים, ואת השבוע לשלושה ימים, כי המפעל היהודי יוכל להספיק את עבודתו בחצי שבוע."

החתימו על עצומה המוחה על איומיו, הלא דמוקרטיים.

■ חזן בן ה־83 עדיין פעיל ביותר. למרות שהוא מתגורר בקיבוץ מישמר־העמק, הוא מרבה לבוא לתל־אביב לאירועים שונים ולא רק מיפלגתיים, תמיד בחברת אשתו **רחמה**. בקיבוץ הם נחשבים כזוג אוהבים, והם פוסעים בשבילי מישמר־העמק כשהם

ישנקל'ה

הוא החתול הפרסי האפור־בחיר של מבקרת־התיאטרון הטלוויזיונית, שוש אביגל, הטוענת שיש לו „קשרים הדוקים עם עולם הספרות והדוגמנות." לדבריה הוא „בעל עיני ירוק־טורקיז, שעיר מאוד ומיוחם מאוד," והותיר בבית נקבה בהריון מתקדם, המתגעגעת אליו מאוד. ישנקל'ה נעלם לפני שבועיים, ושוש אביגל מבטיחה לחובב־החתולים, שלקח אותו מאיזור הקסטל־שדרות־נורדאו בתל־אביב, שאם יחזיר אותו, יקבל גור בתמורה. מאז שהתפרסמה על כך ידיעה ראשונה, התקשרו רבים עם ההורים שבורי־הלב בטלפון (03-444959). אחד טען כי ראה את החתול בחבל־ימית — אלא שציבעו היה שחור.

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

בגין על כסא־גלגלים בכנסת

האם רוצה אמריקה בשלום?

(המשך מעמוד 14)

אולם המדיניות האמריקאית היא עיקבית ורצופה מדי, למרות חילופי־הממשיטון התכופים בבית הלבן, מכדי שתשובה זו תתקבל על הדעת.

אכן, כמה מן האנשים שטיפלו בבעייה זו בוושינגטון הוכיחו שהם בעלי אינטליגנציה והבנה הראויות לציון — כשהם טיפלו בבעיות אחרות.

אחת ההסתעפויות של תיאוריית־הטימטום אומרת שהאמריקאים, בשל הנאיביות האופיינית להם, מאמינים שכל שוחרי־השלום הם שמאלנים, ועל כן פרו־סובייטיים, זהו, כמובן, עיוות גרוטסקי של המצב — הן בישראל, הן באש"ף. אך אני בטוח שהסי־איי־אי, לפחות, יודע היטב מיהו מי ומהו מי.

זיקני ציון

ה דרך הפשוטה ביותר היא להטיל את כל האשמה על הלובי היהודי. שום פוליטיקאי אמריקאי אינו מעז להתנגד לו. יש לו עוצמה אדירה בכמה שטחים גיאוגראפיים וחברתיים חיוניים.

זה יכול היה להסביר מדוע כל ממשלה אמריקאית חדשה פיתחה, בימיה הראשונים, יומת־שלום סבירה (תוכנית־רוג'רס בראשית ממשלת־ניכסון, הדיבורים על „מולדת לפלסטינים" וההצהרה האמריקאית־סובייטית בראשית ממשלת־קארטר, התמיכה המקורית של הנשיא רגן בתוכנית־פאהד), אך מיהרה לקבור אותה מייד, ובאופן פתאומי.

אך איני מסוגל להאמין שזוהי הסיבה היחידה, או אף העיקרית. איני מאמין ב„פרוטוקולים של זיקני־ציון".

איני מאמין ששדולה כלשהי, ותהיה חזקה ככל שתהיה, מסוגלת להכריח את ממשלת ארצות־הברית לפעול, שנה אחרי שנה, בניגוד למה שנראה לה כאינטרס לאומי חיוני שלה — שהוא, בעיני כל בר־דעת — גם האינטרס האמיתי, ארוך־הטווח, של ישראל.

יש ישראלים רבים, וגם בצמרת המדינה, המאמינים באמת ובתמים כי ארצות־הברית היא מושבה אדירה של ישראל — גוליית המנוהל על־ידי דויד הקטן והפיקח. בעיני הקורא המצוי של צהרון ישראלי, זה נראה כסביר בהחלט.

אך האם אפשר באמת להאמין בקאריקטורה כזאת של זנב המכשכש בכלב?

מטורף באזיקים

ת יאוריה אחרת מובילה למסקנה כי המדיניות האמריקאית נקבעת, בעצם, על־ידי תעשיית־הנשק.

ארצות־הברית מוכרת כמויות אדירות של נשק למרחב שלנו — מסעודיה ועד ישראל. יתכן שזה חיוני למשק האמריקאי בכלל, ולתשלובת התעשייתית־הצבאית במיוחד.

אי־אפשר היה למכור כמויות אדירות כאלה של נשק, לולא היה קיים מצב של אי־שלום בין העולם הערבי וישראל.

לשם כך לא די באיום הסובייטי. שום ממשלה ערבית או ישראלית לא היתה יכולה להצדיק הוצאה כבירה זו על נשק המתיישן במהירות, לולא היה עומד מולה אוייב קרוב, מיידי, אימתני, שנוא.

אפשר להוסיף לתמונה זו את חברות־הנפט הגדולות. יש המאמינים כי זרימת הנפט הערבי למערב מובטחת רק במצב של לא־שלום, שבו תלויים השייח'ים של הנפט הערבי בנשק ובהגנה של ארצות־הברית מפני ישראל. בתמונה זו נראית ישראל כמטורף כבול, שהאמריקאים עלולים מכל רגע להתיר את כבליו, כדי שיעשה שמות בארצות הערביות. מנהיג כמו אריק שרון מתאים ביותר לתפקיד זה והפצצת הכור העיראקי תואמת תיאור זה יפה.

סכנות אדירות

א כן, יש משהו מן האמת בכל אחת מן התיאוריות האלה, וייתכן שכולן נכונות בהחלט. בהיים המדיניים פועלים פורמים רבים בו־זמנית, כשהם משתלבים ומצטלבים לא־פעם.

אך כל התיאוריות האלה גם יחד אינן מספקות אותי. פשוט קיים פער גדול מדי בין היתרונות קצרי־הטווח הטמונים במצב זה לגבי אמריקה ובין הסכנות האדירות, ארוכות־הטווח, לאינטרס שלה.

כל מי שהיה מעורב בחיים הפוליטיים, בכל מקום שהוא, יודע כי פוליטיקאים נוטים תמיד להעדיף שיקולים קצרי־טווח על פני חישובים ארוכי־טווח. אך גם בכך אין פיתרון אמיתי לחידה זו.

לדידי, סימן־השאלה נשאר בעינו.

אל קסמי
המזרח החדש

קופל חברת הנסיעות הגדולה בישראל מציעה לך 3 סיורים מרתקים בפלאי המזרח הרחוק.

יציאות כל שבועיים החל מ-28.2.82.

להנאתך מעמידה "קופל"
- נסיון של שנים בתכנון ובבצוע סיורים למזרח הרחוק.
- בתי מלון מעולים במרכזי הערים.
- ארוחת בקר אמריקאית לאורך כל הדרך.
- שרותי קרקע מלווים ואוטובוסים מרווחים וממוזגי אויר.
- מדריך ישראלי מנוסה ומקצועי.

31 יום במחיר $3195
30 יום במחיר $2995
23 יום במחיר $2645

טיסה הלוך ושוב מעל הקוטב הצפוני.

לבעלי כרטיס אשראי דיינרס קלוב או ויזה אפשרות תשלומים מיוחדים:

50% במזומן ו-50% בארבעה תשלומים חדשיים שוים ללא ריבית וללא הצמדה.

או

10% במזומן ו-90% ב-6 תשלומים חודשיים צמודים ושוים ללא ריבית.

קופל נסיעות

משרד ראשי: רח' פרישמן 14 ת"א,
טלפון 03-246121 ובכל סניפי "קופל" בארץ.

K-Adv.

לעולם הגדול טוס עם הגדולים-"קופל"

חיים מתחת למגף (2)

כתב „העולם הזה" מוסיף לדווח על המצב האמיתי בארגנטינה, שלגביו קיים קשר־שתיקה בישראל

יונה וכבלים

בתמונת השער של ה־נפוץ סיאטה־דיאז, הכתובת שמתחת לתמונה אומרת „המדינה שבה אנו רוצים". כתבות ותמונות מעין אלה מתפרסמות בעיתונות הארגנטינית, אך המישטר אינו מתרשם, וממשיך לשבח את עצמו באוזני העולם.

„ה חופש שבו אנו רוצים!" „המדינה שבה אנו רוצים!" אלה הכותרות שהופיעו בשער השבועון הנפוץ סיאטה־דיאז (שבעה־ימים) המופיע בבואנוס־איירס.

מדינה ללא אזיקים, חופש ל־אלפי העצורים הנמצאים זה שנים בכלא ארגנטיני ללא מישפט, ו־חופש ל־28 המיליונים שידיהם באזיקים — כפי שמתאר שער השבועון.

אין לחשוד בשבועון זה בנטיות פרוניסטיות שמאליות — ההיפך הוא הנכון. זהו שבועון ימני מובהק, שרק מאותת למישטר הצבאי השולט במדינה על הרוחות המנשבות בקרב העם הארגנטיני הכבוש.

אך המישטר מתנהג כעיוור וחירש. הוא משבח את עצמו וטוען שבארגנטינה מצויים בתי־הכלא הטובים שבעולם. הנה דבריו של שר־המישפטים, הד"ר אמאדו פרוגולי (שפוטר יחד עם ממשלתו ב־22 בדצמבר 1981): „הכלא הארגנטיני הוא אחד מהטובים והיעילים שבעולם המערבי..."

לכאורה, על העולם להבין בקינאה והערצה על בתי־הכלא של ארגנטינה, כפי שניתן להסיק מדברי השר, שמוסיף: „כל הזמן אנו מקבלים אורחים, אשר שואפים ללמוד מנסיונו של המישטר הקיים בארגנטינה."

אך מה באמת מתרחש מאחרי הסורגים במדינה של כבוד השר פרוגולי?

הרב שהקיף לבקר אסירים בכלא, הופשט והוחזק עירום.

הרב גבה־הקומה, מרשאל מאיר, רבה של הקהילה היהודית בירת־אל — שכונת יוקרה בצפון בואנוס־איירס — פשט את מעילו והושיט אותו לסוהר, לבדיקה.

אך הסוהר אינו מסתפק בכך. הוא מבקש גם את המיכנסיים.

לרב נדמה שלא שמע היטב. „אתה רוצה את המיכנסיים שלי?"

„כן," מאשר הסוהר. „התפשט."

הרב עדיין לא מבין.

„ביקשת שאוריד גם את החולצה? קח אותה!"

אך הסוהר אינו זז. הוא רוצה לראות את הרב עירום.

מרשאל מאיר נשאר כשרק תחתוניו לגופו.

„תוריד את הכל, אמרתי," מתעקש הסוהר.

הרב אינו אסיר. הוא קיבל אישור לבקר אסירים פוליטיים בכלא. הוא יכול לשלוח את הסוהר לכל הרוחות, להתלבש וללכת הביתה. איש לא יוכל להוריד לו את התחתונים בכוח. אך איש גם לא יתרשם אם יתלונן על כך שמפשיטים רב שמבקש לעודד אסירים המוחזקים בכלא. זו בעייה שלו. אם יתלבש וילך הוא לא יראה את האסירים המתינים לו, המצפים למילה של עידוד, לאוזן קשבת.

אם יותר ויעזוב את הכלא מבלי לראות את האסירים הוא יישמח רק את הכלאים וקציניצבא הממונים על בתי־הסוהר.

מרשאל מאיר, רב רפורמי שהגיע לארגנטינה לפני כ־13 שנה מארצות־הברית כדי להקים סמינר לרבני היבשת, העדיף לספוג את העלבון. הוא נשאר עומד עירום בכלא הארגנטיני, עד אשר החזירו לו הסוהרים את בגדיו, שעברו בדיקה ביטחונית במרתפי הכלא. אחר כך התלבש ומיהר לפגוש את האסירים.

סצינה זו חזרה על עצמה בכל ביקור.

מכתבים מן הכלא

אחת מפגישותיו המרגשות ביותר של הרב התרחשה בתאה של הצעירה היהודיה דבורה בן־שושם.

דבורה נכלאה בהיותה בת 16. אמה נפטרה מסרטן, והנערה התגוררה עם סבתה ועם אחיה בן ה־17 וחצי.

יום אחד פרצו שוטרים ואנשי־הבולשת אל הצבא לדירתם. האח נהרג מיריות השוטרים. דבורה נלקחה למאסר. אשמתה — היא היתה העדה היחידה למותו של אחיה.

במשך שלוש שנים וחצי הוחזקה דבורה בן־שושם בכלא הארגנטיני ללא מישפט. לא היה על מה להעמידה לדין.

הנה קטעים ממיכתבים ששלחה לרב מאיר:

10 בנובמבר 1980

מרשאל מאיר הכבד. מה שלומך? זמן רב עבר מאז שראיתי אותך לאחרונה, ונורא התחשק לי להתקשר איתך בדרך זו...

הדברים השתנו פה מאז ביקורך האחרון. אני מתכוננת לתנאי־החיים. יש לנו חמש פעמים בשבוע התעמלות — בחצר בית־הסוהר, וגם שעות של עבודות־יד, אבל זה בזמן ההפסקות, כי אין אנו יכולות לעבוד בתוך התאים. כך שבעצם אנחנו סגורים 21 שעות ביממה, בלי לזוז, בלי לעבוד...

תגיד לי, על מי מטילים את האחריות לביצוע מעשי־החבלה נגד בתי־הכנסת ובתי־הספר שלנו?

מה שלומי? אני חיה כל הזמן בתיקווה, ממתינה שיבוא היום ואוכל להיות ביחד עם כל אלה שאני אוהבת. אני מקווה שאוכל להעביר להם כל מה שקלטתי ו־התנסיתי בו כאן. לא נשכח גם את הרגעים המרים שעברו עלי.

אתה בוודאי רוצה לדעת איך המרגש, איך מצב־הרוח שלנו.

10 בנובמבר 1980

מרשאל מאיר הכבד. מה שלומך? זמן רב עבר מאז שראיתי אותך לאחרונה, ונורא התחשק לי להתקשר איתך בדרך זו...

הדברים השתנו פה מאז ביקורך האחרון. אני מתכוננת לתנאי־החיים. יש לנו חמש פעמים בשבוע התעמלות — בחצר בית־הסוהר, וגם שעות של עבודות־יד, אבל זה בזמן ההפסקות, כי אין אנו יכולות לעבוד בתוך התאים. כך שבעצם אנחנו סגורים 21 שעות ביממה, בלי לזוז, בלי לעבוד...

תגיד לי, על מי מטילים את האחריות לביצוע מעשי־החבלה נגד בתי־הכנסת ובתי־הספר שלנו?

מה שלומי? אני חיה כל הזמן בתיקווה, ממתינה שיבוא היום ואוכל להיות ביחד עם כל אלה שאני אוהבת. אני מקווה שאוכל להעביר להם כל מה שקלטתי ו־התנסיתי בו כאן. לא נשכח גם את הרגעים המרים שעברו עלי.

אתה בוודאי רוצה לדעת איך המרגש, איך מצב־הרוח שלנו.

התיקווה שנגיע לכל האימהות אסובלות יחד איתנו, ואותן רוצות לחבק באמצעות מיכתב תעשה את זה?

אני ממתינה לתשובתך, כפי אני ממתינה לתשובתם של הבשלך. אם הם רוצים לכתוב אני מוכנה. כמובן שקיימים אנושאים שעליהם נוכל לשוחאני די מחוץ לתמונה בענהנוער — אל תשכח שלא ראאת הרחוב כבר שלוש שנים וחעכשיו, להתראות, מרשאל מהיקר שלי. דרישת שלום מהבנות בתא־המאסר שלי. דחם למישפחתך. אני מחבקת אותצ'או. דבי.

9 בפברואר 1981

מרשאל מאיר היקר, אני מרגיטוב. מאושרת מהביקורים שבלתי. תאר לעצמך איזו התשות עברה עלי, כשחיבקתי שאת הסבתא שלי, אחרי כלהרבה שנים. זה היה בשבילי כמו לשמוע שוב את קולותיו של כל האנשים הטובים הנמצאבחוץ.

כתבתי לשגרירות קנדה ב

(המשך בעמוד

שמעתי על מיקרה ההתאבדבכלא קאסרוס. אני חושבת אנחנו חייבים להרים את המושלנו כל הזמן, עם האהדה מגלים האנשים שבחוץ. לזכשאלה שבחוץ חושבים עלינו. אבכל זאת, זה קשה בתנאים שחיים בהם בכלא.

מתי תבקר אותנו בכלא? נדלי שהספרים — עליך להביא אתם איתך. מפני שלי הם לא מרים אותם. אני מקוה שהספרלא יאבדו... טוב. בכל זאת, אממשיכה לכתוב לך. להתראבפעם הבאה. אני מחבקת אוצ'או. דבי.

10 בנובמבר 1980

מרשאל מאיר היקר שלי. שלומך? ואני, אתה שואל? בסדר, עד כמה שאפשר במיסגזאת.

שמענו על הענקת פרס נלשלום לפרז אסקיוול. זה נ

מאת

מרסל זוהר

לנו אומץ. הרים לנו את המופרס הוא גם עבור האמהמכיכר דה־מז'ו.

מדאיג אותי גל האנטי־שמבעולם. גם השיחה האנטי־ששודרה בטלוויזיה בבואנוסאיירס — קראתי על זה בעיתומה אתה חושב על זה?

שוחחתי עם הכומר של בהסוהר על הספרים שאתה מבלי. כולם אמרו לי פה אותו הדבאם הספרים כתובים בשפה אחרלא בספרדית, הם לא יגיעו לידישלי. זה מפני שאין מי שיתראותם. אם תבוא בפעם הבאתביא לי בבקשה ספר שיעבירותו. אתה יכול?

איך עברת את יום־האם? תלעצמך שגם אנחנו יכולנו לחגכמובן ללא אימהות וללא בניאבל נזכרנו במועד הזה, התרככולן יחד, ואכלנו משהו טעי

יש רגעים שבהם אנו מרגישצורך להתייחד עם כל האנשהיקרים לנו, הנמצאים בחורחוק־רחוק מאיתנו. ההרגשה זמאחדת אותנו ונוטעת בי

לפרק את ימית? פשוט!

ליד שולחן בכסית נולד רעיון גאוני.
איך לפנות את הציוד מחבל־ימית, חרף התנגדות הקנאים ו/או הסחטנים?
אין פשוט מזה.
תפרסם־נא ממשלת־ישראל מודעה בזו הלשון:
בשעה 8 בבוקר ביום ב' הבא, האחד בפברואר 1982, יום כך־וכך לפי החודש העברי (מי יודע?), תיפתח עונת פירוק־הציוד בחבל־ימית.
כל ישראלי רשאי לבוא לשם ולפרק כל מה שיעלה על דעתו, בתנאי שיקח את הציוד מן האיזור מייד.
אין צורך בתשלום. עם ישראל כבר שילם עבור ציוד זה, וכל אזרח ישראלי זכאי לקחת את חלקו בחזרה בדרך זו, אם ירצה בכך.
מה יקרה אז?
לא יהיה צורך בצה"ל, במישטרה, ביהודים־יורים־על־יהודים.
כחיל אדיר של ארבה, יירדו מאות־אלפי ישראלים על ימית העיר ובנותיה. תוך שעות מעטות לא תישאר שם אבן על גבי אבן, לא יישרד לפליטה מטר של צינור, מיבנה של חממה, עגבניה בערוגה. למחרת היום יתקשה אדם להאמין שאי־פעם עמד פה משהו.
עוצרי־הנסיגה יתגנדו? הגל האדיר ישטוף אותם, כאילו היו תלולית של חול.
אין כוח בעולם המסוגל לעמוד מול מאה אלף ישראלים שהריחו ריח של שלל, שיידעו כי אפשר לקבל משהו תמורת לא כלום.
נכון, מדינת־ישראל תפסיד את תמורת הציוד. אך היא תמנע מילחמת־אחים, שבה עלול הציוד להיהרס במילא. ולא יהיה לה לאחר־מכן דין־ודברים עם המצרים.
אז בהצלחה!

מגן הדמוקרטיה

הכל עוסקים עתה בתסריטים אפשריים של חודש אפריל. גם אני.
אחד התסריטים הוא שתפרוץ מילחמת־אחים, ושיהודים יירו ביהודים. (מישהו התלוצץ שניתן למנוע זאת, אם ישלחו את הדרוזים של מישמר־הגבול מרמאללה ומטייבה לימית. אז יירו יהודים בדרוזים, ודרוזים ביהודים, והחרפה תימנע.)
אם ייישפך דם יהודי, יתפטר מנחם בגין, כמובטח. ייווצר משבר הרה־אסון. המימסד הפוליטי יחפש מישהו שייטול לידיו את השילטון, ושיהיה מסוגל לתת את פקודת־האש הדרושה. יהיה רק איש אחד המסוגל לכך, מפני שהוא מסוגל לכל.

שרון

אריק שרון לא יהסס להפעיל את צה"ל באופן מאסיווי לסילוק המתנחלים וידידיהם, שיזרמו בהמוניהם אל ימית הנצורה. הוא יהיה מוכן בהחלט לשלם מחיר זה — תמורת ה־שילטון העליון.
(שארל דה־גול, להבדיל, הגיע לשילטון בצרפת כאשר היה צורך לפנות את אלג'יריה ולסלק משם מיליון מתנחלים צרפתיים. שסירבו להיכנע. דה־גול בא, פעל נגד המתנחלים על־פי העיקרון של „בתחבולות תעשה מילחמה", סילק את כולם מאלג'יריה, ונשאר בחיים כאשר ניסו לרצחו נפש. ראה יום התן.)
כך יגיע אריק שרון לשילטון המייוחל, כמושיע הדמוקרטיה וכמגן שילטון־החוק.
זה מזכיר לי ספר נהדר שקראתיו לפני הרבה שנים — בית־הספר לדיקטטורים מאת איגנאציו סילונה. הסופר האנטי־פאשיסטי האיטלקי תיאר בו, בצורה הומוריסטית, את העצות שמקבל מנהיג אמריקאי, המבקש להיות לדיקטטור בארצו, מפי מומחה אירופי.
בין השאר מציע המומחה לדיקטטור־בדרך כמה דרכים לביצוע ההפיכה. למשל: סוכניו יגבו את אפרו של החייל האלמוני בוושינגטון. המנהיג יגלה את האפר אי־שם במערב הפרוע. הוא יקרא להמוני חסידיו בכל רחבי ארצות־הברית להשתתף במיצעד אדיר לוושינגטון, כדי להחזיר באופן חגיגי את האפר המקודש למקומו. המיצעד יפיל את השילטון ויכונן את הדיקטטורה, כמו „המיצעד לרומא" של בניטו מוסוליני בשעתו.
או: אלמונים יפוצצו את פסל־החרות העוקי במבואות ניו־יורק. הדיקטטור־בדרך יחולל הפיכה, כדי לשים קץ להפקרות ולהעניש את בני־הבליעל, אויבי החרות והדמוקרטיה. לשם כך יש, כמובן, צורך בדיקטטורה. הדיקטטור יבנה מחדש את פסל־החרות, וינפיק בול־דואר שבו יגדיר את עצמו כ„מגן החרות".
כל זה על דרך ההגזמה, כמובן. אריק אינו דיקטטור. הוא רק רוצה להיות ראש־הממשלה. לשם כך אין צורך „להקיף את מישרד ראש־הממשלה בטנקים", כפי שניבא מנחם בגין. כשסירב למסור לו את תפקיד שר־הביטחון, די בהתקוממות חמורה בימית, ובנכונותו של אריק להפעיל את צה"ל לשם שמירה על הדמוקרטיה, החרות, החוק והשלום. ומי יכול להתנגד לכך?

נזם באף חזיר

זהו תהליך עגום, שההיסטוריה ראתה אותו פעמים הרבה.
החרות מובילה להפקרות. ההפקרות מולידה אנארכיה. האנארכיה זועקת לרודנות.
חרות של ממש היא אחות־תאומה לאחריות. מי שרוצה לשמור על החרות, חייב לנהוג בה באחריות. ההפקרות היא האוייבת הגדולה ביותר.
ואם זה נכון לגבי הציבור, המצווה לשמור על החוק, הרי זה נכון שיבעתיים לגבי המחוקקים עצמם.
החסינות הפרלמנטרית היא אחד ההישגים המובהקים ביותר של הדמוקרטיה הישראלית. בעליה ראו לפניהם את דויד בן־גוריון, בעל הנטיות המסוכנות של שליט־יחיד, שלא היסס להשתמש במישטרה ובשירותי־הביטחון לצרכיו האישיים והמיפלגתיים. הם ידעו שהמישטר הפרלמנטרי בישראל עומד על כרעי־תרנגולת, כי אין אצלנו מסורת דמוקרטית בעלת־שורשים. לכן עמדו על חקיקת חוק־חסינות קיצוני ביותר.
מאז לא קם שליט־יחיד חזק בישראל, ועל כן נוצרה האשליה כאילו היכמה הדמוקרטיה הליברלית שורשים עמוקים. עד שבא מנחם בגין. ולא בגין של תקופת־ההכונה הראשונה, אלא של התקופה השניה. ומעל לכתפו הימנית מציץ אריק שרון.
החסינות לא הפכה מיותרת. היא דרושה כיום כמו

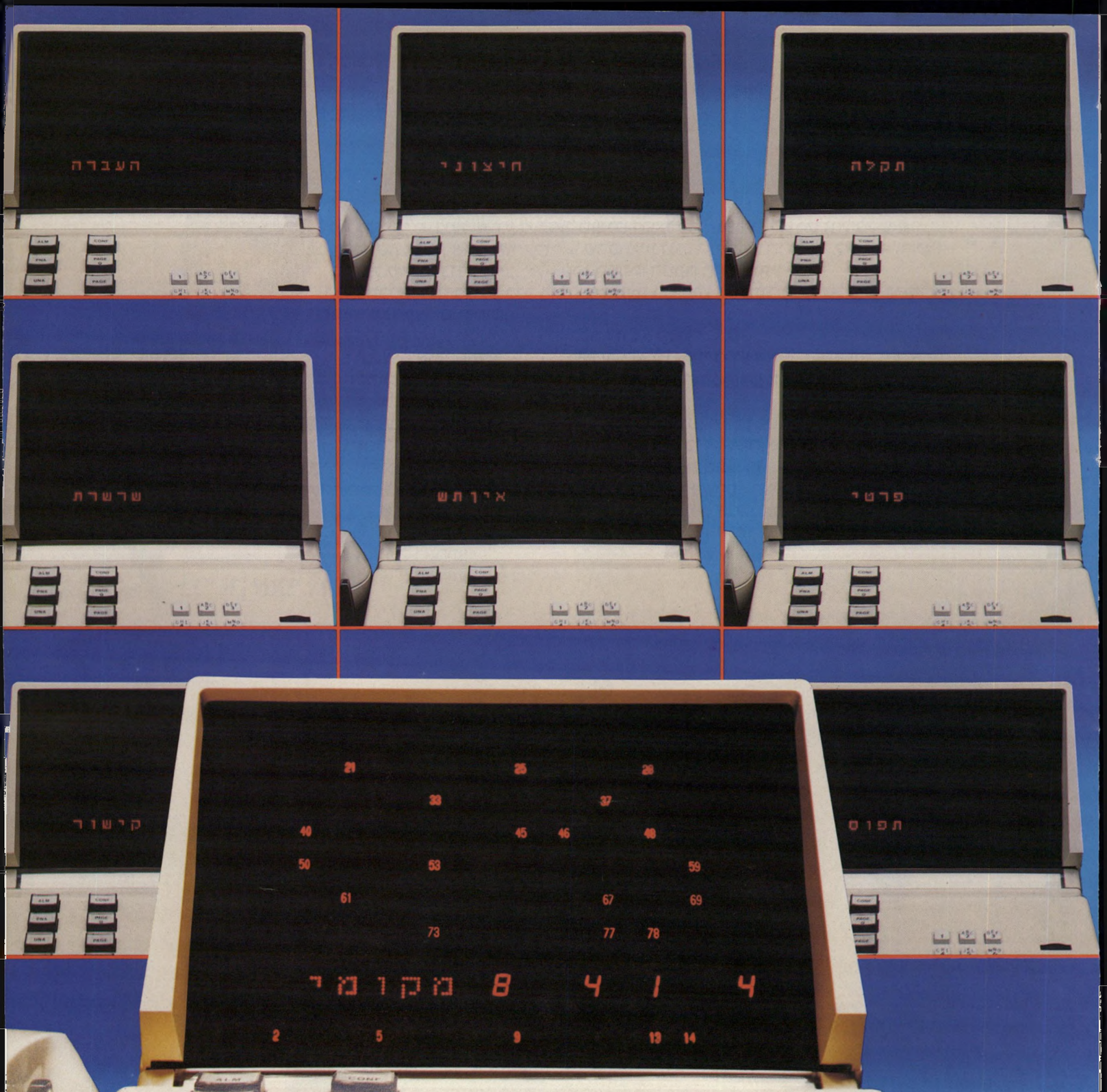
ביומה הראשון, ומחר היא עלולה להיות דרושה עוד יותר. יש לשמור עליה מכל מישמר.
אך אויביה הגדולים ביותר הם חברי־הכנסת עצמם.
מה שקרה בשבוע שעבר אינו רק בושה וחרפה. האקט הזה הוא סטירת־לחי לעיקרון החסינות.
החסינות, במידה שאינה חלה על מעשים שנעשו תוך מילוי התפקיד הפרלמנטרי, פירושה רק זה: שאין להעמיד ח"כ לדין אלא אחרי שהכנסת הסירה את חסינותו. אך זהו רק חציו של עיקרון. החצי השני, שאינו כתוב בחוק, אך הברור לחלוטין, הוא זה: הכנסת תסיר תמיד את חסינותו של ח"כ, המואשם בכל עבירה שהיא, אם אין חשש מוצדק לכך שהואשמה היא פרי של עלילה פוליטית.
כך זה היה מובן תמיד. מעולם לא התנגד ח"כ להסרת חסינותו, ומעולם לא נמנעה הכנסת מלהצביע בעד הסרת החסינות. החסינות היא אוצר השמור לשעת־חירום, נר־חנוכה שאין משתמשים בו אלא ברגעים של פיקוח־נפש.
כל זה היה נכון עד לכנסת התשיעית, כאשר החלה ההתפללות (אם מותר לגזור מילה זו מלשון פליליים) של הכנסת. בחירתו של שמואל פלאטו־שרון יצרה אווירה חדשה. פלאטו נשפט בצרפת. שמואל רכטמן נשפט בארץ. בניו של ג'אבר מועדי הואשמו ברצח קודמו.
לשיא הגיעו הדברים בפרשת אהרון אבו־חצירא. הבירורים בוועדת־הכנסת היו בבחינת חרפה לכנסת. ועדה של פוליטיקאים מדרגה ג' הפכה את עצמה לבית־מישפט־של־חברים. כאשר הוסרה לבסוף חסינותו של השר, שוב לא היתה החסינות מה שהיתה קודם לכן.
הכנסת העשירית פלילית אף מקודמתה. נגד חצי־תריסר מחבריה, לפחות, מתנהלות חקירות מישטרתיות על עבירות שיש עימן קלון. אבו־חצירא, העומד למישפט, הוא אבן־הפינה של שילטון הקואליציה. ועכשיו באה פרשת עבירות־התנועה.
היה נדמה כי סוגיה זו חוסלה מזמן. פעם היו מעבירים את דו"חות־החנייה אוטומטית לקצין־הכנסת, שהיה מבטל אותם. בכנסת התשיעית הוחלט באופן בלתי־רשמי לבטל נוהג זה, וכל אחד מחבריה דאג לדו"חותיו בעצמו. כך עשיתי גם אני, בשנתיים שכיהנתי בכנסת זו. לגבי עבירות־תנועה חמורות יותר היה ברור כי החסינות תוסר, ושחבר־הכנסת המואשם עצמו יתמהר לבקש זאת, שמא תפגע בו הערת הרעה של העיתונות.
מצב זה היה דרוש דווקא כדי לקיים את חוק־החסינות. החוק דרוש, כדי למנוע את הפעלת חוקי־התנועה למטרות פוליטיות. אין זו אפשרות חסרת־שחר. אני עצמי נפלתי פעם קורבן לקצין־מישטרה, שמתחתי עליו ביקורת. הוא הורה לשוטריו לרשום לי דו"ח מדי לילה, כאשר חניתי ליד ביתי, במקום שכל השכנים נהגו לחנות בו. (זה היה לפני שהעיריה הנפיקה לכל השכנים, וגם לי, תווית־חניה ברחוב מגורינו.)
כאשר הצביעה הכנסת בשבוע שעבר כפי שהצביעה בהצבעה שבה התחרו הצביעות והשערוריה, הובאה החסינות עד כדי אבסורד, שפירושו הפקרות. נותר מצב בלתי־נסבל, הזועק לשינוי חוק־החסינות.
אני מתנגד לשינוי זה, גם עכשיו. החסינות היא חומה. מי שמוציא ממנה לבנה אחת, מסכן את המיבנה כולו.
אך כדי למנוע את שינוי החוק, יש לשנות את מינהגי הכנסת. ח"כ המואשם בעבירת תנועה צריך תמיד לתבוע את הסרת חסינותו, ולא רק מן השפה ולחוץ. הוא צריך לדאוג לכך שסיעתו תצביע בעד הסרת־החסינות, וכי החסינות אכן תוסר. בדו"חות התנועה שלו עליו לטפל כמו כל אזרח אחר.
החסינות לא נוצרה כדי להעניק לח"כים מעמד של מורמים מעם, אלא כדי לאפשר להם לפעול בלי פחד. כאשר היא הופכת אדרת של צביעות והתחסדות, לכיסוי מערומיה של כנסת עלובת־נפש, היא מסכנת את עצמה, את הכנסת ואת הדמוקרטיה כולה.
שינוי החוק לא ישנה הרבה. מה שדרוש הוא שינוי הרכבה של הכנסת עצמה. דרושים חברי־כנסת מסוג אחר. ורק הבוחרים יכולים להביא לכך.
החסינות, כמו האצילות, מחייבת. אחרת היא הופכת נזם באף חזיר.

מין ואופי

נזדמן לי השבוע לשוחח קצת עם יהושע סובול, המחזאי, העוסק עתה במחזה על אוטו ויינינגר.
בנעורי התרשמתי מאוד מגאונויותו של צעיר יהודי תימהוני זה, שהתאבד בווינה בגיל 23, תישעה חודשים לפני מותו של הרצל, אחרי שכתב יצירה מונומנטלית בשם מין ואופי. זהו ספר אנטי־נשי ואנטי־שמי. על־פיו, כל הטוב בעולם הוא גברי, וכל הרע נשי. יש עמים גבריים נהדרים, כמו הגרמנים, ויש עמים נשיים נחותים, כמו הבריטים, הסינים והיהודים. כל זה הוסבר בהרחבה, בצורה מבריקה.
ויינינגר היה תוצר של עיר מיוחדת בתקופה מיוחדת: וינה של סוף המאה שעברה, בירת הקיסרות האוסטרית־הונגרית השוקעת, שבה פרחה התרבות ככל שגברה אווירת התנוונות ודימדומים. בקילומטר מרובע אחד צמחו יחדיו גאונים רבים, כמו שקרה בתקופות אחרות בירושלים, באתונה, בפירנצה, בפאריס. הוגי־דיעות, סופרים, ציירים ומדינאים נפגשו בסימטות הצרות, מבלי לדעת שהם ישנו את פני העולם, איש־איש על־פי דרכו.
מה היתה השפעת האווירה הרוחנית הזאת על הציונית ההרצלאית — ועל הרצל עצמו? לפני שהיה לציוני, דגל הרצל בהתנצרות המונית של היהודים ובהתבוללות טוטאלית. הוא בז ליהודים מעומק ליבו. העמודים הראשונים של סיפרו הציוני, אלטנוילנד, יכלו להיכתב על־ידי כל אנטי־שמי מן המניין, אז והיום. כל היהודים המופיעים בהם הם קאריקטורות אנטי־שמיות המהלכו על שתיים.
באוסטריה של אז, יהודי מיזרח־אירופה עמדו בתחתית הסולם, והגרמנים בראשו. הרצל, היהודי ההונגרי, העריץ כל דבר גרמני: את הלשון, התרבות, האצולה. כמנהיג ציוני חיזר על פתחיהם של אצילים גרמניים — החל בקיסר הגרמני, שהיה גאון קטן מאוד, וכלה באצילים מסוג ג'. אידיאלים גרמניים ומושגים גרמניים (ובכללם המוסיקה של ריכארד ואגנר) השפיעו עליו עמוקות, ועזרו לעצב את האידיאל הציוני כפי שנוסח על־ידו. הוא רצה ליצור עם חדש, „יהודים חדשים", לפי הדגם האירופי המובהק ביותר. הוא לא נשאר יחידי בגישתו. זאב ז'בוטינסקי, שחונך ברוסיה ובאיטליה, לא השתגע אחרי הגרמנים. תאידיאל שלו היה בריטי, והוא רצה ליצור עם של ג'נטלמנים בעלי „הדר". דויד בן־גוריון שאף לעם חדש מסוג אחר. אך גם הוא — כפי שמזכיר לנו ישעיהו ליבוביץ שוב ושוב — שנא את היהדות.

הרצל

בספרו כתב ויינינגר כי בסופו של דבר היהדות תבלע את הציונות, או שהציונות תבלע את היהדות. היו אלה מילים נבואיות.
עתה עדים אנחנו להסתערות של היהדות על אחרוני המעוזים של הציונות שהיתה. השומר הצעיר רוצה להכניס את היהדות לקיבוציו, ומערכות החינוך בישראל השתעבדו לה מזמן.
אילו חזר אלינו, היה הרצל מזדעזע. אך ויינינגר היה, בוודאי, נהנה. הרי ניבא זאת מראש.

תדקס

רכזת הטלפונים היחידה המדברת אליך

משפחת תדקס — התשובה לכל בעיות התקשורת.
תדקס — מערכת תקשורת מודולרית החל מ־2 קוי חוץ ו־4 שלוחות פנים ועד 256 קוי חוץ ו־1000 שלוחות פנים.

תדקס לעסקים טובים יותר

תדיראן חטיבת תקשורת רח' הסיבים 18, אזור התעשיה, פ"ת טל. 928585, 03־926641 "טל־גל" - רח' ביאליק 137 רמת גן טל. 03־732094 "סברלופון" בע"מ - רח' צה"ל 10 קרית אליעזר חיפה; טל. 04־539227 "רמ־טל" בע"מ - מערכות תקשורת, רח' תפוצות ישראל 3 גבעתיים, טל. 03־770141 (5 קוים) "איילת תקשורת" - רח' הלני המלכה 5, ירושלים טל. 222606 - 02־240404 "אורטלקו" בע"מ - רח' לוינסקי 56 תל־אביב, טל. 823731, 824882 שמרד אלקטרוניקה (1977) בע"מ - רח' השומר 72 בני־ברק טל. 03־772171

תדיראן
תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע"מ

פרסום גיא

נו טוב חבר'ה. במה שנוגע לי כנעל ספורט דברנו כבר מספיק. לא חס וחלילה שאני עם הלשון בחוץ, או בכושר לקוי או שהסוליות נגמרו לי תחת הרגליים. לא, לא, זה לא! סוף כל סוף הכבוד מחייב. אלא מה? המתח! המתח הורג אותי!
הנעל הכי אדישה בעולם כבר היתה משתגעת ותאמינו לי, בתור הנעל של מיקי ברקוביץ באמת צריך עצבים חזקים.
מה זה להיות הנעל של מיקי? שאתן לכם דוגמא קטנה? O.K.
פעם שכח אותי מיקי בבית והיו חייבים לשלוח אותי ברגע האחרון אחריו, דואר אויר, מטוסים, אקספרס (כן, כן, לא רק אותי, גם את הנעל השניה) טלטולים, עצבים, אוי... שלא נדע. אלא מה? מיקי ישחק יחף?
אבל הפיצוי אדוני, הפיצוי. אירופה, נצחונות, ולי, כן גם לי יש חלק ואיפה כבר לא היינו? ספרד, צרפת, גרמניה, אמריקה, איטליה...אה, כן איטליה, נזכרתי! גביע אירופה האי שטרסבורג, מה אגיד לכם, דקה! דקה לא נחתי שם, אלא מה מתברר? שהאיטלקים כנראה לא כל כך בחרו בנעליים הנכונות, ואחרי המשחק...הצעקות והדריכות על הראש, והמהומה...מה אני אגיד, אבל מאותו ערב (ובזה מודה גם הנעל השמאלית) הייתי גדול באמת!!!

גלי Gali

גלי זה אופי...וזהו.

והפעם..."שלושים ש

ניות" לנעל של מיקי

לקח להם 50 שנה כדי להגיע למסקנה כי "... נערות צעירות מאד מעדיפות להתחיל עם טמפון ללא מוליך"

אך מה עם הטמפון עצמו?

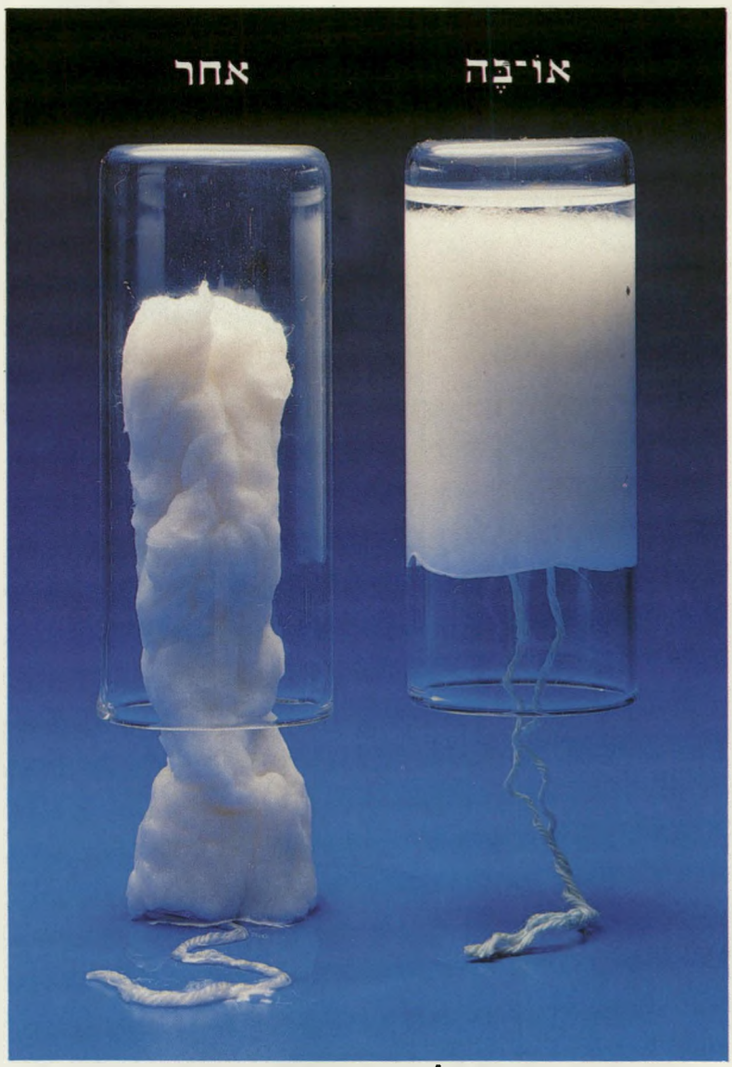
מאז ומתמיד יודעים באו־בֶּה כי המוליך הינו גוף זר ומיותר העלול לפגוע ולהזיק וכי המוליך הטוב ביותר נמצא בקצות אצבעותייך. באו־בֶּה גם יודעים כי טמפון ללא מוליך עדיף לכל הנשים בדיוק כמו לנערות צעירות. לאחרונה אחרים יצאו לשוק עם טמפון ללא מוליך. אך ויתור על המוליך עדיין אינו מעיד על איכותו של הטמפון — ובאשר לאיכות היה או־בֶּה ונשאר הטמפון הראשון בין כולם.

או־בֶּה הינו הטמפון בעל כושר הספיגה הטוב בעולם.

לפניכן מבחן הכוסות המראה את אופן פעולתו וספיגתו של טמפון או־בֶּה לעומת האחר. המסקנה הינה ברורה וחד־משמעית: טמפון או־בֶּה מתרחב בעת הספיגה ואוטם לחלוטין ובכך הוא מונע אפשרות דליפה. לעומת זאת, האחר מתארך ומתדלדל. (עשי את המבחן בעצמך ותווכחי בהבדל).

לטמפון או־בֶּה ראש מעוגל — המעוצב במיוחד כדי לאפשר חדירה קלה ונוחה למקום המיועד לו. **רק לאו־בֶּה יש טמפון מעולה ללא מוליך בגודל מיני,** המיועד במיוחד לנערות צעירות. יתרונותיו הבולטים של טמפון או־בֶּה מעניקים לך בטחון, מאפשרים לך להרגיש משוחררת, לנוע בחופשיות ולתפקד כרגיל בימי המחזור החודשי בדיוק כבשאר הימים.

לא מספיק לותר על המוליך - צריך גם טמפון המתרחב עם הספיגה.

לכ' או־בֶּה מח' ההסברה ת.ד. 2115, חיפה 31020
נא לשלוח לי את חוברת ההדרכה והשי: 3 טמפונים בנרתיק

שם _____

כתובת _____

_____ גיל _____

□ משתמשת בטמפונים □ לא משתמשת

o.b.

או־בֶּה טבעי ובטוח

טמפון או־בֶּה ב־3 גדלים: מיני - לבתולה ולנערה המתבגרת; נורמל - למרבית הנשים; אקסטרה - לנשים עם דימום רב.

רחל מרחלת על כל העולם

גרושין מודרניים

כל הזמן אני טוענת שמסובך להיות בתקופה שלנו. בין כל הפיתויים שמסביב, מתחיל להיות קשה לשמור על חיי נישואין עד סוף החיים. עוד מישפחה בישראל מתפרקת. דווקא זוג נחמד, לכל הדיעות. היא דוגמנית־הצמרת **יפה כפיר**, יפה אמיתית ונחמדה אמיתית, והוא **אמנון מס**, יצרן אופנה מצליח. הם מתגרשים לא בגלל סיפור מהצד, אלא פשוט — הם הגיעו לסוף הדרך.

השניים חיים ביחד כבר 12 שנה ומגדלים שני ילדים. רק לפני כמה חודשים פתחה יפה בוטיק ברחוב דיזנגוף, יחד עם חברתה, הדוגמנית **ציפי לוין**. הבוטיק

יפה כפיר
סוף הדרך המשותפת

עבד יפה דווקא, והיו בו יופי של דברים. אבל כשסוגרים פרק בחיים, אז סוגרים הכל.

יפה מתגרשת וגם הבוטיק נסגר. היא כנראה רוצה לפתוח דף חדש לגמרי.

במשך כל השבוע האחרון לא היתה תשובה בביתה שבשיכון בבלי, כי מסתבר שבשעות האלה משמשת יפה כמארחת באחד המועדונים.

לי נראה שזו כניסה לא רעה לעולם הפנויים - והפנויות בעיר.

אמנון ימשיך לייצר אופנה ואולי גם ישווק אותה בבוטיק שנשאר מיותם. יפה תמשיך לדגמן. והשניים יישארו גם חברים טובים. זה מה שנקרא זמנים מודרניים.

מי יגור בווילה?

זה לא סוף העולם. גם כשהם עוזבים ונדמה שזה לתמיד, מסתבר שעדיין נשארו כמה אופציות פתוחות.

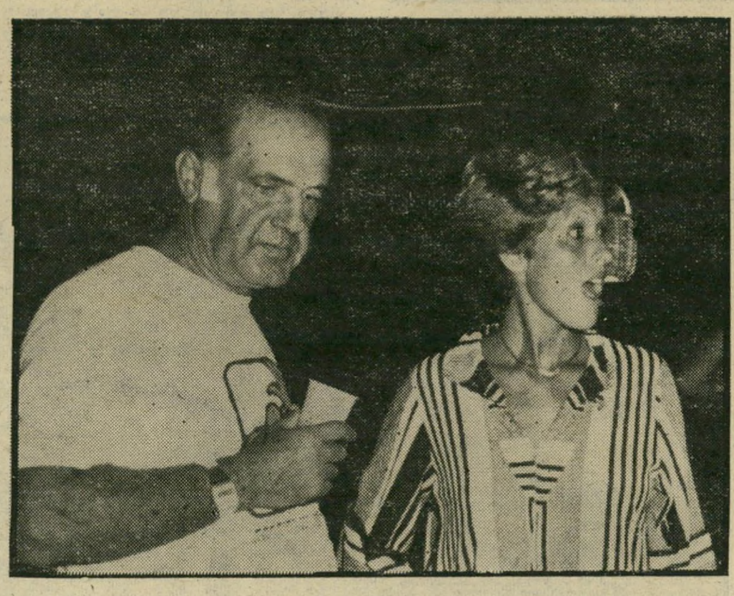
מה אני אגיד לכן, הגברים האלה משגעים אותנו וגם את עצמם.

אם אתם זוכרים, **יוזי עופר**, שנחשב כאן לאיל־הספנות ואיש כבד בנכסים ובספינות, התחתן לפני שנתיים עם **רונית**, שהיתה אז קצינה בצבא־הקבע, וצעירה ממנו בכ־20 שנה. את השידוך בין השניים ערך **בנימין ג'בלי**, וכולם בירכו „פעמיים כי טוב".

רונית עזבה את הצבא ופתחה עם שני שותפים עסק משגשג לייצור פרחים מלאכותיים ממשי. בינתיים התגורר הזוג אצל אמה של רונית בהרצליה, בציפייה לסיום בנייתה של וילה מפוארת שתיכננה ובונה עבורם הארכיטקטית **גבי מושביץ**. מספרים לי שזו עומדת להיות אחת הווילות היותר מפוארות בארץ, עם בריכת־שחייה ושפע של חדרים.

אבל אני חוששת שהם לא יזכו להיכנס אליה, לאחר שתסתיים שם הבנייה.

כי כמו ששמעתי, ואני ממהרת לספר לכם — השניים מתגרשים. אין לי מושג איך זה קרה. אולי פער הגילים, ואולי הוא לא שכח עדיין את **מירית**, אשתו הראשונה. השמועות טורחות לדווח שהוא עומד לחזור אליה ואל הילדים.

רונית ויוזי עופר
פער הגילים

אני לא יודעת איך מרגישה רונית ומה היא חושבת, אבל נראה לי שאם השמועות נכונות, לפחות למירית זהו סוף טוב, ואולי לעוד כמה נשים שהבעלים שלהן כרוכים אחרי עלמות צעירות. סבלנות, סבלנות, סבלנות. המיקרה הזה רק מוכיח שיש סיכוי שהוא עוד ישוב.

תהיה חתונה, או לא תהיה?

נראה לי שהסיפור של השנה הוא סיפור נישואיו של רופא השיניים **עמי ויז'נסקי** עם הרוזנת **כריסטינה פאולוצ'י**. כבר לפני שבוע דיווחנו לכם על כך בהרחבה, אך יש לי הפעם עוד כמה המשכים, שמבהירים שיש בעיות בסיפור סינדרלה שלנו. בכל זאת, בחיים זה לא כמו באגדות.

העניינים שם כרגע קצת יגעים, וכלל לא ברור מה יהיה על עמי ואם אכן יזכה ברוזנת היפה.

כשהיתה כריסטינה בארץ, היא חשה ברע ושהתה במחלקה הנוירולוגית בבית־החולים איכילוב בתל־אביב. כריסטינה ה־המדוכאת עמדה על כך שהיא רוצה לקבל טיפול בניו־יורק, והיא הוטסה לשם כשהיא שוכבת על אלונקה ומתייפחת. ומניו־יורק נמסר לי שמצבה עדיין רע מאוד.

עמי המודאג, שמעל ראשו מונח צו עיכוב יציאה מן הארץ שהגישה נגדו אשתו־לשעבר, הפר את הצו ונסע לניו־יורק, אך לא הזניח את הקליניקה שלו לטיפול שיניים בתל־אביב.

את כרטסת התשלומים שלו הפקיד בידי עלמה נמרצת, שמנהלת עבורו בתקיפות רבה את מסע גביית החובות. הפרט הפיקנטי בכל העניין היא שכמה מלקוחותיו הופתעו מששמעו את גובה הסכום שאותו הם חייבים. בירור קטן הבהיר להם, שמפאת האינפלאציה הצמיד הרופא שלהם את התשלום לדולר, החל מתאריך תחילת הטיפול. אך כנראה שלא תמיד זכר להודיע על כך ללקוחותיו.

אז יש לו כאן מישהי שמגנה לו על האינטרסים הכספיים, אך זה עדיין לא מאפשר לו לישון בשקט בניו־יורק. כריסטינה

עמי ויז'נסקי וכריסטינה פאולוצ'י
יש צרות לסינדרלה

חולה מאוד, ובארץ מחפשים אותו שלושה עורכי־דין: האחד מייצג את אשתו, לשעבר, ששמה כיום הוא **ליבנת רידר**, שתובעת מזונות, השני את שותפיו־לשעבר, והשלישי מייצג רופא שיניים מתחרה.

אחד מהשלושה בוודאי יחזיר אותו לארץ, ואני בינתיים במתח. מה אתם אומרים, תהיה בפברואר חתונה או לא תהיה?

מי אמר שהוא שחור?

מה עושה אבא שהבת שלו נסעה לחו"ל לכמה חודשים, ומספרים לו שהיא עומדת לחזור עם חתן... כושי? אל תשאלו אותי מאיפה ואיך זה צץ, אבל יש גם לשונות רעות בעיר הזאת.

כדי להזים את השמועות נראה לאחרונה עורך־הדין **צבי לידסקי** כשהוא מרבה לבלות ולהיראות בחברת זוג אנשים בגיל העמידה. כשניסיתי לברר מה הוא רוצה להוכיח, הסתבר לי שזוהי סערה בצלוחית מים, אבל שווה דיווח.

לעורך־הדין הגרוש, שגם שולח ידו בכתיבה, יש בת יפהפיה בשם **גלית**. באוגוסט שעבר שלח אותה האב האוהב לטיול בחו"ל, עד למועד גיוסה לצה"ל. אולם לגלית קרה מה שקורה לרבים וטובים. היא הגיעה לניו־יורק ונתקעה שם.

וגם אם לא נרצה להודות בעובדה, הרי שוהים שם כמה ישראלים שהם חתנים פוטנציאליים לגמרי לא רעים. ואכן, גלית הכירה שם את **עדי ברנשטיין**, סטודנט ישראלי בן 24, שלומד שם מינהל־עסקים. השניים כל־כך נדלקו שמיהרו להינשא בטקס אזרחי, ולא מצאו זמן לדווח על

גלית לידסקי ועדי ברנשטיין
נשואי בזק

המאורע להורים. לידסקי האב, שעמד להפתיע את בתו עם ספרו החדש ציפורי לילה, הופתע למצוא את הילדה בתוספת חתן.

איך זה הגיע לכאן, אני לא יודעת, אבל יש ציפורים נודדות.

אבא לידסקי חזר הביתה ועשה כאן היכרות עם מחותנו, האמא **ציפורה** והאבא **אביחיל ברנשטיין**, שהוא מנכ"ל של חברת־דלק גדולה. חתן כשר ומישפחה כשרה למחדרין לכל הדיעות.

היות שלהורי הזוג לא היה הכבוד להיות בטקס הנישואין של צמד התכשיטים שלהם, והיות שיקח קצת זמן עד שייערך טקס הנישואין בארץ לפי דת משה ו־ישראל, הפך לידסקי, שוחר הבילויים, את המחותנים לציפורי לילה.

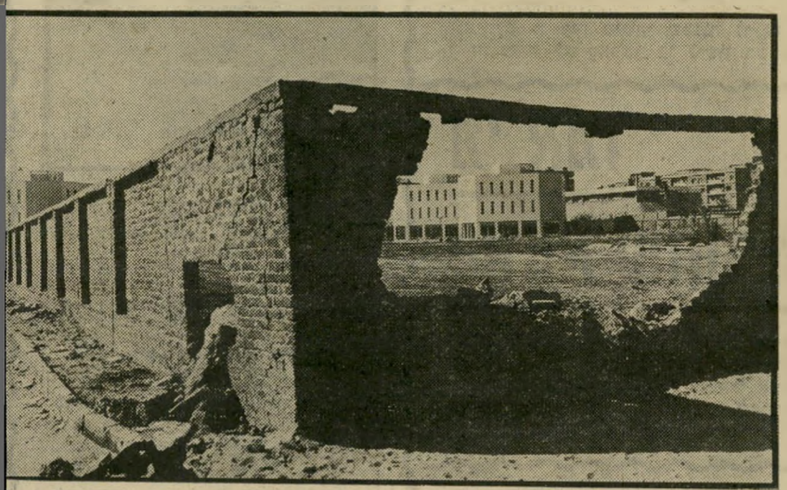
ליתר ביטחון הוא מחזיק בכיסו תצלום של גלית ועדי, למי שבכל זאת עדיין לא מאמין.

עירו של סעיד

פורט־סעיד מראה כללי של הכניסה לתעלה (מימין). מעבר לו — הים התיכון. זהו החלק האלגנטי והשקט של העיר, המזכיר ערים דומות באיטליה וביוון. הבניין היפה ביותר בעיר, ארמון המינהלה של תעלת־סואץ, שאינו נראה בתמונה זו, גם הוא משקיף על התעלה. מן הרציף במרכז התמונה מפליגות ספינות־המעבורת לעיר־האחות, פורט־פואד.

ב אמצע המידבר עומדת אוניה. לא. אין זו פאטה־מורגאנה, מיקסם־שווא. באמת עומדת שם אוניה גדולה, על ארובו־תיה ותרניה ודיגלה (קוריאה), במרחק של כמאה מטרים מאיתנו, בלב המידבר. ולפ־ניה עוד אוניה, המגיפה את דגל פנמה, ועל סיפונה מתהלכים אנשים חיים. ולפ־

עורך „העולם הזה" היה אחד הישראלים הראשונים בפורט־סעיד, ומדווח עליה

ניה עוד אוניה, בעלת דגל יווני. וכולן נעות.

אתה יודע, כמובן, שאוניות אלה שטות בתעלת־סואץ. אבל אינך רואה את התע־לה. ושום דבר נראה־לעין גם אינו מרמז על קיומה של התעלה. אתה רואה רק חו־לות־מידבר. ואינית.

הכביש המוביל מאיסמאעיליה צפונה, בקו ישר, עובר לאורך התעלה, שאינה נראית לעין כמעט בשום מקום. פה ושם רמפות ישנות של המילחמות. לאחר מכן, רות בינלאומיות, המציעות את סחורתן בלב המידבר השומם. זה היה נראה כי קטע בסרט סוריאליסטי, לולא ידעת כי אתה מתקרב לעיר מיוחדת־במינה.

פורט־סעיד — עיר מצרית, ובכל זאת — שונה מכל עיר מצרית אחרת. אם זהו חלק ממצריים, הרי זו מצריים מיוחדת־במינה — לא מצריים של קאהיר, לא מצריים של אלכסנדריה, לא מצריים של אל־אוכסור ואסואן.

חסרה ההמולה של קאהיר, עיר המיליו־נים. חסרה הצפיפות העצומה של המוני־אדם, האופיינית למצריים כולה. חסרות הסימטאות הצרות והעקלקלות.

פורט־סעיד לא צמחה מתוך ההיסטוריה בת אלפי־השנים של מצריים. זוהי עיר ש־הומצאה, שתוכננה, שעל הקמתה הוחלט בחוזה כתוב.

מעיד על כך שמה. סעיד היה הכדיב (המישנה־לסולטן) של מצריים באמצע ה־מאה שעברה, כאשר מצריים היתה כפופה להלכה לריבונות הסולטאן התורכי באיס־טנבול, אך היתה למעשה עצמאית. אביו משמאל, ים גדול. קשה להבין את הגיאו־גרפיה בלי מפה. למעשה זהו מיפרץ ענקי, אשר רצועת־קרקע ארוכה מפרידה בינו ובין הים־התיכון, מעין מהדורה גדולה הרבה יותר של מיפרץ־ברדאוויל.

ככל שהמכונית מצפינה, מתרבים השל־טים לאורך הדרך. שלטי־פירסומת של חב־

הרס ובניין

קיר־היבנים הוא אחד המעטים שבו ניכרים עדיין סימני ההרס, שנזרע בעיר על־ידי תותחי צה"ל במילחמת־ההתשה. מבעד לפירצה נראים הבניינים המודרניים החדשים של העיר, ששוקמה במהירות מפתיעה.

שישה חיילים מוסיאון הצבאי של פורט־סעיד. מימין: חייל של פרעה; חייל מצריים מתקופות שונות, מוד־גמים על־ידי בובות־שעווה ב־מוסלמי אחרי כיבוש מצריים בידי הערבים; חייל־עבד ממלוכי בסוף ימי־הביניים; חייל בצבאו של מוחמד עלי, בראשית המאה שעברה; חייל מצרי בתקופה שבה נחפרה התעלה; וחייל מודרני.

היה מוחמד עלי הגדול, מייסד מצריים ה־חדשה, כובש ארץ־ישראל, אבי השושלת שאחרון צאצאיה היה פארוק המלך. סעיד הוא שנתן לפרדינאנד דה־לספ הצרפתי את הזיכיון לחפור את תעלת־סואץ, ולהקים ב־פיתחה את העיר החדשה שנקראה על שמו.

סעיד עצמו לא הספיק לראות את פתי־חת תעלת־סואץ, שנחוגה רק ב־1869. הוא מת ב־1863, ארבע שנים אחרי שנוסדה פורט־סעיד. במקומו בא הכדיב איסמא־עיל, בן־אחיו, שעל שמו נקראת העיר ש־במחצית התעלה.

בעזרת מאמץ קטן של דמיון, אפשר להעביר את פורט־סעיד („בור סעיד", ב־ערבית לאיטליה, ליוון או לספרד. הרחו־בות ארוכים וישרים, מסודרים במלבנים. רבים מן הבניינים הם מודרניים, ים־תיכוניים. הנהגים אינם טסים תוך צפירה בלתי־פוסקת, כמו בקאהיר. הרחובות שליד התעלה משופעים בחנויות אירופיות, מו־דרניות, שאחדות מהן יכולות להתחרות באלה של פאריס ולונדון.

תותחי דיין

אך פורט־סעיד היא חלק מן ה־היסטוריה החדשה של מצריים. ועוד איך.

כמעט שאי־אפשר לזהות את שרידי ה־גורל האכזר, שפקד אותה בימי מילחמת־

צליחת התעלה

ציור ענקי זה מתאר בפרטי־פרטים את צליחת־התעלה בצהרי השישה באוקטובר, 1973. החיילים צולחים בסירות־גומי, בעזרת משוטים, ואחד מהם נושא דגל מצרי. משמאל מטפסים חיילים על הרמפה הישראלית, כשהראשונים מניפים דגלים מצריים בפיסגתה, בעוד שחיילים נוספים משיקים סירות בגדה המערבית (מימין) ומתכוננים לצלוח. מטוסי־קרב מצריים מחפים על הצליחה מימין לציור תלויים תצלומים של אל־סאדאת וקצינים.

ההתשה, כאשר תותחיו של משה דיין החריבו באופן שיטתי את ערי־התעלה, גירשו את תושביהן ומוטטו את בתיהן. דרוש כיום מאמץ של דמיון גם כדי לזכור כי לפני שנים כה מעטות היתה עיר שקטה ומסודרת זו מטרה לתותחים ולמפציצים.

עוד לפני כן נולד בפורט־סעיד המיתוס הגדול של גמאל עבד־אל־נאצר. כאן, בגיין היפה של מינהלת התעלה, נמחק על־פי החלטתו המרעישה של השליט המצרי השריד האחרון של הכיבוש הזר, כאשר הלאימה מצריים את חברת־התעלה הבינלאומית. לגבי המצרים היתה זאת הגשמה של חלום, נקמה בכובשים אשר הקריבו את דמם וחייהם של רבבות עובדי־כפייה מצריים בעת כריית התעלה.

בתגובה על כך נחתו כאן הכוחות הבריטיים והצרפתיים במהלך מיבצע־סיני של 1956, תוך תיאום עם ממשלת בן־גוריון, שנתנה את ידה למעשה מכוער זה תוך אי־הבנה מדהימה של רחשי־לב העם המצרי. תושבי פורט־סעיד קמו להילחם בפולשים. ההגדה של התנגדות זו תופסת כיום בלב המצרים מקום דומה לזה שתופסת הגדת סטאלינגראד בלב העם הסובייטי. כאן נולד השיר המלהיב — „אללה אכבר!" — שהפך הימנון הנאצריזם בימי גאותו.

קשה לשלב אותן יחד: פורט־סעיד המיסתורית והלבנטינית, המופיעה ברומנים אירופיים, העיר שבה נפשו נוסעי־האוניות בדרכם מלונדון לבומביי — וסטאלינגראד המצרית, ערש ההתנגדות במילחמת־סואץ, אחד היעדים של צה"ל. האש וההרס של המילחמה והבוטיקים של הרובע המיסחרי לזרים.

קו בר־לב

ה**ישראלים עוד** לא היו כאן, אריק שרון שביקר שם השבוע, היה אחד הראשונים. כאשר הייתי שם, חודש לפניו, חקר אותי בעל חנות למזכרות אם יש בתל־אביב יריד מיסחרי ואיך ניתן להציג בו. כאן, בפינה זו של מצריים, עדיין לא חדרה לתודעה העובדה שיש שגרירות ישראלית בקאהיר, מרחק של שעתיים וחצי במכונית. החנווני והרוכלים, בניגוד לעמיתיהם בקאהיר, עדיין לא למדו להבחין בישראלים מרחוק, ולהשפיע עליהם ברכות בנוסח „שלום", „מה שלומך", „בהצלחה".

ברחוב צדדי שקט עומדים שני טאנקים ישראליים, ועליהם מצויירים בצבע לבן מגיני־דויד. זהו מוסיאון־המילחמה, מקום מעציב ומרגש, מדכא ומרומם כאחד.

הנחיתה, ההתנגדות, ההפגזה, הצליחה — הכל מרוכז כאן בכמה חדרים שקטים, כמעט ריקים מאדם.

בתיבת־זכוכית הורכב בקפדנות מודל של פורט־סעיד, כפי שהיתה בנובמבר 1956. על הקירות תלויות סיסמות: מוות לפולשים, נילחם למען המולדת. חיילים

(המשך בעמוד 74)

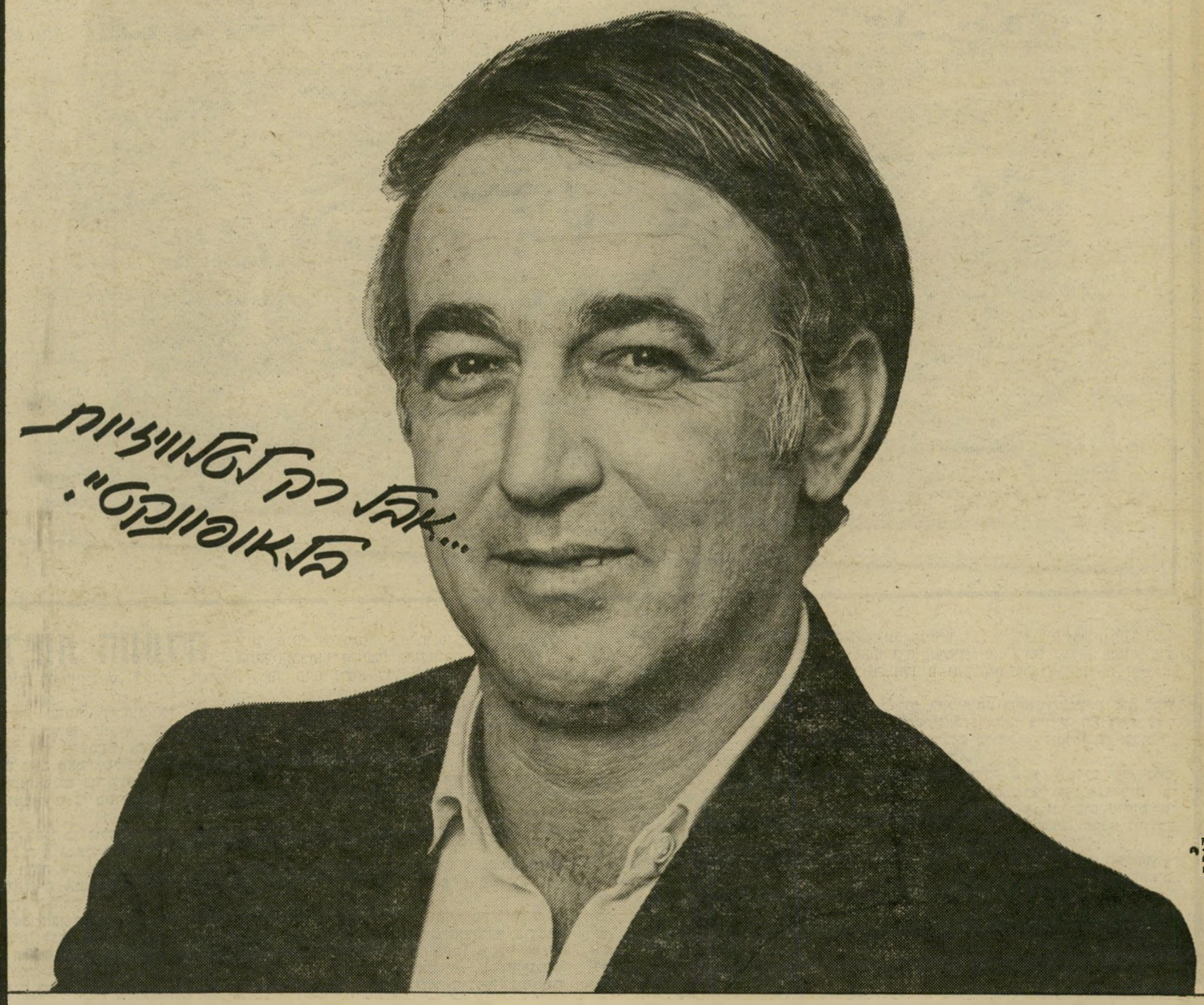
טנק ישראלי

אחד מהשניים המוצבים בשערי מוסיאון־המילחמה בפורט־סעיד. שתי תלמידות בית־ספר משחקות בטנק. מאחריו מוצבת אימרה של אנוור אל־סאדאת על גבורת העם המצרי, החקוקה על לוח־אבן.

סוסים ואריות

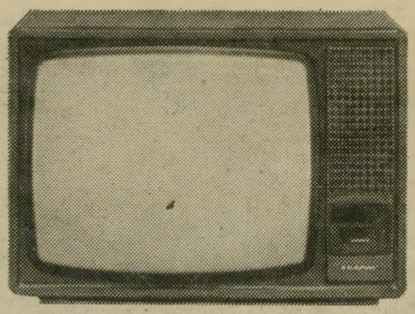
עומד במרכבת־קרב, הרתומה לשני סוסים, כשלפני המרכבה רץ האריה המאולף שלו. שימשו את רעמסס ה־2, אחד מגדולי הפרעונים, שלחם בסוריה נגד החיתים. הציור מתאר את המלך כשהוא

"כולם נותנים ביטוח לשנה
ואני נותן עוד שנה על חשבוני.

"אצלי בחנות, תוכל למצוא טלויזיות של הפירמות הידועות ביותר. יש לי גרמניות, יפניות, אמריקניות ואפילו ישראליות. את כולן אני מוכר. אבל רק בלאופונקט מקבלת אצלי אחריות לשנתיים. שנה אחת מהחברה ושנה נוספת על חשבוני. וזה כדאי לי, כי טלויזיות בלאופונקט פשוט לא רוצות להתקלקל...
בדרך כלל אני לא עושה עסקים עם חברים, אבל טלויזיה בלאופונקט אני מוכן למכור גם לחבר, בבטחון שנשאר ידידים טובים עוד שנים רבות.

אברהם רוזנבוים
שיווק הוגן, דיזנגוף סנטר (ליד אלסקה), תל־אביב.

בלאופונקט – בכל מחיר.

BLAUPUNKT

היבואן הבלעדי: טרכף יבוא בע"מ, רחוב בוגרשוב 70, תל־אביב.

קולנוע

ישראל

סרט אותנטי

נועה בת 17 הוא סרט המשול לזנב של דרקון. כל מה שהצופה יראה בו יהיו תנועות קטנות ונמרצות מאוד של קבוצת אנשים קטנה, המבטאות למעשה רעידות אדמה אדירות המתרחשות אי־שם ברקע, הרחק מעין המצלמה. זהו סרט קאמרי, אינטימי, מופנם, מאותו הסוג שהקולנוע הישראלי יכול להעז ולהתמודד עימו, ושעיקר מעלתו בכך שגיבוריו נראים ונשמעים אותנטיים, ומדברים גם על בעיות אותנטיות.

סרטו של יצחק („צפל") ישורון מתאר את האירועים בבית בפרבר תל־אביבי, שם נפגשים שלושה מבוגרים, המגלמים בתוך עמדותיהם את הפילוג שבתנועת העבודה, ושלושה צעירים, המייצגים את העימות הרעיוני של תנועות־הנוער. כל זה, בשנת 1951.

למי שאינו זוכר, זאת היתה השנה שבה נקרעה התנועה הקיבוצית לגזרים, ו־מפא"י ומפ"ם הפכו שונאות גדולות כל כך, עד ששכחו כמעט כליל כי יש סכנות גדולות יותר האורבות להן מבחוץ. קיבוצים התפלגו לשניים, מישפחות נפרדו, הורים קמו נגד בנים, נשים נגד בעלים והזעם הגיע עד כדי ביטויים אלימים. או התחילה תנועת העבודה לעלות על השירטון, שהעלה בסופו של דבר את הליכוד, 26 שנה לאחר מכן.

העימות החריף. חשוב לזכור את כל הדברים האלה, כי בלעדיהם קשה להבין בדיוק את משמעות כל מה שקורה בסרט הזה.

שלושת המבוגרים ניצבים כאן כל אחד בפינתו, ומייצגים שלוש עמדות אופייניות לתקופה: אמה של נועה היא פעילת מפא"י, המאמינה בצורך של הישוב בישראל להשתלב בתוך העולם המערבי. דודה, שבא לביקור מקיבוץ העומד לפני פילוג, הוא איש מפ"ם ותיק, הרואה במפא"יניקים את האשמים לקרע בתנועת העבודה. אביה של נועה נקרע בין השניים, ואינו מוצא מקום לשאיפתו הפרטית — לעבד את האדמה הרחק מכל התיאוריות והאידיאולוגיות.

מתוך העימות האישי החריף, צצות החוצה, ומוטחות בזעם, כל ההאשמות שרווחו באותם הימים בתנועת העבודה כולה: השתעבדות לאמריקאים מצד אחד וסטאליניזם מצד שני, שכירת אנשי־אגרוף ושימוש בעולים חדשים למטרות אלקטוראליות, מאניפולציה של קולות ודיכוי המיעוטים.

בקיצור, כל מה שהסעיר את המדינה בעשור הראשון עולה כאן על פני השטח ומתמזג עם הבעיות האישיות של הי־שלושה: האשה השתלטנית מדי הדורשת כי הבית כולו יינהג על פי דרכה, הבעל הוותרן מדי המקריב עצמו למען רעייתו ובתו, והקיבוצניק המובס והזועם הנלחם על נישמת אחיו בדיוק כפי שהוא נלחם על נישמת האומה.

העמוד עד שלה. מצד שני, יש כאן משולש של שלושה צעירים: נועה, ה־חוגגת את יום הולדתה ה־17, איה, ידי־דתה ובת גילה, ועוזי, החבר של איה שבא לביקור מרחובות ויהפוך בהמשך לסלע המחלוקת בין שתי החברות.

אם כי גם על המשולש הראשון אפשר היה לומר שהוא מתאר התבגרות נפשית של חברה, ויש בכך הרבה מן האמת, במשולש השני התהליך ברור הרבה יותר.

נועה מתחילה לעמוד על דעתה ביחסים עם ההורים ועם הסביבה. היא מתחילה לגלות שהיא אדם פרטי, בחברה שבה הקונפורמיזם הפך למעלה היקרה ביותר, שהיא מעזה לשאול את עצמה שאלות, במקום לקבל בהכנעה תשובות מן המוכן כמו יתר חברי התנועה המאוחדת שאליה היא משתייכת, ושהיא מתעקשת לעמוד על שלה שעה שהכל מנסים להטיף לה שהוויתור לכלל הוא שמאציל את הרוח.

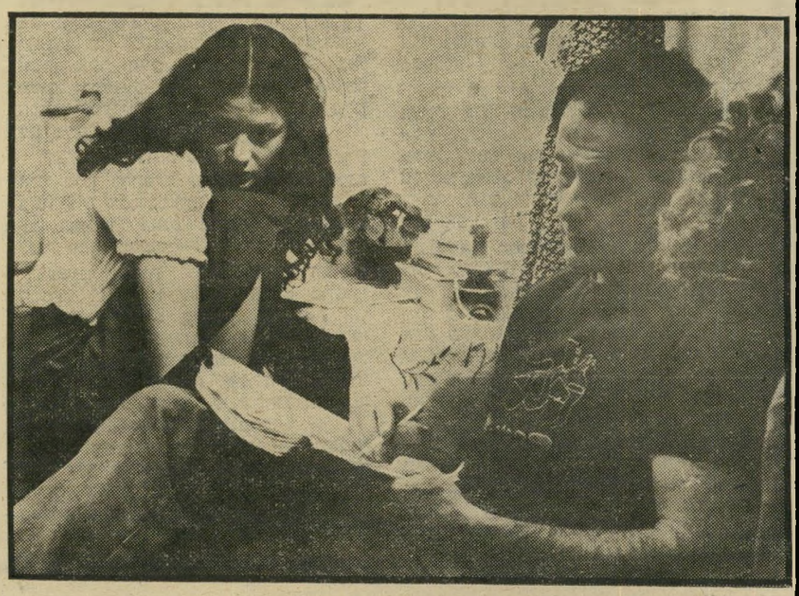
לפני הקרנתו של סרט ישראלי חדש מסוג זה, המנסה להתמודד ברצינות עם נושא כלשהו, נהוג לצאת בהכרזות גדולות — שזה הסרט הישראלי הטוב ביותר שנעשה אי־פעם, שזו פריצת דרך, הצעד הראשון, וכן הלאה.

אין טעם לדרג את סרטו של צפל בליגה של הקולנוע הישראלית, ולו רק מפני שכל סרט הוא עולם בפני עצמו, ונועה בת 17 אינו דומה כלל לסרטים ישראליים אחרים שנעשו.

סיר־לחץ. במבט ראשון מזכירה בנייתו את אחדויות הדראמה הקלאסית — יש כאן רציפות של זמן, מקום ועלילה. הכל מתרחש במשך יומיים, בבית קטן שיש בו שני חדרים ומיטבח בלבד, וכל הדמויות סגורות בו כבסיר־לחץ. כדי ליצור אווירה מיוחדת זו גם על בימת הצילומים, התנהלה ההפקה במשך חופשת פסח אחת, בבית עזוב בנס־ציונה, ששופץ במיוחד לצרכי ההסרטה.

צפל, שהוכיח כבר מה הוא מסוגל להוציא משחקנים אלמוניים או חובבים לחלוטין בסרט הטלוויזיה שלו קובי ומאלי, העדיף שוב לחפש פנים לא מוכרות לסרט, אם כדי להעניק לו מימד של רעננות, ואולי גם כדי שיצטרך להילחם פחות בתרגילים מגונים ששחקנים ותי־

(המשך בעמוד 46)

בימאי יצחק („צפל") ישורון ושחקנית דיה שימקו בעבודה
לגלות שהיא אדם פרטי —

חברי תנועת הנוער ב„נועה בת 17"
— בחברה שהקונפורמיזם הפך למעלה

מיליונר בצרות

ארתור (שחף, נל־אביב, ארצות־הברית) — הוליווד מעריצה שוב את הקומדיה הרומנטית. היא מכניסה כסף, ומשום כך, היא מוצר מבוקש. ומאחר שניו־יורק גם היא באופנה, הודות למאמציו הקבועים של וודי אלן, הרי שקומדיה רומנטית במיו־יורק היא בדיוק מה שעשוי להמליץ רופא התקציבים. ובמקרה הנידון, אבחנת הרופא היתה בהחלט מדויקת, מאחר שסרט זה היה הצלחה קופתית עצומה בארצות־הברית.

קצת קשה להתייחס ברצינות לבעיותיו הנפשיות של יורש מיליונים קטן־קומה, שפשוט רוצה הכל: כסף, אהבה, חיבה ובקבוקי משקה, פשוט משום שקשה לו להסתדר בלעדיהם. ולכן, טוב שהבימאי והתסריטאי סטיב גורדון, במבצע הקולנועי הראשון שלו, בחר בהומור. משום שחיוך סלחני, היא הדרך היחידה להתייחס אל אדם כמו ארתור באך, גבר בשנות הארבעים עם בגרות נפשית של טיפש־עשרה, פותח את העיניים עם כוס מארטיני ועוצם אותן עם בקבוק וודקה, מחפה על קומתו הקטנה בבזבזנותו הגדולה ונעזר בשני משרתים נאמנים, נהג וסוכן־בית, ה־דואגים לשלוף אותו החוצה מכל סיבוך שבו הוא נקלע.

גורדון כותב דיאלוגים משעשעים מאד, ומזמין את שחקניו לירות את ההצחקות בקצב רצחני, כדי שלא יהיה ספק בידי הצופים להרהר במה העניין. חוץ מזה, הוא ממציא גם סיפור אהבה, בין ארתור ובין בת פרוורים עניה אבל מסורה, האוהבת את אביה ויודעת לעמוד על דעתה. זאת כדי שיהיה לעלילה שלד שיקדם אותה בדרכה אל המסקנה הסופית, האומרת שמי שרוצה באמת את הכל, גם יזכה בכך.

מור ופיצג'ראלד: סבתא שווה מיליונים

מזלו הגדול של גורדון הוא שלרשותו עומדים שחקנים מוכשרים במיוחד, היודעים להגיש קצפת בעסיסיות של אומצה. דאדלי (10) מור הוא ללא ספק אחד הקומיקאים המוכשרים בקולנוע של היום. לייזה מינלי, כנשוא אהבתו, מסתדרת היטב עם תפקיד שהוא צנוע יחסית למידותיה הקודמות, ג'רלדין פיצג'ראלד מגישה דיוקן של סבתא אכסטרוואגנטית, ואת ההצגה כמעט גונב ג'ון גילגוד, ב־תפקיד סוכן־הבית המפוקח, הקפדן והאוהב של ארתור. קשה שלא להתפעל מן הדרך שבה הוא מנצל כל מילה וכל פסיק בתוך התסריט לטובתו, וכיצד נבנית לפני העיניים דמות מרתקת ואנושית, מחומרים ששימשו בעצם אלפי דפוסים שיגרתיים בעבר.

קולנוע

(המשך מעמוד 45)

קים ומפורסמים יותר נוטים לרכוש לעצמם לאורך הדרך.

אחרי חיפושים ארוכים מצא פיתרון אידיאלי לשלושת הצעירים, כאשר הגיע לבית־הספר התיכון למגמות אמנותיות תלמה ילין, משם דלה את דליה שימקו, המגלמת את נועה, שסיימה את לימודיה לפני שנתיים, את עדי נאמן (עוזי) ואת אוסנת עופר, בוגרי השנה שעברה, שהיו עדיין תלמידים כשצולם הסרט בפסח 1981.

את שלושת המבוגרים מצא בין חברי קיבוץ שהמישחק הוא בדמם, גם אם לא זכו לכבוש כותרות ראשיות. עידית צור, חברת קיבוץ דביר לשעבר, הופיעה ב־באר־שבע ובחיפה, בתיאטרון רפרטוארי ובתיאטרון מיסחרי, אבל רק מעטים יוכלו לזהות את פניה כשיראו אותה בסרט. שמואל שילה, המגלם את הדוד שרגא הקיבוצניק, הוא אכן כזה — מזכיר קיבוץ צאלים וחבר ההנהלה הציבורית של תיאטרון באר־שבע, שעסק במשך כל השנים בתיאטרון לצד החקלאות. ומשה חבצלת, שהיה פעם חבר ניר־דויד הוא כיום חבר מושב, בדיוק כפי שחולם להיות אביה של נועה, שאותו הוא מגלם בסרט.

כמעט התנדבות. יתכן מאוד שריקעם של האנשים הוא שעזר להם להיראות אמינים כל־כך לפני המצלמה. כנהוג בסרטים ישראליים, כולם עבדו כמעט בהתנדבות, עד אשר זכה הסרט בתמיכה של הקרן לעידוד סרטי איכות, ורק אז אפשר היה לשלם לחלק מן המשתתפים חלק מן השכר שהגיע להם.

בזמן ההסרטה לנו כל אלה שמתגוררים רחוק מדי מנס־ציונה אצל אלה שמתגוררים בסביבה, אוכל ושתייה היו בעיות שבפיתרונן השתתף הצוות ולא מיזנונאים מבחוץ, וזמן ההסרטה היה מוגבל — גם משום שאי־אפשר לדרוש מאדם העובד למחייתו שיקדיש יותר מפרק זמן קצר לעבודת התנדבות. אין אלה תנאים להפקת

שחקנית פיי דאנאוויי כקראופורד
החיקוי

סרט נורמלי, אבל אלה הם התנאים הנורמליים להפקת סרט ישראלי.

העלילה מתרחשת אמנם בשנת 1951, אבל האירועים יכולים בהחלט לשקף את המשבר של החברה הישראלית, שנמשך במרץ רב עד עצם היום הזה. ומי שרוצה, יכול להיווכח שוב כיצד הופכות המריבות בתוך מיפלגת העבודה סוערות וארסיות כל־כך, עד שאין עוד נותנים את הדעת על אותו מחנה שאינו שייך לעבודה, והמשתלט בהדרגה על כל חלקה טובה.

זוהי תמונה של חברה בהתהוותה, שבה אוחזים בדיעות דומות שונאים זה את זה יותר מן האוחזים בדיעות הפוכות, ואולי, באיזשהו מקום, זה רמז קטן

ארוחת־ערב עם מפיסטו

הוואלס של מפיסטו בארץ־הקודש היה סוער, ציבעוני ומהדהד. לחשוב שקלאוס מריה בראנדאור (למי שטרם יודע זאת — הוא השחקן המרתק המופיע בתפקיד הראשי בסרט מפיסטו) בילה כאן חודש שלם, לפני שלוש שנים, אינקוגניטו — זה כמעט לא יאמן. אבל דבר מוזר קרה לאיש מאז הפסטיבל האחרון בקאן: עשרים שנה עבד לו אדם בתיאטראות דוברי גרמנית באוסטריה ובגרמניה והיה בסך־הכל שחקן. ביום אחד הוא מגלם תפקיד קולנועי אחד, והרי הוא כוכב.

ארוחת־ערב עם כוכב מפיסטו היא חווייה בלתי־שיגרתית לחלוטין. בלי איפור ובלי עניבה הוא ניראה כחייל שפורק מנישקו. כמעט ילדותי, וקטן הרבה יותר מאשר על הבד.

ובכל זאת, אינו אש מוזרה מפעמת בו, מחדדת את עיניו, מרימה את גבותיו ומקרינה סביבה תנועה וחוסר־מנוחה. הוא אוכל בלהיטות, מדבר בלהיטות, ונוגע, פיסית, בקהל שלו — גם אם הפעם אין זה ההמון בתיאטרון — כדי לוודא שכבש אותו כליל. הוא נמצא ברתיחה מתמדת וחושב נון־סטופ.

„שואלים אותי אם נכון לדעתי, כדברי מפיסטו בסרט, ששחקן צריך להיות בעל פנים מחוקים ואלמוניים לחלוטין כדי שיוכל ללבוש כל דמות שבעולם. כמו כל אמת, גם זה נכון רק בחמישים אחוז. אם כדי ללבוש דמות בצורה משכנעת צריך גולם חסר אישיות, אז מה אני, כשחקן, בכלל עושה כאן?

לא בכך מחיר. „בוודאי שאני מגלם דמות אחרת ולא את עצמי, אבל אני חייב להביא לדמות הזאת משהו מעצמי כדי להפיח בה חיים. בעיקר אם איני מצדד בה, ולא הייתי רוצה להיות כמותה, כמו הנדריק הפגן, שאת דמותו אני מגלם במפיסטו. לא הייתי רוצה להיות כמותו, כי אני חושב שלפני הרצון להגשים את עצמך כאמן באה החובה להיות חבר בחברה האנושית. לי זה חשוב יותר מן הקאריירה שלי.

אבל אם נהיה כנים עם עצמנו, יהיה לנו קשה לשפוט את הפגן היום, בלי המגף הנאצי מעל לראשנו! ואחרי הכל — האין בכל אחד מאיתנו מעט מהפגן?

„מי מאיתנו אינו עושה פשרות? ה־בימאי ההונגרי, סאבו, אינו ממשיל משלים כשאינו יכול לדבר ישר לעניין? האין זה סרט גם על הונגריה? ומה על כריס־טינה יאנד (אשתו הראשונה של הפגן, בסרט), שהיתה באה בכל שבוע להסרטה מפולין ומספרת על החדשות האחרונות במולדתה. האם היא ובימאים אחרים מאר־צה אינם עושים פשרות כדי להמשיך ולעבוד, ולו גם במחיר סתימת פיותיהם?"

אמת, אתה חייב להתפשר, תמיד, בכל מקום, בכל מיקצוע. השאלה היא, מה המחיר שעליך לשלם. ואני איני מוכן לשלם כל מחיר שבעולם.

המלט בתחתונים. „גם בתיאטרון איני מוכן להתפשר כשמזייפים את האמת בתירוצים ובסיסמאות. הנה מה קרה לי עם הבימאי האנס נוייפלס בהאמבורג, לפני כמה שנים:

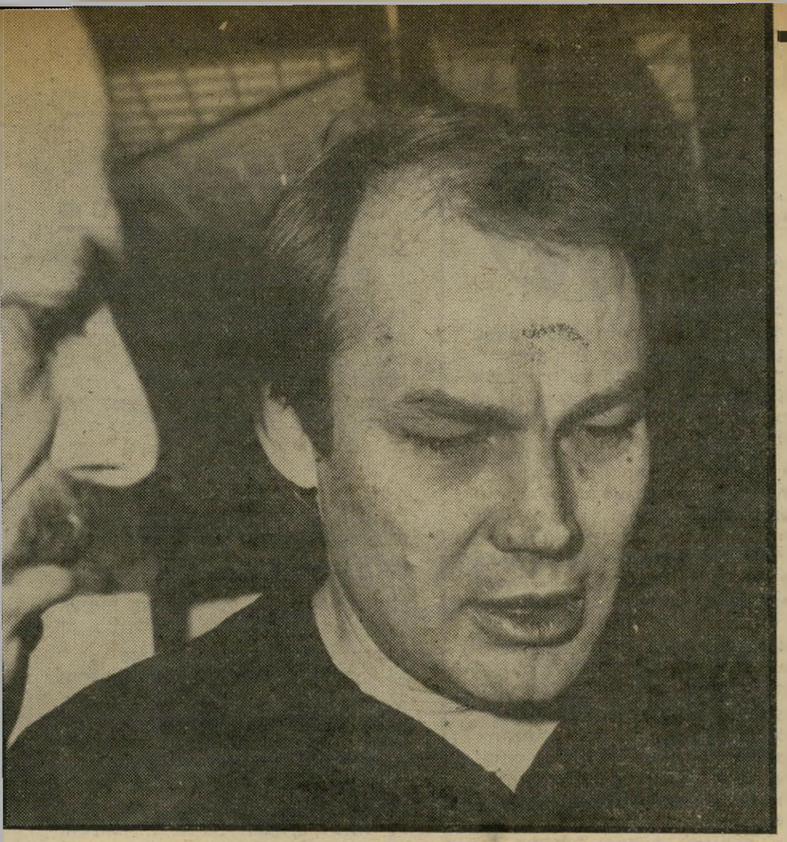
„עשינו חזרות על האמלט. הבימאי הסביר לי שהוא עושה האמלט מהפכני לחלוטין: האמלט מודרני. מה זאת אומרת? אני צריך לעלות על הבימה חצי עירום עם תחתונים מפלסטיק, ולהתחיל לטבוע בתוך ערימות של חול. שאלתי מה זה, ונופלס הסביר לי שהחול והזוהמה מסמלים את הריקבון בדנמרק.

„הוא חשב שזה רעיון גאוני ואני חשבתי לי: אלוהים, מה אני עושה כאן? חצי עירום, בתחתונים מפלסטיק, נאבק בחול המכסה את פי כדי לגמגם החוצה את להיות או לא להיות!" ביום השמיני עליתי על הבימה, דיקלמתי את המונולוג, קדתי קידה לעבר השחקנים והבימאי ואמר: זהו. אני גמרתי. כרטיס טיסה חזרה לווינה, בבקשה.

„אני מטורף? ויתרתי בהכרה מלאה על תפקיד חיי? אז מה? יש גבול למה שאני מוכן לעשות כדי לשחק תפקיד שחלמתי עליו. ולמה אני חולם להיות האמלט? כי אני חושב שהאמלט הוא התמצית של כולנו: אדם ילדותי שמסרב להשלים עם מות אביו ובורח מהתמודדות עם דמותו.

„גם אני אמרתי פעם: לעולם לא אהיה דומה לאבא שלי! והנה, ככל שאני מתבגר אני מגלה שאני מתחיל להיות דומה לו. ויום בהיר אחד אביט במראה ואודה: אני אבא שלי. אין לאן לברוח.

„לא נעים להודות בכך לפעמים, אבל זה כמו מינהג ההלוויות בארצי. מציבים מאחרי הארון את הילדים הקטנים ואחר־כך את הגדולים יותר, לפי גילם. פעם הלכתי אני אחרי הארון של סבא ואחרי הלך אבא שלי. אחר־כך הבחנתי שבני הולך לפני ואני מתרחק והולך מן הארון. זוהי בדיוק הבעייה של האמלט: איך להתמוד עם המרחק ולהתגבר עליו".

שחקן קלאוס מריה בראנדאור (עם שיש קורן)
האמלט בתחתונים מפלסטיק

כוכבת ג'ואן קראופורד
המקור

לכישלון של מחנה השמאל הישראלי על כל פלגיו.

אין זה סרט המספק תשובות. הוא רק מציב את השאלות. אבל כפי שאמרו כבר פעם — קשה יותר למצוא את השאלה הנכונה מאשר את התשובה הנכונה. נועה בת 17 עשה לפחות את החלק הראשון במלאכה.

כוכבים

המיפלצת הקדושה

כאשר רוצים הצרפתים להכתיר כוכב כלשהו בתואר של אליל, הם נוהגים לכנותו „מיפלצת קדושה". קשה לדעת למי מתאים התואר באמת, ולמי הוא משמש קישוט בלבד, אבל אין ספק שלגבי כוכבת שנות השלושים והארבעים, ג'ון קראופורד, קשה היה למצוא כינוי מוצלח יותר.

לפי כל עדויות, ידוע שהגברת היתה שאפתנית מאין כמותה, קאריריסטית, בעלת מזג סוער במיוחד ואמות־מידה מוסריות יחסיות ביותר. לכן, כשהחליטה בתה המאומצת, כריסטינה קראופורד לכתוב עליה ספר, היה ברור לכולם כי הוא יהיה רב־מכר.

ואכן, כריסטינה, שלא זכתה אפילו באגורה שחוקה אחת מירושת אמה העשירה, חיסלה עימה את כל החשבונות, וציירה את הדמות המיפלצתית ביותר שניתן להעלות על הדעת.

שחקנית אמיצה. הגירסה הקולנועית של הספר שומרת פחות־או־יותר על אותה גישה, ומספרת את חיי ג'ואן קראופורד מנקודת מבטה של הבת. התמונה רחוקה מלהיות מחמיאה, והיה צורך בשחקנית אמיצה כמו פיי דאנאוויי, שתיטול על עצמה תפקיד מרגיז ודוחה שכזה. מה גם, שהדמות מזדקנת ללא רחמים מול המצלמה, ויופיה הופך מסיכה גרוטסקית של מה שהיה פעם.

„איני מתיימרת להיות קראופורד שניה," הכריזה דאנאוויי בראיון, ואפשר להבינה. „כל מה שניסיתי לעשות בסרט הוא להתמודד עם דמות זו, חציה מלאך וחציה שטן, ולהסביר, במידת האפשר, את מורכבות יחסיה עם ילדיה ועם מעריציה.

עם זאת הודתה דאנאוויי, שהיא סבלה מסיוטים בכל משך ההסרטה, ושהאיפור והדרך המיוחדת שבה מתחה את שרירי פניה כדי לשחזר את חיוכה של קראופורד, יצרו בה תחושה של מועקה מוזרה.

האם התוצאה הסופית הצדיקה את המאמץ? עניין של השקפה. מצד אחד, אורבת עתה לשחקנית סכנה רצינית, שתידבק בה התדמית של ג'ואן קראופורד, וזה לא כל כך סימפאטי. מצד שני מדברים על אוסקר אפשרי, וזה מפצה על כל המכאובים.

רח' אלנבי 31 ת"א
בית האופנה
HOMME

HOMME
HOMME
מכירת סוף העונה 20% הנחה אמיתית !!!
● אנגליה SABRE
● צרפת LACOSTE
● סקוטלנד Wolsey
● הולנד Van Gils
● אנגליה Kinglynne
● צרפת Louis Féraud
● אנגליה Sabi
חליפות, מכנסיים, בלייזרים, בלוזונים,
מעילי עור, ג'ינסים, קורדרוי וחולצות פלנל.
היוקרה האישית שלך
HOMME
רשת בתי האופנה
הגדולים ביותר בארץ
סניפים נוספים: תל-אביב, דיזנגוף 119
תל-אביב, רח' אלנבי 74 מחלקת נשים
רעננה, רח' אחוזה 137
גם מחלקת נשים
פתוח רצוף
פרסום רם

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.12.81

	לשנה בשקל					לחצי שנה
	מחיר העיתון	הוצאות משלוח		מ.ע.מ.	סה"כ	בשקל
♦ בארץ	605	+ 45	+	78	= 728	415
♦ לארצות תבל דואר רגיל	605	+ 145	+	90	= 840	470
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אויר						
♦ אירופה	605	+ 240	+	101	= 946	520
♦ ארה"ב, קנדה, מקסיקו ונצואלה, ברזיל פרו	605	+ 607	+	145	= 1357	760
♦ ארגנטינה קולומביה, אוסטרליה, ניו זילנד דרום-אפריקה, טוגו, חבש, קניה	605	+ 1252	+	223	= 2080	1100
	605	+ 723	+	160	= 1488	800
♦ פנמה, טאיוון, יפן	605	+ 910	+	182	= 1697	940
♦ תאינלד, הונג קונג, סינגפור, קוריאה	605	+ 741	+	161	= 1507	830

JORDACHE®
תל-אביב, רח' יהודה המכבי 57 טל. 456351
סוכני ג'ינס
יבוא ושווק
הג'ינס המקורי
תוצרת ארצות הברית סוג א'
JORDACHE LEE LEVIS
מכנסי ג'ינס וקורדרוי
סרבלים וחצי סרבל בשלל צבעים
חולצות ומכנסי ג'ורדאש
חנויות סופר ג'ינס:
תל-אביב: רח' יהודה המכבי 57 טל. 456351
רחובות: רח' הרצל 181 טל. 054-76274
רמת-גן: רח' ז'יר כהן 2, פינת ביאליק 66, טל. 734730
ירושלים: רח' יפו 50 בנין העמודים טל. 02-233559
פרסום רם
הגיעו מגפי בוקרים
COWBOY BOOTS
תוצרת ארצות־הברית

שידור

צל"ש

תזכורת

● לכתבת מבט שני, **יהודית** („ג'ודי") **לוין**, על כתבתה המעולה, שהוקדשה למצב לימוד הערבית במערכת־החינוך. בכתבתה של לוין היתה תזכורת לימיה הטובים של הטלוויזיה הישראלית. כאשר זו התמודדה עדיין עם בעיות עקרוניות של החברה הישראלית. שאלותיה האינטליגנטיות, העריכה הדינאמית, התחקיר המעמיק (שחשף את שורשי הבעייה עוד משנות ה־30) — העמידו את מערכת החינוך כמערכת חלולה, שאינה מעניקה סיוע להשתלבות הלשונית של הישראלים במרחב.

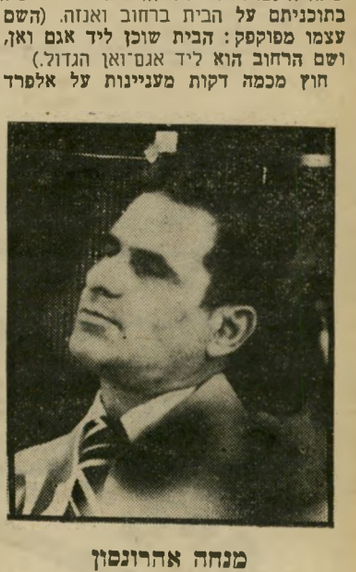
כתכבת לוין
מערכת חלולה

צל"ג

שואה של פטפטת

● **לשלמה אהרונסון** ולעמיתיו ש־הצליחו, במאמץ גדול, להסביע את אחד האירועים הגורליים ביותר בתולדות ה־מאה ה־20, ועידת ואנזה, בים של פטפטת, בתוכניתם על הבית ברחוב ואנזה. (השם עצמו מפוקפק: הבית שוכן ליד אגם ואן, ושם הרחוב הוא ליד אגם־ואן הגדול.)

חוץ מכמה דקות מעניינות על אלפרד

מנחה אהרונסון
מדושני עונג

שסר, שר־החימוש הנאצי שהלך בינתיים לעולמו, לא היה בדברים כל חידוש. שלושה יהודים מרוצים־מעצמם (לצד אהרונסון מדושן־העונג — יהודה באואר ואליהו בן־אליסר) דיברו ודיברו. לא נעשה נסיון לשחזר את הפגישה הנוראה של הפקידות הנאצית. בעידן שלאחר עמוד האש, ויכוח כזה על המירקע הוא מגוחך.

מאחרי הקלעים

עונשי ארידור

נסיונות־ההתנכלות של צמרת מישרד־האוצר בתקציבי רשות־השידור הגיעו לשיא חדש ביום הראשון. כאשר הגיש מישרד־האוצר לאישור הממשלה את ה־תקציבים של מישרדי־הממשלה והרשויות הממשלתיות, נפקד מקום הקציב־הטלוויזיה.

הסיבה הטכנית לאי־מסירתו לאישור הממשלה היתה החלטה של הוועד־המנהל של הרשות להעלות את מחיר אגרת הטלוויזיה, לסכום של 1250 שקל. לטענת האוצר סכום זה מוגזם ועולה על מדד־המחירים הממוצע. לטענת אנשי רשות־השידור, כוללת ההעלאה את השחיקה שחלה בסכום האגרה בשנים האחרונות, שהקטינה בהדרגה את תקציב־הרשות.

טענה נוספת של אנשי רשות־השידור: כתוצאה מהוזלת מחירים של מקלטי־הטלוויזיה בתקופת־הבחירות, הרוויחה ה־ממשלה סכום בן 4 מיליארד לירות מספי־גת המיסים, מבלי להקצות אגורה שחוקה אחת לעיבוי תוכניות־הצבע.

אי־מסירת התקציב של רשות־השידור לאישור הממשלה מצטרף לשורה של לחצים אחרים של האוצר על רשות־השידור, ביניהם: אי־אישור תקציבהן של תוכניות חדשות, הקפאת תקנים, אי־חידוש ציוד. לדעת אנשי־הרשות, לחצי האוצר על רשות־השידור נועדו לצמצם את יכולת־התיפקוד שלה.

צנזורה רטרו־אקטיבית

קואליציה מוזרה נוצרה בשבוע שעבר בהנהלת רשות־השידור בין נציג המערך בוועד־המנהל, העיתונאי **דניאל בלוך**, ובין יו"ר הרשות, הפרופסור הימני **ראובן ירון**. קואליציה זו נוצרה נגד סירטו של הבימאי **יהודה** („ג'אד") **נאמן** על מרד־הימאים יא בראבן — כן, לשבור ו

לאחר שידור הסרט פנה בלוך אל יו"ר הרשות, שלא ראה אותו. בלוך טען כי הסרט משחיר את פני ההנהגה ההיסטורית של מפא"י. בלוך וירון ראו את הסרט בהקרנה מיוחדת שנערכה עבורם. במה־לכה גילה ירון שגם חלקה של המיפלגה הרוויזיוניסטית, כמטיפה לשבירת הפגנות, לא נוקה בסרט זה.

בלוך וירון שיגרו מיכתב למנהל רשות־השידור וגינו את הסרט, בטענה שהוא חרג מן הקריטריונים של רשות־השידור.

פרט מפליא בקואליציה זו: הוועד־המנהל לא זימן לדיון את בימאי הסרט, ג'אד נאמן, כדי שזה יגן על סירטו.

מכה מאקו"ם

פרשיית הפסילה של סרט מן העבר עומדת לסבך את הנהלת רשות־השידור במערכת משפטית עקרונית וחסרת־תקדים. זוהי פרשת סירטו של הבימאי **עמוס גיתאי**, הבית, שהנהלת הטל־וויזיה, בהמלצתו של היועץ־המישפטי התוחיק של הרשות, **נתן כהן**, סוענת שהוא רכושה של רשות־השידור, ושאין לבימאי כל זכויות עליו.

בימים אלה שיגר המומחה מס' 1 של ישראל לחוקי זכויות־יוצרים, עורך־הדין **ויקטור חזן**, פרקליטה של אקו"ם (איגוד הקומפוזיטורים והמחברים) חוות־דעת ל־רשות־השידור ובה הבהיר, על־סמך ה־אמנות הבינלאומיות לשמירת זכויות־יוצ־רים (שישראל חתומה עליהן), כי זכות־היוצרים על סירטי טלוויזיה היא בידי הבימאים, ולא בידיהם של מזמיני ה־סרטים. לפי חוות־דעת זו, 'מאבד הבימאי את זכות־היוצרים רק אם ויתר עליה.

המערכת המישפטית, העומדת להיפתח על־ידי גיתאי, בתמיכת אקו"ם, על־סמך חוות־הדעת של חזן, עשויים ליצור מצב מישפטי חדש. הכרה חוקית תקדימית בזכויות הבימאי תמנע מהנהלת רשות־השידור את צינזור הסרטים הנעשים עבו־רה, גם בידי עובדיה.

רדיו

נושא וילנר

מאבק גלוי, המתנהל בימים אלה בהנ־הלת קול־ישראל, מתמקד בתוכנית שיזמו כמה מבכירי הכתבים ברדיו, ששמה נושא וילנר. התוכנית, שנועדה להביא דיוקן פוליטי של מנהיג רק"ח, מאיר וילנר, החוגג השנה את יום־הולדתו ה־70, נועדה להציג באמצעותו את התפתחות המיפלגה הקומוניסטית בפלשתינה ובישראל.

לטענת אותם כתבים, הם קיבלו הוראה שלא לטפל בנושא בכלל, מאחר שיום־ההולדת של וילנר אינו מצדיק כתבה. לטענת כתבי־רדיו: „אילו רצינו לעשות כתבה על יום־ההולדת של הרב משה לוינגר, כדי להציג באמצעותו את גיל־גוליה של קריית־ארבע, אין להניח שהיו מונעים זאת מאיתנו..."

בעיקבות פסילת נושא הכתבה טוענים כתבי־הרדיו שיש אווירה של „צנזורה פוליטית", מפני שההנהלה נמנעת מראש מלאשר נושאים העלולים להזמין לחץ פוליטי.

לדברי מנהל הרדיו, **גידעון זכ־ארי**, הנושא ישודר או לא ישודר על סמך שיקולים מיקצועיים בלבד. טרם הוחלט סופית אם הרעיון נפסל או לא.

פסקול

שפיגלדור

הוועדה של אגודת־העיתונאים הציגה להנהלת רשות־השידור דרישות בעניין המיכרז למינוי עורך־מבט חדש. היוצרות מצב חסר־תקדים בהנהלת מחלקת־החד־שות. עורך־מבט המתפטר, **מיכה לימור**, יתפקד עד סוף חודש ינואר. החל באחד בפברואר לא יתפקד איש כעורך מבט, בשל איסור מטעם אגודת־העיתונאים ל־איוש התפקיד, והעורך בפועל של מבט יהיה מנהל מחלקת־החדשות, **טוביה פער**. הנהלת־הטלוויזיה שוקלת עריכת מיכרז פנימי מהיר לתפקיד, שבו ייפסלו כל המועמדים ממחלקת־החדשות. מייד אחרי כן יש בכוונת ההנהלה לפתוח ב־מיכרז, שבו יגישו את מועמדותם גם מועמדים מן החוץ. שמועה עקשנית טו־ענת כי בכוונת הממונה על תיק רשות־השידור, שר־החינוך והתרבות **זבולון המר**, ללחוץ על מנכ"ל הרשות, **יוסף לפיד**, למסור תפקיד זה לסופר הארץ, **דן מרגלית**, שהיה בעבר מועמדו של השר למישרת מנהל מחלקת־החדשות

●● סימני שאלה רבים החלו מסתמנים ברשות־השידור, אחרי פגישה ארוכה ש־ניהלו מנכ"ל הטלוויזיה, יוסף לפיד, עם יועצו של ראש־הממשלה לענייני־תיק־שורת, **אורי פורת**. הפגישה נערכה ברוח טובה בשבוע שעבר במישרדו של לפיד

●● לרגל חתימת „פרשת אריזור" שפיגלמן" הדביקו כמה מכתבי הטלוויזיה **לאלישע שפיגלמן** את הכינוי „שפיגל־דור"

●● במהלך המשבר על אופן אישור מינויו של מפקד גלי צה"ל, **צבי** („צבי־קה") **שפירא**, למישרת מנהל־התוכניות של הטלוויזיה, בחנו אנשי אגודת־העיתו־נאים בירושלים, בראשותו של עורך מבט שני, **אדי ניסן**, אפשרות של הגשת בג"ץ נגד הנהלת רשות־השידור. הבדיקה גילתה כי העתירה היא חסרת־סיכוי. כאשר איימו אנשי אגודת־העיתונאים כי הם ימנעו את כניסתו של שפירא לבניין הטלוויזיה, הבהיר להם יוסף לפיד כי הוא יפתח בהליך משפטי, שייאלץ את העי־תונאים לאפשר כניסתו של שפירא.

סופה של דילמה

מנהל־טלוויזיה שימעוני
להוריד מן המסך

דבר־מה רקוב בהנהלת הטלוויזיה ה־ישראלית. דומה כי אין מנהל לטלוויזיה, ואין מדיניות עקרונית של תיכנון־מיש־דרים נורמלי.

תיכנון החורף החדש, שהופעל רק לפני חודשיים, עבר בשבועיים האחרונים ניתוח פלאסטי שנכשל. הניתוח חשף לעיני ה־צופים את אוזלת־היד של מנהל־הטלוויזיה, **יצחק שימעוני**.

מישחק הכיסאות המוסיקליים, שבמהלכו הועבר דאלאס ליום הראשון, בלחצם של בעלי בתי־הקולנוע, ושינוי של שאר ה־תוכניות בהתאם לכך, הפך את לוח־המישדרים למשעמם. אילו היתה הטלוויזיה הישראלית מתמודדת בערוץ שני, ספק אם היו נותרים לה צופים, מלבד מנהל־התחנה, שהיה מתמוגג מתוכניות אופרה ושורת־הדין.

מילה חדשה, שהתחילה להתהלך במיס־דרונות בניין־הטלוויזיה, היא תיחדוש. עובדי הטלוויזיה מכנים בה את שינוי התיכנון המקורי.

תהליך התיחדוש לא נעצר בשינויים אלה. שימעוני מתכוון להוריד מן המסך את דילמה, בהנחיית **ירח לונדון**, בשל לחציהם של חברי ועדת־ההסברה. את מקומה של דילמה בשעת שידור־השיא של יום א' תתפוס תוכנית־הנפל החרבו־תית שמונה וחצי.

עיקרון אחד של מדיניות־מישדרים, המאפיין את התקופה שבה מנהל שימעוני את הטלוויזיה, הוא ההתרחקות וההתקס־לות מכל תוכנית מקורית ישראלית. דומה כי מדיניות־המישדרים מכוונת למניעת יצירה מקורית או דיון־אולפן בנושאים השנויים במחלוקת, והחלפתם בתוכניות קנויות כלשהן.

את המישבצת הריקה של דילמה בלוח־המישדרים עשויה למלא הקומדיה־בהמ־שכים האמריקאית רודה.

סערת אחימאיר

ביום השלישי שעבר, למחרת הקרנת התוכנית זה הזמן בהנחיית **רם עברון**, הגיע עורך־מוקד, יעקב אחימאיר, לבניין הטלוויזיה כשהוא זועם ורוגז. הסיבה היתה ראיון חד־צדדי, בעל אופי סנסציוני בלתי־שקול, שערך **רם עברון** לעיתונאי שבתי („סבי") טבת, על סיפרו החדש העוסק בפרשת רצח ארלוזורוב.

בראיון ניאץ טבת את אביו המנוח של עורך מוקד — **אבא אחימאיר**. לטענת הבן, לא יתכן להציג בכלי־תיקשורת את הפרשה כולה, מבלי לציין שנערך מישפט שבו זוכה אביו, שאף הגיש תביעת־דיבה נגד מאשימיו.

יום רביעי

27. 1

● **מדע־בידיוני: חלוצי־החלל (6.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** ארגו מבצעת סטיית־חלל ונצמדת לספינתו של דסלוק. ל־ספינה חודרים חלוצי החלל, אלא שוונצ'ר נעלם במהלך ה־חדירה.

● **סידרה: מי הוא מי (6.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פול הולך ומסתבך בפנימיה. מסתבר ש־דיק, בנו, מסתבך עם נערות, ובנוסף לבתו של מנהל הפני־מיה קשר קשרים עם נערה אחרת. מיכתבה של נערה זו נופל לידיו של המנהל המחליט להעניש.

● **סרט קונגו: פט ר מייק (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** קומדיה בכיכובם של השחק־נים המעולים ספנסר טרייסי וקתרין הפבורן. היא מופיעה בדמותה של מורה להתעמלות, בעוד שספנסר טרייסי מגלם את דמותו של מאמן ואמרגן, המחליט לנצל את כישרונותיה של המורה למטרות מיסחריות. בימאי הסרט הוא ג'ורג' קיוקור הוותיק.

יום חמישי

28. 1

● **סרטים מצויירים: מיקי ודונאלד (5.30 — שידור בצבע, מדבר אנג־לית).** סרטים מצויירים עם ה־דמויות המוכרות והאהובות של דיסני.

● **כדורסל: מכבי תל־אביב (8.15 — שידור בצבע, קריינות עברית).** שידור ישיר מהיכל־הספורט בירד־אליהו של המחצית הרא־שונה במישחק הכדורסל בין

ברקוביץ: כדורסל
יום חמישי, שעה 8.15

מכבי תל־אביב ובין קבוצת סקוויב־קאנטו מאיטליה. המישחק נערך בבית־הגמר של גביע־יאירופה־לאלופות.

● **תעודה: אמונה ורוח באסיה (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנג־לית).** הפרק החמישי בסידרתו של דיווד אטנבורו, ארץ הרוחות, ובה על האמונה, המסורת והאמנות בבורמה, השוא־בות את השראתן מהבודהיזם.

● **כדורגל + כדורסל: מהדק לחגן (11.05 — שחור־לבן, מדבר עברית).** מגזין לענייני־כלכלה, שחדל לרתק כפי שריתק בהתחלה, והפך למונוטוני, כקולו של מנ־חה התוכנית, יצחק טישלר.

יום שישי

29. 1

● **סידרה לנוער: היי־די בת ההרים (3.00 — שידור בצבע, דיבוב עב־רי).** הפרק הבית בכפר מספר על היידי וסבה השבים להת־גורר בכפר. היא זוכה לאהדה ולהערכה בבית־הספר ומספרת לכולם על קורותיה בעיר ה־גדולה פרנקפורט.

● **סרט ערבי: שטן בעיר (5.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** צעיר כפרי ותמים מגיע לעיר הגדולה, ומקווה שימצא בה את עתידו כבוגר הפקולטה למיש־פטים. אך מסתבר שהעיר ה־גדולה מעמידה לפניו פיתויים רבים. גבר מבוגר ומושחת ש־נטפל אליו משכנעו לעשות מעשים נוראים, כדי למלא את שאיפותיו. משתתפים: מרוות אמין, מחמוד יאסין, עאדל אד־הם ופריד שוויק.

● **סרט קונגו: פנ־וורים (10.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** רוק האדסון מופיע בתפקיד ד"ר ברתולומיאו סנאו, פסיכו־לוג נודע הנוהג לטייל בסנטרל־פארק רכוב על סוסו. אחד מ־טיוליו מוליך אותו אל תוך עולם של תככים, כאשר הוא נפגש עם גנראל מסוכנות־ביון אמריקאית. בסרט מככבת גם קלאודיה קרדינלה. הסרט בו־יים בידי פיליפ דאן.

שבת

30. 1

● **מדע־בידיוני: פלאש גורדון (6.02 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק להציל את כדור־הארץ מספר על פלאש גורדון וד"ר זארקוב המנסים להציל את כדור הארץ מהתנגשות עם כו־כב־הלכת מונגו.

● **בידור: עם רחל וודש (6.30 — שידור בצבע, מדבר ומזמר אנג־לית).**

● **סידרה: בנסון (8.30 שידור בצבע, מדבר אנג־לית).** הפרק קלייטון הביתה מספר על יציאתו של יועץ ה־מושל גטלינג לביתו.

● **מותחן: נרו וולף (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק אל תבטחו.

● **סידרה: האצילות מחייבת (11.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סידרה קומית בריטית, בהש־תתפות פנלופה קית' ופיטר בואלס, המספרת על בעלת אחוזה שהתרוששה.

יום ראשון

31. 1

● **סידרה: בית קטן בערבה (5.40 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** לורה ואלברט מחליטים להת־חפש לאינדיאנים למסיבת החג. בשנתו חולם אלברט שהוא ו־לורה נחטפים בידי אינדיאנים. בצאתם למסיבה, הם פוגשים בילדים אחרים המחופשים ל־אינדיאנים. אלברט נזכר ב־חלומו ומתחיל להימלט.

● **מוזדת: ארץ אהב־תי (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).** אחרי ביקורה של התוכנית אצל „העדה הפולנית", היא עשויה לבקר אצל „העדה ההונגרית",

האדסון: סנוורים
יום שישי, שעה 10.15

„העדה הצ'כית", „העדה הרו־סית" ו„העדה הגרמנית".

● **סידרה: דאלאס (9.30 — שידור בצבע, מדבר עברית).** בפרק גירו־שין נוסח יואינג, עושה סו־אלן מאמצים רבים כדי להיראות רעייה ואם מושלמת לקראת הליכי גירושין. אך כאשר מבין ג.י.־אר מה היא מתכננת, הוא מחליט לפתוח במיתקפת־נגד.

● **תוכנית אוסף: די־למה (10.20 — שחור־לבן, מדבר עברית).** פרק שני בסידרת הדיונים על טובת החברה וטובת החלשים, בהש־תתפות אביבה ליאון, פרופ' יונה רונגפלד, יצחק קדמן ו־אחרים, בהנחייתו של ירון לונדון.

● **מותחן: עולם חי־מיסתורין של אורסון וולס (11.10 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הסיפור מיטה זכה ומוזרה המבוסס על סיפור מסמר־שיער מאת וילקי קולינס, על מיטת אורחים ב־קאזינו להימורים שנועדה להי־פוך זוכים למפסידים. מככב אדוארד אלברס.

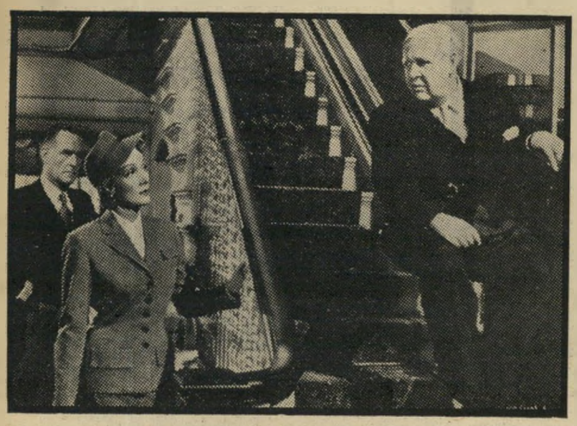
יום שני

1. 2

● **סידרה: על מעם ו־**

לקראת שידור: עד התביעה

ביום שישי (5.2) תקרין הטלוויזיה את הסרט „עד התביעה". סיר וילפריד רוברטס (צ'ארלס לוהטון) הינו פרקליט מזהיר ורע־מזג, והוא מגלה את תיקו של ליאונרד וואהל (טיירון פאוור) הנאשם ברצח הגב' פרנץ', שהיתה ידידתו. במהלך המישפט מפגין

צ'ארלס לוהטון ומרלין דיטריך: עד התביעה
יום שישי (5.2)

הפרקליט הופעה מזהירה, ולמרות עדות מרשיעה של אשת־הנאשם (מרלן דיטריך) הופך את היוצרות, ומביא לזיכויו של הנאשם. „עד התביעה" נחשב לאחד ממישפטי הרצח הקולנועיים הגדולים ביותר.

● **על ריח (5.50 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** בפרק ממלאת המקום יוצאת אדלייד לחופשה, ובמקומה מגי־עה אומנת כושית צעירה. אר־נולד נזכר באימו ורוקם תוכ־ניות לגבי עתיד המישפחה.

● **מדע בידיוני: חלוצי־החלל (6.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** דסלוק מתחיל להבין את מני־עיו של ווילד־סטאר ומתחיל לסייע לו.

● **שעשוען: צא מזה (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).** שעשוען תשבצים בהנחיית הבדרן דודו טופז.

● **תרבותן: שמונה וחצי (8.30 — שידור בצבע, מדבר עברית).** תוכנית תרבות שאת דגל ה־תרבות בה נושאת שוש אביגל, בצד משתתפים אחרים ורבי־דים.

● **סידרה: חמדת ימים (10.10 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** אחרי ה־חופשה שבים צ'ארלס וסבס־טיאן לאוכספורד. לתמונה נכ־

בלום: חמדת ימים
יום שני, שעה 10.10

נסת אמו של סבסטיאן, ליידי מארשמיין, שאותה מגלמת ה־שחקנית קלייר בלום. סבסטיאן גורם תאונה ונעצר בעוון נהי־גה בשעת שיכרות.

● **תוכנית אופן: זה הזמן (11.00 — שחור־לבן, מדבר עברית).** תוכ־נית אירוח שבועית של רם עברון.

יום שלישי

2. 2

● **תרבות: מגזין ראי־מנות (7.00 — שחור־לבן, מדבר ערבית + תרגום לעברית).** תוכנית התרבות הטובה בטלוויזיה הישראלית (לעומת שמונה וחצי) ובה דיווח ענייני על אירועים תר־בותיים בישראל.

● **לימוד: פאם ותעלום (8.03 — שחור־לבן, מדבר ערבית).** סידרה שבו־עית ללימוד ערבית בהגשת שייקה אופיר. פרק 13: אל חלם.

● **תעודה: המעגל הפנימי (8.30 — שחור־לבן, מדבר עברית).** פרק אחרון במיני־סידרה. העוסקת בישויות על־טבעיות.

● **צרכנות: כוכבוסק (9.30 — שחור־לבן, מדבר עברית).** מגזין הטלוויזיה לצרכנות בהנחיית דניאל פאר.

● **תעודה: הקרב על כרתים (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית ויוונית).** על כיבוש האי כר־תים בידי הגרמנים בראשית מילחמת העולם השנייה. הסרט שזור בראיונות עם לוחמים משני הצדדים ועם תושבי האי. שני מנהיגים ישראליים הש־תתפו בקרב זה ונפלו בשבי — יצחק בן־אהרון ויוסף אל־מוגי.

● **מוסיקה: קונצרט (11.15 — שידור בצבע).** החלילן המעולה ג'יימס גאלווי, הכנר קיונג וה צ'ונג פיליפ, והצ'לן מורי וולס, מנגנים את יצירתו של יוהאן סבסטיאן באך טריו סונטה בדו־מינור 1079. היצירה שהוקלטה ב־קונצרט שנערך באמסטרדאם, משודרת לקראת ביקורו של גאלווי בארץ.

לימודי צילום

ההרשמה למחזור חורף

ה ח ל ה

לקבלת פרטים נוספים

חייג עכשיו

קמרה אובסקורה

תל אביב: רח' ביאליק 23, טלפון 03 658677
ירושלים: רח' בצלאל 6, טלפון 02 233502
חיפה: רח' הנביאים 13, טלפון 04 662773

השופט הנכבד הסתבך בהרפתקה זולה...

לפעמים גם שופטים נופלים בפח... על כך יעיד הסיפור הבא: מר א. גבעוני (שם בדוי) ואשתו חיו את חייהם בשקט ובשלווה. בשעה שהוא בילה את מרבית זמנו בין סיפרי חוק ומשפט, היתה היא ממלאת את חובותיה כעקרת בית למופת.

לשינוי בחייהם הופיע מכיוון בלתי צפוי: בדירה הסמוכה נכנסו לגור שכנים חדשים, הוא יבואן מצליח והיא בעלת בוטיק נאה ומושכת למרות ארבעים שנותיה. חיי החברה של השכנים החדשים היו פעילים ותוססים וכשערכו מסיבה בביתם, לא שכחו להזמין גם את השופט ואשתו.

הם נענו להזמנה בהתלהבות והשופט ניצל את ההזדמנות כדי לשמוע מעט רכילות ולהקשיב לאחרים — בלי לנסות לשפוט אותם...

אוזנו הרגישה קלטה שם סיפורים פיקנטיים מחדרי המיטות. סיפור אחד מצא חן בעיניו במיוחד והוא הרהר בינו לבין עצמו, אם לא הגיעה השעה שגם הם ירשו לעצמם ליהנות מחוויה שכזאת...

רעיון של שובבות ניצת בעיניו ובאותו רגע החליט להפתיע את אשת־חיקו כבר למחרת. הוא הביא אותו הביתה בחשאי, בלי שתרגיש.

באותו ערב הציע את המיטה בעצמו והזמין אותה להיכנס למיטה בנימה חגיגית ומשועשעת. אך אבוי... היא היתה קרה כקרח. המיטה.

לזעמו של השופט לא היה גבול: איך זה שסדין חימום חדש אינו פועל כתיקנו?!

הפעם, לשם שינוי, דוקא השופט הוא האשם: אילו טרח לחקור קצת את מוצאו של אותו סדין חימום „חסר אחריות" היה מגלה שמדובר בסדין חימום מאיכות ירודה, מסוג סדיני החימום הזולים שמציפים את השוק עם בוא החורף.

מי שאינו רוצה להסתבך בהרפתקה זולה כזאת, הולך על בטוח וקונה סדין חימום מוכר ובעל מוניטין. סדין חימום זק"ש.

סדין חימום זק"ש זכה בתואר המוצר הנבחר 81 בזכות יתרונותיו הבלעדיים:

* מיוצר בשיטת הבטחון הכפול * מצוייד בהתקני קשירה ומבטיחים אורך חיים ובטחון בשימוש * היחידי שניתן לכבסו במכונת כביסה * צריכת חשמל — רק 25 אג' ללילה * אחריות ל־3 שנים.

אם נחזור לרגע אל השופט האומלל — הוא הסיק את המסקנות הנכונות ממקרה הביש ורשם בפנקסו הערה קצרה וחכמה: אין קונים חתול בשק.

טל. 03־746480, 777075

תן טרמפ לחייל

במדינה

מישטרה

על קוצה של אות

מתכנת־המחשבים נעצר בגלל טעות בשם, ושוחרר אחרי שנבדק בגלאי־שקר.

„אחרי שהשתחררתי מהמעצר, פיתאום התברר לי שחיפשו מישהו עם שם דומה לשלי, אלא שלי קוראים ברקו ולזה שחיפשו קורין זרקו. כשביקשתי לדעת ב־מישטרה אם באמת זו הסיבה ל־מעצרי, אמרו לי שאולי."

ריקו ברקו (37), גרוש המטפל בשני ילדיו, בני 7 ו־9, עובד כ־מתכנת במישרד־הרישוי. הוא נע־צר בשמונה בדצמבר. כעבור יו־מיים פורסם בעיתון שהוא חשוד בכך שהעביר לראש רשת זייפנים לוחיות זיהוי של מכוניות, כדי שאפשר יהיה להתקין אותן על מכוניות גנובות כדי להסוות את זהותן.

לדיברי המישטרה, הוא עשה זאת תוך ניצול המידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו כעובד ה־מחשב של מישרד־הרישוי.

עד מעצרו המוזר והיחס אל במישטרה סיפר ברקו:

השוטרים לקחו אותי מביתי ל־נפה הצפונית, אני חושב של ה־מדור, והתחילו לחקור.

„אזיין אותך!" נכנס איזה עוזר מפקח־מישנה, ואמר לי: „עשיתי דוקטורט עליך. אני יודע עליך הכול. אולי מה שעשית היה בתום־

עצור ברקו
מעות בשם

לב — נתת אינפורמציה תמורת רדיו־טייפ למכונית. תודה, כדאי לך. אתה בורג קטן, אנחנו רוצים אותו, לא אותך."

השוטר שחקר אותי, יהושע חל־פון, אמר לי: „אני אזיין אותך! אני אלביש עליך תיקים שבחיים לא חלמת עליהם. אני אעשה אותך עבריין."

חוקר אחר, איציק גסנין אמר לי: „אתה שקרן. אתה בטח לא אוהב את הילדים שלך. לא מספיק לך שנשארו בלי אמא, עכשיו גם אבא לא יהיה להם. אתה תשכב באבו־כביר ואותם נעביר ל־ויצ"ו."

כל הזמן נכנס לחדר חוקר ג'ינג'י ואמר לי: „זהו, זה הסוף שלך, זה הסוף שלך."

אחרי 48 שעות־מעצר, במקום לשחרר אותי או להביא אותי ל־שופט, כדי להאריך את המעצר, הביאו אותי לפוליגרף. רק אז, מ־התשובות שלי, השתכנעו השוט־רים שאני חף־מפשע.

רק כשיצאתי נקי, ראיתי גם עיתון שבו היה כתוב במה מא־שימים אותי.

זה בלתי־אפשרי במה שמאשי־מים אותו. אני לא עוסק בשום צורה בלוחיות־זיהוי של כלי־רכב. למעשה, איש במישרד הרישוי לא יכול לספק אינפורמציה על רכב הרוס שנפגע ושעדיין אפשר להח־זיר אותו לכביש. למעשה, רק חברות־הביטוח יכולות לדעת על כך, והן שמוכרות את הרכב הזה.

הדוגמנית שלומית אמיר חזרה

בגוף ראשון

מפארים ומספרת על עצמה

א ני **ריצה** להחליף את הסידרה הישנה של צילומי־העירום שלי בסידרה חדשה. מספיק עם הישנה. בעלי מישל עשה לי סידרה חדשה. חוץ מזה השתניתי. הסגנון שלי השתנה, אז צריך לבטא את זה בתמונות.

לא, לא איכפת לי להצטלם ב־עירום. היום פותחים את וג ורוים את שיא־האופנה, את הדוגמניות הגדולות ביותר, מצולמות עם חולצה ושד אחד בחוץ. אני חושבת שזה יפהפה ושזה סכסי. תלוי איך מצלמים עירום. עירום צריך להיות מצולם יפה, לא זול, עם הרבה שיק, לא בצורה פורנו־

מבט לעתיד

תולה שלומית אמיר, הרוצה לחזור ולקשור את עתידה בעולם־האופנה הישראלי. כשעזבה את הארץ בעיקבות בעלה, הבינה שהיא חייבת להשתלב בעולם־האופנה הצרפתי. היא זכתה להצלחה לא מבוטלת למרות התחרות מצד דוגמניות אמריקאיות.

אך מילה

רעה על צילומי עירום לא תשמע מפיה של הדוגמנית שלומית אמיר, הטוענת כי כל דוגמניות־הצמרת בעולם המערבי מצטלמות בעירום לשבועוני־האופנה החשובים.

גרפית. אין דבר יותר יפה מאשה עירומה המצולמת נכון, עם אור יפה הנופל על גופה. אם זה לא היה יפה, בעלי לא היה מצלם אותי.

כשבאתי ארצה כעולה חדשה, התחתן אחי עם צברית. אני זוכרת שלבשתי שמלה ארוכה. היא קיצרה לי את כל החצאיות ואמרה לי: אם לא יראו לך את התחתונים עכשיו, מתי יראו? אם לא יראו עכשיו את הגוף היפה שלי, מתי יראו?

בסרט מאדאם קלוד רואים את דוגמניות־הצמרת הידועות ביותר של צרפת בעירום מלא. למה לא? אדרבא, בגלל העירום הן מקבלות עבודה.

אין שום דבר רע בעירום, ביחוד אם הוא יפה. הבעיה היא שבישראל מאוד סנובים. בחורה שמצטלמת בעירום לא טובה לכל יצרן. בחוץ עושים הכל, כאן פוחדים מה יגידו.

אני מאמינה שבעוד כמה שנים (המשך בעמוד 52)

התדמית הישנה

שלומית בתמונה מתחילת הדרך. היא התגלתה על־ידי **העולם הזה** שערך לה סידרת צילומי־עירום, שהזניקו אותה אל צמרת־הדוגמניות.

בדירה בפאריס

שברובע מדליין, שרועה שלומית אמיר על המיטה בחדר השינה. שלומית אהבה את פאריס ורצתה להישאר לגור שם. היה זה בעלה היהודי־צרפתי, שהוא לדבריה „ציוניסט", שרצה לעלות ארצה. מישל מסייה הוא אחד מחשובי צלמי־האופנה הצרפתיים, והוא מקווה להשתלב בעולם־האופנה הישראלי. השניים רכשו דירת־גג בהרצליה ושוקדים כעת על ריהוטה. את הרהיטים הביאו מפאריס כמו גם את המכונית בעלת הגג הפתוח שתגיע בקרוב.

בגוף ראשון

(המשך מעמוד 51)

גם זה יעבור. אנשים הרי נוסעים הרבה לחוץ־לארץ. הם נפתחים. רואים דברים. כבר עכשיו אני מרגישה שיש שינוי עצום לעומת מה שהיה פעם. אנשים יותר פתוחים. ואני הרי דוגמנית הרבה יותר מיקצועית ממה שהייתי פעם. אני יודעת לעמוד מול מצלמה, אז למה לא להצטלם בעירום?

תצוגה לסאן־לורן

לפני כמה ימים חזרתי לארץ מפאריס. בעלי הוא ציוני. הוא שיכנע אותי לחזור. לי היו היסוסים. אנחנו מצליחים בפאריס, ו־פחדתי לחזור הנה ולהתחיל מהתחלה.

מישל הוא צרפתי. היכרתי אותו במלון הילטון, דרך חברים. נסענו לפאריס כי הוא בן יחיד והוריו רצו אותו לידם.

בהתחלה אירגנתי את הבית, קניתי את כל השטויות, ואחר־כך התחלתי לארגן עבודה. קודם־כל התקשרתי עם הקניינים הגרמניים שהכרתי משבועות־האופנה בארץ. הם מייד הזמינו אותי לגרמניה להצטלם לקטלוגים. אחר־כך נרשמתי בסוכנות דוגמנות.

בינואר מתחיל בפאריס המיון לתצוגות הגדולות. כל בית־אופנה קובע פגישות עם עשרות דוגמניות. באתי למיון הראשון של איב סאן־לורן. שיקשקתי. הרגשתי כמו דוגמנית מתחילה. את המיון הראשון עושה האחראית על הדוגמניות, ואחרי שעוברים את המיון הראשון, באים לפגישה השנייה, עם סאן־לורן.

הלבישו אותי בבגד־ערב. רעדתי כולי. איך התרגשתי! נכנסתי לי־חדר של סאן־לורן. הוא ישב שם עם שני עוזרים. אמרו לי שאם הוא אומר אר־קי, תגי לה חליפה, סימן שעברתי. וכך היה.

נשארנו שתיים, עשינו תצוגה פרטית לסאן־לורן, וקיבלתי את הג'וב.

באתי הביתה ואמרתי למישל: זה הכל? בסך־הכל איב סאן־לורן נראה כמו עכבר!

מישל ואני גרנו במדליין. היתה לנו דירה ענקית, 180 מטרים רבו־עים. כדי להגיע למיטבח הייתי זקוקה לסקטים. מישל עובד בשביל עיתונים כמו וג, אופיסיל ואל. חצי מהבית היה סטודיו.

מישל ושלומית

הדוגמניות שהיו מסתובבות בבית היו אמריקאיות, כי הן הדוגמניות הכי מצליחות בפאריס. הצרפתיות הולכות לגרמניה ואי־טליה. האמריקאיות האלה הן סו־סות־עבודה, הן תעשינה הכל בש־ביל להצליח.

אני מקווה שנצליח בארץ. בעלי עם המיקצוע שלו, ואני עם המיק־צוע שלי. אנחנו לא מערבבים שימחה בשימחה. הוא מישל טסייה ואני שלומית אמיר. אני רק יכולה לעזור לו למצוא סטודיו. יותר מזה אני לא יכולה לעזור לו.

בבית בפאריס הדוגמניות היו באות אליו עירומות לסטודיו, ואני עוד הייתי מגישה להן קפה. אני לא מתערבת בכלל בעבודה שלו, והוא לא מתערב בעבודה שלי. במיקצוע שלנו זה מאוד רגיש. הוא מתעסק עם המצלמות ועם האורות ואני מדגמנת.

בינתיים הוא נוסע לסידרת צילו־מים בפאריס, ואני נשארת לשבוע־האופנה שיתקיים בפברואר. ביטלתי תצוגות בפאריס, ושם משלמים לי 250 דולר ליום כי אם אני רוצה להצליח בישראל, אני צריכה להח־ליט שזה הבית, ולא לקפוץ כל רגע לפאריס. השתתפתי בתצוגת האופנה בירושלים, וזה שווה הכל. דברים כאלה לא רואים בפאריס.

גב'

מלכת־המים יהודית נגר ביטלה את חוכנית הנישואין באמריקה ובאה ארצה - מפני שכאן חם

„ביום הראשון שלי בניו־יורק הצצתי מבעד לחלון חדרי. ראי־תי את השדרה השביעית הומה וסואנת, אנשים רצים, נראים תמיד כממהרים, מוניות צהובות לרוב, וחנויות לאין־ספור. אקשן כמו ש־אני אוהבת," סיפרה יהודית ב־עיניים נוצצות. „זה היה כמו ב־חלום! פתאום להיות בניו־יורק, במרכז העולם, במרכז העניינים!

„לא הכרתי נפש חיה, וזה היה קצת מפחיד. רציתי מאוד לעבוד בדוגמנות. לכן הדבר הראשון ש־עשיתי היה כרטיס־ביקור, כי ב־ניו־יורק דוגמנית בלי כרטיס־בי־קור היא כמו דוגמנית בלי נעלים.

כרטיס ביקור

היא גם התסרוקת ה־אופנתית החדשה, ש־עיצבו לג'אגד הספרדיות הישראליות בתיה ועליזה המתגוררות בלוס אנג'לס. לאחר שסרבה להצעת ה־נישואין המפתה, יצאה יהודית לטייל ברחבי ארצות־הברית, וכשנמאס לה ארזה את המזוודות וחזרה לארץ.

אם הכרתם בחורה שגרה בווילה כמו מהסרטים, שכי־סוי מיטתה עשוי פרווה אמיתית, שמחלונה נשקף אגם רגוע ותכול, ושהיאכטה הפרטית שלה עוגנת ב־רציף הסמוך ומחכה להוד מעלתה, וזו — נוטשת את העושר לטובת ה־אושר? כן, כל זה קרה למלכת־המים ולדוגמנית האכזוטית יהודית נגר.

יהודית פגשה לפני כחצי שנה עורך־דין אמריקאי, יהודי כשר ל־מהדרין, העונה לשם סקוט וול־שטיין, בן 30 ודווקא לא נשוי. האהבה בערה כל זמן שנשאר בארץ, ולא כבתה עם שובו לאוהיו, עיר מגוריו. לאחר התכתבות קצ־רה, הזמין סקוט את יהודית ל־ארצו, כשמטרת הביקור רצינית, והכוונה שתסתיים בנישואין.

לא ביאנקה ולא מיק

חרי שבועיים של חיים מל־כותיים, ארוחות־ערב במיסע־דות, בקרים משעממים וימים שלא עברו, עשתה יהודית חושבים, ו־הגיעה למסקנה כי סקוט הנאה, השקט והעדין הוא לא בדיוק גבר חייה, ואם כבר לגור בסטייל סביון עם בריכה וג'קוזי, אז עדיף בישׂ־ראל.

„מה עשיתי? צילצלתי אליו ל־מישרד, הזמנתי אותו לכוס קפה, ופשוט הסברתי לו דוגרי שאני לא מאושרת עם כל העושר שהוא מעניק לי, ושהייתי רוצה לחזור לניו־יורק. סקוט לא שמח אבל הבין, ואף עזר וסידר לי מלון־פאר במרכז ניו־יורק.

הצלחה בניו־יורק

בעזרתו של ג'ונס מימון, בעל בית האופנה הידוע דניאל לורן. ומוסיפה יהודית: „ובבקשה בלי אי־הבנות, בבוקר היינו בוס ודוגמנית ובערבים היינו ידידים בלבד." ג'ונס הוא ישראלי לשעבר, החי היום בניו־יורק ומוכר בשטח האופנה.

ג'אגר החימניה

שיניתי גם את שמי, לטובת עולם הדוגמנות הנוצץ, לשם יותר ממוסחר, המתנוסס על כרטיס הביקור שלי," והיא מושיטה אותו בגאווה. „ג'אגר, ג' לג'ודי, ו'אגר לנגר," היא מסבירה.

„ג'אגר, כן אני יודעת, זה מזכיר את ביאנקה ג'אגר, אשתו־לשעבר של הזמר מיק ג'אגר. הרבה אמרו לי שיש דמיון בינה וביני. היא דווקא מאוד יפה." אך ג'ודי עומדת על כך שאין שום קשר בין שמה החדש ובין מיק ג'אגר.

„עם הכרטיס החדש והשם החדש התקשרתי עם ג'ונס מימון, בעל בית־האופנה הידוע דניאל לורן, שהיה חברה של פנינה רוזנבלום. ג'ונס, ישראלי־לשעבר החי בניו־יורק, גבר נאה בשנות ה־40, גרוש ומאושר, מוכר מאוד בשטח האופנה ומקורב לחוג הנוצץ. הוא לקח אותי למסיבות רבות, ולכל המקומות שבהם נראים המי־ומי. ושלא תהיינה אי־הבנות," היא מבקשת להסביר, „בבוקר היינו בוס ודוגמנית ובערבים היינו ידידים בלבד. זה הכל."

בניו־יורק השתתפה ג'אגר גם בתצוגות־אופנה בדיסקוטק הידוע סטודיו 54.

נאיביים ופתיים

ע"ח חיי הדוגמניות בניו־יורק היא מספרת: „לצילומים לוקחים צעירות, ממש ילדות בנות 16, 15, שאינן דוגמניות בדרך־כלל, ושיש להן אמא שאפתנית המנווטת אותן ומנהלת את עסקיהן. כללית, הצלמים מעדיפים ילדות בלונדיות או בהירות שיער. הילדות האלה עושות כסף טוב — 2000 דולר ליום צילומים — שזה הון עתק בארצות־הברית.

„תצוגות־האופנה לא פופולריות בניו־יורק כמו בארץ, ואירגונן נעשה לפחות חודשיים מראש. לא כמו בארץ שמתכננים תצוגת אופנה מהיום למחר.

„כל הדוגמניות עובדות עם סוכנת. היא מסכמת את המחיר, מתקשרת עם הדוגמנית, וזו באה לקבל את שכרה. הכל מסודר. לא כמו בארץ, שקודם מתווכחים על השכר, אחר־כך צריך לרוץ שלוש־ארבע פעמים לבעל־החברה ולהתחנן לכסף שמגיע לך.

„דוגמנית מקבלת שם עבור תצוגת־אופנה 100 דולר לשעה. בהחלט מכובד.

„לדוגמניות האמריקאיות יש מוסר־עבודה גבוה ביותר. הן חייכניות אבל צבועות. הן מזמינות אליהן הביתה בלי שהתכוונו לכך. החביבות הזו טובה ונעימה למראית־עין, אך לא ליותר מכך.

„הגברים האמריקאים? אותם אפשר לתאר בשתי מילים: בחורים טובים. מאוד נאיביים. אפשר לעבוד

מלכת המים

אז, עם היבחרה כמלכת המים, יהודית נגר, ואילו היום ג'אגר.

עליהם בקלות. הם ג'נטלמנים, ונותנים לאשה יחס טוב עד הסוף. הם פתיים המאמינים לכל דבר."

אחרי כמה שבועות, הרגישה ג'אגר שנמאס לה לעבוד, והחליטה שאם היא כבר באמריקה כדאי לה לראות וליהנות.

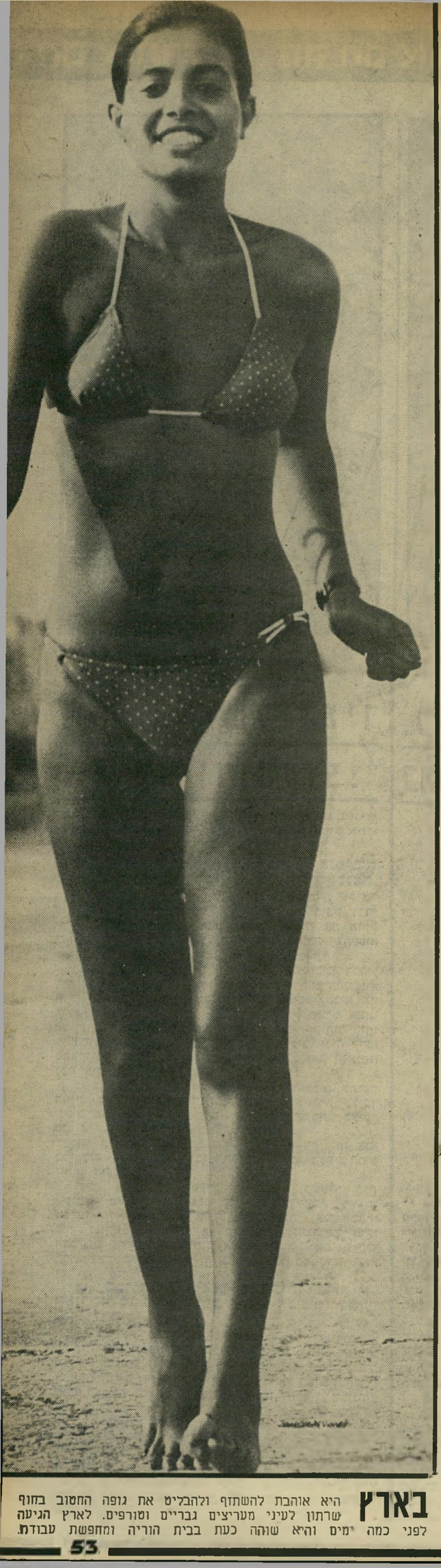
„נסעתי לפלורידה, לוושינגטון, ללאס־וגאס, לאטלנטיק־סיטי ולוס־אנג'לס.

„בלוס־אנג'לס ביקרתי את הספריות בתיה ועליזה, שעיצבו לי את התיסרוקת החדשה והאופנתית הזו. שם פגשתי גם את הרדוף וולף, חברה־לשעבר של חווה לוי, העוסק בשטח האופנה, ושנחשב כאיש רצוי במסיבות הלוס־אנג'לסיות. הרדוף לקח אותי לכל מועדוני־החברים הסגורים הפופולריים, ואפילו עשינו מסיבת חנוכה יחד, הכל, כמובן, על בסיס ידידותי גרידא."

ג'אגר חזרה לניו־יורק. מזג־האוויר התקרר בינתיים. „הגוף והנשמה התימניים שלי לא סובלים קור, גם הגעגועים להורים ולמישפחה גברו, ואז פשוט ארזתי את ארבע מזוודותי ופרשתי לטובת ארץ השמש."

יהודית הגיעה לפני כמה ימים ארצה, לבית הוריה המסורתיים. „הם הורים נוחים, לא מתערבים בחיי, ומאוד גאים בבתם המצליחה.

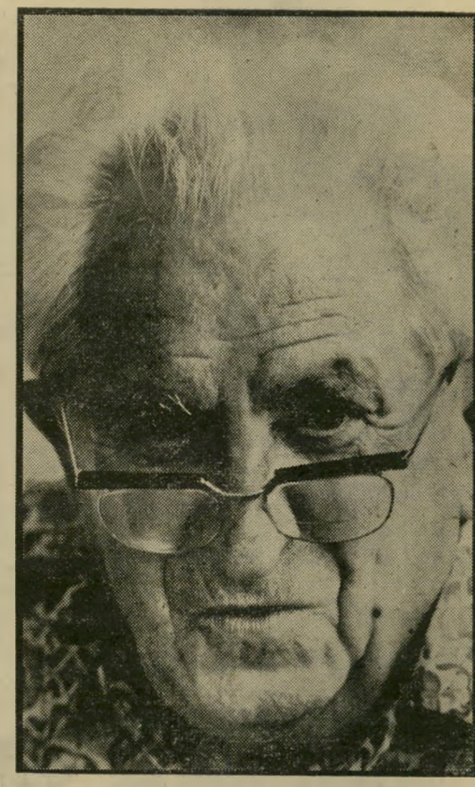
„חזרתי בתנופה לתצוגות־האופנה, ואף קיבלתי רשימה של יצרנים ממכון־היצוא בקשר לשבוע־האופנה הקרב. קיבלתי עבודה כבר במקום הראשון שאליו הגעתי," היא מספרת בחיוך ובגאווה. נכון, את יהודית־ג'ודי נגר־ג'אגר לא שוכחים כל־כך מהר. **אורנה גלזן**

„ג'ודי נגל" הסקסית שינתה את שמה לטובת עולם הדוגמנות הנוצץ לשם יותר ממוסחר, ג'אגר. „אך בלי קשר לדוגמנית המפורסמת ביאנקה ג'אגר," היא טוענת.

בארץ היא אוהבת להשתזף ולהבליט את גופה החטוב בחוף שרתון לעיני מעריצים גבריים וזרים. לארץ הגיעה לפני כמה ימים והיא שוהה כעת בבית הוריה ומחפשת עבודה.

יוחנן באדר:

„ההצעה של זמיר היא קלייידוסקופ!"

הפרלמנטר הקשיש יוחנן באדר היה ב־1953 מיוזמי חוק החסינות, וכאחד מיוזמיו הוא עקב בעניין רב אחרי ההצבעה בכנסת.

● מר באדר, ספר לי בבקשה על הנסיבות שבהם נחקק חוק־החסינות של חברי־הכנסת.

הבאתי אותו לקריאה מול התנגדות וסבוטז'ה של כל עושי דברו של בן־גוריון. יחד איתי היו רובין וברי־יהודה, ונדמה לי שגם אסתר רזיאל. הכנתי את החוק באוקטובר 1950, אבל בן־גוריון נתן הוראה להקפיא אותו, אז הקפיאו אותו.

כאשר אי־שם, בפברואר 51, התחילו להתכונן לבחירות לכנסת השנייה, צץ מחדש עניין חוק־החסינות, והיה ידוע כי שפרינצק קיבל הוראה שלא להביא את החוק לקריאה. מה עשינו, ברי־יהודה, רובין ואני? אנחנו מצידנו הקפאנו באופן בלתי־רשמי את חוק־הבחירות.

בסופו של עניין עשינו הסכם עם ארגוב, יו"ר סיעת מפא"י בכנסת, שיביא את חוק־החסינות לקריאה ושאנחנו נכין את חוק הבחירות. והחוק עבר.

במשך השנים פנו אלי בכל פעם שאסכים לתיקון החוק. לא דובר בעבירות־תנועה, זה לא היה כל־כך חשוב או. דובר בחיפושים אצל חברי־כנסת. בעיקר פנו אלי כשרצו לעשות משקן נגדי מק"י.

אני כל הזמן אמרתי: לא לגעת! החוק הזה הוא כלי כזה שאפילו יעשו בו חור קטנטן, כל הנוזל הטיב יזרום החוצה.

וכעת אני הולך לספר לך סקופ: כשעלה בגין לשילטון בא אליו הפרופסור זמיר בהצעה לגבי עבירות־תנועה של חברי־כנסת. בגין התייעץ איתי ואני אמרתי לו: דווקא אנחנו, חירות, שכל הזמן הגנו על חוק־החסינות, ניתן יד להסרתו? אמרתי לבגין: אם זה כל־כך חשוב, שיקבעו את זה בכנסת, לא בממשלה, שזה לא יבוא מחירות.

● חברי־כנסת שפנץ במכוניתו ביום — האין זה מן הראוי להסיר את חסינותו ולהעמידו לדין?

כל ההצעה הזאת של זמיר היא כמו קליידוסקופ. מה זה קליידוסקופ? מסתכלים על כל מיני חתיכות זכוכית, עושים תנועה ויוצאת דוגמה יפה. זה מה שהיה בכנסת. תראי איזו הצעה נהדרת. מדובר בשישה חברי־כנסת, נכון? אין כאן אפליה עדתית, מכיוון שביניהם יש אשכנזים וספרדים. אין אפליה סיעתית, כי יש שניים מהליכוד ושניים מהמערך. אין אפליה פוליטית, מכיוון שיש ח"כ אחד שמאלני קיצוני — ביטון — וח"כ אחת ימנית קיצונית — גאולה כהן. יש גם שיווי משקל — יש שר אחד, קורפו, וראש־ממשלה לשעבר, רבין, יש יושב־ראש־סיעה שחל ויש שובב־תורן רוני מילוא. באמת הצעה נהדרת, ללא אפליה וללא משוא־פנים.

שימעון פרס:

„לא כל־כך למען יצחק כמו למען צ'רלי ביטון!"

פגשתי את יושב־ראש מיפלגת העבודה, שימעון פרס, במסיבה שערך שגריר אוסטריה לשחקן קלאוס מריה בראנדאור.

המסיבה התקיימה יום אחרי שהכנסת הצביעה נגד הסרת חסינותם של שישה חברי־כנסת עברייני־תנועה. הרכילות שגובבה לאוזניי אמרה, כאילו העדיף פרס להשתתף בישיבה ולא הצביע בעד או נגד הסרת החסינות. עוד סופר לי כאילו פרס לא רוצה לגעת בעניין שמעורב בו יצחק רבין. שאלתי אותו:

● מדוע נמנעת מהצבעה על הסרת חסינותם של ששת הח"כים?

אני נמנעתי מהצבעה? מי סיפר לך את זה? השתתפתי בהצבעה!

● איך הצבעת?

הצבעתי נגד הסרת־החסינות, וזה לא בגלל שאני בא להגן על יצחק רבין, כמו שאני בא להגן על צ'רלי ביטון. אסור לתת למישטרה עילה לגעת בו. ברגע שיגעו בביטון יגעו בחברי־כנסת חלשים אחרים.

לדעתי, אסור לגעת בחוק־החסינות. אם יתחילו להסיר חסינות בגלל עבירות־תנועה ימשיכו להסיר חסינות בגלל דברים אחרים. החוק הזה נועד להגן על חברי־כנסת חלשים, ואני מתנגד ואתנגד לכל פירצה בו.

שולמית אלוני:

„הקול שנפסל בהצבעה היה הקול שלי!"

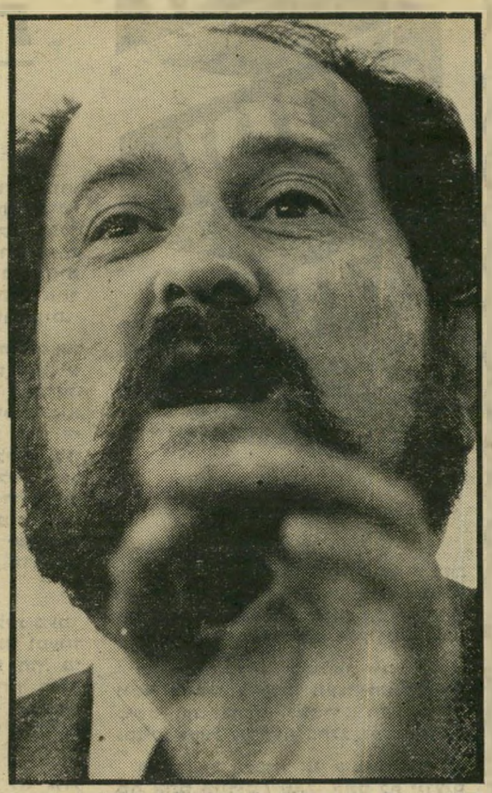
קשה היה למצוא השבוע חבר־כנסת אחד לרפואה, שיודה כי הוא הצביע נגד הסרת־החסינות. אלה שפניתי אליהם התחמקו בטענה, שההצבעה היתה חשאית וכך עליה להישאר. פניתי גם אל חברת־הכנסת שולמית אלוני ושאלתי אותה:

● האם הצבעת בעד או נגד הסרת חסינות של חבריי־הכנסת עברייני־התנועה?

הקול שנפסל בהצבעה היה הקול שלי. כתבתי על פתק שכל עניין ההצבעה הוא קישקוש ובילבול־מוח, ושאני תובעת דיון רציני על חוק־החסינות על היקף־החסינות והאתיקה של חברי־הכנסת.

● האינך סבורה כי כניצוגת מיפלגה הי מדברת בשם זכויות האזרח היית צריכה להצביעה בעד הסרת חסינותם של ח"כים עברייני־תנועה?

מה את מדברת? מה שקרה בכנסת זו דרמה זולה ואיוולת. צריך לעשות הצבעה על הנושא הזה? מה, זה לא ברור שחברי־הכנסת, ואני ביניהם, יכולים לשלם קנסות? צריך להגיש בעניין הזה הצעה של היועץ־המישפטי? מה, אני לא משלמת כל הזמן קנסות?

הרב מנחם הכהן:

„צביעות שלא היתה כדוגמתה בשום כנסת!"

חבר־הכנסת מנחם הכהן היה בין אלה שדרשו את הסרת החסינות. הוא הביע את שאט־נפשו מתוצאות־ההצבעה, והתפרץ כלפי חבריו במיזנון הכנסת.

● **חבר־הכנסת הכהן, מדוע התרגזת כך?**

משום שכל ההצבעה היתה צביעות שלא היתה כדוגמתה. אחרי שוועדת־הכנסת החליטה פה־אחד להסיר את החסינות, באה הכנסת וטפחה על פניה. זו היתה אמורה להיות הצבעה מוסרית, אבל חצי מתוך 120 חברי־הכנסת אפילו לא טרחו להיכנס לאולם המליאה, והעדיפו לבלות במיזנון.

בדרך־כלל, כשיש הצבעות, אז על כל שטות מגייסים את כל חברי־הכנסת. אבל בהצבעה הזו, שהיתה בעניין המוסר של נבחרי העם, המיזנון היה מלא ובאולם המליאה היו רק אלה שעניין הסרת־החסינות נגע להם באופן אישי.

אני חושב שזה ביזיון. זה מוכיח איזה פרצוף יש לכנסת.

ג'ודי פאר:

„תאמינו לי יש אלוהים בשמים!"

אם יש בחורה שמגיע לה לזכות ב־50 אלף לירות, זו השחקנית ג'ודי פאר. ג'ודי הנאה היא שחקנית של הצגות־ילדים וכוכבת של סרט אחד, „שיגעון של אבא". מאחורי החזות העליזה והסימפטית שלה מסתתר סיפור עצוב. ג'ודי איבדה את ילדתה בת החמש, ש־נפטרה אחרי שלקתה בסרטן הדם. אם לא די בכך, נתגלה אצל ג'ודי עצמה גידול סרטני במעיים. הגידול הוסר, והיא החלימה ומתפקדת כעת כאשה בריאה לכל דבר, ואפילו מתכננת נסיעה לניו־יורק כדי להשתלם שם באחד מבתי־הספר למישחק.

כשחקנים רבים אחרים בני גילה, סובלת ג'ודי מחסרון־כיס בייחוד בתקופות שבהן היא לא מופיעה. השבוע, כשעמדה במצב הידוע של „אין לי גרוש על הנשמה", אירע לה נס. היא זכתה ב־50 אלף לירות, מתנתו של דודו לויתן, עורך מדריך המיסעדות „דיין אנד ויין", שערך תחרות על תואר המיסעדה הטובה ביותר.

● **ג'ודי, ספרי לי עד הנס שקרה לך?**

מה אני אגיד, יש אלוהים! כבר חודשיים אני לא עובדת, ואני תפרנית לאללה. אבל יש דברים שאני לא מוותרת עליהם, אפילו כשאין לי גרוש. יש לי מינהג קבוע לאכול במיסעדה המרוקאית אל־מרוקו, יחד עם החבר שלי. כשאני תפרנית, הוא משלם.

בקיצור, אכלנו שם לפני חודש. אחרי הארוחה ראיתי טופס ליד הקופה. הסבירו לי שהטופס נועד לבחירת המיסעדה הטובה ביותר, ובין ממלאי הטופס יוגרלו 50 אלף לירות.

אמרתי לעצמי, מה איכפת לי לנסות? החבר שלי סירב למלא טופס. מילאתי גם בשמו, ואמרתי לו שאם נזכה נתחלק חצי־חצי. שכחתי מכל העניין וחזרתי לאפרו־ריות התפרנית שלי.

ביום החמישי אחרי הצהריים טילפנתי לחברה שלי, וביקשתי שתלווה לי אלף לירות בשביל המכולת. תוך כדי השיחה אני שומעת דפיקה בדלת. פתחתי, וראיתי שני אנשים. אחד הציג את עצמו כדודו לויתן. הוא שאל אם אני ג'ודי פאר. אמרתי שכן, והוא אמר לי: זכית ב־50 אלף לירות! כמעט טרקתי לו את הדלת מרוב תדהמה. לא ידעתי מה איתי. עשיתי לו קפה שלוש פעמים, שכחתי לסגור את הטלפון, הייתי המומה. תארי לעצמך! ביקשתי הלוואה של אלף לירות ופתאום נופלים עלי 50 אלף! ואת יודעת מה הסיפור הכי מצחיק בכל העסק?

● **מה?**

אני גרה בדירת חדר וחצי ליד הבית של בצלאל מיזרחי. דודו לויתן הגיע בטעות לווילה הענקית של בצלאל מיזרחי, ואמר לבחור שהתלווה אליו: תראה איזה נאחס, איך כסף הולך לכסף. רק אחר־כך הסתבר לו שהוא טעה בבית. בו, אז את רואה, יש אלוהים!

שמוליק פירסטנברג:

„קיבלתי פרס שני בפסטיבאל שיקאגו!"

את שמוליק פירסטנברג פגשתי בלוס־אנג'לס. בעק־שנות של חולה־קולנוע הוא צילם את סירטו „הצ'אנס השני". כל השבוע הבן־אדם היה אוסף כסף, כדי לצלם בסוף השבוע את הסרט, במועדון לסביות ידוע בשדרות סנסט. וכך, עם הרבה אחבת־קולנוע, עקשנות, רצון ואמונה, הוא הצליח לסיים את סירטו.

סוף טוב, הכל טוב. הסרט קיבל את הפרס השני בתחרות בין בימאים צעירים בפסטיבל הסרטים הבינ־לאומי שהתקיים בשיקגו.

● **שמוליק, איך הצלחת לסיים את הסרט?**

הראיתי את מה שצילמתי למנחם גולן וליורם גלובוס, והם עזרו לי לסיים אותו. הם כעת המפיקים הרשמיים של הסרט והאחראים על הפצתו.

● **על מה הסרט?**

על אסיר משוחרר המנסה להתקבל מחדש בחברה ובמישפחה.

● **אתה ריצה להציג את הסרט בארץ?**

ועוד איך! הסרט כבר מוצג בבתי־קולנוע בארצות־הברית וזוכה בהצלחה. בקרוב מאוד הסרט יוצג בארץ, ואני מתכוון להגיע לכאן להצגת הבכורה שלו.

● **מהן תוכניותיך לעתיד?**

פסטיבל שיקגו הוא אחד היוקרתיים בין הפסטיבלים לסרטים, המתקיימים מדי שנה בארצות־הברית. הפרסים בו מקנים לזוכים בהם הרבה יוקרה במיקצוע. אני חושב שזה הישג לא קטן. בקיץ ישתתף הסרט במיסגרת הריש־מית של פסטיבל הסרטים בשווייץ.

את זוכרת בעצמך באילו תנאים צילמתי אותו, ואת יכולה לתאר לעצמך כמה הדברים שקורים עכשיו עם הסרט משמשים פיצוי עצום, וכמה שאני בעצם, מבסוט.

יעקב שרת / איש ממאדים

חילופי שטחים

ידיעות המדאיגות את גורמי הביטחון בישראל מספרות על דולרים רבים העושים דרכם מארצות נפט ערביות למיניהן אל קרנות אירגונים פלסטיניים למיניהם ומשם אל צקלונותיהם של פלסטינים למיניהם, החוצים איתם את הירדן בשובם לשטחים הכבושים מביקורים בירדן ומעבר לה, על־מנת לרכוש בהם שטחים ונכסים ממערב ל„קו הירוק".

יש להניח, שאם הידיעות מדאיגות, אות הוא שמדובר בסכומים נכבדים ביותר, העשויים לשמש לרכישת שטחים נרחבים ביותר ונכסים חשובים ביותר.

דרך אחת להתגבר על סכנה ממשית זאת של מילחמה פלסטינית בישראל לאו דווקא בכוח הנשק אלא בכוח הפטרו־דולר, שכפי הנראה, אפילו הזמן הקצר שעוד נותר לנפט להיות גורם בעל ערך ראשוני בעולם עלולה לעשות שמות בשליטה היהודית על ישראל שבתחום „הקו הירוק", היא הפעלת חקיקה נאותה. אמנם, מחקיקה זו עלול לנדוף ריח גזעני מסויים, אולי אפילו לא־דמוקרטי — אני משער שהדברים ברורים ואין צורך להתחפר בפרטים — אבל אין בודקים בשעת סכנה. אם מדובר במצב חירום, בוודאי שהעם יצדיק כל צעד שתכליתו הגנת הקיום הלאומי, שהוא הערך הבסיסי השולט בחיים הלאומיים כל עוד הם נמשכים ואינו טעון צידוק.

חצרה היא לא רק שחקיקת חוקי הגנה לגזע היהודי בישראל עלולה לעוות כלשהו את הפרצוף הנאור של החזון הציוני; לכך כבר התרגלנו ועדיין אנו מתרגלים בהדרגה זה מכבר (אין ספק, ככל שתחושת הסכנה גוברת בחברה מסויימת והיא חשה את עצמה מאויימת יותר ויותר, כן מתרופפות בתוכה מיגבלות שונות המציבות מחסומים בלתי־נראים על דרך הפיכתה לצבאית־חירומית, וכאשר תהלוך זה איטי דיו, השינויים המעוותים את ההוויה החברתית־לאומית, מתקבלים כטבעיים או לפחות כבלתי־נמנעים, עד שביום בהיר אחד העם קם ומתחיל ללכת אחורנית ממש). לא, הצרה היא, כידוע לכל אחד מאיתנו במעמקי לבו, שהחל מרגע מסויים מאבדים חוקים הנוגדים את המצב האובייקטיבי, המשקף תהליכים עמוקים, בלתי־נשלטים, כל תוקף. ואז מה? — מהפכה? חורבן?

כדי למנוע את התהליך המבהיל הזה אני מציע בזה רעיון פשוט מאוד, אשר לא זו בלבד שיפתור את המיקרה הפרטי של רכישת אדמות בישראל על־ידי פלסטינים, אלא אף ירחיק לכת בתוצאותיו הרבה מעבר לכך ואולי אפילו יישב סופית את הסיכסוכון שבינינו ובין הפלסטינים: בנוסף למה שכבר נעשה בתחום זה בשטחים הכבושים — ונעשה הרבה מאוד! — יופקעו שם אדמות ונכסים במקביל לכל רכישה של אדמה ונכסים בישראל על־ידי פלסטינים, ובשלב מסויים מאוד, כאשר למעשה כל ישראל תהיה שייכת לפלסטינים עתירי הדולר, וכל השטחים הכבושים יהיו שייכים לישראל מכוח הפקעה בתוקף כוח הזרוע, תציע ממשלת־ישראל מהלך מהפכני־גאוני של חילופי שטחים ונכסים! אומנם, כל צד יצטרך להסתפק במה שהיה לו לפני שכל העסק התחיל, אבל בעצם, אז היה כל כך רע!

„אני מבין אותך"

מאיר עמית חזר לחדשות.

בטכס שנערך באוניברסיטה העברית — הענקת פרסים לזכר תת־אלוף דויד כרמון, מאנשי אמ"ן בשעתו — גילה, כי ב־30 במאי 1967 הוא, מאיר עמית, אז ראש המוסד המרכזי לביון ולמודיעין, נפגש בוושינגטון עם שר־ההגנה האמריקאי רוברט מקנמארה („מה־שטוב־לג'נרל־מוטורוס־טוב־לארצות־הברית") וסח לו בגלוי על תוכניותיה של ישראל לפתוח במילחמת־מנע, שתשחרר(ז) את סיני ותפתח בחזרה את מיצרי טיראן. מקנמארה האזין בקשב, שאל כמה זמן תימשך המילחמה (עמית: „כשבוע"), ואחרי כמה שאלות הבהרה נוספות אמר: „אני מבין אותך."

מאיר עמית חזר ארצה, ובישיבה של השרים החשובים בממשלת אשכול דיווח על השיחה והדגיש, כי לדעתו ב„אני מבין אותך" קיבלה ישראל מארה"ב יד חופשית לפעול — ואכן, למחרת היום החליטה ממשלת אשכול לפתוח במילחמה (שבה ניצחה ישראל את אויביה והביסה את עצמה).

הכרתי את דויד כרמון כאדם וכאיש מודיעין, ואני מסופק אם הוא היה שש לגלות גילויים שכאלה ולו גם מקץ זמן, אך עד כמה שזכור לי, הוא לא רדף פירסומת. ולגופו של עניין, השאלה בעינה עומדת: למה בדיוק התכוון מקנמארה באמרו „אני מבין אותך" — הבאמת ביקש לאשר את מילחמת המנע השנייה שלנו? אם איני טועה מאוד, יש בארה"ב אישי מימשל מן הימים ההם, החולקים על כך („ישראלים רבים, אשר לא יכלו ליישב את התנגדותו הקדם־מילחמתית של הנשיא ג'ונסון להפעלת כוח על־ידי ישראל עם תמיכתו הבתר־מילחמתית בישראל, מניחים כי ג'ונסון ביקש כל הזמן לאותת לישראל לפעול על דעת עצמה. אולם פירוש זה נראה מוטעה בבירור." („עשור של החלטות" מאת ויליאם קונדט, הוצ' מישרד־הביטחון, 1980, עמ' 77).

כך שבסגנון המקובל של העתונות הישראלית לא נותר אלא להמתין להיגבו של מקנמארה. העוד בחורנו חי?

אי־הסכמה

ממשלת ירדן אימתה לדאבוני את הצפי שלי, שהובא פה לפני חודשים מיספר, בחודיעה רשמית — כמדווח בעיתונינו — על כוונותיה לחפור „תעלת ימים" משלה. הירדנים השחצניים הללו אומרים לכרות תעלה ממיפרץ אילת (חקרוי בפיהם מיפרץ עקבה) לאורך מורדות הרי אדום בואכה נחל זרד, כדי להטיל את מי ים־סוף אל תוך ים־המלח, ולנצל את המפל שייווצר על־ידי הפרש הגובה ברמות שני הימים הללו להפקת חשמל!

על החוצפה של הירדנים לעשות בתוך שלהם בים שרבע של חופו נמצא ברשותנו מאז קום המדינה ועוד רבע נוסף לנו מאז יוני 1967, פשוט אין מלים בפי. כל תינוק מבין, שמבחינה בינלאומית עוברת ירדן על חוק העמים. נשגב מבינתי, כיצד מדינה חברה באו"ם מסוגלת להעז להרים את רמת ים־המלח ולו בסנטימטר אחד, מבלי להתחשב בבעלות הישראלית המובהקת על ים זה.

אבל את הנעשה הזה אין להשיב. אולי רק ראוי לחשב — ומייד — האם כריית „תעלת־ימים" ממיפרץ אילת דרך הערבה עד ים־המלח זולה מכריית „תעלת־ימים" במהדורה אחרת — מהים התיכון לים־המלח. סוף־סוף, הערבה, אם כי אורכה נכבד, נוחה יותר לכריה, ומיפלסה נמוך, יחסית. במיקרה שתעלת־הערבה תימצא זולה יותר, ראוי שגם ישראל תחפור את „תעלת־הימים" שלה בערבה, וכך, לאחר חפירת שתי התעלות המקבילות, תהפוך הערבה עצמה לאי ענקי — ששמו כמובן, יהיה אי־הסכמה.

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

שיטת המעמדות פועלת

היה זה כבר קארל מארקס המנוח, שהעמיד אותנו על העובדה המצערת ש־בחברה הקפיטאליסטית יש חלוקה ניפס־דת למעמדות שונים. שיטת המעמדות פועלת כך שחלק מהמעמדות מרוויחים כל הזמן ועושים חיים, ואילו חלק אחר מהמעדות מפסידים כל הזמן ונדפקים.

ובכן, היום כבר ברור ששיטת המעמ־דות פועלת גם בישראל, כי גם כאן יש שיטה קפיטאליסטית ולכן יש מעמדות. היום זה ברור יותר, כי הליכוד הוא בעד קפיטליזם. כידוע, כשהיה כאן ה־מערך בשילטון, היה פה סוציאליזם, ולכן עניין המעמדות לא כל־כך בלט. אבל היום, חוץ מכמה שמורות נהדרות של סוציאליזם כמו ההסתדרות עצמה והקי־בוצים והמושבים, בדרך כלל יש, כמו שאמרתי, קפיטליזם. ומעמדות, נורא עם המעמדות הללו.

באופן גס, יש בחברה הישראלית מעמד עליון, מעמד בינוני, מעמד תחתון ומעמד סופר־תחתון. על כל המעמדות חוץ מ־האחרון כבר כתבו הרבה, בייחוד בשנה האחרונה מאז שהתעורר עניין התנועות המיזרחיות, ולכן הייתי מבקש להקדיש לו כמה מילים טובות.

המעמד הסופר־תחתון הוא לא גדול במיוחד, וכשרואים אדם מהמעמד הזה, בדרך כלל קשה לנחש שהוא שייך למעמד הזה דווקא. שם מרוכזים אנשים שהם פשוט הפקר לכל, ונמנעות מהם הזכויות הבסיסיות ביותר שמגיעות לכל אזרח בחברה שלנו.

הכוונה כאן אינה לערבים, למרות שיש גם כמה ערבים במעמד הסופר־תחתון. הו, לא. בני מעמד זה, למשל, אסור להם לעבוד בשום עבודה אחרת, אלא בעבודה הקבועה להם על־פי חוק. אסור לחלקם לעשות שום עסקים מחוץ לשעות העבו־דה. האנשים הללו, דמם הפקר. כל זב ומצורע יכול לפגוע בהם ולשפוך את דמם, להעליל עליהם עלילות נוראות ולא לחיענש. אפילו בעניין פשוט כמו עבירות תנועה, נוהגים מינהג נורא בבני מעמד זה, ולא כמו באחד האזרח. במקום ש־פשוט ישלמו קנס, הם צריכים לעבור טקס משפיל ומביש, כמעט כמו ייבום עם חליצה. אין לבני המעמד הסופר־תחתון שום איגוד מיקצועי משלהם, ושום מעביד אינו יכול, אפילו הוא רוצה, להעלות את שכרם. הם צריכים לעשות זאת ב־עצמם!

נורא, פשוט נורא הוא מצבם של בני המעמד הסופר־תחתון, הלוא הוא מעמד השרים וחברי־הכנסת.

השבוע בכנסת

השבוע הייתי בכנסת. אכלתי, שתיתי ועשיתי פיפי. לידי עמד שר אחד שגם הוא עשה פיפי. אני לא יודע מה אתם כולכם עושים כשאתם גומרים לעשות פיפי, אבל אני והשר עשינו את זה.

מזל שסגנית שר־החינוך, הגברת מרים גלזר־תעסה לא ראתה. ערווה מתנודדת! ועוד בכנסת!

מעשה ברכבת לחיפה

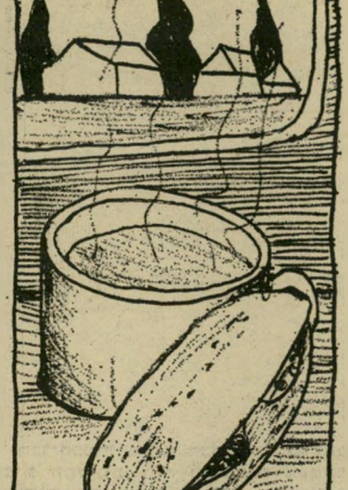
חבר אחד יש לי, אהרון שמו, שיום אחד נסע ברכבת עם חבר אחד שלו מתל־אביב לחיפה. היו שני הבחורים רעבים וגם צמאים והלכון לקרון המיזנ־נון להכניס משהו לפה. התפתלו השניים בין כוסות הקפה המרקדות על שולחנות הפורמאיקה ומצאו להם פינה משלהם.

לא עברו דקות רבות עד שבא המיז־נונאי לשאול לחפצם. נועצו השניים עם כיסם ועם כרסם, ואמרו: הבא כריך־נקניק, וספל נס־קפה בחלב לכל אחד.

תלה בהם המיזנונאי עיניים נפחדות. מה אתם תיירים? שאל. אתם לא יודעים שאסור לי למכור נקניק שזה בשר עם חלב שזה חלב? יקחו לי את הרשיון, אמר להם המיזנונאי.

נו, כאן בלי ספק היתה בעייה. אתה הולך ומזמין כריך־נקניק ונס־קפה בחלב מהמיזנונאי והוא עלול לאבד את רשיו־נו! לא פחות ולא יותר! זה מצד אחד. ומצד שני, יושבים שני בחורים רעבים וצמאים, ורוצים לאכול דווקא כריך־נקניק, ולשתות דווקא נס־קפה בחלב, כמו שהם רגילים מהבית!

אתה יודע מה, אמר החבר של אהרון למיזנונאי, יש עצה. הוא, אהרון, בעצם לא כל־כך צמא, אבל רעב מאוד. אז תביא לו שני כריכים של נקניק. ואילו אני, לא כל־כך רעב, אבל מאוד צמא.

מעשה בכריך ונקפה
ורשיונו של המיזנונאי

לי תביא שני נס־קפה בחלב. עכשיו זה בסדר!

בסדר גמור! זרח המיזנונאי, בתיאבון, בחורים!

רק בישראל קורים דברים כאלה.

דו"ח מיוחד

מומחה למכוניות מספר על המאפיה של המכוניות המשומשות

ומייעץ למוכר ולרוכש מכוניות כיצד להיזהר

לקנות מכונית ולהישאר בחיים!

הישראלי המצוי מתייחס למכוניתו כאילו היתה יוצאת־חלציו. הוא יקמץ בכל סעיף של הוצאות חיים וקיום, מילבד הסעיף הבומבסטי של קניית מכונית. אין גבול לסכומים שהאיש יתאמץ לשלם עבור הזכות לרכוש מכונית שהיא „טיפ־טיפה יותר" מאשר זו של השכן. הסכומים הבלתי־הגיוניים ביותר ישולמו בראש סחרחר ומאושר, ובלבד שמעמדו של מיודענו יעלה בעיני הסובבים אותו.

כי מכונית, בארץ מטורפת זו שלנו, היא רק דרך אגב כלי־תחבורה. תפקידה הראשי הוא להפגין סטאטוס, מבינות, ותדמית שאולה.

הכלכלה שלנו רחוקה מרחק שנות־אור מהכלכלה ה־אמריקאית, אבל סיגנון צרכנות־המכוניות המקובל כאן אינו מתחשב בעובדות קטנוניות שכאלה. כל שנתיים שלוש, בממוצע, המבין הדגול שלנו, הצועד עם הטכנו־לוגיה, מחליף את מכוניתו.

באירופה יכולים אנשים אמידים להרשות לעצמם לנהוג במכונית אחת כשבע שנים בממוצע. באנגליה מחזיק אדם מכונית אפילו 15 שנה. אבל העסק הזה לא עובד כאן כך.

למדינה הזו מייבאים כימעט כל מכונית המיוצרת על כדור הארץ.

מחירי המכוניות כאן גובלים בסוריאליזם. (כדוגמה: מכונית מסויימת, דגם 80', יד־ראשונה, אוטומאטית, 1.300 סמ"ק, נמכרת ב־1.8 מיליון לירות. במחיר הזה אתה קונה בארץ־הייצור כימעט שלוש מכוניות חדשות שנת 82', בדגם זהה.)

אמנם, היתה הפחתת־מה של המיסוי על מכוניות עם נפח מנוע עד 1,300 סמ"ק (הפחתה המקוזזת כימעט במדייק עם עליית מחירי המטבע הזר). ההפחתה הזו לא מספיקה בכדי לבטל את ההגדרה שיש על מכוניות „מיסוי עונשין", אבל להמוני עם־ישראל זה הספיק בכדי לקבל את התחושה הפסיכולוגית, שמוכרים כאן במחירי סוף־עונה מציאות משוגעות.

הביקוש מטורף. לכל 10 נפש מכונית אחת. בכבישי הארץ נעות 450 אלף מכוניות פרטיות, ועדיין ממתינים בתור למכוניות החדשות כ־16 אלף איש.

ההגיון אומר, שאם ישנה בשוק הצפה מאסיבית כזו של מכוניות חדשות, היו אמורים מחירי המשומשות לרדת משמעותית. ולא כך הדבר. יש מחסור עצום במכוניות טובות עד 1800 סמ"ק, בעיקר מדגמים מבוק־שים שהם להיט, (כסובארו, פיאט 124 ו־127, רנו 5, רנו 12, גולף, פיאסטה, אופל־אנקר, אסקורט והוריזן).

● מי סופג את המכוניות הישנות, שכה קשה להגיע אליהן?

כמה סיבות גורמות ל„בליעתן" המהירה של המכוניות. הנהייה החברתית אל מחוץ לעיר, במרדף אחרי איכות החיים, מוצאת משפחות שלמות, הנזקקות לכמה מכוניות בבית — לאו דווקא מטעמי מותרות־לשמן, אלא כדי שלא להינתק ממקורות העבודה החיים והבילוי, שהורגלו להם.

עוד סיבה: הישראלי התחיל לגלות את מנעמי המכו־נית השניה לאשה, ואפילו השלישית, הזולה ביחס, לבת־הסטודנטית או לבן־פורת־יוסף. העיקר הוא להוריד אותו מהאופנוע המסוכן.

מיפעלים פרטיים גם קונים לעובדיהם הבכירים מכונ־יות כתמריץ.

● המכוניות הטובות כלל לא מגיעות לשווקים. הדגמים המבוקשים נמכרים בתוך המיפעלים או בתוך ה־מישפחה וחוג־הידידים־והמכרים ה־מורחב, ללא שום בדיקות.

ישנה תופעה מעניינת. אזרחים הגונים לחלוטין הופכים רמאים קטנים, כשהדבר נוגע למכירת מכוניתם. זה פשוט.

מאת
איציק דנין

לא ייאמן! קח חתך מיקרי של מודעות: 95% מהמוכרים אינם דוברים אמת!

● הם עושים הכל כדי לטשטש כל אפשרות של תקלה, כשתקופה ארו־כה לפני מועד המכירה הם מפסיקים לגמרי לתקן את המכונית באופן סדיר. הם עוברים לטיפולי „פניצילין" בלבד. כמה שטיפות מרכב ומנוע בל־בד, שהכלה תהיה נוצצת.

במירוץ לקנייה נתקלים בתופעות ובתכסיסים אין ספור. החל במודעה סתמית כי היא „חייבת להימכר" (כביכול בכל מחיר. עד שמתברר הבלוף הלא־מדוייק, הקליינט כבר מחומם פסיכולוגית על ה„מציאה"), וכלה בניסוחים מטופשים שתמיד עובדים חזק: „דגם 77, כחדשה!" (אני מאוד־מאוד אוהב הגדרות שכאלה. ארבע שנים קורעת כבישים, אבל כחדשה!)

פועלת כך: מקשיבים למוכר באדיבות, ומסבירים לו בחלקות ובנימוס שהוא חולם באספמיה. המכונית שלו שווה פחות, וכאן „הקליינט" נוקב בסכום של כ־30% פחות ממה שהוא מבקש. כך עושים גם יתר חבריו, בהפס־קות של כחצי שעה. ליתר אותנטיות, כמה צילצולים מכילים גם גידופים טהורים בנוסח: „אתה משוגע! מי יקנה ממך, יה טמבל! שלום!"

הראשונים שטילפנו מתחילים להגיע בבודדים הביתה, ולאחר סיבוב קטן בשכונה, עם המכונית ובעל המכונית, הראשון שבא, מאחר" לפני יתר חבריו, שבינתיים הספיקו להגיע כ„קליינטים פוטנציאליים", שפע תקלות ופגיעות מכאניות, שנולדו בהשראת דמיון יצירתי עשיר. לבעל־המכונית מחדירים באופן קוואדרופוני את התחושה, שהוא תקוע עם פגר מכאני, והראשון שישחרר אותו מהמכונית יעשה לו מיצווה גדולה. כולם מסתלקים בבוז ומאחן לקנות, והדון קוריליאונה האחרון מהכנופיה, המגיע אחריהם, משחרר אותו מהמכונית במחיר נמוך כהלכה.

● שיטות מאפיוזיות למכירה:

עבודות הרמאות אינן נחלת ה„קונים" בלבד. הן מושרשות, ועמוק יותר, דווקא בסקטור „המוכר".

במיסגרת ההכנה למכירה מבצעים פעולות רמאות בלתי־רגילות, כשמגדילים לעשות „אנשי־הענף" הקטנים, היודעים „מה" ו„איך" ו„איפה", ואשר סיסמתם היא „מינימום השקעות, מכסימום רווחים." הפועלים הזוטרים האלה קונים מכוניות זולות לפני שיפוצים רבים, כש„גודל" השיפוצים עצמם, העומדים בשער, מהווה לחץ נוסף על המוכר למכור בזול. השיפוצים נעשים כימעט בדרך־קבע עם חלקי מנוע ופח ישנים, המגיעים מפרוקי־רכב, שלפע־מים אין להם שום קשר עם אותו דגם־המכונית. התיקונים הם זמניים בילבד, וההפתעות הן לקונה.

● אבל כאשר 60% מהקונים אינם טורחים לבדוק את הרכב במכונים ה־מורשים, אין להתפלא על התופעה.

איפה אנחנו, ואיפה גרמניה, שם עומדות מכוניות משומשות בטורים נוצצים, ועל שימשת־החלון־הקידמי מודבק דף עם כל הפרטים האישיים ומחלות־הילדות של הרכב. יושר מוחלט! איש לא מנסה לעבוד על איש. זו הסחורה, ועל כן זה מחירה.

אחד הפרדוכסים האופייניים לארץ הוא שקונים מכו־נית מדגם מבוקש שנת 80', שנה על הכביש, כשמחירה הוא 10% בילבד פחות מהחדשה. בכל מקום נורמלי המחיר של המשומשת היה כ־30% ויותר פחות מאשר מחיר החדשה. הדבר נובע מהחשש שאם יזמינו מכונית, עד שהיא תגיע מחירה עלול לקפוץ ב־20—30 אחוזים מעל המחיר שהיה „שורה אחרונה".

● שיטות מאפיוזיות לקנייה:

המכוניות הטובות נמכרות בחוג המכרים, והגישה אליהן חסומה. על מעט המכוניות הטובות ה„חופשיות" נלחמים כאן בשיטות של המאפייה.

החל בקניית הכתובת והטלפונים, בעזרת קשרים, ישר מעובדי־דפוס מסויימים, המאפשרים לסגור עיסקה כבר ביום השישי בשש בבוקר — וכלה בחסימת הקו הטלפוני של המוכר האומלל, אשר הטלפון הדומם שלו מייאש אותו מאוד־מאוד לגבי מידת הביקוש לדגם שלו. בשעות הערב, אחרי דממת אלחוט כה ממושכת, האיש יהיה נחמד מאוד לזה שיבוא בהצעות.

יש גם חבורות המתמחות בקניה ב„חנק". הטכניקה

עיר המכוניות. המריחה הגדולה. כולם עובדים על כולם. כל יום שלישי - קרניבל

(המשך מעמוד 57)

כאשר מוציאים סכום־עתק על מכונית משומשת, דמי־הבדיקה הכה נחוצה (ביחוד באקלים המוסרי של ארצנו!) הופכים לפתע יעד־חיסכון, ודי בשרותיו של מכר־מבין־דגול.

גולת הכותרת ברווחים של המשפצים למיניהם באה מקניית מכונית מושבחות. „טוטאל־לוס" בלשון המיקצוע. חברות־הביטוח השביתו אותן, לאו דווקא בגלל חוסר אפשרות מכאנית לתיקון, אלא בגלל חוסר הכדאיות הכספית, עבורן, לשקם אותן. מכוניות אלה נמכרות לבעל ההצעה הגבוהה ביותר, שבמיקרה זה הוא תמיד איש־מיקצוע, שהרי אזרח פשוט לא יתחיל לשקם מכונית. מכונית זו משוקמת בעיקר על שהרת חלקי פח וחלפים ישנים, שהחלודה כבר אוכלת אותם זמן־מה.

ועוד דבר שלא יודעים ברבים:

קיימת רמפה מיוחדת ובה ציון נקודות מתיחה מיוחדות לכל דגם ודגם בודד של היצרן. על הרמפה הזו מעלים את הרכב שנפגע בתאונה קשה, ומותחים את המרכב שלו למידות המקוריות של היצרן. דבר זה מונע שיוט הרכב על הכביש, „אכילת" צמיגים, אי־התאמה בסגירת הדלתות, ותוצאות־לוואי בטיחותיות מסוכנות. היות שהמכשיר הזה כמעט ואינו קיים בארץ, רוב התאונות הקשות מתוקנות בחצרות. מותחים את המרכב בעזרת „מותח" הקשור לעמודים או עץ, או בעזרת „ג'ק בודי", כשמדי פעם בפעם מודדים בעזרת סנטימטר חייטים אם זה „הגיע" כבר למידות ה„נכונות".

אחרי השיפוץ והמכירה, העובד במכונת, מגיע לרווח נטו של בין 200 אלף וחצי מיליון לירות מהעבודה הצדדית שלו, שאחרי שעות העבודה.

מחדל שהמישטרה לא עלתה עליו — סקופ!

ישנה פירצה מסוכנת ונוראית בנוהל הורדת המכוניות מהכביש. חלם מושלם משתולל כאן. המישטרה בלבד מוסמכת להוריד מהכביש מכונית לאחר תאונה. מכוניות אלה, במידה שהן מתוקנות, צריכות לעבור מיבחן רישוי חדש, כשכל המעקב עליהן בידי המישטרה. אין הן יכולות לעלות חזרה על הכביש בלי מיבחן רישוי חדש, הכולל את כל הבדיקות הדרושות למיבחן השנתי ויותר מזה. יש להמציא אישור מוסך מורשה על תקינות המידות של המיתלה הקידמי והשילדה. (פשע בפני עצמו היא העובדה שפרטים אלה של התאונה אינם נרשמים ברשיון המחודש!)

והנה, אם מכוניתך התהפכה חלילה 8 פעמים, נמעכה כהוגן, אבל אין נפגעים תודה לאלה — המישטרה לא מתערבת (היא מתערבת רק כשיש נפגעים) וחברת־הביטוח מוכרת את המכונית, או משפצת לך אותה.

אינך חייב לעבור מיבחן מחודש! זו פירצה פושעת בחוק! מבחינת היסטוריית הרכב, התאונה הנוראית לא היתה קיימת! היא נודעת לזה שמגלה אותה בלבד! זו רשלנות של פשע, כי כשאין מיבחנים, גם אין השתדלויות מיותרות, להביא את השילדה, שזו עבודה רבה ומיקצועית, למצב תקין. מסתפקים בכיווני מיתלים בלבד וזה מספיק למיבחן שנתי שיטחי. רק בדיקה מעמיקה במכון מוסמך „עולה" על העסק.

לא יאומן איזה מיגזר ענק של אוכלוסיה עוסק בתיווך מכוניות כעסק צדדי. ולמה לא? זו פרנסה צדדית מכניסה כדבעי, שעיקרה „עבודה בעיניים". כסף נקי, נטול מיסים, ישר לכיס. בנוסף לעיר המכוניות ולמיגרשי־התיווך, סקטור מגוון מאוד של אוכלוסיה גורף זהב מטיפשותם של אזרחים.

מי ומי בחגיגת המכירות המטורפות:

בין הסוחרים החובבים — עקרות־בית עם יוזמה, שלהן הצלחה מפתיעה ומסחררת, ואשר תמכורנה פרה מתה לקצב. הן מוחזקות בתודעה הגברית כ„לא מיקצועיות" „תמימות" ו„לא מבינות בעניינים מכאניים". מסתבר גם שלא צריך להבין. עיניי־עגל תמימות הן כישורים השווים זהב. בין העוסקים בתיווך ישנם הרבה מאוד אנשי צבא־קבע, העוסקים מאוד בללכת לצבא ולחזור מהצבא. חיילי סדיר, ג'ובניקים עם קצת כסף בכיס, אנשי התעשייה הצבאית (אל־על, עובדי עירייה ומינהל ומי לא.

מי קובע בשוק הפרוע מהם מחירי המכוניות המשומשות?

ישנם שלושה גושי קונים. הגוש הראשון מעדיף מכוניות עם נפח מנוע עד 1000 סמ"ק. הגוש השני מעדיף מכוניות עם נפח מנוע עד 1600 סמ"ק. הגוש השלישי, המורכב ברובו ממוסדות, חברות, וג'מעה — מעדיפים מנוע עם נפח גבוה־גבוה. את שלושת גושי הצרכנים האלה משרתים שני מחירונים הקיימים בשוק. שני אדונים מכתיבים את העסק.

קיים מחירון של השמאי לוי יצחק, המופיע זה כמה שנים, והמשרת בין היתר את חברות־הביטוח. מחירון זה משמש את כל עם־ישראל, כולל את התיכוניסטים, שבעזרתו הם „מביני עניין לאללה" ומעודכנים יעני בכל פרט ופרט.

קיים גם המחירון החדש והמפואר יותר של י. בקרמן, סוחר־רכב מורשה, רש. רב־נוף, שמאי־ביטוח. אולם בשני המדריכים גם יחד (היחידים שבנמצא) לא מופיעים מחירים מעודכנים של פיתוחי הדגמים. זאת אומרת, דגם זהה של מכונית, אבל עם שינוי נפח מנוע, וספציפיקציות משופרות יותר, עולה הרבה־הרבה יותר. ודבר זה לא מופיע במדריכים. חשוב לציין שהמחירונים הם רק בסיס, והמחירים בהחלט ניידים, בהתאם למצב המכאני של המכונית והביקוש.

איפה תקנה או לא תקנה מכונית:

קניית מכונית מחברות־השכרה, זה מיפעל־הפיס. לא להתייחס כאשר מבטיחים לכם שהאוטו היה מושכר רק לאיש אחד, ונהג אחד נהג בו. זהו פיזמון ידוע בחברות־ההשכרה.

לעומת זאת, מוסדות וחברות גדולות מטפלות באופן איך מישרד־התחבורה לא הפך את הדבר לתקן־קבע ביבוא המכוניות, בארץ מוכת־שמש זו שלנו.

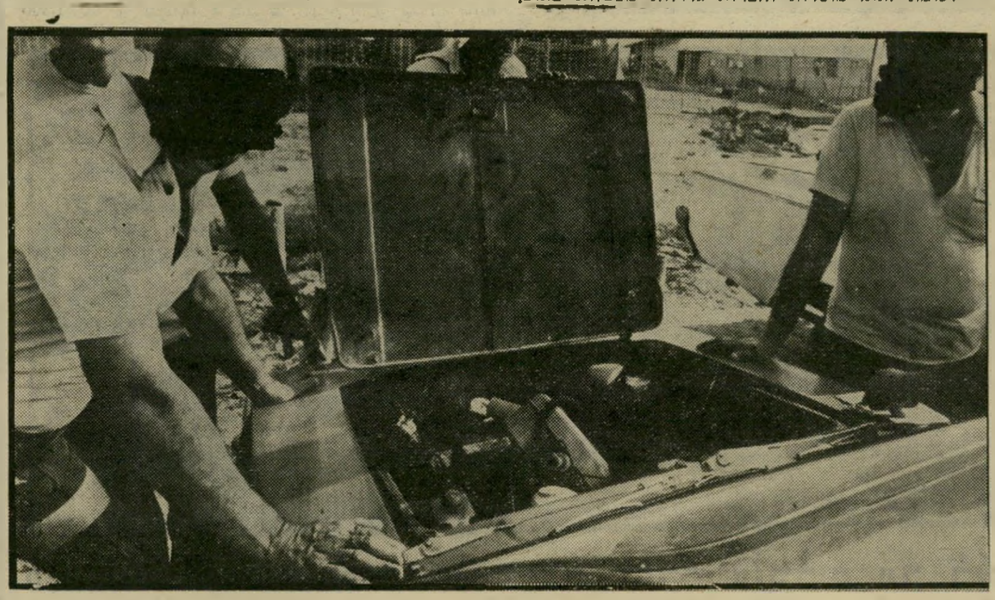
השמשות הכהות שוברות את קרני השמש המסנוורות. קרינת החום לתוך המכונית פחותה. זה שומר על התכולה והריפוד מפני דהייה, לוח השעונים לא מתעקם ומקבל אינו „נתקע". בלילה, לא רק שאין האחוז האפסי של הצבע מפריע לראייה, אלא גם מגן במידה מסויימת מפני סינוור מפנסי המכוניות הבאות ממול.

גג סקאי — נכון, זה חתיכי, אבל אינו מומלץ למרות יתרונותיו הדקורטיביים. תחתיו מתהווה מוקד של חלודה. עם הזמן חודרת רטיבות בין הסקאי וגג המכונית, וחגיגת החלודה אז היא בעיצומה.

אפשר לשמן את הסקאי מדי־פעם כדי למנוע פיצוצי יובש. חוץ מזה לא ניתן לעשות שום טיפול מנע. חוץ אולי, מלקנות אוטו חדש עם גג כזה, למכור אחרי מאכסימום שלוש שנים, ולהמשיך להנות מגג הסקאי במכונית החדשה שתקנה. מה אתם רוצים. זו עצה בקשר לגג. לא בקשר לכסף.

הגיר האוטומטי — תוספת שעושה את החיים נוחים מאוד. חודר לאט־לאט אבל בטוח לשוק. נוחיות בהתגלמותה, בעיקר בעיר הצפופה. מאפשר לך נהיגה בעזרת דוושת הדלק והמעצור בלבד. אתה לא נוקט את הכתף בעבודה נון־סטופ על ידית ההילוכים. אבל עליך לזכור שתיבת הילוכים אוטומטית מפחיתה מהספק המנוע בין 5% ו־15%, בהתאם לנפח המנוע וכובד השילדה. ככל שהמנוע גדול יותר, אחוז אובדן ההספק נמוך יותר. או לחילופין, אם מכוניתך קטנה וקלה ביחס למנוע, גם אז, אחוז האובדן קטן. הגיר האוטומטי זולל מ־5% עד 17% יותר דלק.

צבע מטאלי — אלגנטי מאוד, יפהפה, אך לא מתאים כלל לאקלים ולשמש שלנו. הוא דוהה לצבע אטום ו„מת", בגלל איכות האר הבוהק שכאן. כל תיקון צבע, גם מהצבע המקורי של היצרן, קשה מאוד להתאמה,

המחמצאים - בדיקה קלה בסיגנון „יהיה בסדר", כסף גנסיה טובה...

סביר בציי־הרכב שלהן. יש להן תקציבי־ענק לגודניקים עם תואר אוניברסיטאי, שמגלים עבורם באופן מדעי, שזול יותר לבצע טיפולי־מנע. או הם מבצעים. הזדמנויות מעניינות.

קנייה גרועה זה לקנות מכונית מקיבוצים. לא שהם לא מטפלים ברכב באופן סדיר. הם דווקא מטפלים. אבל הרכב בקיבוץ נטול התודעה הקפיטליסטית הרכושנית, משמש שם סוס עבודה כסח. הנהגים המתחלפים מסיעים אותו על כל מישטח אפשרי, ואין בליבם שום רחמנות על הרכב.

לגבי מיכרזים, בעיקר אלה של מישרד־הביטחון, ה־הפתעות הן רבות מדי, והסיכונים רבים. כל זה, בנוסף למחירים הגבוהים שלא מצדיקים בשום־פנים־ואופן את הרכב. יש לי רעיונות טובים יותר, איך לתרום לביטחון־המדינה. הפיתגם המפורסם: „אינך די עשיר כדי לקנות כל־כך בזול," נתפר, כמדומה, במיוחד עבור המיכרזים האלה. לכן רוב הקונים של מיכרזים אלה הם המתווכים הגדולים, הקונים בכמויות, ומאבטחים עצמם מפני הפסד במכונית אחת, ע"י מכונית אחרת הנמצאת בתוך החבילה הגדולה, ושעליה ירוויחו. אתה, כקונה בודד, לא יכול לקחת צ'אנסים. ואין שום אפשרות לרמות את הגורל. שם אין זכות לבדוק את הרכב!

כמה עובדות נחמדות שכדאי לך לדעת:

רוב האוכלוסיה טועה בפרט קטן: סמ"ק אינו כוח סוס! סמ"ק זו יחידת מידה לנפח המנוע. כוח־סוס זה הספק המנוע. תשאלו את השאלות הנכונות, כדי לקבל את התשובות המדוייקות.

הלאה. קווים אווירודינאמיים — מכונית בעלת קווים אווירודינאמיים, חוסכת דלק באופן משמעותי, בגלל ההתנגדות הפחותה לאוויר. כמו־כן, היעדר הגגון, האהוב כאן על הכל, גם הוא חוסך דלק.

שמשות כהות — אני מעדיף אותן. אני לא מבין למרות שקיימות כבר מכונות להתאמת צבע. אלה הן מכונות עם שיקופיות של היצרן, ובהן נתונים כיצד להגיע לתערובת צבע נכונה של כל דגם ודגם. אבל הבדלי גוונים יהיו לעולם.

מזגן — אביזר חשוב־חשוב, שיחד עם השמשות הכהות היה צריך להיות פטור ממיסוי, על־מנת שאפשר יהיה להזמין את המכונית עם מזגן מקורי של היצרן. מזגן של היצרן מורכב בתוך גוף המכונית באופן הארמוני, ולצינורותיו יוחדו מקומות מיוחדים בתיכנון המכונית. כל חלקיו חיים בשלום עם שאר חלקי המנוע, הוא מותאם בדיוק לגודל תא הנוסעים, עם הספק גמה של קור לפנים המכונית.

מזגן מקורי, הוא פשוט מזגן אחר ממה שאנחנו מכירים פה. יש לי הרושם, שבארץ מוכנים להתקין מזגנים גם לאופנועים. נדהמתי לראות שהתקינו מזגן גם למכונית אוטומאטית בעלת 1300 סמ"ק. אם ניקח בחשבון שהגיר האוטומאטי מוריד את האחוזים היקרים שלו, והמזגן שמוריד מ־5% עד 18% מהספק המנוע, בהתאם לגודל המנוע וכובד השילדה, יבין כל הדיוט, איך המנוע המיסכן הזה כורע תחת העומס.

אומנם, לנהג הממוצע היום לא איכפת לתרום בין 10% ו־20% פחות מביצועי המנוע שלו ובלבד שלא ייחנק בחום הקייץ הלוהט. אבל את המנוע הקטן זה רוצה מבחינה מכאנית. במיוחד גדול הרצח כשהמכונית עומדת בצמתים, והמנוע עובד בסיכובי סרק (טורים נמוכים) שעליהם מוטל כל עומס העבודה. היצרנים אינם מתקינים מטעמם אף פעם מזגנים במכוניות בעלות פחות מ־2000 סמ"ק. מזגן מעלה מ־7% עד 14% את צריכת הדלק.

גם שסתומי עומס־היתר, אשר תפקידם לנתק את המזגן מהמנוע, לא מצילים את המנועים שעד 2000 סמ"ק ממוות בטרם עת.

שרותי־גריסה — טוב וכדאי לבצע אך ורק החל בשנתה השלישית של מכונית חדשה. יש לדעת ששרותי־גריסה אחרי תאונה מוכרים על־ידי הביטוח. מכונית עד

שלוש שנים אמינה מבחינה מכאנית, ביטוח למיקרה תאונה יש, כך שלפני שלוש שנים, חבל על הכסף.

• עשה זאת בעצמך — פטנטים שיבטיחו לך קנייה טובה:

קנייה טובה היא מכונית מיד־ראשונה, עד שנתיים על הכביש, לא יותר מ־40000 ק"מ, ומחירה פחות ב־15% על כל שנת ותק, ממחיר אותו רכב חדש. נוסף על כך, שתהיה גם בסדר מבחינה מכאנית, וללא עבר של תאונות. זהו. עכשיו צא לחיפושים.

כשאתה קונה אוטו ישן, עלייך לדעת לבצע בדיקה עצמית קלה, בטרם תחליט אם המציאה הזו בכלל שווה שתגרור אותה למכון, לבדיקה רצינית.

עוד פרט שכדאי לדעת — בין שתי רעות, עדיף כל המכונית — היתה צבועה. אולם סביר שמכונית מעל חמש שנים תהיה צבועה שנית גם בלי תאונה.

נקודות תורפה נוספות לזיהוי: **„עמודים" בין הדלתות.** — אם היתה תאונת־צד חזקה, נשארים סימנים של תיקון. „עמודים" לא חלקים וישרים, אלא מחוספסים, עם שקעים שנוצרו תוך כדי עבודות פחחות.

בדיקת גג — כדי לראות אם המכונית התהפכה יש לבצע כך: שמים שתי ידיים פרושות על הגג, ומעבירים אותן יחד, בצורה אחידה, כמו זוג וישרים, מקצה אל קצה. אם לא היתה תאונת גג, ה„ויש" הזה עובר חלק. אם היתה תאונה, הידיים מייד מרגישות „עמקים וגבעות". גם בחיבורי הגג ניתן להבחין בחיבור לא מיקצועי והתפשטות חלודה.

תאונה חזיתית — במכוניות חדשות קל מאוד להבחין; מסתכלים על המצנן. אם הוא הוחלף למקומי, את הריכב על שפת מידרכה גבוהה מדי במרוץ לחניה, או שנסעו על סלעים ואבנים בלי תשומת־לב. אם המכה במיכל היא בכיוון הצד שפונה לאחור — אבנים ומידרכות לא עושים אקרובטיקה כזו עם המכות, כך שנשארת אפשרות של תאונה בלבד.

לבדוק אם ריצפת תא המיטען מקומטת (אם היא מאחור). ריצפת תא מיטען מקומטת, זה תמיד תאונה.

שידה רמטה — אם יש אפשרות, להעלות את המכונית על „בור" כדי לבדוק את ריצפת השילדה. אם העסק רקוב, ניתן לראות בעין רגילה. עוברים בעיניים בוחנות מהתחלה ועד סוף המכונית. ניתן להבחין גם בלי להיות בעל־מקצוע אם הזפת המקורי והסמיך שהתיז היצרן גורד, תוקן, יושר, וצופה מחדש. ניתן לראות זיפות „הרמוני" וזיפות שפתאום „חורג" ומעיד על תיקון פחחות.

מכונית „פורד־קוגר", סמל מתקופת פוקה הידש, ו„ מרצדס" המסרבת להימכר. התיקונים הזמניים הספיקו עד כאן

לבחור מכונית עם מנוע לפני שיפוץ, מאשר מכונית לאחר תאונה רצינית, ומנוע „פרפקט". זאת מכיוון שמנוע ניתן לתקן בצורה מושלמת, ללא תוצאות־לוואי לרכב, אולם שילדה לא ניתן לשחזר ללא סימנים שיילוו את המכונית עד סוף חייה, ודבר זה יתבטא במחיר המכירה, לכשאתה תרצה לבצע אותה. ובכן, לפני מכוני הבדיקות, עשה זאת בעצמך.

• בדיקות שיצילו את כספך:

דבר ראשון, חפש אם היו תאונות. מכיוון שפרטים פעוטי־ערך כגון אלה לא מצויינים ברשיון, עליך לחפשם לבד. רמז: חפש **תיקוני צבע** (זה קל — הבדלי גוון). זהה עיקבות צבע על גומיות השמשות והדלתות. חפש בדפנות המנוע ותא־המיטען, אם הצבע לא זהה לזה של אפשר להתחיל לחשוד. לא תמיד הסיבה היא תאונה, לעיתים המצנן באמת יצא דפוק מהיצרן, אבל בצרוף לחשדות נוספים, זו ראייה מסייעת.

הצץ בצד הפנימי של דפנות המנוע (או תא המיטען, אם הוא קידמי). הדפנות לעולם לא זהות וסימטריות בקווים המוטבעים בהן, גם בלי תאונה. אולם גם בלי צד שני שאיננו דומה, וישימש להשוואה, ניתן להבחין בעין חדה בדפנות שאינן לפי שטנץ הטבעת הפח של היצרן. ניתן להבחין בתעלות שכבר סתומות עם חומר, וקווים שאינם הרמוניים וזורמים.

מכה מאחור — מאתרים שוב על־ידי בדיקת דפנות פנימית, אבל כאן מציצים גם למיכל הדלק שמתחת למכונית. אם הוא מקומט, זה סימן. אבל יש קימוט, ויש קימוט. אם מיכל הדלק מקומט מלמטה שלו, סימן שהדהירו כן, אני מודע לכך שלא לכל אחד יש „בור" מכונאים נוח שכזה בסלון. אז בבקשה להעמיד את המכונית עם שני גלגלים בלבד על מידרכה, ולהשתחל עם פנס והמון רצון טוב ברווח שנוצר.

חלודה — לחפש אותה בפינות הדלתות, בכנפיים הקידמיות, או במיכסה המנוע, בחלק הקידמי, ש„קורע את הרוח". החלודה מופיעה בצורת אבעבועות, התנפחויות בצורת בועות, המעידות על ריקבון־עומק של הפח. עם לחיצה של אצבע, הבועית מתמוטטת פנימה. גם אם היא לא מתמוטטת פנימה, התהליך הוא שאלה של שבוע עות בלבד.

אם בעל המכונית מתעקש שאין דברים בגו, בקש רשות לנעוץ מברג שפיץ בתוך הבועה. המברג ינקב בקלות את הפח. אבל לא תקבל רשות כזו, ותצטרך לדעת גם בלי אכספרימנטים נפלאים עם מברגים, שפחחות כללית, ועבודות קוסמטיקה, עלולים להגיע לכמאה אלף לירות. הבא זאת בחשבון.

מיכחן ניענועי המכונית — יש לנענע בחוזקה, בתנועות לחיצה מלמעלה כלפי הריצפה, את כל אחד מארבעת קצוות המכונית, מעל לכל גלגל. כך בודקים את ההתנגדות של הקפיצים ובולמי הזעזועים. התנגדות חלשה כשהאוטו נענה ללחיצות ונע כמו קפיץ משוגע. פרוש הדבר שהעסק טעון החלפת בולמי זעזועים. וזה כסף!

בלמים — לשבת במכונית. להתניע. ללחוץ על דוושת הבלם כשהמכונית פועלת. אם הדוושה יורדת עד הסוף, הדבר מסמן שהבלמים לא תקינים. לפחות משאבה אחת או שתיים טעונות החלפה.

מצמד (קלאץ') — במכונית לא אוטומטית, למתוח את בלם היד חזק. (למשוך את ההאנד־ברייקס למעלה). לשלב למהלך ראשון, ולנסות לנהוג. במידה שהמנוע ניכבה מיד, המצמד תקין. אם לא, המצמד להחלפה.

מנוע — להקשיב למנוע. מנוע תקין בדרך־כלל לא משמיע שום נקישות־לוואי. במנוע עובד — לפתוח מיכסה מילוי שמן, ולבדוק את עוצמת האדים שיוצאים ממנו. ככל שהאדים היוצאים רבים יותר, מצב המנוע ירוד. אדים אלה, אם ישנם, מתפרצים מייד עם הדלקת המנוע. לא תעזור כאן שום „מנוחת רכב" לפני הבדיקה. זה מבשר תיקון רציני.

נזילות שמן, מים או דלק — חפש אותן מתחת למכונית החונה על הכביש. הצץ מתחתיה כשהיא עם שני גלגלים על המידרכה. אם מצאת נזילות כאלה, משמעות הדבר: יש נזילות מנוע או תיבת־הילוכים. התיקון יהיה בסדר גודל בינוני.

מיכחן בנפיעה — עשה סיבוב קטן עם המכונית. בדוק אם ההילוכים קופצים מהמקום הקבוע שלהם, או שהאוטו „שט" על הכביש, להיכן שלא התכוונת. בדוק תגובת ההגה בסיבובים, וחזרתו למצב ההתחלתי. אם ההגה אינו חוזר מייד והגלגלים שורקים בסיבוב, יש לבצע כיוונ פרונט יסודיים. לא נורא. זה תיקון קטן.

מיכחן עיוון לירישרז שך המזכר — אם הוא בא איתך מרצונו, אל חברת־הביטוח שלו, ובהסכמתו פותחים לך את תיק הביטוח של המכונית. ניתן לאחר כך כל תאונה ומכה. ישנם אומנם מיקרים שאדם מעדיף לשלם מכיסו, ולא לאבד את הפרמיה. אבל אז משמעות הדבר היא שבאמת היתה מכה קטנטנה וזהו. איש לא יעדיף לשלם מכיסו סכומים גדולים, כשהביטוח מכסה.

בדקת את כל הדברים הנ"ל — כעת גש עם המכונית

(המשך בעמוד 74)

הלהיטים החמים העונתיים

המחירים הם באלפי שקלים

דגם	סמ"ק	74	75	76	77	78	79	80	81
סובארו 1300/1400	1400/1300	69	80	88	94	115	137	150	158
פיאט 127	903	64	61	75	83	90	96	102	117
פיאט 131	1297	—	—	100	115	122	136	167	188
גולף 1100	1093	—	78	88	96	110	130	142	160
גולף 1300	1300	—	—	—	—	—	—	160	172
פאסאט	1300	74	83	97	110	122	142	160	190
רנו 4	845	56	60	69	76	82	90	110	130
רנו 5	956	75	81	87	96	100	110	120	131
רנו 12	1289	86	106	115	122	130	135	150	
הוריזן	1118	—	—	—	—	—	—	125	140
הוריזן	1294	—	—	—	—	—	—	140	152
אוטוביאנקי	965	—	63	72	80	88	98	110	120
אסקורט	1098	66	74	80	97	108	125	130	160
אסקורט	1298	—	—	80	96	106	120	132	162

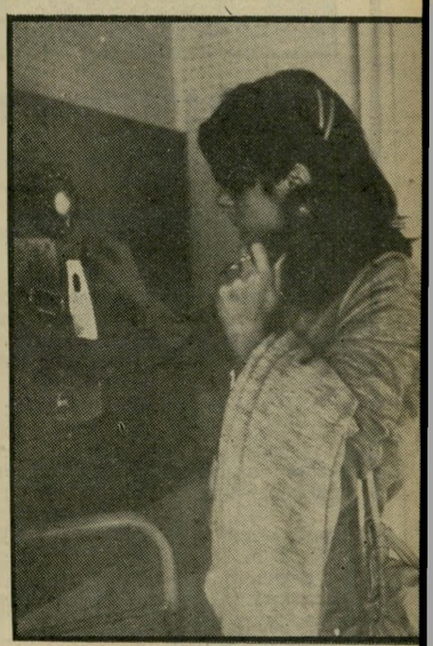
* במיקרה של החלפת מנוע או שיפוצו, יש להפחית עד 20% ממחיר הרכב.
* במיקרה של חידוש מרכב וצבע, יש להפחית עד 10% ממחיר הרכב.
* המחירים המופיעים בכל המחירונים הם משוערים בלבד. הם ניתנים לשינוי בהתאם להיצע וביקוש תקופתיים.

החתיכות של נתניה מלוות את משפט דודו דהרי, הנאשם ברצח, ומצטרפות לחגיגה הכללית של מיבחר המישפטים

פסיקס

בבית־המישפט

רצח היה נושא המישפט, יפה דהרי מטלפנת בזמן ההפסקה, בעוד בעלה, דודו, יושב על ספסל־הנאשמים.

היה קשה מאוד להחליט לאיזה אולם להיכנס. בית־המישפט המחוזי בתל־אביב שקק בשבוע שעבר פעילות.

באולם אחד העיד השר אהרון אבו־חצירא, הנאשם בעבירות של מירמה וגניבה מקרן על שם אביו המנוח. היה סיכוי גדול כי בחקירתה הנגדית של התובעת, פרקליטת מחוז־המרכז, שרה סירוטה, יתלקחו שוב הרוחות, ובין הצדדים יוחלפו עלבונות.

גם באולם הסמוך היה מעניין. שם סיכמו הסניגורים, זלמן ונחמה סגל, את הגנתם בעניינו של סלומון אבו. הגבר יפה התואר שהורשע, לפני יותר מעשר שנים, ברצח עזרא שמטוב מיזרחי ונהגו, אהרון מליח. הוא הצליח לעורר את דעת־הקהל בזעקתו המתמדת כי הוא חף־מפשע.

עבודת־הנמלים של סניגוריו הביאה לי־מישפט־חוזר, שבו ניתנה לאבו האפשרות להוכיח את חפותו.

בנק פרטי וצ'קים בכנסת

בקומה הרביעית התנהל עוד מישפט דרמאטי ומלא מתח. שם עמד לדין דודו דהרי, שחרחר נמוך־קומה וחוד־באמו ובאביו של הנאשם, שישבו באולם מאז שעות הבוקר.

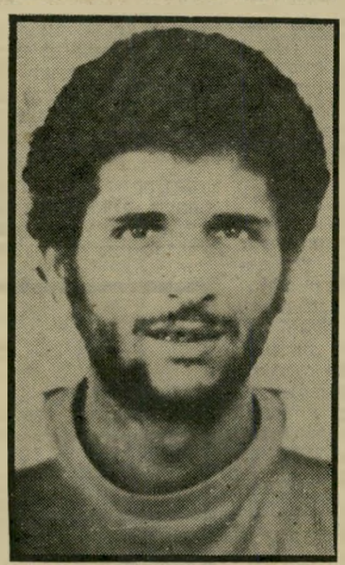
מי שעיקר מעייניו בענייני מטבע וכספים, יכול היה למצוא את מבוקשו באולמו של השופט אברהם מלול. שם נדון עניינם של פנחס ומרדכי הופמן, יהלומנים החשודים בהחזקת מטבע־זר בסכום של 130 אלף דולר. בחדריהם שבבורסת־היהלומים, כך טוענת המישטרה, הם ניהלו בנק־פרטי והבריחו כספים לאנגליה, בעזרת חשבונה של אשתו של מרדכי, שהיא תושבת חוץ.

העיתונאים התרכזו ברובם באולמה של השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, והקשיבו לחקירה המתמשכת של השר אבו־חצירא. אך כאשר התרכזה החקירה בעיקר בצ'קים בסכומים זעירים, שאותם מסר השר למיסעדות, למלצר של הכנסת ולביתמלון באשקלון, נפל שיעמום באולם.

עיתונאים אחדים ניסו לעבור לאולם הסמוך, שבו ישב הרכב של השופטים אליהו וינוגרד, עדנה שצקי ואברהם מישר ושמע את המילים האחרונות במישפטו החוזר של סלומון אבו. הסניגורים ניסו להעלות את דוכן־העדים, בשלב מאוחר זה, ארבעה גברים, אשר בזמן הרצח, ב־1970, השתתפו במיסדר־הזיהוי המקורי שערכה המישטרה לאבו. הסניגורים רצו לשכנע את בית־המישפט כי מיסדר־זיהוי עתיק זה לא היה כדין, משום שמשתתפיו לא נבחרו בקפידה ולא היו דומים דיים לנאשם.

מיכנסי הסניגור

השופט וינוגרד לא הסכים לשמוע את העדים. הוא קבע כי מבט עיני השופטים בהם יספיק לחלוטין, שכן מראית־עין במיקרה זה היא אשר בוחנת את הדמיון.

דהרי צנום ושחרחר, נחשב על־ידי המישטרה כמלך הפשע של נתניה. הוא נאשם ברצח צעיר על סוס.

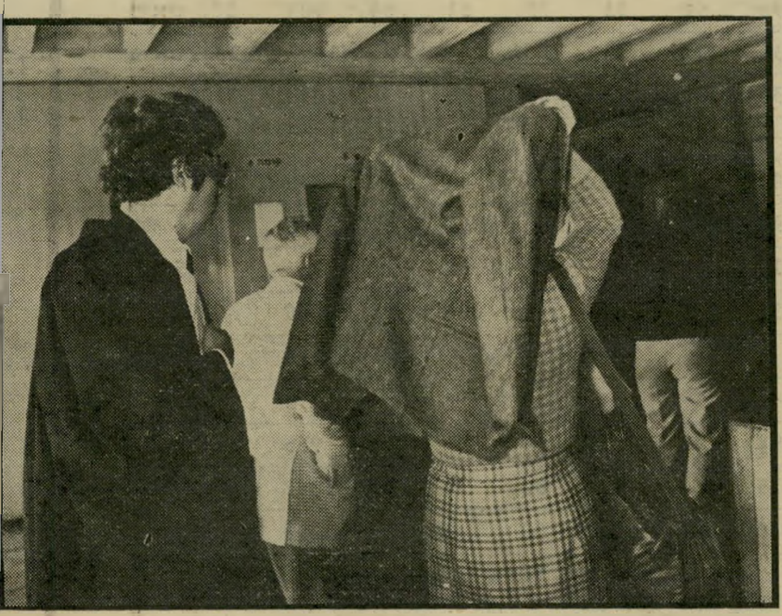
בש כיפה, הנחשב שנים רבות למלך הפשע של נתניה.

ב־1978, בפורים, נרצח אלי בעדש, צעיר בן 17, כאשר רכב על סוסו ברחוב ראשי בעיר. מכונית קורסינה צהובה התקרבה אליו, ושני אנשים במסיכות היתוליות של „השמן והרזה" המטירו לעברו אש־תופת מעוזי.

במישפט הראשון, שנפתח כבר ב־1979, נאשם דהרי יחד עם שני צעירים נוספים מנתניה, שימעון גניש וגבריאל ארביב. אלא שדהרי ברח אז מבית־הכלא, בטרם הסתיים מישפטו. הוא התחדש רק עתה, אחרי גילגולים מרובים.

את הסקרנים שחיפשו סכס בבית־המישפט אשר היה לפגוש כבר בשעות־הבוקר, מחכים בקוצר־רוח באולמו של השופט דויד ולך. שם עמד להתקיים מישפטו של ישראל שלם, החייל הנאשם כי אנס אשה אחת וניסה לאנוס אחרת.

הוא נכשל במיקרה השני, כשהצעירה, נשכה את לשונו וכמעט קטעה אותה. הסקרנים הצטופפו באולם, והביטו בינתיים

אונס היא האשמה המיוחסת לישראל שלם, חייל שלפי דברי התביעה אנס צעירה אחת, וניסה לאנוס חיילת, שנשכה את לשונו. בתמונה אמו מתכסה במעיל, כדי לברוח מהמצלמה. משמאל, הסניגור פרופסור ליבאי.

בית־המישפט גם ציין את מעשהו יוצא־הדופן של מי שהיה אז סניגור צעיר, וייצג את אבו במיסדר־הזיהוי, דרור מקרין. כאשר העיד מקרין במישפט־החוזר סיפר כי כדי לשנות עוד יותר את מראהו של אבו, ולהקשות על הזיהוי, החליף איתו את מיכנסיו. „כיום לא הייתי עושה זאת," ציין בחיוך הפרקליט המפורסם.

הסניגורים סגל הגישו את סיכומיהם ב־כתב — דבר נדיר במישפטים פליליים. בהיותם המומחים הגדולים ביותר לכל הפרשה, שאותה למדו היטב במשך השנים שבהן הם מטפלים בעניינו של אבו, כתבו הסניגורים ספר של סיכומים, המקיף כ־מאתיים עמודים.

את הסיכומים הגישו בני־הזוג לתובע, בעדש. בית־המישפט קיבל אז את טענת הסניגורים, ליבאי ובן־שחר, כי עדי־התביעה שיקרו.

לקראת חג־הפסח תשל"ט שוחררו גניש וארביב, ובית־המישפט הכריז עליהם כ־חפים מפשע. ימים ספורים אחר־כך הס־גיר עצמו דהרי לידי המישטרה, באמצעות סניגורו, הפרופסור ליבאי. הוא קיווה כי גם הוא יזוכה כמו השניים האחרים, משום שרק בריחתו גרמה, באופן טכני, לעי־כוב מישפטו.

אולם הזמן עבר, והיועץ־המישפטי החליט לעכב את ההליכים נגד דהרי. ב־1981 התברר כי בידי המדינה עד נוסף. דוד בוארון, שהיה מעורה בכל חיי־הפשע של נתניה, העיד נגד דהרי בענייני־סמים

הערצה לאבו־חצ'ירא

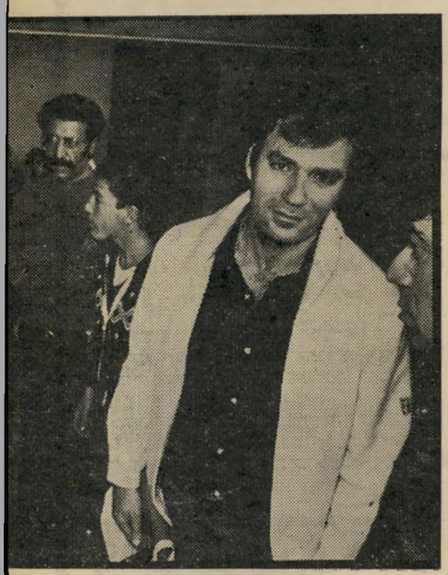
מביעה אשה אלמונית במיזנון בית־המישפט ומקרבת את תינוקה אליו כמו לברכה. השר השתדל במהלך החקירה להישאר שליו ורגוע, למרות האש הצולבת שהמטירה עליו פרקליטת מחוז־המרכז, שרה סירוטה, בעת החקירה הנגדית של השר.

ובעבירות שונות, וזכה לתשלום על־ידי המדינה ונשלח לחוץ־לארץ.

אחריו נמצא עד־מדינה חדש נגד דהרי, בשם דויד דגסטן. גם הוא צעיר נתנייתי, שהחליט להמיר את חיי־הפשע בחוויה של עד־מדינה. הוא העיד והפליל את דהרי כרוצחו של בעדש.

עורך־הדין בן־שחר חקר את דגסטן חקי־רה־נגדית ממושכת, וחשף את מעורבותו כמעט בכל רצח ובכל מעשה אלימות ש־אירע בנתניה בשנים האחרונות. אחריו עמד להעיד ראובן שער, שהוא עד־הסיוע לדגסטן. אולם לאכזבת הכל לא הופיע שער, ועדים אחרים חסרי־עניין עלו על דוכן־העדים. רק יפה דהרי, אשתו הנא־מנה והנאה של הנאשם, משכה את עין כל באולם המשמים.

מקום קטן אבל מעניין

בעת ההפסקה קפץ עורך־הדין לי־באי לאולמו של השופט ולך. שם חיכו לו הוריו של שלם, הצעיר נגוס הלשון, הנאשם באונס. כאשר הגיע הבן לאולם, נפל לזרועות אמו, ועורך־הדין ליבאי, ש־ייצג אותו, טען ארוכות וביקש לשחררו ממעצר. הסקרנים ראו סוף־סוף את האנס המפחיד: נער נמוך־קומה ושחרחר, ש־שתק כל הזמן.

פרופסור ליבאי יצא את האולם, שבו ייצג את הצעיר נגוס־הלשון, יחד עם הו־ריו המאוכזבים של שלם, וחזר לייצג את דהרי. עורך־הדין ויינשטיין, שיצא מאו־למו של מלול, פגש במיסדרון את השר אבו־חצירא, שאותו הוא מכיר מהמישפט הקודם, עת ייצג יחד עם ויינגרוט את הנאשם שמואל דסקל, שזוכה עם השר והשניים הסתודדו במיסדרון.

בית־המישפט בתל־אביב, מקום קטן הוא, אבל מעניין.

אילנה אלון

מירמה ומעילה

הן האשמות המוטחות נגד השר אבו־חצירא ועוזרו משה גבאי. אחרי שפרקליט המדינה, גבריאל בך, התמנה כשופט־עליון, נותרו בתביעה (מימין) עדנה ארבל ופרקליטת־המחוז שרה סירוטה.

אין מקום!

נאלצו השוטרים להסביר לקהל הרב שצבא על הדלתות ובקש להיכנס.

סקרנים

רבים הציקו לשוטרים ולפקידי־העזר שנאלצו לשמור על הדלתות ופיתחו האולמות.

עוזי שראטר, ולבית־המישפט, אך בכך לא הסתפקו. עורך־הדין סגל עוד הוסיף מי־לות סיום וביקש בכל לשון של בקשה לזכות את שולחו, הזועק כבר שנים לחפו־תו, ואשר נגרם לו עוול נורא.

ישיבת מישפטו של סלומון אבו הס־תיימה עוד לפני ההפסקה בבית־המישפט, בשעה 11, ולסקרנים לא נותר אלא לעלות לאולם בקומה הרביעית, שם ייצגו הסני־גורים, פרופסור דוד ליבאי ואהרון בן־שחר, את דויד דהרי הנתנייתי.

במישפט שהתנהל ב־1979, זוכו לבסוף גניש וארביב, שנאשמו עם דהרי ברצח

רצח

הוא האשמה שמייחסים לסלומון אבו. בתמונה נראית השוטרת הוותיקה מזל, עורכת חיפוש על חברתו של אחי הנאשם לפני כניסתה לאולם. (משמאל) הסניגור זלמן סגל והתובע עוזי שראטר (מעשן סיגריה) לפני תחילת המישפט. הסניגורים של סלומון אבו הגישו את סיכומיהם בכתב, שזה דבר נדיר במישפטים פליליים. סיכומם כולל כמאתיים עמודים.

נמר של עיר

הבנים החורגים של אפריקה ✶ אולגה פורצובה הישראלית ✶ אבי הספרות העברית המודרנית ✶ הערבים עובדים בשקט ✶ ספר מגוחך נוסח קובי ניב

תרגום

ההודי הנודד

ו.ס. נאיפול נחשב כיום לאחד מחשובי הסופרים בעולם. הוא בן למשפחה ממוצא הודי, שאבותיה התיישבו לפני דורות בתוך המיזרחי של אפריקה, סבו של נאיפול עבר לאי טריניידאד, שם הוא התחנך על בירכי התרבות ההודית. שני ספריו הרא־שונים של נאיפול, שראו־אור בעברית, הם במדינה חופשית ואנשי גרילה *. נאיפול, החי כיום באנגליה, נחשב לאחד מעמודי־התווך של הספרות הבריטית, כאשר רוב ספריו הינם מסע בלתי־חדל אל העולם־

* שניהם ראו־אור בהוצאת זמורה־ביתן־מודן.

השלישי — **החל באיים בים הקריבי, דרך מושבות ההודים באפריקה, הודו, ובאח־רונה אף פרס והמהפכה האיסלאמית.**

בימים אלה ראה־אור בתרגום לעברית סיפרו של נאיפול עיקול בנהר *, שהוא מסע אל הקלאוסטרופוביה של אפריקה המשתחררת. עלילת־הסיפור מתרחשת ב־אפריקה. הגיבור, **סלים**, הוא צעיר הודי הנוסע אל פנים היבשת כדי להיעשות חנ־ווני. מקום העלילה הוא ארץ ללא־שם, למרות דמיונה הרב לזאיר שתחת שילי־טונו של גנראל **מובוטו סֶסֶה־סֶקו**. זאיר, שבעבר היתה מושבה בלגית, שימ־שה כבר רקע לסיפורו הקלאסי של **ג'וזף קונראד** לב המאפליה **.

* ו. ס. נאיפול — **עיקול בנהר**; עב־רית: אהרון אמיר; הוצאת זמורה־ביתן־מודן; 240 עמודים (כריכה קשה).

** ג'וזף קונראד — **לב המאפליה**; הוצאת ספרית פועלים.

עיקול בנהר הוא רומן פוליטי, בדומה לשאר הרומנים של נאיפול. שני גיבורי הספר הם — למעט הנפש־הפועלת סלים — אפריקה המשתחררת, והמיעוט ההודי שנולד ביבשת ענק זו שרבים רואים ב־בניו את היהודים של היבשת השחורה. כבר בקטע הפתיחה כותב נאיפול: **„ה־עולם הוא מה שהוא; אנשים שאינם ולא־כלום, המרשים לעצמם להיעשות לא־כלום, אין להם מקום בו.“** אנשים אלה הם ההודים, שאליהם משתייך נאיפול ו־שאותם מתאר.

סלים מגיע אחרי הפיכה אל עיר־ספר

סופר נאיפול
עימות בין תרבויות

קטנה וקולוניאלית, השוכנת בעומק ה־ארץ, בעיקול הנהר. הוא רכש קודם לכן חנות מהודי אחר, שהוא מתעתד לשאת את בתו לאשה בעיר רחוקה ונטושה זו. כבר בפרק הפתיחה מציג נאיפול את **זאבת**, סוחרת שחורה, פרימיטיבית, ש־איתה הוא יוצר קשרים, והיא המביאה אל מתחת לכנפיו את בנה, שאותו היא מייעדת לגדולות במדינה האפריקאית.

נאיפול מביא בתיפזורת, בין עמודי ה־רומן, מסה על תולדותיה של אפריקה, ובה ניסוחים כמו: **„פעם משלו כאן ה־ערבים; אחר־כך באו האירופים; עכשיו האירופים עומדים להסתלק. אך הרבה לא השתנה בהליכותיהם של הבריות אף לא במחשבותיהם...“** או ניסוחים כמו: **„עד כאן הגיעו הערבים במאה שעברה. שם פגשו באירופה שהתקדמה מן הצד השני...“** אותה עיר בעיקול הנהר, היא נקודת המיפגש הסימלית בין שתי תרבויות, כאשר הנטע הזר — בנה הנודד של הודו — הוא מתבונן מן הצד, הנקרע בסחרחורת של זהות עצמית.

מראה העיר הקולוניאלית לשעבר, בלא השליטים הקודמים, עם מיסבאות הבירה, הבארים ובתי־הזונות שלה, אווירת הרקע שבה מגשה סלים לנעוץ את שורשיו ה־גמישים — כל אלה מהווים את ציר עלילת הרומן. על כל עמודי הספר נסובה אווירה של בדואים אפריקאי, של מין חוסר־אונים ושיעבוד למהלכים חיצוניים וגדולים, אשר אין בכוח המרכיבים האנושיים של ההיס־טוריה האפריקאית ליטול בהם חלק.

עלילת עיקול בנהר מקבלת מיפנה אחרי מיסודה של ההפיכה: **„משרדי־ממשלה שונים התעוררו שוב לחיים; זפוף־פוף נעשתה העיר מקום שאפשר להפעילו... עכשיו הופעל גמל־התעופה מחדש והורחב, כדי לקלוט את מטוסי־הסילון מן הבירה (ולהכיא חיילים במטוסים). הקריות נת־מלאו, וחדשות נבנו... התחלנו אפילו לזכות ברשת טלפונים משוכללת. היא היתה משוכללת הרבה מכפי הדרוש לנו, אבל בזאת רצה האיש הגדול בבירה לזכותנו...“** והחיים שאותם מתאר נאיפול הם החיים שבין הפיכה להפיכה. חיים של סוחר קטן, שהוא העילית של אותה עיירה חשוכת על עיקול בנהר.

בנה של זאבת מגיע ללמוד בליציאון הקולוניאלי לשעבר בעיירה, אשר חילות „האיש הגדול בבירה“ משטרים בה: **„הם לבשו את מדיהם בדרך שלבש פרדינאן פעם את מקטורנו — הליציאון שלו: הם היו בעיניהם גם האנשים החדשים של אפריקה וגם האנשים של אפריקה החדשה. הם הירבו להפגין לראווה את הדגל ה־לאומי ואת תמונת הדיוקן של הנשיא... ברובים ובגיפים שלהם, היו האנשים האלה חומסים שנהב תונבים זהב. שנהב, זהב — הוסף על כך עבדים, והרי כאילו שוב הייתי באפריקה העתיקה כיותר. והאנשים האלה היו משכנים לפחור בעב־דים, אילו היה עדיין שוק...“** לעומת אנשי הצבא, הרי שתלמידי הליציאון היו **„צעי־רים שזכו במילגות ממשלתיות; בקרוב ייעשו צעירי־פקידות בכירה, וישרתו את הנשיא...“**

יום אחד מגיע לעיירה חברו מנוער של סלים, אף הוא בן למהגרים הודיים — **אינדאר**. הוא נימנה עם שליחיו של האיש־הגדול־בבירה, והוא משמש כאחד ממדריכי אותה עתודת־שילטון אפריקאית. אינדאר נוטל את סלים אל גבהי האולימ־פוס האקדמי האפריקאי, לביתם של **ריימון ואיוואט**, הוא מורהו לשעבר של האיש־הגדול־בבירה, בלגי במוצאו, והיא צעירה פריסאית. בביתם מאזינים לשיריה של **ג'ין באיז**, רוקדים ומהללים את תוכמתו האפריקאית הנדירה של ה־איש־הגדול־בבירה. עד מהרה הופך סלים למאהבה של איוט, שהשתוקקה לאהבה בעוד בעלה ריימון **„השלים בינתיים את עבודתו על נאומיו של הנשיא וחזר ל־הסטוריה שלו. הוא היטיב להפתיר את אכזבותיו ומתיחיו. אבל הם השתקפו ב־איוט. לפעמים כשבאה לדירה נראתה מבוגרת בכמה שנים מכפי שהיתה. עורה הצעיר נראה דהוי, כשרה מתחת לפנטרה נפול כראשיתה של פימה...“** אגב, סיפרו של ריימון על נאומי האיש־הגדול־בבירה הוא מעין מהדורה אפריקאית של מחש־בות היו"ר מאו, סיפרון שרכישתו נכפית על תושבי אותה מדינה אפריקאית.

קודם להתלקחות פרשיית־האהבים בין סלים לאיוט, מספר אינדאר לסלים על לימודיו בלונדון ועל ניסיונו להתקבל ל־שירות־החוץ ההודי, אליו הוא לא מתקבל בשל אותה סיבה ש**אריה נגנר** קיבל את המישרה שקיבל.

עם התפתחותו של המשבר באותה מדי־נה אפריקאית, מחליט סלים לצאת ללונדון ולפגוש את ארוסתו, את בתו של **נזרודין** שמכר לו את החנות בעיר ליד עיקול הנהר. אחרי שהוא מגלה את המערב, הוא מחליט לשוב לעיירה על־מנת לחסל בה את עסקיו. עם שובו לעיירה הוא מגלה כי בארצו האפריקאית חל מהפך: **„לפני שבועיים נשא הנשיא נאום. הוא אמר שהוא מכנים ראדיקליזציה ולוקח הכל מכולם. מכל הזרים. למחרת היום שמו מעגל על הדלת...“** בעוד סלים מתמנה כמנהל־מטעם בחנות שהיתה ב־בעלותו. כאן מתעורר ההודי־הנודד שבו, המקביל ליהודי־הנודד, והוא עורך את סיכום כספו, הערכת הסכומים שאותם שלח לחשבונות בנק שלו באירופה, והוא מחליט להתנדף מאפריקה. הוא מגלה גם

החוויה הישראלית

מי זאת ח"כ מרים גלזר־תעסה?

הפופוליזם הפוליטי המדכא, שמשרה הליכוד, שולח ידי־תמנון אל עבר התרבות הישראלית. יד־התמנון התורנית היא חברת־הכנסת **מרים גלזר־תעסה**, סגנית שר־החינוך־והתרבות, אשר החליטה להכריז מילחמת־חורמה בתעשייה התרבותית והיצירתית בארץ.

חברת־הכנסת גלזר־תעסה יצאה מעל בימת הכנסת נגד המחזאות הישראלית, והשמיעה פניני־לשון כמו: **„תפלחו לי, כל חזימה שהיתה על קרשי הבמה, עירום ועריה, גבר עירום מתנוסס ככל דמותו ואשה מתנועעת...“** כאשר אחד מחברי־הכנסת ניסה להתגונן בשמה של התרבות, השיבה גלזר־תעסה ואמרה: **„אני חושבת שחופש הדיבור וחופש הביטוי מוגזם לאורך כל הדרך... אבל שמדינת ישראל תממן תי־אטרון שבו גבר עירום תלוי עשרים דקות וכל עהותי מתנודדת — והיא, כל עהותה מתנודדת? זה איני תיאטרון שהמדינה צריכה לממן... זו התיזונות מחלטת, התגרשות בעירום היתה מעשה התייוו־נות...“**

קומיסרית גלזר־תעסה
„וכל ערוותה מתנודדת“

בהמשך נאומה הציגה גלזר־תעסה, את תשובתה ל„מעשה־ההתייוונות“: שימוש בתאריך עברי, לימוד הציונות, שיבה ל־מקורות, לימודי תורה ותורה, שבעל־פה ומחשבת ישראל.

חברת־הכנסת גלזר־תעסה מייצגת בדב־ריה את המכנה־המשותף הנמוך ביותר של החברה־הישראלית והעם היהודי: בחירתה לכנסת ומינויה כסגנית לשר־החינוך־והתרבות מהווה עלבון לאינטלקט ולתר־בות הישראליים. בעוד שהמערך נהג לש־גר לכנסת אנשי־רוח לשם כיסוי ערוותו הפוליטית, דמויות כ**ס. יזהר, דוב סדן** ואחרים — הרי שהליכוד אינו טורח ב־מעשים כאלה, ומעדיף לשגר לכנסת ול־מישרד־החינוך והתרבות דמות נבערת, המזכירה בביטוייה את **אולגה פורצובה**, שרת־התרבות הסובייטית בימיו של **ני־קיטה חרושצ'וב** בברית־המועצות, מי שקיצצה בנטיעות התרבות הרוסית במשך קרוב לשני עשורי שנים.

מחשבה שחברת־הכנסת מרים גלזר־תעסה היא בת לעם שהעניק לעולם אישים כ**אלברט איינשטיין, זיגמונד פרויד, שלום עליכם, י"ל פרץ, ש"י עגנון** ואחרים, מעוררת פלצות.

אבל כפי שאמר חכם אחד: **„כל עם מקבל את מה שמגיע לו“**: כנראה שלחברה ולתרבות הישראליים מגיע לקבל את מרים גלזר־תעסה. התיקווה היחידה העומדת מול גלזר־תעסה היא האופטימיות היהודית, והאמונה, שאם לפני כמה חודשים איש לא ידע מיהי מרים גלזר־תעסה, היא תזכה שההיסטוריה היהודית והישראלית תשכח אותה מהר. אם תיזכר, חלילה, גלזר־תעסה, יהיה זה זיכרון הדומה לזיכרונו של **אנדריי ז'דאנוב**, אבי הז'דאנובים. אולי בעוד דור או שניים, יופיע באנציקלופדיה העברית הערך גלזר־תעסיזם?

כי מהעיירה סולקו ריימון ואיוויט, בעוד יריות ההפיכה הבאה באות וקרבות אל העיירה.

עיקול בנהר הוא אחד הספרים המעולים שראו־אור אי־פעם על המירקם האנושי של אפריקה שלאחר השיחרור מהקולוניאליזם. זה ספר המחלץ בדרך אגב את היהדות מהמונופול שלה על הנדודים בלא־מולדת, תוך שהוא מציג נפש־פועלת ספרותית מגוכרת לחלוטין מרעשי העולם שמסביבו. זה ספר הכתוב בלא נסיונות של דראמה מאולצת ומלאכותית, ספר שיש בכוחו לעורר קינאה אצל כל סופר חי אחר בימינו.

עיקול בנהר הוא ספר מומלץ לקריאה, כאשר לשם שינוי, תרגומו של **אהרן אמיר** הוא קריא, ומשוחרר מהכנעניזמים שבהם הוא נוהג לעיתים קרובות לרצף את תרגומיו. ספר מעולה.

דיוקן

ברדיצ'בסקי

בימים אלה ראה־אור קובץ של הרצאות שהתקיימו במיפגש חוקרים, סופרים וסטודנטים באוניברסיטת חיפה בתשל"ו, סימן פוזיון שהתמקד ביצירותיו של **מיכה יוסף ברדיצ'בסקי (בן־גוריון)**. הקובץ שפורסם תחת הכותרת הגות וסיפורתו ביצירת ברדיצ'בסקי *, מביא פסיפס של דיעות והתייחסויות ליצירתו של סופר עברי דגול זה, שהוא מאבני־הפינה של הספרות העברית החדשה.

ראשון הנאומים הוא נאומו של פרופסור **שימעון הלקין**, תחת הכותרת גאולה ענייה זו — צירוף מילים שאותו העניק ברדיצ'בסקי לרעיון הציוני בראשית דרכו. הלקין מנסה באמצעות שיברי מילים ומישפטים מרוסקים, להוכיח את דבקותו של ברדיצ'בסקי בציונות, ונראה כי נכשל. שהרי תולדות חייו של מספר דגול זה משברי הכתיבה שלו בעברית והעונה הגרמנית של כתיבתו, דומה שסותרים תיזה זו של הפרופסור המכובד מירושלים. מה עוד, שמגוייסותו של ברדיצ'בסקי היתה ליהדות הקוסמופוליטית, לערכיה ולאמונותיה, למשבר המסורת שלה — ולאו דווקא לציונות המדינית. אם יש בו, בכלל, מעט ציונות.

מעשי יותר היה השני במשתתפי הקובץ, פרופסור **דן מירון**, אשר תחת הכותרת המיפנה בספרות העברית החדשה על־פי „מחניים" מתמודד בבהירות ובברק עם הסיפור מחניים והיותו נקודת־מיפנה בספרותנו. מירון טוען כי „סיפור זה הוא ראשיתה של סיפורת ההברה או התודעה בעברית; בו עוצבו עיצוב ראשוני הכלים,

---

* הגות וסיפורת ביצירת ברדיצ'בסקי — סימפוזיון; הוצאת אוניברסיטת חיפה; עורכה: ציפורה כגן; 962 עמודים (כריכה רכה).

המכניקות הסיפוריות החדשות, המותאמות למסירת מצבים פנימיים, רצופי היהרהורים ותחושות וכיוצא באלה..." **ציפורה כגן**, בוחנת את המסורות דאגריות ברומן „מרים" — החשוב ביצירותיו המורכבות של ברדיצ'בסקי, בחינתה של כגן היא יותר טקסטואלית־אקדמית, ומשוללת חיות לעומת מאמרו של קודמה.

בחינה תרבותית, היסטורית וסוציולוגית של הרומן מרים מביא המשורר **זרובבל גיבעד** תחת הכותרת עם „מרים" — שלוש הערות. העיתונאי והמחבר **יורם קניוק** מביא תחת הכותרת הדיאלוג בין המחבר לבין מרים קטע לא ברור מבחינה לשונית ניסוחית, שבמהלכו הוא משווה את מרים לסרס שמונה וחצי של **פליני**. דמות המספר ב„מרים" מאת **עדנה שבתאי**, בוחנן בחינה מדגימה (לעומת בחינתו של קניוק) את האופן שבו יש להשוות את מרים של ברדיצ'בסקי לספרות וליצירה המודרניים.

את מאמרי הסימפוזיון נועל בנו של הסופר ברדיצ'בסקי (שמת ב־1921), **עמוס נואל בן־גוריון**, החי בישראל, ברשימתו „מרים" — דברי נעילה, שאותה סיים בדברים: **„ברדיצ'בסקי נפטר לפני יותר מיובל שנים; והנה דברו מתמיד ומפרנס דורות, שעלו ועולים אחריו. לעמוד כאן היום, ולהיות עד ראייה ושמיעה להוכחה מוחשית שכוחה לעל־זמניות זמניותו — זכות וכבוד הם לאין־ערוך, אשר עליהם חב לכם תודתו הנרגשת, מעמק־הלב, הבן..."**

בסופו של הקובץ מתפרסם גם מיכתב גנוב, אותו שיגר ברדיצ'בסקי אל אביו בשנת 1899, מיכתב החושף מעט ממערכת יחסי־המישפחה המסובכים שבהם היה לכוד ברדיצ'בסקי בחייו, מערכת שהשפיעה רבות על כתיבתו ועל עיצוב עולמו.

קובץ זה מומלץ לכל שוחרי ברדיצ'בסקי, אשר אינם כה רבים, משום שמישרד־החינוך־והתרבות החליט לפני כמה שנים להשמיטו מתוך מערכת־הלימודים, בשל ביקורתו הנוקבת על הדת היהודית.

ביקור

ספר אישי

יאיר גרבוז, אחד מהבולטים בציירי ישראל בשנים האחרונות, החליט בשנים האחרונות לשבץ את יצירותיו באותיות, בעלות התייחסות ספרותית מובהקת. ב־ימים אלה פירסם גרבוז ספר, שבו קיבץ את קטעיו הספרותיים, תחת הכותרת בדרך לקולנוע *.

גרבוז מצליח להתמודד בסיפרו עם ה־חיים הישראליים ועם מועקות התרבות של החברה הישראלית, טוב יותר ממרבית הסופרים והמשוררים בארץ, הנוטים ל־היזון תרבותי מחוץ־לארץ. גרבוז עושה זאת בניסוחים לשוניים ברורים, עם די־מויים מרגשים, תוך רגישות רבה לניגודי התרבות השונים של החברה הסובבת אותו.

בדרך לקולנוע הוא ספר מאוד אישי. כבר בפתיחה מעיד גרבוז על עצמו: **„כבר כתבתי על זה שאני פטיל, קולאז'־ניק, מעמיד פנים, בימאי, פקיד — ה־תוכניות שלי לעתיד לקבל אורחים באסלייה ולצייר בסלון..."** ואכן, בדרך לקולנוע הוא קבלת האורחים (הקוראים) לאסלייה ולעולם שלו. גרבוז חושף את עצמו, בהומור מעולה, עם נימה עמוקה של ביקורת עצמית, כמו ציור שבמרכזו שער מתוך דבר השבוע עם הכותרת ואך־גוד בתל־אביב, שמתוכו מעביר גרבוז תמליל־אישי של אמן החי בתל־אביב: **„רקות תמורת כגד ללכוש ביצים בעד תיקון האוכף ולחם במחיר מטפחת סמגי־נית מה שמצאת שייך לך."**

כותרות של קטעים כמו אמנות ישראלית 1967 אבסטרקט לירי אל סידרת נירות של הרצאה, וקטעים טפרותיים לחלוטין כמו דאבליו איץ' והרקדנית הגרמנית („יום אחד באופן מפתיע שתרם מאוחר יותר לסילוף כוונותיו הספרותיות נראתה על האי ומייד הצטרפה אלין אין איש יודע אם בנישואים...").

קטע נוסף מתייחס בסארקזם לנושא יהוד/הגליל. שברי סיפוריו של גרבוז מלווים ברפרודוקציות ובתצלומים של גרבוז עצמו, שבעזרתם הוא יוצר המש־כיות קולנועית, את אותו רצף חוזתי־עיוני שהקולנוע מעניק לצופיו. מתיאטרון רוסי עובר גיבורן של גרבוז אל חולות ראשון־לציון.

גיבורה נוספת של גרבוז היא **מרגרט ג'י**, אשר את אי־קיומה הוא משחזר בתצלומים ובמלל. הפרק הבא הוא פליט — פרובינציה („ילד ילד ילד עם מקל ארוך עם זו בקצה עם מסמר מגרש זבו־בים...") **ותחת הכותרת** רצה הגורל הוא מספר את הציונות־על־רגל־אחת נוסח גרבוז: **„ובכן המינים חלוצים מהגרים באו שכמה / צריך לכתוב על זה / היו נפגשים שם בכיכרות ובכתי־הקפה... אני מתלהב מזה / ספינות באו מחבל ארץ זה או ארץ אחר / בלילות היו רוק־דים הורה קובלנקה. בבארים המזלאצים תלו תמונות של שחקניות..."**

סידרת קטעיו של גרבוז, ההופכים בספר למיקשה אחת, נמשכת בקטעים תחת כות־רות כמו לצטט פסלים בנגב; אנוס להיות צייר; דג הזהב; העמק המובטח („העמק המובטח: **אומרים אנשי העמק — אל אנשי העמק — חזרנו אל העמק — מבט מאליו — מובן מאליו — מי אמר ארץ חדשה — פעם אחת — בריוק כמו מעולם"**); הקיבוצניק ודג הזהב; זכרונות ילדות תמונה משפחתית וסבא מוריש לי גראפומניה; קטעים מתוך כתבי מישפחה עבריים (כותרת תערוכת־סתר של גרבוז, שנערכה בירושלים).

אל קטעיו מצרף גרבוז תמונות והערכות לחבריו לעבודה במידרשה ללימוד האמ־נות, ואת סידרת תמונותיו מתוך התערוכה אם לא ענק אז לפחות בגנו („**איש ב־ירושלים — מצחיק את בני ביתו / אם לא ענק — אז לפחות בגנו / איש הפעלים השובים בכיתו — / עודר בניתו — משקה זה רצונו...**")

הפרק המרגש מכולם הוא הפרק הערבים עוברים בשקט, שהוא בבחינת מיצוי של סידרת ציורים והדפסים של גרבוז על הנושא ערביי ארץ־ישראל, ובו ניסוחים כמו „**בקצה שדה נקי ערבי על קו רקיע / ציור גזעני מחומר טוב...**" וקטעים כמו: „**לפני שפרצין הכית / פינו אותו מושבין / אמר המזשל: יד חזקה / אם המשפחה שורטת פניה באכזריות... הבית מסודר / הגדר גמורה / הערכים עוברים בשקט / האומו הביא חציו / ועל המירפסת סודרו שקי החול...**"

בדרך לקולנוע הוא ספר מקורי ביותר, החושף את עולמו של אמן בעל רגישות למילה ולמועקה חברתית. אין ספק שגרבוז הינו אמן שונה מן התדמית המקובלת של ציירים בישראל, וספר זה מהווה עדות חותכת לכך. ספר מומלץ לכל אלה שמוכ־נים להסתכן, ביצירת ספרות/אמנות שונה מן המקובל.

סופר ברדיצ'בסקי
רוקדים הורה קזבלנקה

מאת דן פומר

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, תיאר בכתבת־השער, תחת הכותרת „קרן קיומת לנחמני", את עלילותיו של מנהל הקרן־הקיומת־לישראל בצפון הארץ, יוסף נחמני, שלא ידע את הגבול בין רכישת ארמות ללאום ובין רכישתו לעצמו. צוות השבועון ליווה קבוצה של שבויים מצריים בביקורם בארץ, תחת הכותרת: „הגנרל המצרי ביקר בקיבוץ". כתבת־תחקיר בשם „לא נותנים לרדת לאילת!" הציגה את הממשלות שהוצבו לפני ישראלים החפצים להשתקע באילת.

אחת הבעיות המרגיות של לוחמי המחתרות אצ"ל ולח"י נגולה בכתבה „הדמעות מאחורי הכרזל". הדגנו כה בעיות השיקום של לוחמי המחתרות, שנעשה בלא סיוע ממשלתי. המדור „גופלים ההולכים ראשונה" המשיך להביא מינוגרפיות קצרות על חללי „מיבצע קדש".

בשער הגליון: גואל עצמו וקרקעות הלאום, יוסף נחמני.

אנה פראנק, היהודי והישראלי" ✶ ישראל ליפל: פרק א',

משה ניסים: יחסי ציבור לאביון ✶ ישראל בר ו„דבר"

„העולם הזה": 1007
תאריך: 30.1.1957

שכנו של קוניב. אין אדם בישראל היכול להתחרות בידיעות צבאיות תיאורטיות עם הגבר הצנום, בעל השיניים הבולטות, שכיהן כבר לפני 20 שנה כמפקד גדוד בצבא הריפובליקאי הספרדי במהלך מילחמת־האזרחים, אחרי שלמד את תורת הבימוי אצל מאכס ריינהארדט הפמפרסם (טוען בר בחיוך: „אני האיש היחיד בעולם שבמשך עשרים שנה נשאר סגן־אלוף!") שכנו בחזית הספרדית: סגן־אלוף איבאן סטפנוביץ קונייב, אז מפקד גדוד, כיום מרשל ברית־המועצות והמפקד הראשי של ברית־וארשה.

עם פרוץ מיבצע־סיני היה ישראל בר אחד מחסידיו הנלהבים. אולם בהדרגה הוא שינה את דעתו. במאמריו שפורסמו בדבר (בחתימת שמו) ובהארץ (בחתימת „פרשן צבאי") החל מותח ביקורת על המיבצע.

אחרי שהביע דיעה שסתרה במפורש את התעמולה הרישמית של הממשלה, נקט עורך דבר בצעד הקיצוני: הוא שינה את המאמר באמצע תהליך הדפוס, והחליף את מסקנת בר מן הקצה אל הקצה.

בר הוא אדם שקט וסבלני. אולם הפעם פקעה סבלנותו: השבוע הודיע למערכת דבר שהוא פורש מתפקידו כפרשנה ה־צבאי.

חיפה

קבלת פנים לבוס

אחד השגרירים הראשונים לכיבוש אהדת העולם אחרי מיבצע־סיני היה אבא חושי, ראש עיריית חיפה. מתוך חשבון כי הבוס של חושיסטאן הוא גאון בפירסומת עצמית, ועל כן מתאים במיוחד להווי האמריקאי ולשיטות הפירסומת הנהוגות שם, נשלח לארצות־הברית.

כפי שסיפר חושי בחוזרו ארצה, היה זה מסע־ניצחון גדול, עלה חדש לזר־הדפנה של ראש עיריית חיפה. אולם האמת היתה עגומה יותר: הזר היה עשוי קוצים.

בהגיעו לארצות־הברית נעצר חושי לחקירה. אחרי חקירה גסה של שעה וחצי שוחרר, אמנם, למשך הלילה, אחרי התערבותם של גורמים ציבוריים, אולם למחרת בבוקר היה נאלץ להתייצב שוב, לעבור חקירה נוספת של שעתיים.

בין ענייני החקירה של העסקן המפא"יי הבכיר: אם הנו חבר מפ"ם, ומה קשריו הגלויים או המסווים עם מיפלגה זו.

השבוע הגיע לשגרירות האמריקאית בישראל מיכתב בחתימת ראש עיריית חיפה. היתה זאת מחאה חריפה על קבלת־הפנים המחפירה שבה זכה.

אנשים

● כאשר פתח השבוע ראש סיעת חרות, **מנחם בגין**, בנאום, קם ראש־הממשלה **דויד בן־גוריון** ומיהר לצאת למזנון, כהרגלו במיקרים אלה ניגש אליו ח"כ **יגאל אלון** ושאל: „מדוע אינך מקשיב לנאומו של בגין? הרי תצטרך לענות עליו אחר־כך." „אני קורא את דבריו בסטנוגרמה בעיון רב," השיב בן־גוריון, „אך לשמוע אותו מדבר, איני מסוגל!"

העם

צעקה מעונה

„אם האמת של אלוהים מחייבת אף את צעקתו המעונה של ידי תמים אחד, הרי האמת של אלוהים אינה שווה את דמי־הכניסה שלה!"

(דוסטויבסקי בהאחים קארמזוב)

סערות בינלאומיות שאגו השבוע מסביב לישראל. קולו הנוקשה של דאג האמרשילד, המזכיר־הכללי של האו"ם, קולו האימתני של מזכיר־המדינה האמריקאי ג'ון־פוסטר דאלס, קולו המתחסד של ראש־ממשלת הודו ג'וואהרלאל נהרו, מספח־קשמיר, וקולו הצרוד של גמאל עבד־אל־נאצר התמזגו עם הפאתוס של כמה מעסקני־המיפלגות בישראל לקאקאפוניה צורמת אחת.

אולם רק קול אחד חדר השבוע אל נבכי ליבה של ישראל: קול שקט ועדין של נערה אשר מתה לפני תריסר שנים. הוא זיעזע עד לעומק הנשמה את האלפים שכבר שמעוהו, ויוסיף לזעזע את ליבותיהם של הרבבות העתידים לשמעו. אנה פראנק, הילדה היהודיה מהולנד שרשמה את יומנה בצל המוות, דיברה אל ישראל.

קול הדם. לאדם הישראלי הזכיר הקול, קודם כל, חוויה יהודית. מלבד מתי מיספר, כל אזרחי ישראל הם מהגרים מארצות זרות, או בני מהגרים. איש לא יכול היה לשמוע את וידוי הנערה בצל תאי־הגאזים, מבלי שבליבו תנצנץ המחשבה: זה יכולתי להיות אני.

בדור האחרון התרחק האדם הישראלי ממוצאו היהודי, הפך למשהו חדש שעוד לא מצא את הגדרתו. היה זה תהליך טיבעי ובריא. אולם קול הדם בוקע גם ממרחקים של זמן ושטח. לעולם לא יוכל האדם הישראלי להיות אדיש לגורלם של יהודים בארצות הפזורה.

אם לא הספיקו במילים שוברות־הלבבות של הנערה היהודיה מאמסטרדאם כדי לזעזע כיח זאת, הרי הפגינו זאת שני מאורעות נוספים: מישפט קסטנר, שתפס שוב מקום מרכזי בבית־המישפט ובעמודי העיתונים, והתיקוות לסולידריות יהודית מול האיום הבינלאומי בסנקציות כלכליות.

חשבון הנפש. אולם גורלה של אנה פראנק לא היה רק גורל יהודי. הוא היה גורל אנושי. הנערה המעונה יכלה להיות גם בת בודפשט או אלג'יר. היא יכלה אפילו להיות מסתננת צעירה המתחבאה בבית מישפחתה באחד מכפרי המשולש הישראלי. היא יכלה להיות כל אדם העומד בודד וחסר־ישע מול איתני העולם הפוליטי האכזר.

שום אמת אלוהית, לאומית או חברתית אינה יכולה להצדיק אף את קריאתה של ילדה מעונה אחת. אם אזרחי ישראל יחושו זאת, למראה הטראגדיה הנוראה הצובטת את ליבם באולם התיאטרון, הרי שיתעלו לרמה מוסרית שתשמש בסיס איתן לקיומה של המדינה, בטווח ארוך, מאשר חישובי הנוחיות הפוליטית של השעה החולפת.

דת

נסים וופלאות

כל רב יודע שאם אין קמח, אין תורה. לאחרונה גילו שני הרבנים הראשיים לישראל אמת חדשה: אם אין פירסומת, אין קמח. כתלמידי חכמים, ניגשו מייד לתיקון המצב.

למישרדו של הרב אייזיק הלוי הרצוג נכנס מזכיר זרין בשם ישראל ליפל*, שקיבל על עצמו את מלאכת־הקודש להחדיר לעיתונים, ובעיקר לעיתוני־הערב, סיפורי־רכילות פיקאנטיים, שיהפכו את הרב הראשי לדמות פופולארית. כדי שלא לפגר אחרי רוח־הזמן, הטיל הראשון־לציון יצחק רחמים ניסים את אותו התפקיד על בנו הצעיר, משה**.

לפתע החלו עיתונאי ירושלים מוצאים את עצמם תחת מטר מתמיד של ידיעות סודיות שהוגנבו להם מן החדר, סיפורי־רכילות על מעשי הרבנים וחומר משעשע דומה. שום ביירור לא נערך בחדרו של הרב, מבלי שהדבר יגיע תוך שעה לאוזני העיתונאים. שום זר לא יכול היה להביע את רצונו להתגייר, מבלי שהדבר יפורסם בהבלטה עוד לפני שהספיק לסיים את המישפט.

„למה לא?" באחד הימים פנתה לישכתו של הרב ניסים לקיבוץ הארצי של השומר־הצעיר, וביקשה לאפשר לרב לסייר בכמה משקים. הקיבוץ התנה תנאי מפורש, שיהיה זה ביקור פרטי ולא־רישמי. הוא לא שמע עדיין על הרוח החדשה המנשבת במישכנות־התורה הירושלמיים.

הביקור נערך באווירה טובה, הרב זרפיע בגן־שמואל, עבר משם לעין־שמר, שוחח עם ח"כ יעקב („קובה") ריפתין, המשיך למישמר־העמק, שוחח עם ח"כ יעקב חזן, והגיע לבסוף למרחביה, הר־הקודש של השומר־הצעיר.

כשהגיעה שעתו של הרב להתפלל מנחה, פינו לו חברי־המשק האדיבים את חדר־האוכל. בראות הרב שאין מזוזות לדלת האולם, הציע לשלוח אחדות. אנשי־המשק חייכו והפליטו: „למה לא?"

תפילה מרכסיסטית. למחרת היום חשכו עיניהם של בני־המשקים התמימים. ביקורו הפרטי של הרב נמרח לאורכם ולרוחבם של העיתונים, ובייחוד של עיתוני־הערב. רשימה מפוצצת רדפה רשימה נפוצצת. לציבור נודע כי הרב חולל מהפכה גדולה במשקי השומר־הצעיר, שקבע מזוזות בדלתות. שמרכסיסטים־לשעבר חבשו כובעים ונכנסו להתפלל כבני־ישיבה.

מזכירות הקיבוץ הארצי לא התאפקה, פירסמה הודעת־מחאה זועמת, אולם מנהלי־הפירסומת של הרב רק חייכו. הם השיגו את שלהם.

עיתונות

פרישת הפרשן

לפני חודש קרה מעשה בלתי־רגיל ב־מערכת דבר: אחרי התחלת ההדפסה נעצרה לפתע מכונת־הדפוס. כל הגליונות המודפסים הושמדו, ואחד המאמרים זכה לתיקון יסודי לפני שהגלילים החלו מסתובבים מחדש.

התומר שזכה לטיפול זה היה מאמרו של **אדם הנהנה מכבוד רב בחוגים מיקצועיים**: ד"ר ישראל בר (מתחרז עם „גר"), הפרשן הצבאי מס' 1 של ישראל***.

* מאוחר יותר מנכ"ל מישרד־התחות, שהודח בידי השר אבו־חצירא.

** כיום שר־המישפטים בממשלת ישראל.

*** מאוחר יותר התברר כי ישראל בר היה מרגל רוסי. הוא נאסר, נשפט ונידון למאסר ארוך, ומת בבית־הכלא.

„אל תצלמו!"

קוראים כמה מהשבויים המצריים ומלוויהם לעומת צלם העולם הזה. קיצוני מימין: סגן־אלוף חנא נגיב, ל־שעבר מפקד חיל־המצב המצרי בשארם־אל־שייח'. בין השאר סיפר הסגן־אלוף כי בכל פעם שדויד בן־גוריון היה מודיע על נכונותו לשלום, היה הצבא המצרי מכריז על מצב־הכן.

משחלם לשלם ב-
ישראכרט.
יוניוקרד.
• בנק הפועלים בע"מ • בנק המזרחי המאוחד בע"מ • הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ • בנק קונטיננטל לישראל בע"מ • בנק מסד בע"מ • בנק הבניה לישראל בע"מ
• בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ • בנק אמריקאי ישראלי בע"מ • בנק אוצר החייל בע"מ • בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ • בנק צפון אמריקה בע"מ • בנק למימון ולסחר בע"מ • בנק עין חי בע"מ

הידע של ד"ר פישר והיופי שלך חופפים. קמיל שמפו.

טיפוח השיער איננו רק עניין של יופי, במעבדות ד"ר פישר יודעים כי כדי להגיע לשיער יפה ומטופח יש להגיע קודם לפתרונות הנכונים.
מדעני ד"ר פישר, אשר יצרו למענך את סדרת מוצרי הקוסמטיקה קמיל־בלו, גאים להציג בפנייך סדרה מורחבת של קמיל שמפו, השמפו הנודע של ד"ר פישר. קמיל שמפו מכיל את כל המרכיבים הדרושים לבריאותו ויופיו של השיער, תמציות הפרחים הטבעיים מחזירות לשיער את הברק הטבעי והמראה המטופח. לבחירתך 3 סוגי קמיל שמפו המדועים בסגולותיהם המועילות לשיער:

קמיל שמפו בלונד
שמפו מיוחד לבלונדיניות ובהירי שיער, מכיל תמציות פרחי הקמומילה (בבונג), מעמיק את גוון השיער הטבעי ושומר על רכותו ורעננותו.

קמיל שמפו חינה
השמפו המהפכני המופק מתמציות החינה, מעניק לשיער את כל יתרונות החינה, מעמיק את גוון השיער ואינו משנה את צבעו הטבעי.

קמיל שמפו צמחי
שמפו צמחי המכיל תמציות מתערובת צמחים מיוחדת, שומר על השיער ומעניק לו רכות ורעננות.

חדש!

Dr Fischer

נשיא בית־המישפט המחוזי על הסניגורים ב„מיקרה אחר":

„הם נתנו לשופט מכה מתחת לחגורה וקראו לו שקרן!"

הדלת ומציע לי לנסוע איתו לבית־המישפט. ואז, יהיה זה אחד מעורכי־הדין החביבים עלי, או אחד מאלה שאני מתעב אותם, אני תמיד משיב: „אומנם נעים לי ללכת ברגל בשמש, אבל בשביל החברה, אסע איתך." אבל אם אני יודע שבאותו יום יש לעורך־דין זה מישפט לפני, איני נכנס למכונית, ואיני נוסע איתו!

צריך להיזהר בעניינים האלה, ולא רק מפני שהלקוחות עלולים לחשוב כי אם עורך־הדין מתיידד עם השופט בליסכה הרי המישפט מונח בכיסו, אלא גם מכיוון שעורכי־דין צעירים, אשר אינם מעזים לדפוק על דלתו של השופט, מרגישים מאוד לא נוח כאשר חברם נכנס לבדו לליסכה.

העולם אינו כל־כך פשוט. עורך־הדין חי בשיווי מישקל עדין בין חיבותיו לצדק, לבית־המישפט וללקוח שלו. היחסים שבין עורך־דין ללקוחו הם במידה מסויימת גם יחסים שבין נאמן למוטב. אבל בעצם, עורך־הדין הוא תמיד בעל־הבית. הוא מחליט מה טוב ללקוח שלו. במיקרה היחידי במדינה שבו תבע לקוח יש פלוגתה, וצד אחד מכחיש מה שצד שני אמר. ולכן, כאשר אומר עורך־הדין: „אני מתפטר ומגיש תצהיר" הוא בעצם אומר לשופט במילים פשוטות: „אחה שקרן ואביך שקרן, ואני יודע שתכחיש הכל, ולכן אני מתפטר ומגיש תצהיר כי אלה היו העובדות האמיתיות במיקרה זה."

כבר קרה לי כשופט שעורך־דין ביקש ממני בעת דיון: „אני מבקש שתרשום את הדברים בפרוטוקול" ואני עניתי: „בבקשה, אני עומד על כך שהדברים יירשמו." מה שצריך היה עורך־הדין לעשות במיקרה זה הוא לומר קודם כל לשופט את דבריו. אולי השופט כלל לא יכחיש אותם. רק אם השופט יכחיש, יאמר עורך־הדין: „אני מתנצל ומבקש להתפטר, כי אצטרך לתת תצהיר."

אותי העניין הזה אכל! ואני עומד על מישמר בית־המישפט שלי. ולכן אמרתי לעצמי: „אלי ללישכה עורכי־הדין האלה לא ייכנסו!" אבל למולם זה רק

הערכה בין המישפטנים על הבקשה לפסילת השופטת: זהו תירוץ מראש לפסק־דין אפשרי

אליבי לקראת הרשעה?

שופטת אוסטרובסקי־כהן
חברמנית?

„אתי זה אכל! ואני עומד על

מישמר בית־המישפט שלי, ולכן אמרתי: אלי ללישכה עורכי־הדין האלה לא ייכנסו!" הסביר השופט בנימין כהן, נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב. הוא אמר זאת בעת דיון על יחסי עורכי־דין ובתי־המישפט.

פרופסור דויד ליבאי, ראש־המכון ל־השתלמות עורכי־דין, פתח את הדיון בשאלה שהתייחסה להתנהגותם של עורכי־הדין רם כספי ושלמה תוסיה־כהן, המייצגים את השר אהרון אבו־חצירא, אשר ביקשו לפסול את השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, בגלל המילים „הטיפוס הזה," שאמרה בלישכתה לסניגורו של השר.

בנימין כהן, העומד בראש בית־המישפט שבו מכהנת השופטת, הביע מורת רוח רבה מהתנהגותם של הסניגורים. בחוש ההומור הידוע שלו הוא פתח ואמר שאם יצוטט, יכחיש כל מילה.

סיפר בנימין כהן:

בנעורי כעורך־דין היתה לי טראומה. באותם ימים כיהנו בארץ כמה שופטים שאינם כבר איתנו, ואחד מהם, שגם הוא כבר אינו בחיים, היה שופט בבית־מישפט מסויים בדרום הארץ.

ליד בית־מישפט זה היה בית־קפה, ועורכי־הדין ולקוחותיהם היו מטיילים שם אנה ואנה, החל משעות הבוקר המוקדמות ומחכים למישפט. סוף־סוף הגיע השופט במכוניתו, אולם גם אז לא היה הדיון מתחיל. השופט היה אומר: „נחכה לעורך־הדין שוחט," וכאשר הגיע עורך־הדין הניגמן. כאשר הגיעו שני עורכי־הדין הללו, היו נכנסים עם השופט ללישכתו ושותים קפה יחדיו.

אני בטוח שהם לא דיברו על המישפטים, אלא על מוג האוויר, ובוודאי שלא נתנו לשופט שוחד. אבל אני נשבעתי שלי זה לא יקרה. ומאז התמניתי כשופט, איני מכניס צד ללישכתי בלי הצד ש־נגדו. ואפילו אומר עורך־הדין כי הוא רוצה לשוחח איתי על עניין אחר, אני מבקש שייכנס יחד עם הצד השני, ובנוכחותי ידבר על מה שהוא רוצה.

עורך־הדין הוא בעל־הבית

לש די עוד טכניקה. מאחר שאין לי מכונית ואני הולך כל בוקר ברגל מביתי לבית־המישפט, נעצרות לידי מכוניות, ועורך־דין זה או אחר פותח את לדין את עורך־דינו על כך שהתרשל ולא שאל במישפט את כל השאלות ש־הלקוח רצה שישאל, פסק השופט העליון לשעבר, חיים כהן, כי עורך־הדין לא היה חייב לעשות זאת.

היחס שבין עורך־הדין ובית־המישפט לא נקבע בחוק או בדין. זוהי תורה שבעל־פה. דור של שופטים מעביר זאת לדור הבא, ודור של עורכי־דין מעביר זאת לבא אחריו. כך הם לומדים מה אסור ומה מותר, ולשם כך יש התמחות.

אילו הייתי במקום עורכי־הדין של השר אבו־חצירא, הייתי קודם כל מתחיל זאת בשאלה: האם לספר בכלל ללקוח את אשר שמעתי בליסכה? לדעתי יש דברים שאין חובה לדווח עליהם ללקוח. ואם עורך־הדין חושב שמה שנאמר לא היה שווה פרוטה — שלא ידווח! אבל לא אמרתי כי במיקרה זה הייתי נוהג כך.

הדרך השנייה היא, שעורך־הדין ידווח על כך ללקוחו, אבל יאמר לו: „לקוח יקר, שמעתי זאת וזאת, לדעתי זה לא שווה פרוטה, ואנחנו איננו עושים בזה כלום." אם הלקוח בכל זאת מתעקש ללכת בדרך אחרת הייתי אומר לו: „אני אמרתי לך לא. אתה בכל זאת רוצה לפעול? בבקשה, תלך לעורך־דין אחר."

צער בעלי חיים

א ולם אם היה נראה לי כי יש צורך לעשות משהו, הייתי ביוזמתי מעורר את העניין מייד במקום. לא הייתי בא אחרי כמה ימים, אחרי שנפרדתי מה־שופט בידידות ובציחקוקים, ונותן לו מכה מתחת לחגורה. ואני במיוחד אומר שיפט במין זכר, מכיוון שאני מדבר בעניין אחר...

יתכן שהשופט לא צריך בתמימותו או בטיפשותו לומר זאת, אבל הוא בוודאי לא ידע מה שאמר, והנה נכנס אחרי כמה ימים לאולם וקיבל מכה מתחת לחגורה. הוא נהיה חיוור, וזה צער בעלי חיים. ואני יודע מה קרה, כי יש לי מרגלים באולם!

שם קם עורך־הדין בצניעות והתפטר. וכאשר שאל השופט בתמימות מדוע, השפיל עורך־הדין את עיניו, ואמר: „חברי יגיד לכם." ואז קם חברו ומגיש תצהיר מטעמו, ושם הוא מספר מה שקרה בלישכה. ובכן, תצהיר מגישים רק כאשר עוד שנה וחצי, כי אחר־כך אין לי לישכה." (הנשיא כהן עומד לפרוש לגימלאות בעוד כשנה וחצי.)

עד כאן דברי הנשיא כהן.

אין שופט חברמן!

ב ר הפלוגתה שלו בוויכוח היה עורך־הדין משה בן־זאב, מי שהיה היועץ־המישפטי־לממשלה ושופט מחוזי בחיפה.

אמר עורך־דין בן־זאב:

מקובל עלי כי במיקרה זה היו צריכים לנהוג כמו שאמר השופט כהן, כי עורך־הדין איננו מתפטר מייד, אלא מציג גירסה מסויימת לשופט. אם זה יקבל אותה, אין צורך בהתפטרות ולא ב־דרמאטיזציה. אולם לו ייצגתי אני לקוח במישפט פלילי, ונכנסתי לשופט והוא היה אומר לי: „הטיפוס הזה" במלרע או במלעיל, על הלקוח שלי, אני כעורך־

(המשך בעמוד 68)

אליבי לקראת הרשעה?

(המשך מעמוד 67)

דין וסניגור, הייתי מרגיש רע מאוד. ולא ישכנעו אותי שזה ביטוי חברמני. אני שמעתי על שופט סביר אבל לא על שופט חברמן.

במיקרה זה היה צוות עורכי־דין, שאחד מהם מנוסה מאוד בעניינים פליליים, והם החליטו כי יש לעשות מזה עניין, וזה שיקול שלהם. נראה לי שלא היה מקום להתלוצצות בין שופטת לעורך־דין בעניין מישפטי, אפילו יש ידידות ביניהם. לעולם ישמור שופט על הפרדה מלאה בין הידידות ובין מילוי תפקידו כשופט.

במלים „הטיפוס הזה" יש לדעתי הת־ייחסות שלילית. אני מאמין כי השופטת לא נתנה את דעתה לצליל הצורם, אבל הסיגנון הוא האיש או האשה, ואני יכול להבין את השר. הוא נאשם במישפט פלילי חמור, ודעתו אינה נתונה להתלו־צצויות. והוא חשש כי בלב השופטת נוצרה דיעה שלילית עליו. לדעתי בית־המישפט העליון צריך היה לומר: „אני מאמין לשופטת כי תעשה מישפט־צדק, אבל למען העתיד, אני רוצה שהמישפט יהווה, ודברים כאלה לא יקרו, ולשם כך צריכה השופטת להתפטר."

הרי המישפט טרם הסתיים, ובשלב מסויים יתכן שהשופטת תצטרך לומר כי אינה מאמינה ל„טיפוס הזה", ואולי תשלח אותו לבית־הסוהר, איזו צורה יהיה לזה או? האם אדם העומד מן הצד יחשוב כי כאשר שופט אומר שהוא ישפוט בצדק הוא אומנם יתעלם מן הרושם של הטיפוס הזה?

עד כאן דברי היועץ־המישפטי לשעבר, משה בן־זאב.

הסבר נוסף למהלך זה במישפטו של השר אהרון אבו־חצירא, העלה אחד ה־מוחות המבריקים בעולם המישפט היש־ראלי. הוא טען כי יתכן שהסניגורים, מייד כשראו את חומר הראיות במישפט, חששו כי יש אפשרות שהשר יורשע בדין. לשם כך החליטו לחפש אליבי להרשעה. והם מכינים את דעת־הקהל לאט־לאט, בדרכים מישפטיות מתוחכמות, לכך ש־השר יהיה קורבן, מכיוון שהשופטת כבר קבעה דיעה, והביעה אותה במהלך ה־מישפט.

אם אומנם יורשע השר יוכלו תמיד לטעון, „אמרנו לכם קודם, הרי אצלה הוא לא יכול היה בכלל לקבל מישפט־צדק!"

אילנה אהון ■

שופט כהן
„זה אכל אותי!"

פרקליט בן־זאב
„הייתי מרגיש רע מאוד!"

ילד נולד לאריק

מעריצו של אריק איינשטיין הוכו השבוע בתדהמה. פורסם שנולד לו בן מיחסיו עם סימה אליהו. המעריצים לא ידעו מה שידעה כל הבוהמה: שאריק וסימה זה סיפור־אהבה הנמשך כבר מזה עשר שנים.

בעוד שיחסי אהבתם רצופת־המשברים של אריק ואלונה איינשטיין היו נחלת־הכלל, היתה אהבתם של אריק וסימה שקטה וחשאית. קשר של הסכמה שבש־תיקה נכרת בין העיתונאים. הם החליטו שלא להטריד את האליל. הוא סבל דין מנחם עטם, ואף ענה להם בשיר כתבו עליו בעיתון הרבה דברים / והוא אף פעם לא ידע שהוא כזה.

השבוע ילדה סימה בן לאריק איינשטיין. אמיר איינשטיין הוא ילדו השלישי של הזמר, ובנו הראשון אחרי בנותיו מאלונה, שירי ויסמין.

נערה בעיר הגדולה

אחרי שפרשה אלונה לירושלים, יחד עם יסמין בתה הקטנה, וחזרה בתשובה, לא נותר אריק לבדו. הוא הרבה להתראות עם סימה במשך תקופה ארוכה קודם לכן. היא היוותה את הצלע השלישית בסיפור אהבתם של אריק ואלונה.

סימה בת ה־31 עובדת כיום כמנהלת־הצגות בתיאטרון הקאמרי. אך היא זכורה לרבים ככוכבת המקסימה של הסרט מציצים. בסרט, שאותו ביים אורי זוהר, שיחקו אריק וסימה בעל ואשה, הורים לילדה קטנה. שם גם החלה פרשת אהבתם. אולם אריק וסימה לא נפגשו לראשונה על בימת־הצילומים.

בסרט מציצים, כמו בכל סרטיו, לא שיתף אורי זוהר שחקנים מיקצועיים. החברים שסבבו אותו עשו איתו יחד גם סרטים. סימה היתה אחת מהם. אל החבורה המלוכדת, שכללה את אורי ואיליה זוהר, אריק ואלונה איינשטיין, צבי שיסל, אמר־גנם, מונה זילברשטיין ומוישה איש־כסית, הגיעה סימה במיקרה.

סימה היתה בת 20 כשהגיעה לתל־אביב

המשולש

בצילום מימין סימה אליהו, אלונה עומדת, ואריק משוחח עם איליה זוהר. סימה הצטרפה אל חבורת **הגר** שהיוותה את הבוהמה — בהא הידיעה — בתל־אביב, והיתה בת־בית בביתם של אריק ואורי. כל הקבוצה נהגה לבלות ולעבוד יחד. כאן צילום מאחת המסיבות שהם הירבו לערוך בזמנו.

מיישוב קטן בשרון. דקה וגבוהה, שיער שחור אסוף לאחור ברישול, פנים נקיות מאיפור, מיכנסי־ג'ינס משופשפים והדו־קים, חולצת־טריקו וסנדלים — כך הופיעה סימה לראשונה במישרדו של האמרגן אברהם („פשנל") דשא, שבו התחילה לעבוד כפקידה.

על רקע האווירה הססגונית והבוהמית במישרד, היא בלטה בפשטותה. היא הק־רינה חן טבעי. היה בה משהו מקורי, עצמאי ושונה. היא לא נסחפה אחרי הברק ה־חיצוני, המטשטש נערות רבות כשהן מגיעות לתל־אביב בפעם הראשונה.

בתחילת שנות ה־70 היה אורי זוהר עדיין שותפו של פשנל, והשניים הפיקו הצגות וסרטים בכיכובו ובבימויו של זוהר. עינו של אורי צדה במהירות את המזכירה יוצאת־הדופן, שהגיעה אל ה־תיאטרון. כמו רבים הוא הוקסם ממנה, וצירף אותה אליו כמזכירת־הפקה בהצגה בשם הקורקבן, שאותה ביים.

סימה לא שיערה לעצמה שהמיפגש עם אורי ישנה את חייה. השניים הפכו ידידים קרובים, ומאז בילתה את כל זמנה במחי־צתו. הם הפכו לחברים טובים, שעבדו ושבילו ביחד. סימה הצטרפה לחבורה שהיוותה אז את הבוהמה בת־א־תידיעה בתל־אביב.

בתוך הקבוצה שבמרכזה היו אורי ואי־ליה, אריק ואלונה, נרקמה ביניהם מערכת יחסים גדושה ומסובכת, שלא היתה מובנת לצופה מן הצד, והכניסה לזרים אליה היתה אסורה. איליה, אשתו של אורי, קיבלה את ידידותם של אורי וסימה בטב־עיות, והשתיים הפכו חברות קרובות.

היו אלה שנים סוערות בחיי־החבורה, וסימה אליהו נטלה חלק בכל ההרפתקות שלהם. מה שייחד ראיפיין את אריק ואורי

על גבי החקלים

על גב תקליטו האחרון של אריק **חמוש במשקפיים**, מופיע תצלום זה, שבו נראה אריק כשהוא רץ אחרי סימה בשדה קוצים. טרטקובר הגרפיקאי שעיצב את העטיפה ידע מה שידעו כולם.

מיתר היוצרים בארץ היה שהם כתבו, שרו, שיחקו והסריטו את מה שקורה להם. אורי ואריק כתבו את החומר, אורי ביים, אריק שיחק ושר, אלונה צילמה, שיסל הפיק וסימה היתה מזכירת־ההפקה ונערת־תסריט, ואף הופיעה בכמה קטעים בקול ובשבלול.

אריק היה חברו הטוב ביותר של אורי, והיה זה רק טבעי שסימה ואריק ישהו יחד ברוב שעות היום. סימה, שהיא ממוצא סורי, משרה על סביבתה שקט מיוחד, שאליו נמשכו גם אורי וגם אריק, חסרי־המנוחה. אריק, אורי וסימה היו שלישייה שנראתה יחד בכל מקום, כשגם איליה וגם אלונה התייחסו אליה כמו אל אחת מן המישפחה.

בסירטו המצויין האחרון, מציצים, ה־מהווה מעין אמירת־שלום אחרונה של אורי לעולם שבו היה חי, היתה סימה השחקנית הראשית. הסרט מתאר את „ילדי־החוף" של תל־אביב בתחילת שנות ה־70, תקופה תל־אביבית שאריק ואורי נמנו עם גיבוריה הראשיים.

לסימה, שזה היה נסיון־המישחק הראשון שלה, לא היה קשה לשחק בסרט. כל מה שהיה עליה לעשות היה להיות היא עצמה.

הזוג

תצלום משותף של השניים מ־תוך לול מופיע בספר השירים של אריק, בתחת׳ת השיר גן של שושנים. האם התכוון אריק בשיר זה אל סימה?

יחד בסרט

אריק איינשטיין וסימה אליהו, גיבורי הסרט מציצים, שיחקו בו את עצמם. אריק הוא זמר בסרט, וסימה מגלמת את אשתו. אחרי ההסרטה פרחה אהבתם. אך השניים לא נפגשו לראשונה בסרט. סימה היתה קודם לכן נערת־תסריט, ומזכירת הפקה בקבוצת הגר שמנתה בין השאר את אורי זוהר, שיסל ואלונה איינשטיין.

אפילו תלבושות לא היו צריכים להתאים לה. גם בסרט היא מופיעה ללא איפור, ובאותם מכנסי־ג׳ינס וגופיית־טריקו שבהם נהגה ללכת בחייה הפרטיים.

השלישייה אריק, אורי וסימה הופיעו גם בסרט בתפקידים המרכזיים. נראה שאורי חש את מה שעמד להתפתח בין השניים. בעלי עין רגישה יכלו לראות כבר אז שאריק וסימה משחקים בעצם את עצמם, על כל הלבטים והמורכבות שביחסיהם, כשאורי, החבר בחיים ובסרט, צופה בהם מן הצד.

כל עשייה קולנועית מקשרת בין עושיה. אולי מפני שזוהי חוויה חזקה, קצרה ואינ־טנסיבית: מאז הסרט עבר מרכז־הכובד מאורי וסימה אל אריק וסימה. אריק הירבה לשהות בדירתה השכורה גם אחרי שהס־תיימו הצילומים. כשהיה חוזר מהופעות, בשעות לילה מאוחרות, ידע נהג־המונית להורידו מול פתח ביתה. רק מאוחר יותר היה מגיע אל מישפחתו.

בתקופה זו כתב אריק כמה משירי־אהבה נפלאים, שקוראיהם לא יכלו לנחש במי המדובר ולמי התכוון. יתכן שהתכוון אל כל אחת משתי הנשים שאהב. עוד מעט כולם יכלו / שנינו נוכל להיות לבד / אני אוהב אותך היום / אני אוהב אותך. ביטוי נוסף למילכוד שבו היה נתון יש בשיר לא הבטחתי לך אף פעם גן של שושנים. למי אמר זאת? לאלונה? לסימה?

בספר־השירים שלו, בתחתית העמוד שבו הודפס שיר זה, מופיע צילום של אריק וסימה ביחד, כשהם צוחקים. היה זה רמז בולט. גם על גב עטיפת תקליטו האחרון, חמוש במשקפיים, הופיע תצלום שבו נראה אריק רץ אחרי סימה בשדה קוצים. מי שהכיר אותם מקרוב ידע שזה־צילום לא הופיע במיקרה.

סוף־סוף: רשמית

בין שתי הנשים האהובות התפתחה פרשת־יחסים מעניינת. אלונה, שחזרה לחיות עם אריק אחרי שהתגרשה ממנו רישמית, הצהירה אז שאריק הוא הגבר היחידי בחייה. משבנכנסה סימה לתמונה, הבינה אלונה היפה, בחושיה העדינים, שכאן לא תוכל להילחם, וקיבלה את המצב כמות שהוא. סימה ידעה שאריק אוהב את בנותיו ואת אשתו אהבה עזה, ולעולם לא ינטוש אותן. מעולם גם לא ביקשה זאת ממנו. בין השתיים התפתחה הבנה שקטה, כשאריק חילק את זמנו בין שתיהן, ונתן לזמן להחליט בשבילו.

אחרי שאורי זוהר, מנהיגה הבלתי־מוכתר של החבורה, הפך דתי קיצוני, התפרקה החבילה. חברת הגר נסגרה, שיסל נסע לאמריקה, ואריק המשיך להקליט ולהופיע. סימה, שגם היום היא דקיקה ובע־לת מראה מיוחד, הורידה מסך על הפרק הסוער הזה בחייה, והתחילה לעבוד מאחורי הקלעים כמנהלת־הצגות בתיאטרון הקאמרי, עבודה הדורשת מיומנות ואחריות רבה, והנחשבת כ„גברית". בתיאטרון יודעים לספר שהיא מנהלת מיקצועית ומעולה ואשה מקסימה בפשטותה.

בשנים האחרונות היא ניהלה חיים שקטים ורגועים. מילבד עבודתה, סבב עולמה סביב אריק. אהבתם של השניים הלכה והעמיקה, ואצלה היה אריק מוצא רכות, הבנה וחום, אחרי המתח של ההופעות.

כשאלונה איינשטיין הפכה אף היא דתית ועקרה לירושלים, נפתרה מעצמה בעייתם של אריק וסימה. הוא המשיך להתגורר בביתו שברחוב חובבי־ציון ולטפל בבתו, שירי, אך בשאר זמנו הפנוי שהה עם סימה. יותר ויותר אנשים ידעו על אהבתו החשאית, והשבוע, משנולד בנם, אמיר, קיבלו יחסיהם גושפנקא רישמית. אריק העניק לילד את שמו, אך השניים אינם מתכוונים, כנראה, להינשא. אולי מפני שאהבה אמיתית לא זקוקה לאישורים פורמליים. סימה היא כיום האשה של אריק, וחבריו יודעים לספר שהוא מאושר מאוד.

בין אריק ואורי

סימה אליהו שימשה כמזכירתו הצמודה, והיתה גם ידידתו ה־קרובה של אורי זוהר. כך גם הכירה את אריק שהיה חברו הטוב ביותר. השלושה העבירו את רוב זמנם בצוותא בעבודה ומחוץ לשעות העבודה. כאן השלישייה במיסעדת דגים בצפון העיר כשאריק משחק שח־מת, סימה במרכז, ושניהם מקשיבים לאורי.

(המשך מעמוד 21)

מאשר אינטלקטואלי. בחלטותיו הוא מונחה על־ידי אינסטינקטים בריאים ו־נכונים.

יסוד האדמה מאפיין אדם מעשי, ישר, אחראי ותכליתי. הרכוש חשוב לו כדי להרגיש יציבות. על־פי־רוב אינו מסתגל בקלות למצבים ומקומות חדשים.

התכונות השליליות ביד כזו יכולות להתבטא בעקשנות, איטיות, דוגמטיות וחוסר־רצון לשנות הרגלים.

הכוח הרב שמצוי ביד כזו עלול לה־ביא את טיפוס האדמה לידי אלימות פיסית והתעלמות מהצד הרוחני שב־חיים. אך זאת בעיקר אם ניכרים ביד סימנים נוספים המעידים על כך, וזאת יוכל לקבוע רק המומחה. שכן יד אדמה בעלת כוח רב יכולה להראות בין השאר אדם בעל יצירתיות רבה.

יד אוויר
(תאומים, מאזנים, דלי)

לכף היד עצמה צורה מלבנית, ולה אצבעות ארוכות וגמישות. היד אלסטית ודי רכה. קווים רבים מצויירים על יד

בעלי יד אוויר הם אינטלקטואלים, מבריקים, פתוחים לדעות חדשות ולשיגיונותיהם של אחרים

כזו. גם לקווים הראשיים שותפים לא מעטים, בצורה קווים קטנים החוצים אותם או השוכנים בקירבתם.

בעל יד אוויר הוא הטיפוס האינ־טלקטואלי. חושב מהר ומעדיף לסמוך על הגיונו ולא על רגשותיו. אנשים ה־שופטים ומחליטים על־פי רגשותיהם אינם מעוררים את אמונו. הוא מסתגל במהירות למקומות ולמצבים לא מו־כרים. יש לו יכולת גבוהה ליהנות מה־חיים. הוא מושפע מאוד מהסביבה שבה הוא נמצא, נוח לבריות ומלא טקט. מוכן לקבל כימעט כל אחד, פתוח ל־דעות חדשות ואף לשגיונותיהם ומוזרו־יותיהם של האחרים.

השלילי ביד כזו מתבטא בהתעלמות מהמציאות, יכולת לנצל את הזולת ב־אמצעות מוח מבריק, וכושר שיכנוע מעולה. אהבת חופש מוגזמת, ויכולת להתעלם מרגשותיהם של אחרים. אך גם במצב שלילי האדם אינו אלים, ומר־גיש צורך חזק בתיקשורת עם הסביבה.

יד מים
(סרטן, עקרב, דגים)

שני סוגים עיקריים מצויים ביד ה־מים. 1) כף עדינה וארוכה ולה אצבעות דקות וארוכות עם ציפורניים דמויי שקד. 2) יד עדינה ושמנמנת, בעלת גב־עות גבוהות ורכות, מזכירה מין „גומ־אוויר". יד ש„דורשת פינוק".

המאפיין את שני הסוגים הוא הרכות והגמישות. בשתי הצורות היד כל־כך רכה ונעימה שכל המבחין בה, משתוקק מייד לליטוף.

כל־כך הרבה קווים מצויים ביד מים, שגם בקווים העיקריים קשה להבחין. הם פשוט מסתתרים מתחת למוני ה־קווקווים. לבעל יד המים רגישות מאוד גבוהה, אינטואיציה חזקה וחשיבה פי־לוסופית עמוקה. לעתים קרובות הוא חסר־ביטחון ומופנם, משתתף בצרותיהם של ידידיו, ומוכן לעזור בכל עת. הוא נתון למצבי־רוח, ונמשך כמיוחד לאמנות וליופי.

השלילי ביד המים יתבטא בחוסר־יצי־בות, ואי יכולת להחליט. לעתים הוא קל מדי להשפעה, מוותר בקלות, חסר התמדה ונוטה לאפתיות ועצלות. אך גם כאן לא תימצא אלימות פיסית. עוקצ־נות מילולית וקינאה הן שתי תכונות שעלולות להרגיז את אלה החיים עם אדם כל־כך רגשני.

פרחן חוזר לכושר קרבי

אבי **פרחן** הוא גיבור אמצעי־התיק־שורת, נציגה הפוטוגני של התנועה לעצירת הנסיגה בסיני.

בעוד יוסי סלע ואבינועם מרגלית הם נציגי הכסף, אבי פרחן הוא נציג האי־דיאליזם הצרוף. פרחן, רב־סרן (מיל׳), טוען בלהט: אף שעל! אשתו הדינא־מית, לורה, שעלתה לישראל מברית־המועצות לפני 12 שנה, לוהטת בדבקותה במטרה עוד יותר ממנו.

פרחן שפוטר מעבודתו במישרד־החק־לאות, לדבריו על רקע פוליטי, הוא כעת על תקן של מובטל, וחי מרווחיה של אשתו, שהיא בעלת חנות לסריגה ועבו־דות־יד בימית.

פגשתי את פרחן בבית הוריו בנווה שרת. הוא לבש, כמצופה, חולצת טי ועליה הכתובת „לעצור את הנסיגה ב־סיני". שלא כמצופה, הוא לא הפציץ אותי באיומים. הוא גם לא היה חריף בדבריו. להיפך, כמו דיפלומט משופשף, הוא הוליך אותי סחור־סחור וניסה שלא לענות על שאלות קשות מדי — כמו יחסו לתגובתו של הרב כהנא, מה יקרה אם העיר ימית תישאר בידי ישראל אך תהפוך לעיר דתית, או יחסו לעקורי פית־חת רפיח הבידואים.

על אף אחת מהשאלות האלו לא קי־בלתי תשובה ישירה. פרחן, כרבים מחב־ריו, מדבר בשם עם־ישראל. הוא מרבה להשתמש בסופרלטיבים, מדבר בלשון רבים ובשם העם, ונזהר מאוד שלא להי־שמע קיצוני מדי.

אך לורה „לא עושה חשבון" — לא למילים ולא לאף אחד אחר. הצעירה בעלת המיבטא הרוסי הבולט אינה בו־ררת את מילותיה, אינה מנסה להתחבא מאחרי מילים יפות. היא אומרת בפירוש: „אני לא אוזן מימית אפילו אצטרך להי־הרג על כך. אני לא אוהבת את הרעיון שימית מוצפת בדתיים, אני לא אוהבת את ה„פיצויימניקים" ואני מתעבת את יוסי סלע."

התרנגול יעצור את המצרים

בעוד **אבי** מתקשה לענות על שאלתי כיצד אדם חילוני כמותו מסתדר עם אדם דתי פנאטי כמו הרב ישראל אריאל, היא עונה תחתיו: „איך אני מסתובבת ליד הרב במכנסיים קצרים? כי אני זו אני והרב זה הרב. מה זה נוגע האחד לשני? הוא לא אומר לי מילה על המיכנסיים, ואני מכבדת את דיעותיו בכל הנוגע לדת."

לורה כחולת־העיניים ודקת־הגו מסרבת לדבר על ועד־בעלי־העסקים בימית. ל־דבריה משמיצים חברי־הוועד את בעלה באמצעותה, כדי ללכלך את שמו באמצעי־התיקשורת. הם מדליפים כאילו מצד אחד לוחם בעלה כאידיאליסט למען עצירת הנסיגה בסיני, ומסרב לחתום על מסמכי הפיצויים, ומצד שני היא עצמה חברה בוועד־בעלי־העסקים, ומרשה להם לפעול בשמה בכל הנוגע לפיצויים.

היא מדברת באהבה על ביתה בימית, וגאה בלול התרנגולות שלה. במיוחד היא גאה בתרנגול אחד שלדבריה, „אם אני משחררת אותו הוא לא יתן לאף מצרי להתקרב אל הבית."

פרחן לא מתלהב מהתערבותה הפעילה של אשתו בשיחה, אך היא לא נרתעת, וטוענת כי בכל מה שנוגע לימית ולביהה שם גם לה יש מה לומר.

ארבעת ילדיהם של בני־הזוג מעדיפים לשחק בחצר. הבת הגדולה, מיכל, סיפרה לי כי למרות היחסים המעורערים בין המישפחות, היא נמצאת בחברה אחת עם בנו של יוסי סלע ושהילדים בכיתה לא מדברים על הפינוי או על פוליטיקה. קרן

„ביום פקודה יתייצבו לימינו מאות אלפי אזרחים...
אנו נערכים לקליטתם - על כל המשתמע מכך!"
אומר אבי פרחן, מראשי התנועה לעצירת הנסיגה

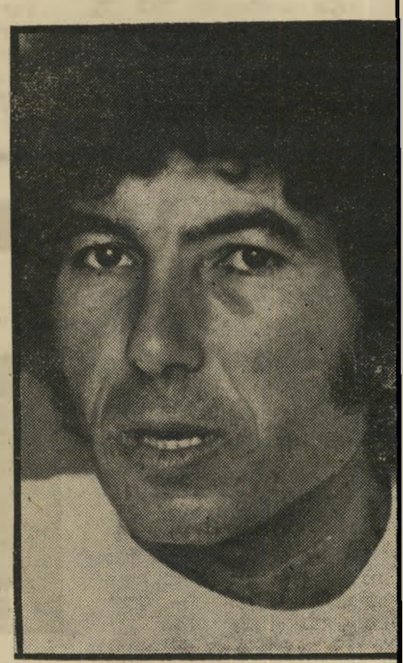
הקטנה טוענת שאצלם בכיתה הפינוי הוא שיחת־היום, ושהילדים עושים תחרות מי בעד בגין ומי בעד גאולה (כהן).

אבי ולורה פרחן מדברים כמו צמד אידיאליסטים, אך מאחרי האידיאלים וה־חלומות מתקבל הרושם כי נותרו עדיין הרבה שאלות ללא מענה, שאבי פרחן מעדיף להתעלם מהן. שאלות מצפוניות הנוגעות לערבים שאיתם עבד בימת בר־דאוויל כמפקח, שאלות הנוגעות לבדואים שאותם פגש במרחבי הנגב, שאלות ענייניות של מה יהיה אם אומנם תישאר ימית בידי ישראל, ושאלות קיומיות כמו מה יהיה אם ימית תוחזר, כמוסכם, בחודש אפריל.

יחסים מצויינים עם הערבים

פרחן טוען כי עם־ישראל אינו מבין מה קורה בימית. לדבריו „ימית אצל עם ישראל היא סלע אחד גדול. הרחוב לא מבין שיש שתי קבוצות: קבוצה שאין לה אמונה, שכל מטרתה לקבל פיצויים ולעזוב את ימית, והקבוצה שלנו, הנאבקת נגד הפינוי.

„זוהי קבוצה שכסף לא מעניין אותה. לצערי עם ישראל אינו מבחין ביניהן.

מורד אבי פרחן
„לא היו בדואים באיזור ימית!"

גם אמצעי־התיקשורת לא מבדילים. מטל־פנים אלי עיתונאים לשאול שאלות על הפיצויים אני מנסה להסביר להם שאני איני הכתובת הנכונה."

פרחן הגיע לחבל ימית בתקופת מיל־חמת ששת־הימים. הוא היה קצין־חבלה של גדוד 9 בחטיבה 7, בפיקודו של האלוף ישראל טל. „זו רק יד המיקרה ששמי מופיע היום על דלת אחד הבתים בימית ולא על האנדרטה."

אחרי מילחמת ששת־הימים חתם על שרות־קבע, והשתתף במילחמת ההתשה. הוא ישב במוצב טמפו המפורסם, מול פורט־סעיד, ושם גם נפצע.

עם תום מילחמת ההתשה שירת באל־עריש כקצין אג"מ. כשהשתחרר מצה"ל, עבד במימשל הצבאי בחבל עזה, כנציג מישרד־החקלאות. הוא היה אחראי על פיתוח הדיג בימת ברדאוויל.

„כשאני הגעתי לשם, הפיקו מהימה 600 טון דגים. כשעזבתי היתה התפוקה 2600 טון."

פרחן אוהב לספר על חבריו הערביים, עד כמה הוא בעצם אוהב ערבים, עד כמה הערבים אוהבים אותו. לורה מפצירה בו: „ספר, ספר על הפקחים שלך, איך הם בכו ביום שהחזרנו את אל־עריש."

פרחן מספר, אך מבקש שלא לנקוב בשמות הפקחים כדי שלא לסבך אותם עם המצרים. הוא אינו מבין מדוע מוטבע אות־קלון על אלה ששיתפו פעולה עם הכיבוש הישראלי, ומספר בכנות תמימה:

„הייתי נוסע על הכביש המשותף לנו ולמצרים. הייתי פוגש ערבי, דייג שעבד בשבילי, שהיה חבר שלי, שהיה ישן ואוכל בבית שלי. הייתי רואה את השימחה שלו בעיניים, והוא היה רומז לי לא להגיד לו שלום, שהמצרים לא יראו. אם המצרים רוצים שלום אמיתי, אז מה החשש של אזרח פשוט לבטא את הסכמתו עם מדיניות הממשלה? היו לי שיחות עם הערבים. מי שהיה לו קשר כלשהו עם ישראל סובל. אם הוא אגרונום, חקלאי או פועל פשוט, אין לו תעסוקה. יש עליו אות קלון. מייד אחרי שהחזרנו את אל־עריש קראו לחברה האלה לחקירות."

כשמזכירים לפרחן כי גם אותם יהודים ששיתפו פעולה עם הבריטים בארץ־ישראל שלפני קום המדינה נחשבו לבוגדים, וגם עליהם הוטבע אות קלון, הוא טוען: „זה לא אותו דבר."

כשהוא נשאל מדוע אין זה אותו הדבר, הוא משיב: „אם לא היינו נותנים שרותים לאוכלוסיה הערבית, היא היתה נפגעת אם לא היו עובדים בימת ברדאוויל, לאוכלוסיה לא היה ממה להתפרנס."

ואיך הסתדרה האוכלוסיה הערבית לפני הכיבוש? טוען פרחן: „הימה הוחכרה על־ידי קבלן ששמו בה כבשלו. הוא הכניס עשרים קבוצות שכירות, בעוד שאנחנו העסקנו 400 דייגים, והדייגים דגו לפי הזמנה. אם היתה הזמנה של 200 טון, דגו רק 200 טון. הוא היה מפקח בשיטות קפדניות ובעונשים מתקופת התורכים. לכן לא פלא שהדייגים הערבים העדיפו אותנו. אני אומר לך, קשרנו איתם יחסים מצויינים, בייחוד אני, כי אני דובר ערבית רהוטה."

עקירת בדואים? עורבא פרח!

פרחן אינו מוטרד מבעיות מצפון בכל הנוגע לבדואים, עקורי פיתחת רפיח: בתוך בליל הסיסמות של התנועה לעצירת הנסיגה בסיני בולטת במיוחד הסיסמה „אל נא תעקור נטוע," מתוך שירה של נעמי שמר, שהפכה המשוררת הלאומית של גוש אמונים והסביבה.

אחרי שפרחן משמיע את „אל נא תעקור נטוע" כמה פעמים, הוא נשאל על עקורי הפיתחה. לפני שהוא משיב הוא חושב ארוכות, ואז אומר בשטף: „היות שאני מראשוני המתיישבים בחבל ימית, אני רוצה להגיד כי כל עניין עקירת הבדואים* היא עלילה ועיוות של מציאות. ימית נבנתה על דיונות של חול. כל האיזור היה דיונות של חול. עד שלא בנינו את כביש הגישה בין תישעה הקילומטרים, היתה הגישה לימית בלתי־אפשרית. ולא גר שם אף בדואי.

„יכול להיות שהיו בדואים באיזור של מושב שדות ושל יתר היישובים החקלאיים, אך לא באיזור ימית. ובכלל, מי שמכיר את המנטאליות הבדואית יודע, שהם בחורף פה ובקיץ שם. אין להם מקום קבוע.

„אני יכול להפגיש אותך עם שבט שלם של בדואים שהמימשל בנה לו היום את מושב דהאנייה. המימשל בנה בתים וחלקות־אדמה עם מערכת טיפטוף. הם מרוצים מאוד. אין להם טענות לאף אחד, להיפך. כך שכל הסיפור על עקירת הבדואים הוא עורבא פרח."

כשמזכירים לו כי הבדואים הם נודדים בתרבותם, וכי עצם גירושם מהמידבר למקומות של קבע די בו כדי לפגוע בהם, הוא משיב: „אנחנו קילקלנו את הבדואים. הם כבר לא נודדים כמו פעם."

האיש המייצג את מצפונו של עם ישראל, והמגן על מצפונו של ראש־הממשלה, מגמיש את מצפונו שלו לפי נוחיותו. יש לו סיפורים רבים על בדואים הפוחדים מהמצרים, על בדואים שאינם נודדים, אך אין לו תשובה עניינית לשאלה אם אין מצפונו מייסר אותו. הוא מתחמק:

„שוחחתי עם בדואי צעיר. לא הכרתי אותו והוא לא הכיר אותי. אמרתי לו: למה אתם, צעירי הבדואים, לא פונים למימשל ומבקשים שיבנו לכם ישובי בדואים? והוא ענה לי: כל עוד לא נקבל היתר מהראיס ומהזקנים, לא נוכל לעשות זאת."

זהו זה: מצפונו של אבי פרחן שקט. האשמה אינה מוטלת עליו כי אם על כתפי הבדואים הפוחדים מהראיס.

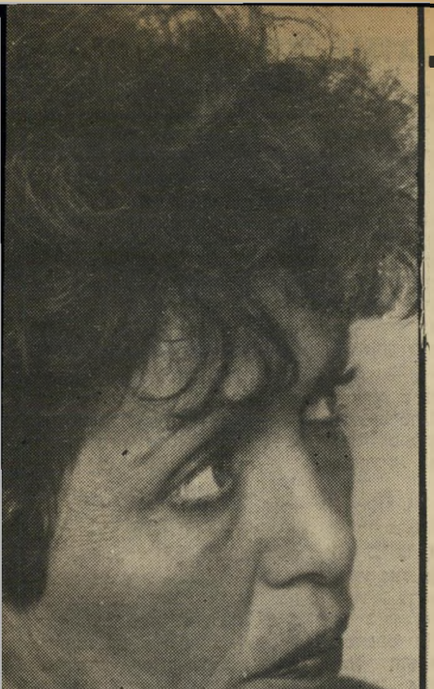

פרחן בחיק מישפחתו*
„יש לי דירה בנווה־שרת!"

היחסים בין תושבי ימית מעוררים. שכן אחד שונא את חברו, אנשים לא אומרים זה לזה שלום. מישפחת פרחן מסוכסכת במויחד עם מישפחתו של יוסי סלע, מפעילי ה„פיצויימניקים". פרחן טוען כי סלע משמיץ אותו באמצעי־התיקשורת ומזין את העיתונאים במידע לא נכון.

„יוסי סלע שונא אותי מאז שתקפתי אותו באמצעי־התיקשורת וטענתי כי כל האמצעים כשרים בעיניו ובלבד לקבל פיצויים. כשהוא הלך לסעד מורתדא, הוא

* מימין: בן־אחיו ירון, בנותיו גנית, מיכל, קרן, הבן שופר־בן־עוד, והאשה לורה.

קנאית לורה פרחן
„מנצלים אותי נגד בעלי!"

לא דיבר כיושב־ראש בעלי־העסקים בימית, אלא כנציג העיר ימית. ניסיתי למנוע ממנו ללכת. ראיתי שזה לא עוזר, אז ירדתי עליו באמצעי־התיקשורת. מאז הוא נוסר לי טינה. הוא אמר לאשתי שהוא יהרוס אותי באמצעי־התיקשורת. הוא טען שבגללי הוא היה צריך לחזור לימית בבושת פנים, או כמו שהוא אמר לאשתי: מתחת לאדמה.

„בעת הוא מאכיל את העיתונאים בסיפורים כאילו אני פועל נגד הנסיגה, ואשתי פועלת במיסגרת ועד־בעלי־העסקים כדי לקבל פיצויים. אין שקר גדול מזה, פשוט אין!"

לורה אינה מוכנה לעבור על התנהגותו של סלע לסדר היום. במירצה הבלתי נדלה היא קוראת: „ועד־בעלי־העסקים פנה לאבי, והוא אמר להם: תודה רבה, אני לא רוצה פיצויים. העסק הוא של אשתי, אז תפנו אליה. כשהם פנו אלי אמרתי להם שאין לי שום עניין איתם, ושאני לא צריכה את הטובות שלהם.

„אין לי שום מושג מהו גובה הפיצויים המגיעים לי, ואני לא מבינה שום דבר בניקוד. שמואל אלבק שלחי לי מיכתב פינוי. אפילו לא פתחתי אותו. אנחנו לא מוציאים מיכתבים כאלה מהדואר. בימית יש מאה בעלי עסקים. אני לא כלולה ביניהם. אני היא בעלת־העסק ה־101."

פרחן אומר שהוא בעד כל מי שרוצה לעצור את הנסיגה מימית. הוא מספר על עשרות אלפי תרומות, עשרות אלפי בני־נוער, עשרות ישובים שיקומו בקרוב. כל הדרכים כשרות. גם דרכו של הרב כהנא.

כשהוא נשאל אם הוא מסכים עם מצעו הפאשיסטי של כהנא, הוא חוכך בדעתו ואומר: „אנחנו לא באים לדבר על הרב כהנא. אני לא אומר שאני מסכים עם דיעותיו."

כאן מתפרצת לורה ואומרת לו בעצמה: „אם אינך מסכים, איך זה שאתה חבר של הרב אריאל?" פרחן נופל למילכוד, מבקש מלורה לא להתערב, אך נאלץ להשיב: „אני לא בודק בציציותיו של הרב כהנא. אני בעד כל מי שרוצה לעצור את הנסיגה בסיני, אם כי אני לא שלם עם מצעו. מי שמכיר את הרב אריאל יודע, כי מאז הבחירות גם הוא התנער

(המשך בעמוד 74)

חיים מתחת למגף

(המשך מעמוד 35)

אנוס־אירס כדי שיעניקו לי אשרת־כניסה, וסיפרתי להם על מצבי. הוספתי בקשה שיבואו לבקר אותי בכלא, כדי שיקבלו אינפורמציה נכונה יותר*. הקנדים כתבו לי ששילטונות ארגנטינה לא נענו לבקשתם ולא הירשו להם לבקרני בכלא לצורך הכנת חוק ההגירה**. אני מרגישה כי כל יום מתקרבים אלי אנשים וידידים הדואגים לי־גורלי. מחזק אותי הרעיון ש־בסופו של דבר יתאפשר לנו להת־אחד ולהגיע לחירות ממשית — בכל המובנים.

אני מחבקת אותך ואת כל ה־משפחה שלך. דבי.

22 באפריל 1981

אחרי ביקורך ביום רביעי ה־אחרון אני ממשיכה לדמיין לעצמי שאני עומדת איתך באולם־הקבלה, וממשיכה לספר לך על הדברים שמעסיקים אותי.

אני רוצה לשאול אותך: מה פירוש הדבר להיות הוגן? האם די להביע את זה במילים או שכל אלה הדורשים צדק צריכים להר־אות את זה? סבלתי וכאבתי בגלל זה היה עבורנו אוויר של החו־פש, ונטע בליבותינו את האמונה שנצא לדרך הנכונה.

כמובן שלא הכל עבר חלק. כשהגיעו המישפחות, הודיעה הנ־הלת הכלא שאסור להכניס את חבילות האוכל.

הגיעה השעה לכבות את האו־רות. אני שואלת אותך אם שוב קיימת אפשרות לקבל אישור ל־ביקורים אישיים, ולא משותפים. לכל אחד מאיתנו — בעיות משלו. כל אחד רוצה לשוחח על הבעיות שלו, בלי נוכחותם של אחרים.

אתה שואל אותי מי עוד נמצא פה? ברטה קורן, נורה גילב, לילי־יאנה טפליצקי, אדריאנה קוואץ, קלאודיה כוהן, חנה־אסתר קול־דורף.

להתראות בקרוב. ד"ש לאשתך וילדים. דבי.

10 ביוני 1981

מרשאל מאיר הנכבד. אני רוצה להודיע לך קודם־כל, שב־4 בחודש זה ביקרו אצלי שני פקידי בתי־המישפט יחד עם השופט נאראיז. הם שוחחו איתי בערך 25 דקות. שאלתי אותם איזה חדשות יש

הרב מרשאל מאיר
חיפוש ללא בגדים

תעול שנעשה לי, והרגשתי את חוסר הישע מול השקר. אני חו־שבת על שנות הילדות ועל ה־נעורים שלי. נלקחתי למאסר, הפרידו ביני ובין מישפחתי, בין החברים שלי. ניתקו אותי מהלי־מודים שלי, מעבודתי.

אבל בכל זאת, הדברים האלה לא פגעו באמונה שלי בחיים הוגנים — בתיקווה שנקיים זמנים טובים יותר, חופשיים, חיים של אמת.

כך אני מרגישה מפני שאינני בודדה. אתם בחוץ איתי. כולכם שם בחוץ נותנים לי להרגיש שאני לא לבד.

הייתי רוצה לספר לך על ה־שימחה הגדולה ביום האחרון של ביקורי הפסח. הכלא התמלא בבני־מישפחה. מסך־הכל של 76 אסי־רים, 59 קיבלו ביקורים. הגיעו מבקרים רבים מפנים הארץ. הר־גשנו את חום הלבבות של בני־המישפחה, את החיבוקים הנר־גשים של הורים, אבות, סבתות, בנים ואחיות שבאו להתחלק אי־תנו בכאב העצום של שנות הני־תוק הרבות.

---

* המישטר הצבאי מעניק לפ־עמים לאסיר אפשרות לעזוב את המדינה כתנאי לשיחרורו. זהו בעצם גירוש. הנוהג הוא, שעל האסיר למצוא בכוחות עצמו מדי־נה זרה, אשר תהיה מוכנה לקבלו ולהעניק לו מיקלט.

** דבי פנתה לשגרירות־קנדה, אחרי שהטיפול בעניינה באמצעות שגרירות־ישראל בבואנוס־איירס לא נשא פרי. היא הגישה בקשה להיות גם לשגרירות ארצות־הברית בארגנטינה.

במדינה

דיפלומטיה

פחם ואהבה

טובי השופטים כחרו במהגרים הראשונים, שהתחנכו בכתי־הכלא.

כל שגרירות זרה בישראל מק־יימת, אחת לשנה, מסיבה לרגל יומה הלאומי. לרוב זהו יום־העצמאות של המדינה. ההזמנות הן שיגרתיות, קהל־הנכבדים הוא קבוע, פחות או יותר. גם הסי־דורים במקום הם שיגרתיים: מש־קאות חריפים, מאכלים קלים, שי־חות בעברית ובשפת המארח.

דייוויד גוס, שגרירה בן ה־48 של אוסטרליה בישראל, ידוע כ־בעל חוש־הומור עדין. השנה חרג מן השיגרה, וצירף להזמנתו דף־הסברה מודפס, שבו תיאר בקיצור את ההיסטוריה של ארצו. היה זה תיאור חופשי מאוד.

כתב השגריר:

„יום אוסטרליה" לא בא לחגוג את השגת עצמאותה של אוסט־רליה מידי הבריטים, שאירעה באחד בינואר 1901, אלא יום־הולדתה של האומה (איכשהו).

ב־26 בינואר 1788 הניף המושל פיליפ את הדגל הבריטי והטיל את שילטונו על החלק המיזרחי של אוסטרליה. הוא נשלח בראש 250 חיילים ו־750 אסירים — מהג־רים מובחרים מאוד, שנבחרו על־ידי מיטב השופטים בבריטניה.

הנסיון שלאחר מכן הוכיח כי אהבת החירות והדמוקרטיה יכולה לצמוח כתוצאה משהייה בכלא בריטי של המאה ה־18, לא פחות מאשר מעיון בספרי הפילוסופים הבריטיים של המאה ה־18. צאצאי האסירים והמתיישבים החופשיים, שהחלו להגיע ב־1793, ושל כורי־הזהב, שהחלו מגיעים ב־1851, שאפו למימשל־עצמי, והמושבות השונות אכן השיגו מימשל עצמי פנימי ב־1855, או זמן־מה לאחר מכן. הם ניגשו להגשים רעיונות פרועים ורדיקליים — כגון זכות־הבחירה לכל, בחירות חשאיות, תשלום משכורת לחברי־פרלמנט כדי שהתפקיד לא יישאר בילעדית בידי העשירים, וכן — למרבה הצער — גם זכות־הבחירה לנשים. אוסטרליה וישראל מתחלקות ברוח האידיאליזם, החרות, החידוש ו־הניסוי.

אוסטרליה וישראל רחוקות זו מזו מבחינה גיאוגרפית, אך יש ביניהן קשרים אישיים רבים, וגם קירבה של גישות, רעיונות, ולעי־תים קרובות גם בעיות, שהן נחלת הדמוקרטיות. במיוחד שותפות לנו הרבה מן התכונות האופייניות לחברת־ספר חלוצית: פתיחות של מינהגים, דיבור ישיר, סיגנון בל־תי־פורמלי, גילוי־לב ביחסים. 6000 ישראלים באו מאוסטרליה. אוסט־רלים רבים שירתו בארץ־ישראל (פלסטין, כפי שנקראה אז) בשתי מילחמות־העולם, וחזרו הביתה כשבליבם זיכרונות יפים. ישרא־לים רבים סיפרו לנו שנוכחות ה־אוסטרלים בארץ זכורה להם לטו־בה.

מבחינה מעשית, המיסחר ביניהן גדל שיבעתיים תוך 10 שנים. הייצוא האוסטרלי לישראל, שהגיע ב־1970 לשלושה מיליון דולר, יעלה כנראה ב־1982 על 70 מיל־יון דולר, מזה כמחצית בצורת פחם לתחנת־הכוח בחדרה. הייצוא הישראלי לאוסטרליה עולה עתה על 44 מיליון דולר.

אוסטרליה, כמו ישראל, היא מדינה של עלייה. אלף מהגרים הגיעו עם הצי הראשון, וכעת מגי־עה האוכלוסיה ל־15 מיליון, וביכ־ללם צאצאי הילידים, שהם אזרחים שווי־זכויות. כארבעה מיליון ער־לים הגיעו לאוסטרליה מאז מיל־חמת־העולם השנייה. למעשה יש רק ארץ אחת בעולם שיש בה אחוז גבוה יותר של עולים חדשים בני הדור הראשון — ישראל.

הרבה דברים אחרים קרו ב־192 השנים שחלפו. אך יום־אוסטרליה מעניק לנו את ההזדמנות לזכור את ההתחלה ולהזכיר לעצמנו את המשכיות המסורת שלנו.

עד כאן דף־ההסברה. חתמו עליו דייוויד גוס ואשתו אן. במו־שבה הדיפלומטית בישראל עורר חיוכים רבים, כחידוש דיפלומטי מרענן.

שגריר דייוויד גוס
„מיטב השופטים בחרו..."

כל אנשי אלון

קוראי הארץ התייחסו אל זכ־רונותיו של עודד מיניסטריאלי שכתב בעל הטור אמנון דנקנר כאל פיליטון משעשע, שעניינו „קילקוליה" של ממשלת הליכוד. מכריו של דנקנר וכמה עיתונאים ידעו שהאמת שונה לחלוטין: דנ־קנר סיפר בגיליון יום השישי את זיכרונותיו שלו, כמי שהיה דובר־של השר המגוח יגאל אלון בתחילת שנות ה־70.

בעל־הטור בהארץ היה אז דובר מישרד־החינוך, והוא מגולל סיפור מדהים על מה שאירע מאחרי הקלעים של המישרד וממשלה. מלכתחילה נכתב הסיפור תוך ציון השמות האמיתיים, אך בלחצו של עורך הארץ, גרשום שוקן, הוש־מטו השמות.

פגישה עם השר. את פגישתו עם אלון הוא מתאר כך: לשר היתה עווית בחצי השמאלי של פניו, שהיתה תוקפת אותו מפעם לפעם... לפתע הלפה העווית ואני נשמתי לרווחה. „אני לא צריך פירסומת," אמר השר, „אתה תדאג רק למישרד." עוזר אחר של השר מבהיר מייד לדנקנר שבעצם השר רוצה „הרבה פירסום, בכל העיתו־נים. גם טלוויזיה."

המנוע של העסק. את מנהלת הלישכה מתאר דנקנר כמי ששר־לטת ביד רמה במישרד, ממנה עוזרים ומקדים כרצונה, ומפטרת אותם. מנהלת הלישכה שאליה מת־ייחס דנקנר היא זוהר קרתי, שהיא היום פקידה בכירה במישרד־העבודה. הוא מתאר אותה כך: „היא המנוע של העסק. מטלטלת את המיניסטר ומסובבת אותו על אצבעה הקטנה."

כחור צנום. לאחר זמן, ירש את זוהר קרתי מי שדנקנר מכנה אותו „ברוך" ומתאר אותו כך: „בחור צנום בעל פנים של ישיש מצומק ונוח לרתיחה." זהו חיים בראון, מי שהיה עוזרו של אלון והיום הוא מבעלי הירחון מוניטין.

מיסעדת־פאר. דנקנר מתאר כמה מהעלילות המשותפות שלו ושל בראון: הם הזמינו למיסעדת־פאר את הכתב המדיני של הטל־וויזיה כדי להשיג לשר „עיתונות טובה" — ובתום הסעודה ביישר להם הכתב שבעוד כמה ימים קוא עובר לוושינגטון, לשלוש שנים.

ניתוק יחסים. מאוחר יותר הציע להם כתב מדיני בעיתון להדליף לו סודות כדי לזכות את השר שלהם באותה „עיתונות טובה" — והשניים העבירו לו דיווח של שגריר במדינה אפרי־קאית על הפיכה צבאית קרובה. הידיעה פורסמה — וגרמה לניתוק היחסים שבין ישראל ואותה מדי־נה.

אלון נגד דיין. דנקנר מספר שעוד מהתפקיד, ולאחר שנתיים אמר לו בראון ש„מיניסטר אחר" — הכוונה למשה דיין — „מדליק כל דבר ומסכן את ביטחון המדי־נה... אצלי הוא יישב מחובר למכונת אמת."

מי שסבור שיש הצדקה לכך שמימשל נבון מותיר פקידי מדינה במישרותיהם עד זיקנה ושיבה, ואינו מניח להם לפרוש ולהפוך עיתונאים, יקול לראות הוכחה לכך בזיכרונות שפירסם הדובר־לשעבר והעיתונאי בהווה.

ראש־יישכה־ישעבר זוהר
מילחמה נגד דיין

עוזר־ישעבר כראון
קילקול יחסים עם מדינה

ספורט

כדורסל

האוהדים אינם בסדר

„אנחנו סובלים מכך שכל הזמן משווים אותנו למכבי תל־אביב," אמר השבוע במרירות סטיב שלכטר (27), שחקנה הוותיק והגאה של קבוצת הכדורסל הפועל רמת־גן־גבעתיים. זו הפעם הראשונה ב־היסטוריה שקבוצתו מצליחה להעפיל לש־לב מכובד בתחרות הבינלאומית של אלי־פות אירופה למחזיקות גביע.

אחרי המישחק מול הקבוצה האיטלקית סינודינה, שהותיר את הרמת־גנים ללא הפרש מספיק לבאות, אין מאמינים בארץ ביכולתה לגבור על יריבותיה במישחקים הבאים, בעיקר מול זגרב היוגוסלווית, עטורת הנצחונות.

אך סטיב שלכטר המשופם, שהוא גם קפטן קבוצתו בשנתיים האחרונות, חושב אחרת.

„סטיב אופטימי באשר לבאות, אך יש לו ביקורת על התנהגות אוהדיו לאורך כל ההתמודדות הבינלאומית הארוכה. הוא מתלונן:

„נמאס לנו לשמוע מהאוהדים טענות שאנחנו לא מייצגים אותם בכבוד, כמו שעושה מכבי תל־אביב."

סטיב הסביר שקבוצתו שונה לחלוטין ממכבי — גם בצורת המישחק האישי, גם בתוסר־הנסיון של השחקנים במישח־קים בינלאומיים. „מצב שמוביל, לדעתי, לתוסר־ביטחון ניכר במישחק. מה שעוד נחוץ לקבוצה כדי להתחזק ולטפס בסולם הצלחתה זה גיבוש־חברתי. לוקח כמה שנים כדי שקבוצה תתגבש."

שלכטר (2.07) לא מופתע מכך שאין גיבוש חברתי בקבוצתו. תחלופת השחק־נים הגבוהה היא שגורמת למצב זה. בכך היא נופלת מאלופת־אירופה, מכבי תל־אביב, הבנויה כבר יותר מחמש שנים משלד־שחקנים קבוע ואיתן — אולסי־סילבר־ברקוביץ־ארואסטי־ויליאמס.

„יא רחוק ממכבי". סטיב שלכטר בא לישראל לפני ארבע שנים, כמו רוב שחקני הספורט בארץ, הישר מאמריקה. הוא סיים לפני שנה את לימודי הפיסיו־תרפיה במכון וינגייט. בימים אלה הוא משרת בצה"ל את שירותו הסדיר, שנדחה עם בואו ארצה לצורך הלימודים. סטיב נשוי למרים כשנתיים, ויחד מגדלים הש־ניים תינוק בן תשעה חודשים.

סטיב משוכנע שאם ייווצרו התנאים לגיבוש החברתי, והשחקנים יצברו נסיון עשיר יותר במישחקים בינלאומיים, לא תהיה שום סיבה שלא להגיע להישגים בינלאומיים. „אנחנו הרי רק תשע שנים בליגה, ואילו מכבי תל־אביב כבר שלו־שים שנה, ואנו לא מרגישים רחוקים ממכבי," אמר הקפטן האמריקאי.

„כל השנים שיחקנו נגד קבוצות בלי־גה, שהן, כמובן, חלשות יותר. פיתאום יש יריב חזק יותר, זריז יותר, טוב יותר. קשה להתרגל לזה בבת־אחת. כל מישחק־בינלאומי מוסיף לנסיון המיקצועי פי עשרה מאשר מישחקי־הליגה הקטנים."

במישחק מול סינודינה האיטלקית, שיחק סטיב מישחק חלש מאוד, יחסית להישגיו בעבר. זה לא היה היום שלו.

יהודה לוי, בן ה־24 (2.03), המשחק בקבוצה כבר תשע שנים, חושב אחרת. „אנו רחוקים מאוד מהרמה של מכבי. להם יש אוהדים מטורפים, שלנו הם חסרים. אם היינו מאמינים יותר בעצמנו, היינו משיגים יותר.

„במישחקי־החוץ של הטורניר האירופי לא היה מתח של גביע־אירופה, ואז שי־חקנו חופשי והצלחנו להשיג יותר נצחו־נות. זה לא עניין של כושר גופני, אלא כושר של מישחק. הפעם, עם סינודינה, השחקנים לא נתנו מישחק שלם וטוב. הם לא היו מספיק לחוצים כדי לנצח," טען יהודה לוי.

תהיה האמת אשר תהיה, מצבה של הקבוצה הרמת־גנית השתנה לאין שיעור. רק לפני שנתיים הצליחה הקבוצה לאסוף לא יותר מ־1200 צופים. לאחרונה נראו כ־5000 צופים, דבר הנחשב ללא ספק לשיא. מכאן ניתן להסיק שגם מצבה הכלכלי השתפר. מנהל הקבוצה, איתן מגידו, לא נעתר לשאלות העולם הזה כיצד מסחדרת הקבוצה מבחינה תקציבית. ואיך מגייסים את הכספים לבונוסים ה־מוענקים לשחקנים אחרי הנצחונות.

אייזנברג מרוויח מכך העסק. אמר איתן מגידו: „אף אחד לא צריך לדעת כמה מקבל השני. זה לא מקום

כדורסלן שלכטר (מימין)
„אנחנו לא מכבי תל־אביב!"

עבודה. אין ספק שבזמן האחרון יותר קל למכור כרטיסים. פעם היינו נאלצים לדחוף כרטיסים בכוח. היום כבר לא. למעשה, ה„ספונסור" (התומך) של הקבוצה היא שהרוויחה מכל העסק.

„כשעשינו את החוזה עם קבוצת אייזנ־ברג, שהיא ה„ספונסור" שלנו, כולם היו בטוחים שנגיע לשידור־מישחק בטלוויזיה לכל היותר פעם אחת. מבחינה כספית רוב השחקנים הם על אותה רמה. קפטן זהו מעמד של יוקרה בלבד, הנבחר על־ידי המאמן והשחקנים גם יחד. מה של־דעתי נתן תרומה ניכרת לקבוצה זה הדבק החיובי שנוצר בין עוזר־המאמן, יאיר שרון, ובין המאמן, צבי שרף. אני חושב שהקבוצה מאוד מגובשת, ממש אידיליה. ההבדל בין הצלחה וכישלון מוחלט הוא לפעמים בנקודה אחת."

רגבי

ג'נטלמנים או בארבארים?

בוולס שבבריטניה אמר פעם מישהו שהכדורגל הוא מישחק לג'נטלמנים, שרק בארבארים משחקים אותו, ואילו הרגבי הוא מישחק של בארבארים, שג'נטלמנים משחקים אותו.

בארץ מוכר ספורט הרגבי בעיקר דרך הכתבות והסרטים המצולמים מאמריקה (שם נקרא המישחק „פוטבול", ואילו ה־כדורגל נקרא „סוקר"). צופי הטלוויזיה רואים גברים מבוגרים בתלבושות מצחי־קות, עם כתפות־מגבהות, קסדות־פלדה על פניהם ומגינים לאיזורים חשובים אחרים בגוף — כמו שיניים, בירכיים ואברי־מין — כשהם מתגודדים בערימות כמו ילדים קטנים.

המראה מעורר אסוציאציה של מישחק אלים, שיש בו ריסוק־עצמות, שבירת־איברים ושפיכת־דם. באמריקה זה אופ־יום להמונים, המישחק הפופולרי ביותר.

גברי, מחוספס, פרוע. למרות שב־שש השנים האחרונות התקיימו בארץ 11 מישחקים בינלאומיים, איש כמעט אינו יודע שבארץ נערכים מישחקי ליגה ברגבי מדי שבת.

בשני המישחקים הרגבי האנגלי, המקובל בארץ, והפוטבול האמריקאי, יש מגע פיסי רב. השחקנים נתקלים האחד בשני, לפעמים בעוצמה רבה מאוד, כדי לחטוף את הכדור הסגלגל (דמוי ביצה) ולהביאו לקו־השער — דבר המקנה ארבע נקודות בבת־אחת.

אך המישחק האמריקאי שונה מזה האנגלי. באמריקה הוא מיקצועי לחלוטין, כאן, כמו בארצות אנגלסכסיות אחרות בעולם, הוא על בסיס חובבני בלבד.

מאמן נבחרת אוניברסיטת תל־אביב, דייב קפלן (32), תיאר את מישחק הרגבי כמישחק חזק מאוד, גברי, מחוספס, נועז, נוקשה ופרוע.

המגע הפיסי הרב עלול להוביל לאלי־מות, אם לא משחקים כראוי, אם כי החוקים החמורים נועדו להגן על השחקנים. כדי שדבר זה לא יקרה חייבים השחקנים עצמם להיות הגונים מאוד. משום כך זקוק שחקן הרגבי לאינטליגנציה טובה כדי שידע איך לא להפכו להשתוללות.

דייב, הבלונדי בעל המבטא האנגלו־סכסי הדגיש: „הקהל שבא לראות רגבי, זה לא קהל של־כאסח." הוא בא לארץ מדרום־אפריקה לפני 10 שנים. שם, כך הוא סיפר, המישחק הוא מסורת־לאומית־כמעט, כמו באנגליה, סקוטלנד, ניו־זילנד, אוסטרליה, צרפת ורומניה.

קהל אוהדי הכדורגל, לדעתו של קפלן, אינו מבין את ספורט הרגבי, כי הוא נראה אלים. אך זהו רק הרושם החיצוני.

דייב הוסיף, מבלי שיגלה לנו את אמ־ריקה: „הכדורגל בארץ מפספס את ה־מטרה הספורטיבית, שלשמה הוא קיים!" ברגבי, למרות אופיו הגס לכאורה, המט־רה היא לשחק ספורט יפה ונקי.

תוצרת־חוץ, תוצרת־הארץ. אנ־שי הרגבי בארץ מתרעמים על חוסר־הצדק המשווע שנעשה להם, לדעתם, במדורי־הספורט בטלוויזיה ובעיתונים. הם טוענים: „יש אנשים שלא יודעים מה זה שלג או מירוצי מכוניות, אך בכל מוצאי־שבת יש סיקור נרחב על תחרויות־סקי באירופה ובעולם. ואילו ממישחקי הרגבי, שנערכים בארץ, מתעלמים לחלו־טין — אפילו כשיש מישחק בינלאומי."

השבוע, ביום השבת, התקיים מישחק־רגבי בין שתי קבוצות הליגה הלאומית: אס"א תל־אביב מול אס"א ירושלים. ה־מישחק שנערך על מיגרשה של אוניבר־סיטת ירושלים לא משך צופים, זולת קומץ בני־מישפחת־השחקנים.

בארץ אין מתלהבים מהמישחק. רוב שחקני הספורט הבלתי־מוכר הם תוצרת־חוץ — דרך מחנדבים מארצות אנגלו־סכסיות, שהביאו אותו לקיבוצים, הגיע המישחק לאוניברסיטות, ושם גם קנה את ליבם של צברים תוצרת־הארץ.

הרגבי, כך טוענים חסידיו, מתאים לערב־רב של טיפוסים גופניים בעלי נתו־נים פיסיים שונים. יש בו מקום לאנשים גדולים ואיטיים, כמו גם מהירים וזריזים.

סוף ההשתוללות — בשתייה פרועה. סיימון קופר (36), מנהל רשת־מלונות, השתתף במישחק בשבת בשורות אס"א ירושלים שהפסידה הפעם בתוצאה 6—3. לסיימון, יליד אנגליה, יש וחק של 27 שנות מישחק „בלבד", הוא מוסיף בחיוך. הוא סיפר שמישחק הרגבי בברי־טניה מושרש בעיקר בבתי־ספר, ופנימיות הפרטיות הוא בחזקת לימוד־חובה ממש.

רוב שחקני הרגבי טוענים שאחת הסי־בות המכריעות בבחירת מישחק יוצא־דופן זה הוא הקבוצתיות המובהקת שבו. כאן, להבדיל מכדורגל, אין כוכבים, ואם יש שחקן בודד בולט, הוא יכול לגרום רק להפסד.

שחקני הרגבי אוהבים מאוד את המישחק הפרוע. ההשתוללות נגמרת בכך ששחקני שתי הקבוצות יושבים בצוותא לשתייה פרועה של בירה. בכדורגל, לעומת זאת, האנשים נפרדים אחרי המישחק ופונים איש לדרכו, ולעיתים התחושה בין הקבו־צות היא של ניכור מוחלט.

רגבי: אסא תל־אביב מול אסא ירושלים
„זה לא ספורט של כאסח!"

עירן של סעיד

(המשך מעמוד 43)

בריטיים מתקדמים ברחוב, ומולם מתייצבים בני־המקום, מאחרי מיתרסים מאולתרים, וממטירים עליהם אש צולבת. תמונות על הקירות ממחישות את אותם המאורעות הדרמאתיים. לידן תצלומים של קדושי המאבק, גיבורי המולדת.

אין כאן זכר למילחמת ששת־הימים, אך המבקר הישראלי נמשך אוטומטית אל האולם השני, המוקדש למילחמת רמדאן — מילחמת יום־הכיפורים. הוא ייעצר בעל־כורחו לפני ציור־ענק, בגודל של כשלושה מטרים על שניים, המתאר את הרגע הגדול בחיי שני העמים: צליחת התעלה בידי הצבא המצרי.

הכל מתואר בפרטי־פרטים: הצליחה ב־סירות־הגומי, הטיפוס על הרמפות, ההסתערות על מעוזי בר־לב, החיפוי האווירי, סמוך לציור מוצב מודל, המשחזר בדייקנות את פריצת הרמפה בסילוני־מים, המותזים מספינות של מכבי־אש. שירטוטים מתארים את מיבנהו של מעוז ישראלי. בתיבות־זכוכית מונחים פריטים שנמצאו במעוזים — דף קרוע של צהרון ישראלי, מנות־ברזל, פריטי־ציוד.

סידרה של מפות גדולות על הקיר משחזרת את התפתחות המערכה מן היום הראשון ועד האחרון, בדיוק ובקפדנות. המפות הראשונות מפארות את הצליחה ההיסטורית. אך המפות האחרונות מראות היטב את התקדמות צה"ל בגדה המערבית, למבואות סואץ ואיסמאעיליה.

אין כאן הגזמות או סילופים. אך יש הרבה גאווה שקטה. כאן אפשר להבין מדוע היה קל יותר לאנוור אל־סאדאת ל־

צ'אח־אל־דין כמוסיאון
תזכורת ואזהרה

בוא לירושלים ב־1977 אחרי שצלח את התעלה ב־1973. הצליחה החזירה למצרים את הגאווה, שבלעדיה לא יכלו לקבל את ההחלטה האמיצה לעלות על דרך השלום. המוסיאון גם מראה, בצורה פשוטה ודרמאתית, לשם מה דרוש השלום — ומהי האלטרנטיבה.

האולם השלישי מספק למילחמות־ימינו את העומק ההיסטורי, מול הדלת עומדות שש בובות־שעווה בגודל טיבעי — חיילי מצריים בשש תקופות, מאז הפרעונים ועד ימינו. מי שמתעניין בהיסטוריה צבאית יכול להיזכר כאן כי הקרב הראשון בתולדות האנושות, שהטאקטיקה שלו נשמרה בכתובים, היה במגידו, כאשר הסתערו חיילי פרעה — כאותו איש שחום בקבוצת הבובות — על אויביהם מכיוון בלתי־צפוי, אחרי תרגיל־איגוף קלאסי.

רעמסס ה־2 במרכבת־קרב רודף אחרי אויביו, כאשר אריה מאולף רץ לפניו.

המוצג המעורר ביותר למחשבה באולם זה הוא ציור־ענק של צלאח־אל־דין אל־איובי, הכורדי הגדול מעיראק, שהשמיד את ממלכת־ירושלים הצלבנית. המצביא האגדי כבש תחילה את מצריים. כשליט ארץ־היאור יצא למערכה הגדולה והממושכת לאיחוד העולם הערבי. רק אז פתח במילחמה לגירוש הצלבנים.

בעיני ערבים רבים, ישראל היא מהדורה מודרנית של ממלכת־הצלבנים, מדינה של מתנחלים אירופיים על אדמה ערבית. יורשם של הפרעונים זשל צלאח־אל־דין, אנוור אל־סאדאת, הציע לישראל דימוי אחר — מעמד של מדינה בת־המקום, מדינת־אחות לעמי־ערב. על ישראל היה לבחור בין שתי הדרכים. צלאח־אל־דין על סוסו הלבן, במוסיאון־המילחמה של פורט־סעיד, מזכיר את ההשלכות הגורליות של ההכרעה.

ביציאה מהמוסיאון מתוודעים לקבוצה של חיילים, השומרים על המקום. הם מקבלים את הישראלי בחמימות מצרית אופיינית, ספונטאנית. אחד מספר, בהיסוס־מה, ש־נפצע במילחמת 1973. ההיסוס נעלם כאשר מגלה לו האורח הישראלי, כי נפצע בכיס־פאלוג'ה במילחמת 1948. „טוב שלא תהייה עוד מילחמות," הוא אומר ולוחץ ידיים. פשוט, כן, אמיתי. וגם נכון.

חנות דיוטי־פרי

אחרי שעה במוסיאון דרושות כמה דקות כדי לחזור אל המציאות שטות־השמש של העיר השלווה, אל החיים השוקקים בשוק העממי.

פורט־סעיד עדיין אינה יודעת מה צפוי לה. הגל הראשון של ההסתערות הישראלית נעצר בקאהיר. הגל השני שטף דרומה, לעבר אל־אוכסור, אסואן, אבו־סימבל, ארץ העתיקות המהממות. יובל צדדי זרם צפונה, לעבר אלכסנדריה.

הגל הבא יגיע לפורט־סעיד. תמשוך אותו השמועה על אוצרות עיר־הגמל, המהווה כולה חנות ענקית המשוחררת מכס. השיגעון הישראלי לצורכי־השמל — מכשירי טלוויזיה, וידיאו, רשם־קולים, סטריאו — ימצא כאן גן־עדן עלי אדמות, ממש ליד הבית. ובכל חנות זבניות יפות־עיניים, המדברות כולן בקול רך.

מי שירצה להמשיך מכאן דרומה, לעבר קאהיר או אל־עריש, מוטב שיתכונן למחסום, פשוטו כמשמעו. ביציאה מן העיר חסום הכביש על־ידי מיתקן־מכס. שבו מתמתינים הנוסעים המצריים בסבלנותם האילאית במשך שעה, שעתיים ושלוש לבדיקת המוכסים, הבודקים את הכל וגוברים את המגיע להם.

מי שיבוא באוניה וימשיך בדרכו באוניה יהיה פטור מצרה זו, ויוכל לרכז את מחשבותיו במשימה האמיתית — איך להבריח את הסחורה מבעד למכס הישראלי. הגאון הישראלי בוודאי ימצא פיתרונות הולמים.

כל ישראלי מתפלל מן הסתם בליבו, כי העיר תישאר סגורה לפני כל הישראלים האחרים, ותישמר לו כגן־עדן פרטי. אך מוטב להתכונן לבואות. הישראלים יבואו.

האיש שהקים את העיר, פרדינאנד דה־לספ, לא יראה אותם. פסל־הענק שלו, שמר על הכניסה לתעלה, הופל על־ידי המצרים מרוב התלהבות על ההלאמה, ערב מילחמת־סיני. נשאר רק הכן הריק, המשקיף על מראה מרהיב — הים הפתוח מצפון, התעלה היפה ממזרח, ומעברה השני העיר־האחות, פורט־פואד. ובכל ימי השנה — לחקות אוניות, הממתינות לכניסה לנתיב־המים שהיה פעם סמל־המילחמה, ושהיה עתה לסמל־השלום.

לקנות מכונית

(המשך מעמוד 59)

לגשת עם הטופס הזה למוסך מורשה המטפל אך ורק בסוג המכונית הנדונה, ולבקש הצעות מחיר התיקונים המומלצים על־ידי המכון. את מחיר התיקונים האלה עליך להוסיף על מחיר המכונית המבוקש, ולהפכם לגורם מיקוח.

● המיסמכים — והמוקשים בדרך אליהם

חלק ראשון ובלתי־נפרד מקניית מכונית מיד שניה הוא תהליך בדיקת המיסמכים והבעלות. אתה יכול לדעת בנקל אם המכונית שאתה קונה לא שייכת למוכר הישיר שלך, זה פשוט. הוא לא מופיע ברשיון־הרכב, והוא לא תחום ישירות על כתב־המכר. לעומת זאת, הוא שופע סיפורים על מכונית של הגיס, של הדוד, של החמות, שלא הספיק להעביר בעלות, וכיוצא בזה אלף־לילה־ולילה.

● חובה שתהיה זהות בין מה שרשום ברשיון־הרכב, ובין החתימה בשטר המכר

המתווכצ'יקים אינם רושמים בשום־פנים־ואופן את הרכב על שמם, אלא מחזיקים בשטרי־מכר חתומים בידי בעל המכונית האמיתי. החלק המיועד לרישום הקונה חלק, ופנוי לרישום הבעלים החדשים שיבואו.

בדקת את הרכב באחד המכונים. הבדיקה יצאה בסדר. החלטת לקנות. **לפני שאתה סופר את הכסף,** זו חובה: לך עם המוכר למישרד־הרישוי העובד כל השנה שעות־קיץ עדינות (מ־7 עד 12.30 בלבד!) ובדוק: האם המוכר החתום על שטר־המכר אכן מופיע ברשיון שם, ומה מצב העיקולים והתגבלות אם יש כאלה.

● את רכושך תציל בזאת!

אין זו פעולה כה מיותרת כפי שנדמה ממבט ראשון. לא פעם גם המוכר עצמו אינו יודע שיש לו עיקול ממס־הכנסה, או מוזנחו הכוועסת, ובתום־לב מוביל אותך לפח. עובדה שלא עושה פח זה נעים יותר.

שם, במישרד־הרישוי, תן למוכר את הכסף. שלא ילחצו אותך שיש ביקוש רב על הרכב.

● העברת בעלות

כדאי לבצע את העברת הבעלות בבנק, שהיא נוחה מאוד, רק אם המוכר ידוע לך מעל לכל ספק. העברת הבעלות בבנק זו אליה נוחה, ועוק גדול בה (למוכר דווקא), בדמות דו"חות־תנועה של הקונה השובב — המגיעים עדיין אל המוכר. זאת, מכיוון שתהליך העברת הבעלות מהבנק אל מישרד־הרישוי המחווי עלול להתמשך על־פני כמה חודשים טובים.

ישנה שיטה בדוקה לחסוך ריצות והוכחות שאתה חף־מפשע.

המוכר! צלם מיידית את החלק של שטר־המכר שמותחם על־ידי הבנק או הדואר, והמצטרף לרשיון־הרכב העובר לקונה. דאג באופן מיוחד ששמו של הקונה, כתובתו, ומיספר תעודת־הזהות שלו יופיעו במקום המיועד לכך. (ואל תדלג על זה למרות שנוהגים לעשות זאת. בחשבה שאין צורך למלא את פרטי הקונה, בטופס שממילא הולך איתו ברשיון. אז למה הכפילות? הנה למה!) ובכן, צלם את החלק הזה ב־5—6 העתקים, ושמור אותם איתך לפחות שנה!

קיבית דו"ח תנועה כשהמכונית כבר לא ברשותך — עליך לשלוח אחד ההעתקים המצולמים לאגף־התנועה שבמישטרה באיזור מגוריך, **עם** הדו"ח הקצוץ, **זכור, העברת הבעלות על הרכב חלה עליך, המוכר!** אל תתפתה לעצלות, ואל תמכור בשיטת ה„יהיה בסדר", כי המון פעמים, שום דבר לא בסדר אחריכך!

אפשר לקנות מכונית ולהישאר בחיים. הכתבה הזו תעזור לך לעשות זאת.

פרחן חוזר לכושר

(המשך מעמוד 71)

מתנועת כך, ולא שומר על קשר עם התנועה ואנשיה."

פרחן כועס כאשר מביאים לו דוגמות של פנאטיזם דוגמת „מזל היורקת" ואומר: „מזל היורקת היא לא סמל לאלה הרוצים לעצור את הנסיגה. אמצעי־התיקשורת הפכו אותה לגיבורה. ביגינו אף אחד לא מחשיב אותה."

נכבוש את סיני כמו ב־'48!"

הוא טוען בלהט כי ימית לא תוחזר. הכיצד? „אנחנו נעצור את הנסיגה מסיני. ביום פקודה יתייצבו לימינו מאות אלפי אזרחי מדינת ישראל."

עד כמה רחוק הוא מוכן ללכת? פרחן מתקשב לעגות. הוא נושא גאון פוליטי־פילוסופי ארוך, בן רבע שעה, ואינו עונה לעניין.

כשהוא נשאל אם התנועה נערכת למילחמה של ממש, הוא משיב בדיבורים של כלום כמו: „אין לנו סליקים של נשק. לנו סליקים של אמונה ושל נוער בן 18. אנחנו נערכים לקליטת עשרות אלפי איש, עם כל המשתמע מכך. בחודשים הקרובים נקים עשרות ישובים, נקים עובדות בשטח.

הרב אריאל עומד בראש ועדת ההיגוי המעניקה שמות ליישובים החדשים. האחוזיות־הדמה של אריק שרון, המגדלים הפורחים יהפכו לעובדות בשטח „אנחנו נכבוש את סיני כמו שכבשנו ב־'48'."

שום דיבורים על „בדם ואש", שום דיבורים על „טיפת הדם האחרונה". פה ושם פליטות־פה כמו „בששת־הימים הייתי במילחמה על חבל ימית. אם אצטרך, אלחם שנית וגם הפעם לא אשאל שאלות." פה ושם הערות של אשתו כמו „אל תגסה להשתחרר ממילואים, אתה צריך לחזור לכושר קרבי. בחודשים הקרובים תזדקק לכושר שלך."

אבי ולורה פרחן הם אנשים חילוניים. היא מסתובבת בבית במיכנסיים קצרים ובגב חשוף, גם כשמבקר במקום הרב אריאל. המרחק בינם ובין הדת רב. מה להם ולדתיים הממלאים את ימית? האם הם נעצרים לחשוב רגע מה יקרה אם אומנם תשאר ימית בידי ישראל, אך תהפוך לבני־ברק של הדרום? האם אבי פרחן היה מוכן לגור במאה־עשרים או בבני־ברק?

בעוד שלורה משיבה מייד וללא היסוס: „בשום־פנים־ואופן לא. אני לא רוצה לחיות בין דתיים," משיב אבי הדיפלומט במישפט נדוש: „אני מעדיף שיכבשו את ימית חובשי כיפות ולא חובשי כפיות." כשהוא נלחץ אל הקיר הוא מודה ש„אם ימית תהפוך דתית נעבור למעוזהים. אני חולם להקים שם כפר־דייגים, שיספק שרותי תיירות ודיג לתושבי הנגב."

פרחן מפריח סיסמות: „המצרים אמרו: אף יהודי על אדמת סיני', זה מזכיר לי את הנאצים, את היודנראט." ועוד: „אני רואה את התסריט באופן ברור: שיחות האוטונומיה מתפוצצות, המצרים מחזירים שגריר, סיני נשארת בידיהם."

בכל הנוגע לפיצויים הוא ניזהר מלהשים את הפיצוייניקים: „הגורם הישיר והאחראי הראשי הוא ראש־הממשלה. הוא היה זה שבא לימית, ואמר שהממשלה תפצה את תושביה ברוחב־לב. כעת התושבים דורשים ממנו לפרוע את השטר ברוחב־לב." וגם על דוד לוי, ממלא־מקום ראש־הממשלה יש לו מה לומר: „הוא שכח מזמן מה זאת ימית. הוא בא אלינו כשר־פינוי ולא כשר־בינוי, אז אמרתי לו שהוא לא רצוי."

לסיום אומר פרחן: „אנשים אומרים ששאני דון־קישוט ושאיני דואג לאשתי ולילדי. אך הם איגם יודעים כי אני דואג, ועוד איך דואג! אני מאמין שניישאר בימית לנצח, ואני עושה כל מה שאני יכול בשביל זה."

ארבעה חודשים לפני הפינוי, ולורה פרחן ממשיכה לטפל בלול התרנגולות שלה, לעבד את הגינה, אף פרחן ממשיך לצבוע את קירות ביתו. הילדים ממשיכים ללמוד בבית־הספר בימית, איש לא רשם אותם לשליש האחרון של שנת הלימודים במרכז הארץ.

מישפחת פרחן נוהגת כאילו אין הפינוי עומד בשער. רק דבר אחד מעיב על האידיליה הזאת: דירתם של בני־הזוג פרחן שבנווה שרת ליד צהלה, שהיתה מושכרת כל השנים, עומדת כעת ריקה ומרוהטת. בני־הזוג לא השכירו אותה. מה שבטוח בטוח. **שרית ישי**

KENT

מפעם לפעם מגיע לי...

KENT
שווה כל מחיר.

קנט. הנאה אמיתית. השילוב
הנפלא של רעננות וטעם עדין, נקי ורך.
הטעם המיוחד של תערובת הטבק
האמריקאית ופילטר המיקרונייט המפורסם.

משרד בראד & שות'

ג' שבט תשמ"ב 27.1.82 מיספר 2317 76 עמודים שנה 46 המחיר: 20 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

לידת בנו של אריק איינשטיין

הביאה לפירסום

פרשת־האהבה הממושכת

המישפחה השניה של האליל

אריק איינשטיין וסימה אליהו